

TRT **aKaDeMi**

Sinema ve Festival
İzleyici Eğilimleri
ve
Durum Tespit Araştırması

TRTAKADEMi

Sinema ve Festival İzleyici Eğilimleri ve Durum Tespit Araştırması | Aralık 2018 | ISSN 2149-9446

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Adına

İmtiyaz Sahibi (Owner) Adnan Arıkanlı

Genel Yayın Yönetmeni (General Publication Director) Abdurrahman Çakır

Yazı İşleri Müdürü (Chief Executive Officer) Av. Maruf Okuyan

Editör (Editor) Erkan Durdu

Editör Yardımcıları (Assistant Editors) Yusuf Tufan Şenoğlu | Ekrem Özdemir

Tolga Akkuş | Erhan Görgülüarslan

Redaktör (Redactor) Deniz Uyanık

Yayın Kurulu (Editorial Board)

Erkan Durdu | Prof. Dr. Serdar Öztürk | Prof. Dr. Füsun Alver | Prof. Dr. E. Nilüfer Pembecioğlu

Danışma Kurulu (Advisory Board)

Prof. Dr. Hamza Çakır | Prof. Dr. Mete Çamdereli

Prof. Dr. Serdar Öztürk | Prof. Dr. Başak Solmaz | Prof. Dr. Emine Yavaşgel

Prof. Dr. Celalettin Vatandaş | Doç. Dr. Enderhan Karakoç | Mustafa Yılmaz

Mehmet Özcan | Murat Erol

Genel Koordinatör

Erkan Durdu

Proje İzleme ve Değerlendirme Ekibi

Abdurrahman Çakır

Yusuf Tufan Şenoğlu

Ekrem Özdemir

Fatih Cinoğlu

Araştırma Ekibi

Proje Yürütücüsü Yusuf Sunar

Saha Koordinatörü Yusuf Karaağaç

Akademik Koordinatör Doç. Dr. Hasan Bozgeyikli

Araştırmacı Prof. Dr. Serdar Öztürk

Araştırmacı Emir Osmanoğlu

Web Teknik Sorumlusu Yusuf Tufan Şenoğlu | Tolga Akkuş

Tasarım Caner Boztaş

Araştırma Uygulama

ADAMOR Toplum Araştırmaları Merkezi

Baskı Hamdioğulları İç ve Dış Tic. AŞ.

Zübeyde Hanım Mah. Elif Sk. / 246 İskitler / Ankara

Yayın Türü

Altı Aylık, Yerel Süreli Yayın

Aralık 2018

TRTAKADEMi, yılda iki sayı yayınlanan (Ocak - Temmuz) ulusal hakemli bir dergidir.

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

© Yayımlanan yazıların telif hakları TRT'ye aittir,

yayıncının izni alınmadan yazıların tümü, bir kısmı ya da bölümleri

çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

TRT Genel Müdürlüğü Turan Güneş Bulvarı 06109 OR-AN ANKARA

www.trtakademi.net

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMANIN KONUSU HAKKINDA	13
YÖNTEM, TEKNİK VE ARAÇLAR.....	19
YÖNTEM.....	20
KAPSAM VE ÖRNEKLEM.....	21
VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ GELİŞTİRİLMESİ.....	32
VERİLERİN ANALİZİ	34
BULGULAR	36
FİLM İZLEME PRATİKLERİ VE İZLEYİCİ ÖZELLİKLERİ	37
SİNEMAYA GİTME PRATİKLERİ VE İZLEYİCİ ÖZELLİKLERİ	93
FİLM FESTİVALLERİNE İLİŞKİN DURUM TESPİTİ	127
FİLM FESTİVALLERİNE İLİŞKİN KANAATLER.....	149
FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİLERİNDE FİLM FESTİVALLERİNE KATILIMIN ETKİLERİ	199
DERİNLEMESİNE GÖRÜŞME BULGULARI.....	211
ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ BULGULARI.....	239
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	243
KAYNAKLAR	269
EK-I: Veri Toplama Araçları.....	270

TABLolar

Tablo 1. Katılımcıların illere göre dağılımı.....	21
Tablo 2. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı	22
Tablo 3. Katılımcıların yaşlarına göre dağılımı	23
Tablo 4. Katılımcıların medeni durumlarına göre dağılımı	24
Tablo 5. Katılımcıların çalışma durumlarına göre dağılımı	24
Tablo 6. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı	26
Tablo 7. Katılımcıların aylık gelirlerine (birey) göre dağılımı	27
Tablo 8. Katılımcıların aylık hane gelirlerine göre dağılımı.....	28
Tablo 9. Katılımcıların evlerinde bulunan teknolojik araçlara göre dağılımı	29
Tablo 10. Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların özellikleri	31
Tablo 11. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin etkinliklere ayırdıkları zamana göre dağılımı.....	38
Tablo 12. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin yaşlarına göre gün içerisinde etkinliklere zaman ayırma durumları	40
Tablo 13. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin medeni durumlarına göre gün içerisinde etkinliklere zaman ayırma durumları	41
Tablo 14. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman* ayırdıklarını belirtenlerin çalışma durumlarına göre dağılımı	42
Tablo 15. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman ayırdıklarını belirtenlerin eğitim durumlarına göre dağılımı	43
Tablo 16. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman ayırdıklarını belirtenlerin aylık gelirlerine (Birey) göre dağılımı.....	44
Tablo 17. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için kullandıkları ortam ve yollar	45
Tablo 18. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yolların yaşlarına göre dağılımı	47
Tablo 19. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yolların eğitim durumlarına göre dağılımı	48
Tablo 20. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin aylık ortalama film izleme düzeyi	49
Tablo 21. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için kullandıkları teknolojiler	50
Tablo 22. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin cinsiyete göre dağılımı.....	52
Tablo 23. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin yaşlarına göre dağılımı.....	53
Tablo 24. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin medeni duruma göre dağılımı.....	54
Tablo 25. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin çalışma durumuna göre dağılımı.....	55
Tablo 26. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin aylık gelire (birey) göre dağılımı	56
Tablo 27. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film türü tercihleri.....	57
Tablo 28. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) cinsiyete göre dağılımı	60
Tablo 29. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) yaşlarına göre dağılımı	61

Tablo 30. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) medeni duruma göre dağılımı	62
Tablo 31. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) çalışma durumuna göre dağılımı	63
Tablo 32. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) çalışma durumuna göre dağılımı	64
Tablo 33. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) aylık gelire (birey) göre dağılımı	65
Tablo 34. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izlediği filmlerin uyruğuna göre dağılımı	66
Tablo 35. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna göre izleme sıklığının (pek çoğu) yaşlarına göre dağılımı	67
Tablo 36. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna göre izleme sıklığının (pek çoğu) eğitim durumuna göre dağılımı	68
Tablo 37. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna göre izleme sıklığının (sık sık) aylık gelire (birey) göre dağılımı	69
Tablo 38. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna göre izleme sıklığının (pek çoğu) film türü izleme sıklığına (sık sık) göre dağılımı	70
Tablo 39. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihleri	71
Tablo 40. Hanehalkının demografik niteliklerine göre film kategorisi tercihleri	73
Tablo 41. Sinema izleyicilerinin demografik niteliklerine göre film kategorisi tercihleri	74
Tablo 42. Film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihlerini demografik niteliklerine göre dağılımı	75
Tablo 43. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterleri	76
Tablo 44. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) cinsiyete göre dağılımı	80
Tablo 45. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) yaşlarına göre dağılımı	81
Tablo 46. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) medeni duruma göre dağılımı	82
Tablo 47. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) çalışma durumuna göre dağılımı	83
Tablo 48. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) eğitim durumuna göre dağılımı	84
Tablo 49. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) aylık gelire (birey) göre dağılımı	85
Tablo 50. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) en sık izlenen film uyruğuna (pek çoğu) göre dağılımı	86
Tablo 51. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına göre dağılımı	88
Tablo 52. Hanehalkı katılımcılarının film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı	90
Tablo 53. Sinema izleyicilerinin film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı	91
Tablo 54. Film festivali izleyicilerinin film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı	92
Tablo 55. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihleri	94
Tablo 56. Hanehalkının sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı	95
Tablo 57. Sinema izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı	96
Tablo 58. Film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı	97

Tablo 59. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya kiminle gittikleri	98
Tablo 60. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için tercih ettikleri salon türleri	99
Tablo 61. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema biletini satın alma platformları	100
Tablo 62. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler	101
Tablo 63. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformlar	103
Tablo 64. Han halkı ve sinema izleyicisi katılımcıların demografik özelliklerine göre sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformların dağılımı	104
Tablo 65. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörlerin önem sırası	105
Tablo 66. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin cinsiyete göre dağılımı	107
Tablo 67. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin yaşa göre dağılımı	108
Tablo 68. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin medeni duruma göre dağılımı	109
Tablo 69. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin çalışma durumuna göre dağılımı	110
Tablo 70. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin eğitim durumuna göre dağılımı	111
Tablo 71. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin aylık gelire (bireysel) göre dağılımı	112
Tablo 72. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin en sık izlenen film türlerine göre dağılımı	113
Tablo 73. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihinin etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin film kategorisi tercihlerine göre dağılımı	114
Tablo 74. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksikliklerin önem sırası	115
Tablo 75. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin cinsiyete göre dağılımı	117
Tablo 76. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin yaşa göre dağılımı	118
Tablo 77. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin medeni duruma göre dağılımı	119
Tablo 78. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin çalışma durumuna göre dağılımı	120
Tablo 79. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin eğitim durumuna göre dağılımı	121
Tablo 80. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin aylık gelire (bireysel) göre dağılımı	122
Tablo 81. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin film kategorisi tercihlerine göre dağılımı	123
Tablo 82. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri	124
Tablo 83. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı	125
Tablo 84. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumu	128
Tablo 85. Katılımcıların Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilgi sahibi olma durumu	129
Tablo 86. Katılımcıların daha önce bir film festivaline katılma durumu	130

Tablo 87. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinden daha önce film festivaline katılmayanların katılmama nedenleri.....	131
Tablo 88. Daha önce film festivaline katıldığını belirten Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin demografik özellikleri	132
Tablo 89. Hanehalkı katılımcılarının daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	134
Tablo 90. Sinema izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	134
Tablo 91. Film festivali izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	135
Tablo 92. Katılımcıların film festivallerini düzenli takip edip etmedikleri	136
Tablo 93. Film festivali izleyicilerinin düzenli takip ettikleri film festivalleri.....	137
Tablo 94. Film festivali izleyicilerinin herhangi bir film festivalinde gönüllü görev alma durumu.....	137
Tablo 95. Film festivali izleyicilerinin katıldıkları festivale katılma nedenleri.....	138
Tablo 96. Katılımcıların izledikleri film festivallerinin kendilerindeki olumlu etkisine ilişkin görüşleri	138
Tablo 97. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri.....	139
Tablo 98. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri.....	140
Tablo 99. Katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların nedenine ilişkin görüşleri	140
Tablo 100. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar	142
Tablo 101. Katılımcıların film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygunluğuna ilişkin görüşleri	143
Tablo 102. Katılımcıların film festivallerinin tanıtımını yeterli bulma durumları	144
Tablo 103. Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallere verilen kamu desteğini yeterli bulma durumları	145
Tablo 104. Katılımcıların festivallerin düzenlendikleri şehirlere olumlu katkı sağlayıp sağlamadığına ilişkin görüşleri	146
Tablo 105. Katılımcıların film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturmaya ilişkin görüşleri	147
Tablo 106. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sanat filmlerine ilgi duyup duymama durumu	148
Tablo 107. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranları.....	150
Tablo 108. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	151
Tablo 109. Sinema izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı.....	152
Tablo 110. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	153
Tablo 111. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranları.....	154
Tablo 112. Hanehalkı katılımcılarının “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	155
Tablo 113. Sinema izleyicilerinin “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	156
Tablo 114. Film festivali izleyicilerinin “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	157
Tablo 115. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “ <i>Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir</i> ” ifadesine katılma oranları.....	158
Tablo 116. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	159
Tablo 117. Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	160
Tablo 118. Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	161

Tablo 119. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranları	162
Tablo 120. Hanehalkı katılımcılarının “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	163
Tablo 121. Sinema izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	164
Tablo 122. Film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	165
Tablo 123. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranları	166
Tablo 124. Hanehalkı katılımcılarının “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	167
Tablo 125. Sinema izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	168
Tablo 126. Film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	169
Tablo 127. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranları.....	170
Tablo 128. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	171
Tablo 129. Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	172
Tablo 130. Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	173
Tablo 131. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	174
Tablo 132. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	175
Tablo 133. Sinema izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	176
Tablo 134. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	177
Tablo 135. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranları.....	178
Tablo 136. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı.....	179
Tablo 137. Sinema izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	180
Tablo 138. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	181
Tablo 139. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranları	182
Tablo 140. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	183
Tablo 141. Sinema izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	184
Tablo 142. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	185

Tablo 143. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranları	186
Tablo 144. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	187
Tablo 145. Sinema izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	188
Tablo 146. Festival izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	189
Tablo 147. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranları	190
Tablo 148. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı.....	191
Tablo 149. Sinema izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı.....	192
Tablo 150. Film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı.....	193
Tablo 151. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	194
Tablo 152. Hanehalkı katılımcılarının “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	195
Tablo 153. Sinema izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	196
Tablo 154. Festival izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı	197
Tablo 155. Katılımcıların “Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım.” ifadesine katılma oranları.....	200
Tablo 156. Katılımcıların “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti.” ifadesine katılma oranları.....	202
Tablo 157. Katılımcıların “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” ifadesine katılma oranları.....	204
Tablo 158. Katılımcıların “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.” ifadesine katılma oranları	206
Tablo 159. Katılımcıların “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.” ifadesine katılma oranları.....	208

GRAFİKLER

Grafik 1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı	22
Grafik 2. Katılımcıların yaşlarına göre dağılımı	23
Grafik 3. Katılımcıların medeni durumlarına göre dağılımı	24
Grafik 4. Katılımcıların çalışma durumlarına göre dağılımı	25
Grafik 5. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı	26
Grafik 6. Katılımcıların aylık gelirlerine (birey) göre dağılımı	27
Grafik 7. Katılımcıların aylık hane gelirlerine göre dağılımı	28
Grafik 8. Katılımcıların evlerinde bulunan teknolojik araçlara göre dağılımı	30
Grafik 9. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman ayıranların dağılımı	39
Grafik 10. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en fazla kullandıkları ortam ve yollar....	46
Grafik 11. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin aylık ortalama film izleme düzeylerinin karşılaştırması...	49
Grafik 12. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için (sık sık + bazen + nadiren) kullandıkları teknolojiler	51
Grafik 13. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film türü tercihlerinin (sık sık + bazen + nadiren) karşılaştırması	58
Grafik 14. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izlediği filmlerin uyruğuna (pek çoğu + bazıları + az) göre dağılımı	66
Grafik 15. İllere göre Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihleri.....	72
Grafik 16. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterleri.....	78
Grafik 17. Film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin dağılımı	79
Grafik 18. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına göre dağılımı.....	89
Grafik 19. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihleri	94
Grafik 20. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya kiminle gittikleri.....	98
Grafik 21. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için tercih ettikleri salon türleri.....	100
Grafik 22. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema biletini satın alma platformları.....	100
Grafik 23. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler	102
Grafik 24. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformlar	103
Grafik 25. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihini etkileyen faktörlerin önem sırası.....	106
Grafik 26. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksikliklerin önem sırası	116
Grafik 27. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri.....	124
Grafik 28. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumu	128
Grafik 29. Katılımcıların Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilgi sahibi olma durumu	129
Grafik 30. Katılımcıların daha önce bir film festivaline katılma durumu.....	130
Grafik 31. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinden daha önce film festivaline katılmayanların katılmama nedenleri.....	132
Grafik 32. Hanehalkı katılımcılarının daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	134
Grafik 33. Sinema izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	135
Grafik 34. Film festivali izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı.....	136
Grafik 35. Katılımcıların film festivallerini düzenli takip edip etmedikleri	136

Grafik 36. Katılımcıların herhangi bir film festivalinde gönüllü görev alma durumu.....	137
Grafik 37. Katılımcıların izledikleri film festivallerinin kendilerindeki olumlu etkisine ilişkin görüşleri.....	139
Grafik 38. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri.....	139
Grafik 39. Katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların nedenine ilişkin görüşleri.....	141
Grafik 40. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar.....	142
Grafik 41. Katılımcıların film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygunluğuna ilişkin görüşleri.....	143
Grafik 42. Katılımcıların film festivallerinin tanıtımını yeterli bulma durumları.....	144
Grafik 43. Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallere verilen kamu desteğini yeterli bulma durumları.....	145
Grafik 44. Katılımcıların festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağlayıp sağlamadığına ilişkin görüşleri....	146
Grafik 45. Katılımcıların film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturmalarına ilişkin görüşleri.....	147
Grafik 46. Katılımcıların sanat filmlerine ilgi duyup duymamasına ilişkin görüşleri.....	148
Grafik 47. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranları.....	150
Grafik 48. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranları.....	154
Grafik 49. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranları.....	158
Grafik 50. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	162
Grafik 51. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranları.....	166
Grafik 52. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranları.....	170
Grafik 53. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranları.....	174
Grafik 54. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitimine de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranları.....	178
Grafik 55. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	182
Grafik 56. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	186
Grafik 57. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	190
Grafik 58. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranları.....	194
Grafik 59. Katılımcıların “Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım.” ifadesine katılma oranları.....	201
Grafik 60. Katılımcıların “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti.” ifadesine katılma oranları.....	203
Grafik 61. Katılımcıların “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” ifadesine katılma oranları.....	205
Grafik 62. Katılımcıların “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.” ifadesine katılma oranları.....	207

Grafik 63. Katılımcıların “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.” ifadesine katılma oranları.....	209
Grafik 64. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili görüşleri.....	212
Grafik 65. Katılımcıların film festivallerinin temel sorunları ile ilgili görüşleri.....	214
Grafik 66. Katılımcıların film festivallerinin temel sorunlarına ilişkin çözüm önerileri.....	218
Grafik 67. Katılımcıların film festivallerinin yaygınlaştırılması ile ilgili görüşleri.....	221
Grafik 68. Katılımcıların film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilmesi ile ilgili görüşleri.....	224
Grafik 69. Katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak için izleyici katılımının nasıl sağlanacağı ile ilgili görüşleri	227
Grafik 70. Katılımcıların film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmesi gereken uygulamalarla ilgili görüşleri.....	230
Grafik 71. Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki alının nedenlerine ilişkin görüşleri.....	232
Grafik 72. Katılımcıların sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalara ilişkin görüşleri.....	235
Grafik 73. Katılımcıların festivallerin gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynadığına ilişkin görüşleri.....	237

**ARAŞTIRMANIN
KONUSU
HAKKINDA**

ARAŞTIRMANIN KONUSU VE AMACI

Şehir yaşamının yoruculuğu, yoğun ve stresli ortamlarda çalışma ve günlük hayatın getirdiği stresler insanları boş zamanlarını daha iyi değerlendirmeye ve bu vakitlerde eğlenerek stres atmaya yöneltmiştir. Eğlencenin insanlar için önemli bir gereksinim haline geldiği günümüzde, bu alandaki endüstrileşme ve rekabet artmış, dolayısıyla eğlencenin de pazarlanabilirliği konusu gündeme gelmiştir. Eğlence endüstrisi olarak tanımlanan bu alan çok geniş bir etkinlik çerçevesi sunmaktadır. Bu endüstrinin faaliyet alanları olarak; sanat, spor, sinema, müzik, televizyon, radyo, dergi, internet, bilgisayar ve video oyunları, şans oyunları, seyahat ve turizm, fuar ve festival etkinlikleri gibi birçok alan sıralanabilir. Sinema bu alanlar arasında en yaygın ve en gözde olanlardandır ve insanlar için ev dışında yapılabilecek etkinlikler arasında önemli bir yere sahiptir (Cengiz, 2012, s.1).

Sinemanın keşfi birbirini takip eden bir dizi buluşa dayanmaktadır. Edison, Lumière Kardeşler, Max Skladanowsky ve William Friese Greene gibi mucit ve girişimciler ilk hareketli görüntüleri seyirciye sunan kişiler olarak tarihte yerlerini almışlardır. Ancak sinemanın başlangıç tarihini başlatma onuru Lumière kardeşlere verilmiştir. Lumière kardeşler, 28 Aralık 1895 tarihinde, Paris Grand Café’de, para karşılığı toplu halde yapılan ve perdeye yansıtılan ilk gösteriyi gerçekleştirmişlerdir (Morva, 2006, s.118). Sinemanın keşfi ile birlikte sinema ve izleyici arasındaki ilişki de başlamıştır. Sinemanın seyirci ile olan ilişkisi üzerinde düşünmek, sinemanın tarihi kadar eski bir süreçtir. Öyle ki sinema üzerine geliştirilen ilk kuramlar esasında onun seyircisi üzerindeki etkisinden söz etmektedirler. Örneğin ilk sinema kuramcısı olarak kabul edilen Münsterberg’in ilgisi o dönem oldukça heyecan verici olan filmlerin üretim süreçlerinden ziyade, “iletişimin karşı ucu olan” izleyiciye odaklanmıştır (Dudley, 2010, s.65). Münsterberg’e göre “film dünyayı hem seyirci hem de film şekillendirir (Akt. Framton,2012, s. 252). Başka bir deyişle seyirci filmin yapısal olarak da ayrılmaz parçasıdır. Stam’a (2014, s. 238) göre sinema teorileri her zaman seyirci ile ilgilenmişlerdir; öyle ki “gerek Eistenstein’in anlaksal kurgu tarafından tetiklenen epistemolojik atımlara olan inancında, gerek Bazin’in izleyicinin demokratik yorumlama hakkı görüşünde, gerek Mulvey’in eril bakışa olan ilgisinde” seyirciden söz etmek mümkündür. Filmlerin seyirci ile ilişkileri hususunda bu erken çalışmalar zamanla filmlerin büyümesine kapılarak azalmış ancak 1980’lerde yeniden önemli bulunulmaya başlanmıştır. 1980’ler boyunca gerçekleştirilen izleyici araştırmaları ve alımlama çalışmalarıyla araştırma odağının merkezinde artık metin değil seyirci vardır (Sarı Karabağ, 2012, s. 3). Türkiye’de sinema filmlerin alımlanmasına yönelik ilgi başlarda çok zayıfken, 2000’li yıllarda giderek artan bir ilginin olduğu gözlenmiştir. Televizyonun alımlanmasına ilişkin çalışmalar daha yaygın görülse de özellikle 2010’lu yıllarda sinemanın alımlanmasının ve sinema seyirci ilişkilerinin çalışmacıların ilgisini çekmeye başladığı gözlenmektedir.

Sinema üzerine yapılan çalışmaları; üretim süreçleri, seyirci, ideoloji, toplum bilimsel, sosyoloji ve felsefe ile ilişkisel ya da yönetmen odaklı, tür odaklı gibi genel başlıklar altında toplamak mümkündür. Bunun yanı sıra çalışmaları, ele alınan kuram ve yöntem odaklı olarak da sınıflandırmak bir başka seçenektir.

İnceoğlu’nun (2014, s.36, 38, 44) “1985-2013 yılları arasında Türkiye’de sinema üzerine tamamlanmış 199 doktora tezi” üzerinden gerçekleştirdiği bibliyometrik araştırmasında elde ettiği bulgular literatür için önemlidir. Bu çalışmaya göre, tezler en belirgin olarak 2000 yılı sonrası artış göstermiştir. İnceoğlu çalışmasında, “biçim ve biçem incelemeleri, auteur, göstergebilimsel, psikanalitik, feminist, ideolojik, tarihsel, toplum bilimsel, felsefi, bilişsel yaklaşımlar, yıldız ve izleyici, postmodernizm, tür eleştirisi ve ulusal sinema olmak üzere sinema araştırmalarında rol oynamış belli eleştirel yaklaşım, yöntem ve kuramlar çerçevesinde bir sınıflandırılma” yapmıştır. Bu sınıflandırma sonucunda çalışmalarda 19,56 oranla en çok toplum bilimsel bakış açısına başvurulduğunu tespit etmiştir.

Türkiye’de sinema araştırmalarına bakıldığında genel manzara şundan ibarettir: Sinemanın Türkiye’de akademik disiplinler içerisinde yer alması aslında çok da uzak bir geçmişe sahip sayılmaz. 1970’li yıllarla birlikte sinema eğitime yönelik sesler yükselmiş, 1974 yılında Türkiye’de ilk sinema eğitimi Prof. Dr. Sami Şekeroğlu’nun girişimleri ile başlamıştır. 2547 sayılı YÖK yasası ile Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Enstitüsü kurulur (<http://www.msgsu.edu.tr>) ve sinema akademi çatısında kendine yer edinir. Türkiye’de yazılan tezlere dair bize önemli bilgiler sağlayan YÖK Tez Merkezi’nin <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden “sinema” sorgusu ile bir araştırmaya başlandığında toplam 2576 tez kaydına ulaşırız. Bu tezlerden 1296’sının ana araştırma konusu sinemadır. 1985-2017 yılları arasında veri tabanlarına işlenmiş olan toplam tez sayısına bakıldığında 32 yıl için bu sayının az kalacağı düşünülebilir. Ancak, sinemanın akademik bir disiplin olma mücadelesinin de oldukça geç başlamış olması ve her

disiplin gibi kuruluş dönemlerinde çekilmiş olan sancılar göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, 1985-1990 arası beş yıllık süreçte toplam 37 adet yüksek lisans ve doktora tezi yazılmış iken sadece 2017 yılında yazılan tez sayısı 71'dir (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>). Bu rakamlar bizlere Türkiye'de sinemanın akademik bir tartışma alanı olarak giderek artan bir ilgi ile kuşatıldığını göstermektedir.

Sinema üzerine Türkiye'de yayınlanan tüm kitaplar ve akademik yayınlar göz önünde bulundurulduğunda festival-lerin en az ele alınan konulardan birisi olduğu görülmektedir. Ayrıca yayınlanmış kitapların ülkemizdeki film festivallerinin güncel durumundan çok tarihi gelişmelere odaklanmaları günümüzdeki film festivallerinin durumuna yönelik açıklayıcı niteliklerinin eksik kalmasına neden olmaktadır.

Film festivalleri bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçeklerde çeşitli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevler yerel yaşamın renklenmesi, turizmin canlandırılması veya festivalin düzenlediği kentin tanıtılması gibi genel kültürel işlevlere sahip olduğu gibi ulusal sinema kimliğinin yaratılması gibi sinemayla doğrudan ilişkili önemli rollere de sahiptir. Festivallerin sinema sanatına olan en büyük katkısı film eleştirisi pratiğinin gelişebilmesi için gereken kültürel zeminin oluşmasına yardımcı olmalarında yatmaktadır. Filmlerin seçici ve eleştirel bir gözle izlenmeye başlaması sinema eserlerinin başarı ve niteliklerinin keşfedilmesine olanak sağlamaktadır. Sinema izleyicisinin festivallerin de yardımıyla zaman içerisinde edineceği film eleştirisi kültürü, ulusal sinemalar içerisindeki nitelikli ve orijinal sinema eserlerinin hak ettikleri değeri görmelerini sağlayarak daha nitelikli filmlerin üretilmesi için gereken izleyici talebini yaratacaktır. Dolayısıyla festivaller sadece yeni yapımların ve sinema sanatçılarının sinemaseverler ile buluştuğu etkinlikler olmanın ötesinde izleyicilerin sinema izleme edimlerini eğiterek onların görme duyularını geliştiren kültürel pratiklerdir.

Türk sinemasının ulusal yarışma ve festivallerle tanışması 1948 yılında Yerli Film Yapanlar Cemiyeti tarafından düzenlenen 'Yerli Film Müsabakası' ile olmuştur. "Yerli Film Yapanlar Cemiyeti memleketimizde milli filmciliğimizin inkişafına çalışanları teşvik gayesiyle muhtelif ve müteaddit müsabakalar tertibine karar vermiştir" cümlesiyle duyuru metni başlayan bu ilk ulusal yarışmada en güzel film, en iyi senaryo, en çok muvaffak olan rejisör, operatör, kadın ve erkek artist gibi dallarda ödüller dağıtılmıştır. Bu bağlamda geleneksel anlamdaki film yarışma ve festivallerinin ilk yerli örneği olmuştur (Yerli Film Yapanlar Cemiyeti, 1947). Hemen birkaç yıl sonra, 1953 yılında da Türk Film Dostları Derneği tarafından düzenlenen Türkiye'deki ilk yerli film festivalinin düzenlendiği görülmektedir. Ancak bu festival başta deneyimsizlikten kaynaklandığı anlaşılan çeşitli sebeplerden pek de başarılı olamaz. Akis dergisinin 1954 yılı Mayıs ayında yayınlanan ikinci sayısında festivalle ilgili olarak 'Festivalin Fiyaskosu' başlığı ile festivale yönelik eleştiriler sıralanmaktadır (Akis, 1954, s. 28-29). Yazıda festivalin 'köy düğünü gibi' neticelendiği ve jürinin tercihlerinin milletlerarası usullere göre oldukça garip olduğu belirtilmektedir. Akis dergisindeki bu yazının en dikkat çekici yanlarından birisi yerli sinemamızın 'en ufak bir zevk unsuru' taşımamasından yakınılıdır. Dergi buna bir çare olarak seyirciye bir görev yüklemektedir: "Bizce filmciliğimizin kalkınması için her şeyden evvel 'Zevk Sansürü' lâzım gelmektedir. Bu işi de halkımız yapacak ve kötü filmlere paydos borusu çalarak, temiz film meydana getirenlerin cesaretlerini arttıracaktır". Buradan da görüleceği üzere, ulusal sinemamızın gelişmesi için gereken ilk şartlardan birisinin seyircinin zevklerinin gelişmesi olduğu düşüncesi 1950'li yıllarda dile getirilmeye başlanmıştır.

1959 yılına gelindiğinde yeni bir festival girişimi Türk Film Sanatçıları Derneği adına İstanbul Gazeteciler Cemiyeti tarafından gerçekleştirilir. Ancak bu festivale de sinemacıların ilgisi pek fazla olmamış ve 14 dalda ödül verilecek festivale sadece 21 film dâhil edilebilmiştir (Akis, 1959, s. 32). Üstelik festival jürisinin kimi kararları festival seyircisinin itirazlarına neden olmuştur: "Galada açıklanan bu neticelerden son üçü seyircilerin itirazları ile karşılandı. Anlaşılan seyirciler, Gazeteciler Cemiyeti tarafından tertip edilen festivalin jürisine "en başarılı jüri" armağanı verilemeyeceği kanaatindeydiler" (Akis, 1959, s. 29). Dolayısıyla ilk festival denemeleri sinema yapımcıları tarafından kısmen ilgisizlikle karşılanırken festival seyircilerini de tam anlamıyla mutlu ettiği söylenemez.

Aradan geçen yıllar içerisinde Türkiye'de sadece birkaç yeni ulusal festival düzenlenebilmiştir. 1961 yılının Mayıs ayında düzenlenen İstanbul Sanat Festivali'nin Türk Filmleri Yarışması Türkiye'de düzenlenen beşinci ulusal film festivali olmakla beraber önceki festivallerde görülen sorunların devam ettiği görülmektedir. Seyircinin ilgisinin düşüklüğünün sebepleri arasında festivalin zamanlaması yer almaktadır: "Mevsimin hayli ilerlemiş bulunması dolayısıyla gösterilecek filmlerin -daha önce de gösterilmiş olmaları: sebebiyle doyurucu bir seyirci topluluğu çek-

mesini beklemek, biraz fazla iyimserlik olacaktır...". Seyirci ile buluşma konusunda yine sorunlar yaşanan festival, ayrıca Atıf Yılmaz'ın Dolandırıcılar Şahı (1960) filminin yarışma dışında bırakılmasıyla gelişen itirazlara da konu olmuştur (Akis, 1961, s. 34).

1970'lerin ortalarına kadar Türkiye'de düzenlenen sinema festivalleri tartışmalar ve yetersizliklerle birlikte giderek artan sayılarda düzenlenmeye devam etmiştir. Kimi sinema yazarları düzenlenen festivallerin kimseyi mutlu etmemekte olduğunu dönemin gazetelerindeki köşelerinde öne sürmektedirler. Bunlardan birisi olan Tuncan Okan (1974, s. 20). konuyla ilgili "Şu Festival Fiyaskolarına Son Verilecek mi?" başlıklı yazısında festival yöneticilerinin jüri üyelerine yaptığı baskıların olumsuz sonuçlarından yakınmaktadır. Böylesi tartışmalar sürerken 1975 yılında Antalya'da düzenlenen "Sinema ve Festivaller" konulu bir açık oturumda Türkiye'deki festivallerin sorunları ele alınmış, bu tartışmalara Halil Ergün ve Fikret Hakan gibi oyunların yanısıra yönetmen ve gazeteciler de katılmışlardır. Bu tartışmalardan sansür sorununun da festivallere zarar veren bir olgu olmaya başladığı anlaşılabilir (Semih, Ergün, Özkan, Öngören, & Hakan, 1975).

1976 yılındaki 13. Antalya Festivali Film Yarışması da benzer sorunlara sahne olmuş, sansür sorunlarından organizasyon sorunlarına kadar pek çok yetersizlik yarışmaya damgasını vurmuştur (Demirkol, 1976). Böylesi sorunların devam etmesine rağmen festivale yönelik sinema eleştirmenlerinden olumlu yorumların geldiği de görülmektedir. 13.sü düzenlenen Antalya Festivali Film Yarışması için Atilla Dorsay "Aslında bu şenlik yalnızca üç yıldır, Yeşilçam profesyonellerinin baskısından ve türlü-çeşitli oyunlarından kurtarılarak dürüst ve ciddi bir niteliğe büründüğü içindir ki, 3. Antalya Film Şenliği de sayılabilir!" biçimindeki yorumuyla son birkaç yıldır bazı noktalarda ilerleme kaydedildiğine vurgu yapmıştır. Dorsay'a göre festival daha halka yönelik bir nitelik kazanmaya başlamıştır. Bu bağlamda sinemamıza yararlı olmaya başladığının altını çizmektedir (Dorsay, 1976).

1970'lerin ortasında itibaren Türkiye'de düzenlenen festivaller bir sosyal olgu olarak sosyologların da ilgisini çekmeye başlamıştır. Emre Kongar "Toplumbilimci Gözüyle 'Festival' ve Ülkemizdeki Festivaller: Genel Değerlendirme – Öneriler" başlıklı yazısında Türkiye'de en çok ilgi duyulan festivallerin film festivalleri olduğunu belirtirken, bu durumun ortaya çıkmasında dış öğelerin etkili olabileceği yorumunu yapmaktadır. Ayrıca Kongar film festivallerinin 1960'lardan sonra kurumsallaşmaya başladığını gözlemlemiştir. Kongar festivallere yönelik sorunları maddeler halinde sıralarken 'Festivallerimizden hiçbiri, belli bir sanat dalında, bırakın uluslararası, ulusal çapta bile ciddi bir yarışma havası yaratamamış, hiçbir sanat dalında özendirici rol oynayarak, ulusal kültür ve sanatın gelişmesinde rol oynayamamıştır" sözleriyle eleştirisini dile getirmiştir (Kongar, 1977, s. 3-5).

1970'li yılların ortasından itibaren Türkiye'nin içerisinde bulunduğu politik ortam festivallere de etki etmiş ve bazı festivallerin uzun yıllar düzenlenememesine yol açmıştır. Ayrıca televizyonun yaygınlaşması da bu politik iklimle birleşerek seyircilerin sinema salonları yerine evlerinin güvenli ortamını tercih etmelerine neden olmuştur (Scognamillo, 2014). Bu festivallerin bazılarının tekrar düzenlenebilmesi 1990'lı yılları bulmuştur. Bu festivallerin bir örneği Adana Altın Koza Film Festivali'dir. 1969-1973 yılları arasında düzenli bir biçimde gerçekleştirilen festivalin 6.sı ancak 1992 yılında gerçekleşebilmiştir (Özgüç, 1993). Bir sonraki yıl 7.si düzenlenen festivalin dikkat çekici noktası 15 kişilik profesyonel bir ön jürinin seçtiği filmler arasından nihai seçimi 48 kişiden oluşan 'halk jürisi'nin yapmış olmasıdır. Özgüç'e (1993, s. 54) göre halk jürisinin seçimlerinde duygusal etkili olmaktadır. Bu nedenle filmin genel başarısı için seyirciyi duygusal olarak etkileyebilme yetkinliği ön plana çıkmıştır.

1990'lı yıllar Türkiye'de ulusal sinemanın üretim veriminin ciddi şekilde düştüğü yıllardır. Film sayılarının azalmasıyla birlikte sinema salonları da kapanmaya başlamıştır. 1978 yılında yerli film izleyicisinin sayısı 58,2 milyon olarak hesaplanırken bu sayı 1992 yılında 3 milyona kadar gerilemiştir (Scognamillo, 2014, s. 368). Seyircinin sinema ile olan bağlarının fazlasıyla zayıfladığı bu yıllarda festivallere ilgi de benzer şekilde azalmıştır. Kriz yıllarında filmlerin salon bulmaları da zorlaşmıştır. Bu durum festivallerde alınan ödülleri daha önemli kılmıştır. Festivallerden ödülle dönen filmlerin salon bulması kolaylaşırken, az sayıdaki seyircinin ilgisini çekme konusunda da festivaller yerli sinemaya katkı sağlamıştır (Arslanbay, 1994, s. 34).

2000'li yıllar Türkiye'de yapılan film sayılarında giderek artan sayıların görüldüğü yıllar olmuştur. Bununla birlikte yeni kuşak sinemacıların ortaya çıkmaya başladığı, seyirci profiline de bu doğrultuda yeni niteliklere büründüğü görülmektedir (Scognamillo, 2014, s. 447- 456). 2017 yılına gelindiğinde ortaya çıkan tabloya

göre Türkiye’de tüm dallarda ve kategorilerde 131 film festivali düzenlenmiştir. Ayrıca bu 131 festival arasında sayısı 20’yi aşan uluslararası film festivali bulunmaktadır (SGM, 2017; kameraarkası.org, 2017). Günümüzde Türkiye’de film festivallerinin sayısı üç haneli sayılara ulaşmakla beraber festivaller halen çeşitli tartışmalara konu olmaya devam etmektedir. Festivallere yönetilen eleştirilerin başında organizasyonlarındaki ödül mekanizması gelmektedir. Festivallerin çoğunun belediyelerin sponsorluğuna ihtiyaç duyması özerk festival komitelerinin oluşumunu engellemektedir. Ayrıca belediye yönetimlerin değişmesine bağlı olarak festival komitelerinin üyelerindeki değişiklikler festivallerin oturmuş kurumsal kimlere sahip olmalarını zorlaştırmaktadır (Tanrıöver, 2011). Ayrıca hem eleştirmenin hem de seyircinin gözünde başarılı sinemacıların yokluğunun hissedildiği veya film eleştirmenleri ile film seyircisinin beğenileri ve tercihleri arasında giderek büyüyen bir boşluğun oluştuğu yönünde de eleştiriler söz konusudur (Şen, 2012; Ömeroğlu, 2010).

Türkiye’deki film festivallerini ele alan kitapların bir bölümünün belirli bir festivalin tarihsel geçmişi üzerine odaklanan veya yıllık gelişmeleri ve verilen ödüllerin kataloglayan yayınlar olduğu görülmektedir. Bu yayınların bir örneği Cem Alpan’ın (2011) hazırladığı “İstanbul Film Festivali’nin 30 Yılından 20 Yönetmen” isimli araştırma-inceleme türündeki kitaptır. Kitabın konusu yönetmenlerin “(...) filmler üzerine düşünceleri ile onlarla neredeyse paralel olarak yetişmiş bir eleştirmen kuşağının ve Türk sinemasını bu festival dolayısıyla tanımış yabancı eleştirmenlerin görüşleri” üzerine odaklanmaktadır. İstanbul Film Festivali’nin on yılını ele alan “Perdelere Caddelere Dökülürmüş ‘Bir Festivalin On Yılı’” (Birkiye, 1995) isimli kitap festival dönemlerinde İstanbul’un ve özellikle İstiklal Caddesinin büründüğü festival heyecanını konu edinmektedir. Benzer bir yaklaşım Ankara Film Festivali’nin on yılını ele alan “Festival’in 10 Yılı” (Aktan ve diğ., 1998) isimli kitapta görülmektedir. Kitap festivalin son on yılının farklı yönlerini ele alan çeşitli yazarların anı ve denemelerinin bir derlemesi niteliğindedir. Türkiye’nin en uzun soluklu sanat etkinliği Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali’nin geçmişinin de benzer bir yaklaşımla kitaplaştırıldığı görülmektedir. “Altın Portakal’ın Öyküsü” (Çetinkaya, 2014) isimli kitap arşiv taraması üzerinden derlenen festival hakkındaki en kapsamlı çalışmalardan birisi olma niteliğini taşımaktadır.

Türk sinema tarihi üzerine yazılmış kimi kitap ve proje dokümanlarında da ulusal festivallerle ilgili çeşitli görüş ve eleştirilere yer verilmiştir. Buna örnek olabilecek bir çalışma Nijat Özön’ün “Karagözden Sinemaya: Türk Sineması ve Sorunları” (Özön, 1995) isimli kitabıdır. Kitabın ‘Şenlik Çıkmazı’ bölümü festivallerin durumunu irdelemektedir. Deniz Bayrakdar’ın yayına hazırladığı Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler serisinin yedinci kitabı (Bayrakdar, 2008) sinema ve para ilişkisine odaklanırken festivalleri de konu dışında bırakmamıştır. ‘Film Festivalleri ve Para İlişkisi’ bölümü Türkiye’deki film festivallerinin maddi boyutunu ve sponsorluk ilişkilerini ele almaktadır. İstanbul Ticaret Odası’nın Türkiye’de Film Endüstrisinin Konumu ve Hedefleri (Tanrıöver, 2011) konulu projesinde de festivallere kısaca yer verilmiştir. Projede sponsorluk ilişkileriyle belediyelere bağımlı olan festivallerin özerkliğinin zarar gördüğünden ve kurumsallaşma sorunları yaşadıkları sonuçları ortaya çıkarılmıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Film festivalleri izleyici eğilimi ve film festivalleri durumunun tespitine yönelik bu çalışmanın önemini anlamak açısından, Türkiye’de genel anlamda sinema araştırmalarında niceliksel ve niteliksel anlamda eksiklikler olduğunu vurgulamak önemlidir. Genel olarak sinema ve alımlama çalışmaları noktasında, çalışmanın kiminle yapıldığı, hangi kavramların sorgulandığı, hangi bağlamların araştırıldığına göre çeşitlenebilecek sonuçlara ulaşılmaktadır. Bunun yanında film ve seyirci ilişkilerinde ne kadar çok araştırma yapılırsa bu karmaşık ve katmanlı ilişki o denli anlaşılabilir. Bunun anlamı seyirci odakları çalışmaların karmaşık ve katmanlı ilişkiye katkı yapacağıdır.

Bu kapsamda bu çalışmada Türkiye’deki hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin, “film izleme pratikleri ve izleyici özellikleri”, “sinemaya gitme pratikleri ve izleyici özellikleri”, “film festivallerine ilişkin durum tespitinin” yanında “Hanehalkının film festivallerine ilişkin kanaatlerinin” ne olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerini belirlemek amacıyla sinema ve film festivali sektöründen profesyonellerle derinlemesine görüşme ve odak grup görüşmesi yoluyla durum tespiti çalışması yapılmıştır.

**YÖNTEM,
TEKNİK VE
ARAÇLAR**

YÖNTEM, KAPSAM VE ÖRNEKLEM

Bu bölümde araştırmanın üzerine oturduğu yöntem, bilimsel yaklaşım ve örneklem seçimi, araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler, ölçüm araçları hakkında bilgiler yer almaktadır.

YÖNTEM

Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali katılımcıları gibi üç farklı örneklem gurubunun film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanında, alan profesyonellerinin film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerinin incelendiği bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın konusu kapsamlı ve çok boyutlu olduğundan hem nicel hem de nitel veri toplama tekniklerinin bir arada kullanılması gerekli görülmüştür.

Bu tür araştırmalar karmaşık veya zenginleştirilmiş desenli (triangulation design) araştırmalar olarak adlandırılmaktadır (Büyüköztürk, 2009: 260). Karmaşık desenli *yöntem araştırmalarında* nicel ve nitel yöntem birlikte kullanılmaktadır. Bu desende hem nicel hem de nitel veriler eş zamanlı toplanır. Daha sonra bu bulguların birbirlerini destekleyip desteklemediğine bakılır. Zenginleştirme, bir araştırma deseninin güçlendirilmesinde kullanılan temel yollardan biridir. Zenginleştirme de, temelde verilerin toplanmasında kullanılmaktadır. Aynı çalışma içinde anket, ölçek gibi nicel araçların yanı sıra görüşme gibi nitel yöntemlerden uygun olanların kullanılması bir çeşitlemedir. Bu kapsamda araştırmada, nicel veri toplama aracı olarak anket ve nitel veri toplama aracı olarak da derinlemesine görüşme formu geliştirilmiştir. Bunun yanı sıra alan profesyonellerinin katılımıyla bir odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Nicel veri toplama aracı olarak geliştirilen anket aracılığıyla hanehalkı, sinema izleyicisi, film festivalleri izleyicilerinin film izleme ve sinemaya gitme pratikleri ile film festivallerine ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Nitel veri toplama aracı olarak geliştirilen derinlemesine görüşme formu aracılığıyla da alan profesyonellerinin film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerinin çok yönlü ve kapsamlı olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

KAPSAM VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın kapsamını *Türkiye'deki* hanehalkı, sinema izleyicileri, film festivali izleyicileri ile alan profesyonelleri oluşturmaktır. Bu kapsamda araştırma, hanehalkı, sinema izleyicisi, film festivali izleyicisi ve alan profesyonelleri şeklinde dört ayrı örneklem grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın gerçekleştirildiği örneklem gruplarının nasıl seçildiğine ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

1. Hanehalkı Araştırması

Araştırmada hanehalkının film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla mevcut çerçeve deseni üzerinden Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından seçilen örneklem baz alınarak 14 ildeki örneğe çıkan hane halklarında 16 yaş ve üzeri toplam 1948 kişi ile yüz yüze görüşme yöntemiyle veri toplanmıştır.

2. Sinema İzleyici Araştırması

Araştırmada sinema izleyicisinin film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla rastgele örnekleme tekniği ile 14 ilde 16 yaş ve üzeri toplam 1606 kişi ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Bu amaçla sinema izleyicisinden veri toplanacak iller, sinema izleme oranlarına ve Türkiye'de festival düzenlenme durumlarına göre dikkate alınarak belirlenmiş ve anket uygulamaları bu illerde bulunan farklı türde sinema salonlarında gerçekleştirilmiştir.

3. Film Festivali İzleyici Araştırması

Araştırmada film festivali izleyicisinin film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla rastgele örnekleme tekniği ile Antalya, İstanbul ve Malatya'daki film festivallerine katılan 16 yaş ve üzeri 1110 kişi ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır.

Araştırma verilerinin toplandığı üç örneklem grubundaki katılımcıların illere göre dağılımı ve katılımcılara ilişkin demografik veriler aşağıda verilmiştir.

HANEHALKI, SİNEMA İZLEYİCİSİ VE FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİSİ KATILIMCILARININ DEMOGRAFİK BİLGİLERİ

Tablo 1. Katılımcıların illere göre dağılımı

İller	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	%	Sıklık	%	Sıklık	%
Adana	106	5,4	51	3,2	-	-
Ankara	255	13,1	214	13,3	-	-
Antalya	92	4,7	70	4,4	204	18,4
Bursa	119	6,1	84	5,2	-	-
Diyarbakır	52	2,7	31	1,9	-	-
Edirne	31	1,6	103	6,4	-	-
Erzurum	48	2,5	30	1,9	-	-
İstanbul	700	35,9	733	45,6	806	72,6
İzmir	213	10,9	136	8,5	-	-
Kayseri	78	4,0	30	1,9	-	-
Malatya	89	4,6	30	1,9	100	9,0
Samsun	60	3,1	32	2,0	-	-
Trabzon	45	2,3	27	1,7	-	-
Van	60	3,1	35	2,2	-	-
Toplam	1948	100,0	1606	100,0	1110	100,0

Hanehalkı araştırması;

- 14 ilde 16 yaş ve üzeri toplam 1948 kişi ile gerçekleştirilmiştir.
- Katılımcıların %35,9'unu İstanbul, %13,1'ini Ankara, %10,9'unu İzmir, %6,1'ini Bursa, %5,4'ünü Adana, %4,7'sini Antalya ve %4,6'sını Malatya illerindeki katılımcılar oluşturmaktadır.
- Bunun yanı sıra Kayseri (%4), Van (%3,1), Samsun (%3,1) Diyarbakır (%2,7), Erzurum (%2,5), Trabzon (%2,3) ve Edirne (%1,6) illerinde görüşmeler yapılmıştır.

Sinema izleyici araştırması;

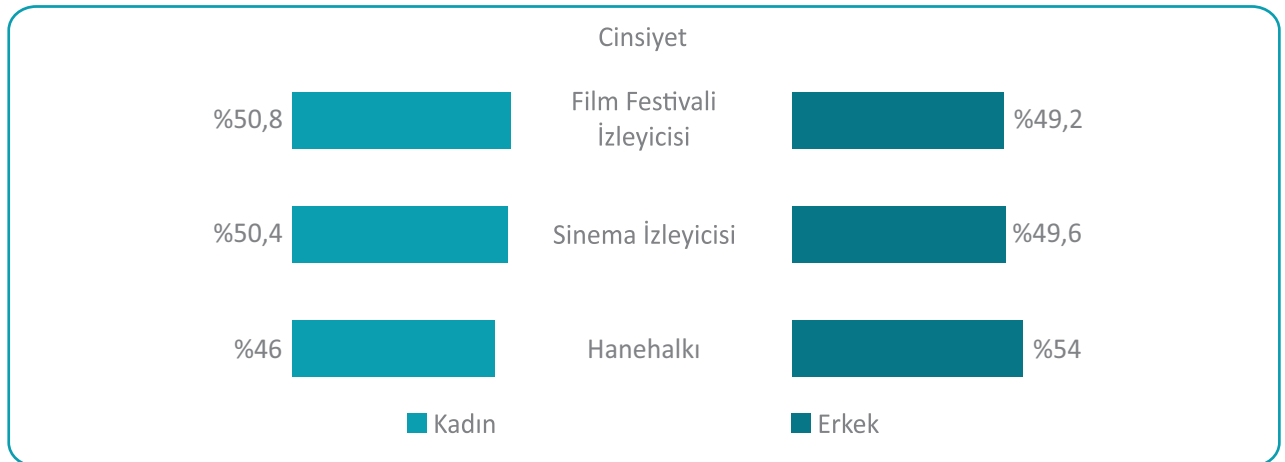
- 14 ilde toplam 1606 sinema izleyicisi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların %45,6'sını İstanbul, %13,3'ünü Ankara, %8,5'ini İzmir, %6,4'ünü Edirne, %5,2'sini Bursa, %4,4'ünü Antalya ve %3,2'sini Adana illerindeki sinema izleyicileri oluşturmaktadır.
- Bunun yanı sıra Van (%2,2), Samsun (%2,0) Diyarbakır, Erzurum, Kayseri, Malatya (%1,9) ve Trabzon (%1,7) illerinde görüşmeler yapılmıştır.

Film festivali izleyici araştırması;

- 3 ilde toplam 1110 kişi ile gerçekleştirilmiştir.
- Katılımcıların %18,4'ünü Antalya, %72,6'sını İstanbul ve %9'unu Malatya illerinde düzenlenen film festivaline katılan kişiler oluşturmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı

Cinsiyet	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	%	Sıklık	%	Sıklık	%
Kadın	896	46,0	810	50,4	564	50,8
Erkek	1052	54,0	796	49,6	546	49,2
Toplam	1948	100,0	1606	100,0	1110	100,0

Grafik 1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı

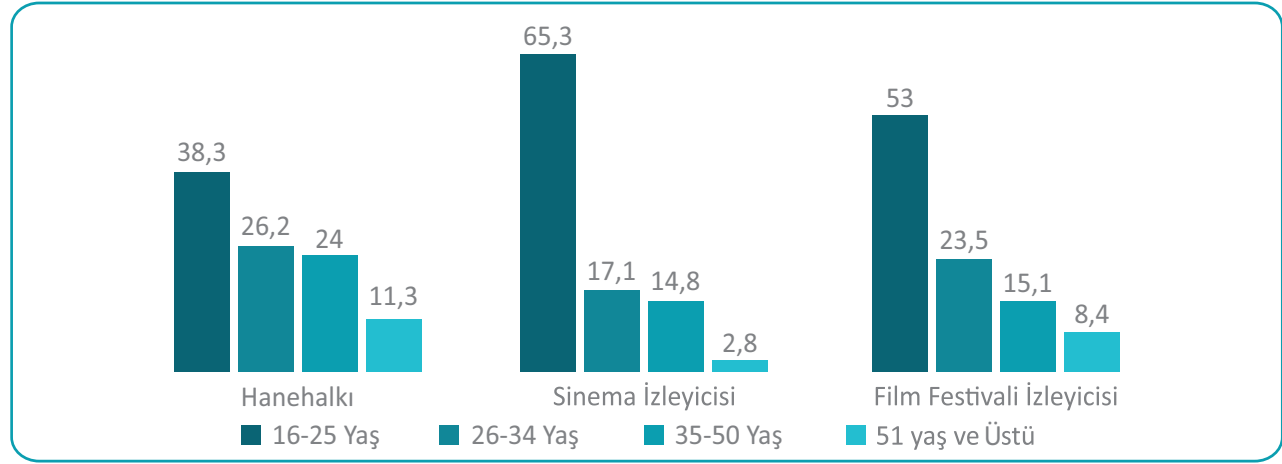
Hanehalkı araştırması katılımcıların %46'sı kadın (869 Kişi) ve %54'ü erkektir (1052 Kişi).

Sinema izleyicisi araştırması katılan sinema izleyicilerinin %50,4'ü kadın (810 Kişi) ve %49,6'sı erkektir (796 Kişi).

Film festivali izleyicisi araştırması kapsamında araştırmaya katılan film festivali izleyicilerinin %50,8'i kadın (564 Kişi) ve %49,2'si erkektir (546 Kişi).

Tablo 3. Katılımcıların yaşlarına göre dağılımı

Yaş	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
16-25 Yaş	740	38,3	1039	65,3	587	53,0
26-34 Yaş	506	26,2	272	17,1	260	23,5
35-50 Yaş	468	24,0	236	14,8	167	15,1
51 yaş ve Üstü	220	11,3	44	2,8	93	8,4
Toplam	1934		1591		1107	100,0
Cevapsız	14		15		3	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 2. Katılımcıların yaşlarına göre dağılımı**Hanehalkı araştırması katılımcılarının;**

- %38,3'ü 16-25 yaş aralığında,
- %26,2'si 26-34 yaş aralığında,
- 35-50 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %24,
- 51 yaş ve üstü katılımcıların oranı ise %11,3'tür.

Sinema izleyici araştırması katılımcılarının;

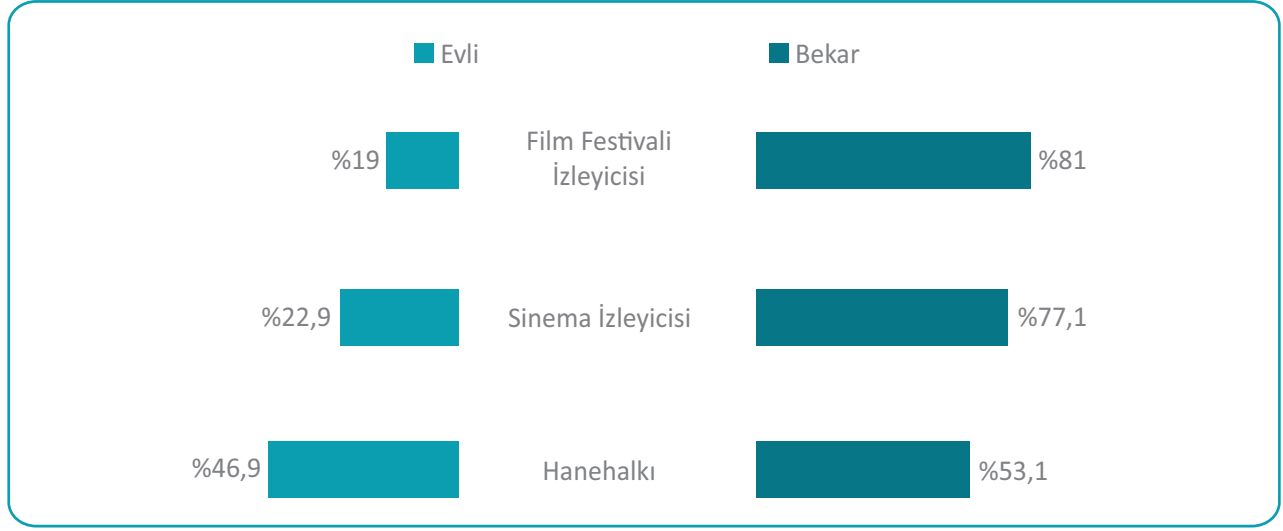
- %65,3'ü 16-25 yaş aralığında,
- %17,1'i 26-34 yaş aralığında,
- 35-50 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %14,8,
- 51 yaş ve üstü katılımcıların oranı %2,8'dir.

Film festivali izleyici araştırması katılımcılarının;

- %53'ü 16-25 yaş aralığında,
- %23,5'i ise 26-34 yaş aralığında,
- 35-50 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %15,1,
- 51 yaş ve üstü katılımcıların oranı ise %8,4'tür.

Tablo 4. Katılımcıların medeni durumlarına göre dağılımı

Medeni Durum	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evli	861	46,9	339	22,9	203	19,0
Bekâr	973	53,1	1139	77,1	863	81,0
Toplam	1834		1478		1066	
Cevapsız	114		128		44	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 3. Katılımcıların medeni durumlarına göre dağılımı**Hanehalkı araştırmasına katılanların**

- %53,1'i bekar iken %46,9'u evlidir.

Sinema izleyici araştırmasına katılanların

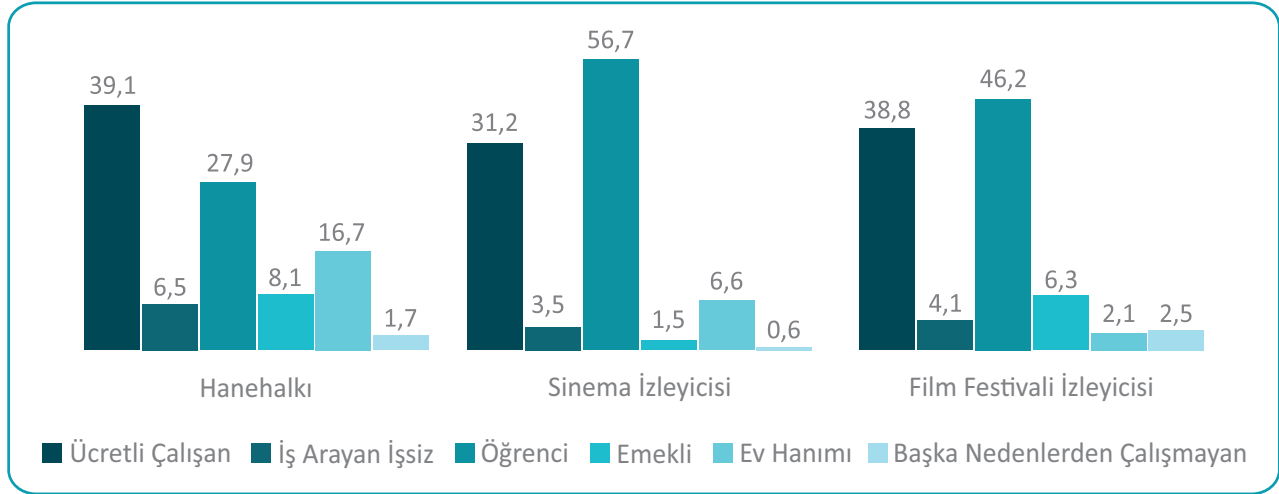
- %77,1'i bekar, %22,9'u evlidir.

Film festivali izleyici araştırmasına katılanların

- %81'i bekar, %19'u evlidir.

Tablo 5. Katılımcıların çalışma durumlarına göre dağılımı

Çalışma Durumu	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Ücretli Çalışan	717	39,1	488	31,2	427	38,8
İş Arayan İşsiz	119	6,5	54	3,5	45	4,1
Öğrenci	511	27,9	885	56,7	509	46,2
Emekli	148	8,1	23	1,5	69	6,3
Ev Hanımı	306	16,7	103	6,6	23	2,1
Başka Nedenlerden Çalışmayan	31	1,7	9	0,6	28	2,5
Toplam	1832		1562		1101	
Cevapsız	116		44		9	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 4. Katılımcıların çalışma durumlarına göre dağılımı

Hanehalkı araştırması katılımcılarının çalışma durumlarına göre dağılımı incelendiğinde;

- %39,1'i ücretli çalışan,
- %27,9'u öğrenci,
- %16,7'si ev hanımı, %8,1'i ise emeklidir.

Sinema izleyicilerinin çalışma durumlarına göre dağılımı incelendiğinde;

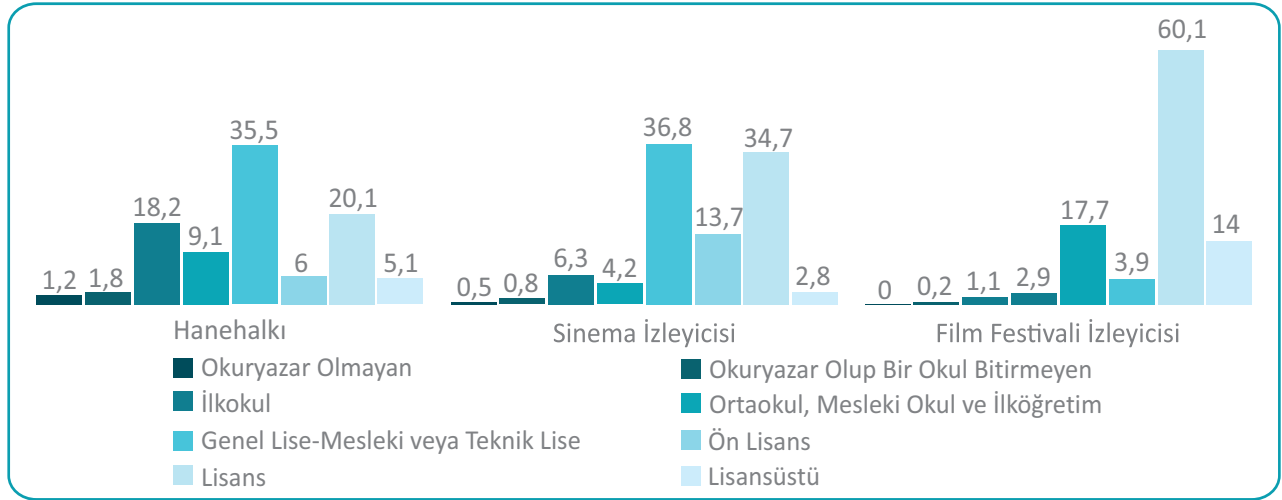
- %31,2'si ücretli çalışan,
- %56,7'si öğrenci,
- %6,6'sı ev hanımı, %1,5'i ise emeklidir.

Film festivali izleyicilerinin çalışma durumlarına göre dağılımı incelendiğinde;

- %38,8'i ücretli çalışan,
- %46,2'si öğrenci,
- %2,1'i ev hanımı, %6,3'ü ise emeklidir.

Tablo 6. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı

Eğitim Durumu	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Okuryazar Olmayan	22	1,2	8	0,5	0	0
Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	33	1,8	13	0,8	2	0,2
İlkokul	340	18,2	100	6,3	12	1,1
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	171	9,1	67	4,2	32	2,9
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	720	35,5	581	36,8	194	17,7
Ön Lisans	113	6,0	216	13,7	43	3,9
Lisans	377	20,1	548	34,7	658	60,1
Lisansüstü	96	5,1	44	2,8	153	14
Toplam	1872		1577		1094	
Cevap Vermeyen	76		29		16	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 5. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı**Hanehalkı araştırması katılımcılarının eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde;**

- İlkokul mezunları %18,2
- Lise mezunları %35,5
- Lisans mezunları %20,1

Sinema izleyicisi araştırması katılımcılarının eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde;

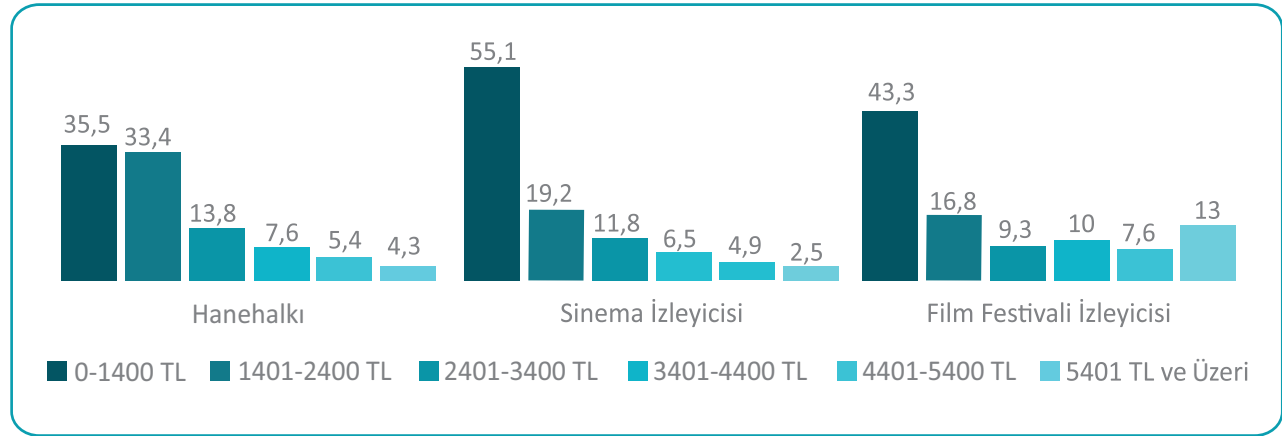
- İlkokul mezunları %6,3
- Lise mezunları %36,8
- Lisans mezunları %34,7

Film festivali izleyicilerini eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde;

- İlkokul mezunları %1,1
- Lise mezunları %17,7
- Lisans mezunları %60,1

Tablo 7. Katılımcıların aylık gelirlerine (birey) göre dağılımı

Aylık Gelir (Birey)	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
0-1400 TL	635	35,5	790	55,1	448	43,3
1401-2400 TL	598	33,4	276	19,2	174	16,8
2401-3400 TL	247	13,8	169	11,8	96	9,3
3401-4400 TL	135	7,6	93	6,5	103	10,0
4401-5400 TL	96	5,4	71	4,9	79	7,6
5401 TL ve Üzeri	76	4,3	36	2,5	134	13,0
Toplam	1788		1435		1034	
Cevapsız	161		171		76	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 6. Katılımcıların aylık gelirlerine (birey) göre dağılımı

Hanehalkı araştırması katılımcılarının bireysel aylık ortalama gelir miktarına göre dağılımı incelendiğinde;

- %35,5'inin 0-1400 TL arası,
- %33,4'ü 1401-2400 TL arası gelire sahip,
- 4401-5400 TL arası olan katılımcıların oranı %5,4 iken 5401 TL üstü bireysel gelire sahip olanların oranı ise %4,3'tür.

Sinema izleyicilerinin bireysel aylık ortalama gelir miktarına göre dağılımı incelendiğinde;

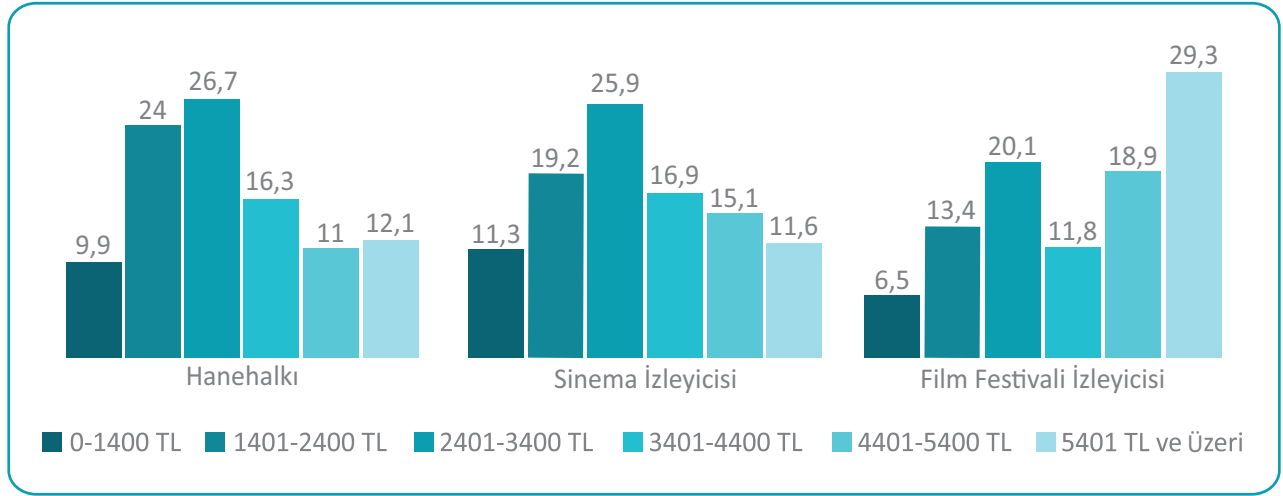
- Yarısından fazlası (%55,1) 0-1400 TL arası,
- %19,2'si 1401-2400 TL arası gelire sahip,
- 4401-5400 TL arası olan katılımcıların oranı %4,9 iken 5401 TL üstü bireysel gelire sahip olanların oranı ise %2,5'dir.

Film festivali araştırması katılımcılarının bireysel aylık ortalama gelir miktarına göre dağılımı incelendiğinde;

- %43,3'ü 0-1400 TL arası,
- %16,8'i 1401-2400 TL arası gelire sahip,
- 4401-5400 TL arası olan katılımcıların oranı %7,6 iken 5401 TL üstü bireysel gelire sahip olanların oranı ise %13'tür.

Tablo 8. Katılımcıların aylık hane gelirlerine göre dağılımı

Aylık Gelir (Hane)	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
0-1400 TL	152	9,9	148	11,3	55	6,5
1401-2400 TL	367	24,0	251	19,2	113	13,4
2401-3400 TL	409	26,7	338	25,9	169	20,1
3401-4400 TL	249	16,3	221	16,9	99	11,8
4401-5400 TL	168	11,0	198	15,1	159	18,9
5401 TL ve Üstü	186	12,1	151	11,6	246	29,3
Toplam	1531		1307		841	
Cevapsız	417		299		269	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 7. Katılımcıların aylık hane gelirlerine göre dağılımı

Hanehalkı araştırması katılımcılarının hanelerine giren aylık ortalama gelirlerine göre dağılımı incelendiğinde;

- %9,9'u 0-1400 TL arası,
- %24'ü 1401-2400 TL arası,
- %16,3'ü 3401-4400 TL arası,
- %11'i 4401-5400 TL arası, %12,1'i ise 5401 TL ve üzeri hane gelirine sahiptir.

Sinema izleyici araştırması katılımcılarının hanelerine giren aylık ortalama gelirlerine göre dağılımı incelendiğinde;

- %11,3'ü 0-1400 TL arası,
- %19,2'sinin 1401-2400 TL arası,
- %16,9'u 3401-4400 TL arası,
- %15,1'i 4401-5400 TL arası, %11,6'sı ise 5401 TL ve üzeri hane gelirine sahiptir.

Film festivali araştırması katılımcılarının hanelerine giren aylık ortalama gelirlerine göre dağılımı incelendiğinde;

- %6,5'i 0-1400 TL arası,
- %13,4'ünün 1401-2400 TL arası,
- %11,8'i 3401-4400 TL arası %29,3'ü ise 5401 TL ve üzeri hane gelirine sahiptir.

Tablo 9. Katılımcıların evlerinde bulunan teknolojik araçlara göre dağılımı

Evinizde aşağıdaki cihazlardan hangileri bulunmaktadır?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Standart Televizyon	1437	73,8	1251	77,9
Smart Televizyon (internet bağlantılı)	674	34,6	584	36,4
Ev Sinema Sistemi	112	5,7	116	7,2
Video Cihazı	190	9,8	271	16,9
DVD Oynatıcı	317	16,3	241	15,0
Masaüstü Bilgisayar	639	32,8	735	45,8
Tablet	879	45,1	761	47,4
TV'ye Bağlı Oyun Konsolu	215	11,0	136	8,5
Akıllı Telefon	1674	85,9	1386	86,3
Dizüstü Bilgisayar	931	47,8	892	55,5
DVR (Dijital video oynatıcı/kaydedici)	94	4,8	60	3,7
Blu-Ray Oynatıcı	29	1,5	30	1,9

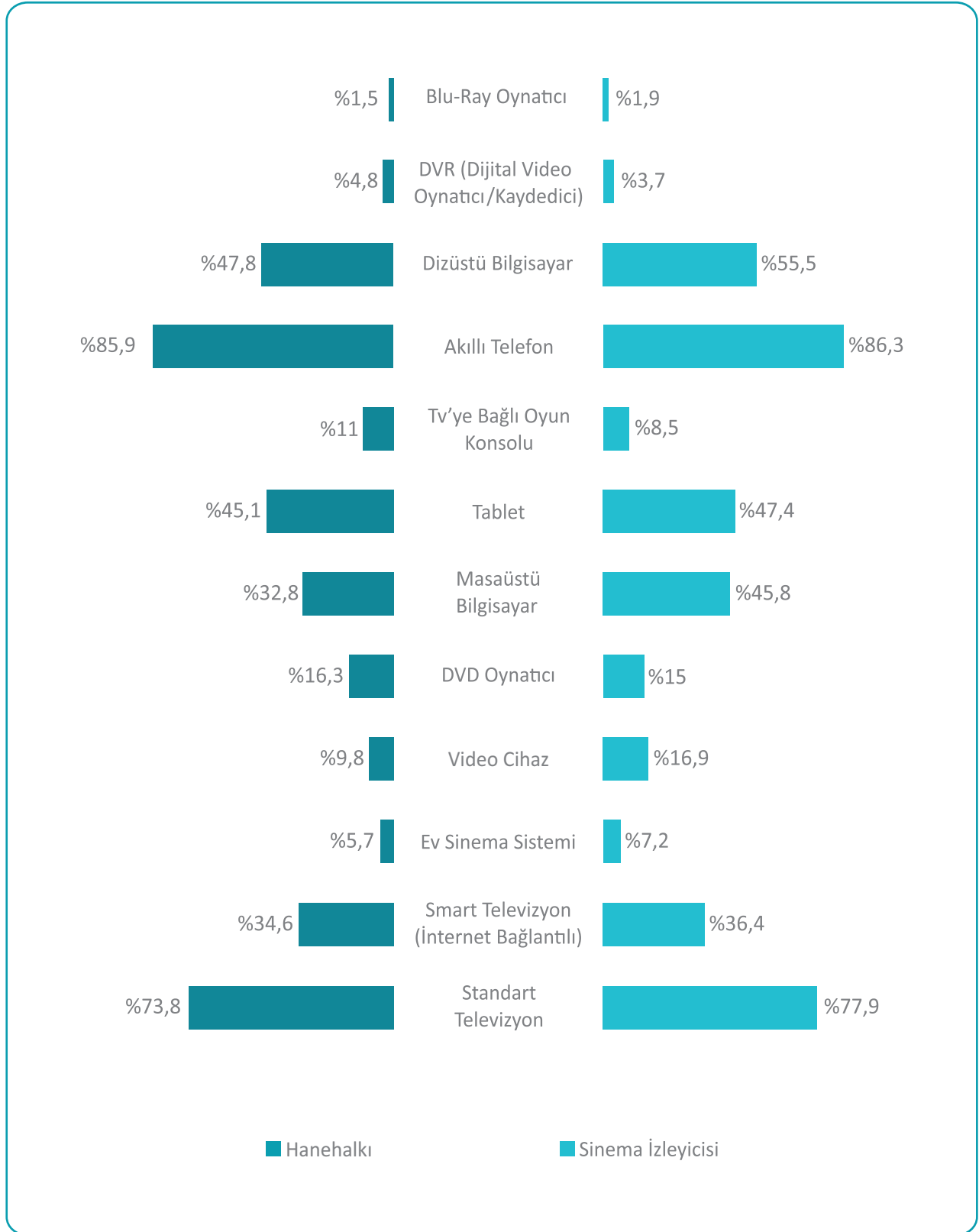
Not: Film festivali izleyicileri araştırmasında bu soru sorulmamıştır.

Hanehalkı araştırması katılımcılarının evlerinde bulunan teknolojik araçlara ilişkin bulgular incelendiğinde;

- “Akıllı telefon” sahipliği %85,9’dur,
- Bireylerin %73,8’inde “standart televizyon” bulunmaktadır,
- Evlerinde “dizüstü bilgisayar” bulunan bireylerin oranı %47,8’dir,
- Bireylerin %45,1’inde “tablet”, %34,6’sında “smart televizyon” bulunmaktadır.

Sinema izleyicilerinin evlerinde bulunan teknolojik araçlara ilişkin bulgular incelendiğinde;

- “Akıllı telefon” sahipliği %86,3’tür.
- %77,9’unun evinde “standart televizyon”,
- %55,5’inin evinde “dizüstü bilgisayar”,
- %47,4’ünde “tablet”,
- %45,8’inde “masaüstü bilgisayar” bulunmaktadır.

Grafik 8. Katılımcıların evlerinde bulunan teknolojik araçlara göre dağılımı

4. Film Festivallerinin Sinema Sektörü İçindeki Yeri, Sorunları ve Çözüm Önerileri Araştırması

Bu araştırmanın katılımcıları sinema sektörü ve film festivalleri alanından profesyonellerden oluşmaktadır. Araştırmada yapılan derinlemesine görüşme çalışması kapsamında 26 kişi ile görüşülmüştür. Derinlemesine görüşme yapılan profesyonellerin 16'sı İstanbul, 8'i Ankara ve 2'si Malatya illerinde yaşamaktadırlar. Derinlemesine görüşme yapılan 26 katılımcıya ait bilgiler ve tanımlanan kodlar Tablo 10'da sunulmuştur.

Araştırma kapsamında yapılan odak grup çalışmasına ise derinlemesine görüşme yapılan kişiler içerisinde zamanı uygun olan ve gönüllü olarak katılmak isteyen 10 kişi katılmıştır.

Tablo 10. Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların özellikleri

İl	Kurum	Görevi	KOD
İstanbul	TESİYAP	Yönetici	34-01
İstanbul	SETEM	Yönetici	34-02
İstanbul	GÖRSEL ÇÖZÜM	Yönetici	34-03
İstanbul	TAFF PICTURES	Yönetici	34-04
İstanbul	AVRUPA SİNEMASI	Yönetici	34-05
İstanbul	ECOGRAPHIE	Yönetici	34-06
İstanbul	EDGE/CINEMA OF TURKEY	Yönetici/Yapımcı	34-07
İstanbul	BOĞAZIÇI FİLM FESTİVALİ	Yönetici	34-08
İstanbul	TEFERRUAT FİLM	Yönetici	34-09
İstanbul	BALKON FİLM	Yönetici	34-10
İstanbul	FİLMOTTO	Yönetici	34-11
İstanbul	-	Sinema Eleştirmeni / Yazar	34-12
İstanbul	HALK FİLM	Yönetici	34-13
İstanbul	İSTANBUL FİLM FESTİVALİ	Yönetici	34-14
İstanbul	-	Yönetmen	34-15
İstanbul	FANUS-U HAYAL	Yönetici	34-16
Ankara	RPD YAPIM	Yapımcı-Yönetmen	06-01
Ankara	FİYAB	Yönetici	06-02
Ankara	KARGO MEDYA	Yönetici	06-03
Ankara	KARGO MEDYA	Yapımcı	06-04
Ankara	1VOLT PRODÜKSİYON	Senarist	06-05
Ankara	GAZİ ÜNİ İLETİŞİM FAK.	Öğretim Üyesi	06-06
Ankara	TRT	Yönetici	06-07
Ankara	ANKARA SİNEMA DERNEĞİ	Yönetici	09-08
Malatya	MALATYA FİLM FESTİVALİ	Yönetici	44-01
Malatya	MALATYA FİLM FESTİVALİ	Yönetici	44-02

VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Araştırma dört farklı örneklem gurubu üzerinde gerçekleştirildiği için her örneklem grubuna yönelik ayrı veri toplama araçları geliştirilmiştir. Bu kapsamda;

1. Hanehalkı Araştırması

Araştırma kapsamında hanehalkının film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşleri konusunda veri toplamak amacıyla bir anket formu geliştirilmiştir (Bkz. EK 1).

Hanehalkı örneklemini için geliştirilen anket formu toplam 4 bölümden ve 38 kapalı uçlu soru ve 3 açık uçlu soru olmak üzere toplam 41 sorudan oluşmaktadır. Bu bölümler;

- Demografik bilgiler (9 Madde)
- Film izleme eğilimine ilişkin tespitler (7 Madde)
- Sinema izleme eğilimi (8 Madde)
- Film festivaline ilişkin görüşler (15 Madde)

2. Sinema İzleyici Araştırması

Araştırma kapsamında sinema izleyicilerinin film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşleri konusunda veri toplamak amacıyla hanehalkı örneklemini için geliştirilen anket formu, üzerinde bazı değişiklikler yapılarak kullanılmıştır. Sinema izleyicisi örneklemini için kullanılan anket formunun büyük bir bölümü hanehalkı örneklemini için geliştirilen anket formuna benzer olup toplam 4 bölümden ve 38 kapalı uçlu soru ve 3 açık uçlu soru olmak üzere toplam 41 sorudan oluşmaktadır (Bkz. EK2). Bu bölümler;

- Demografik bilgiler (9 Madde)
- Film izleme eğilimine ilişkin tespitler (7 Madde)
- Sinema izleme eğilimi (8 Madde)
- Film festivaline ilişkin görüşler (15 Madde)

3. Film Festivali İzleyici Araştırması

Araştırma kapsamında film festivali izleyicilerini film izleme eğilimlerinin ölçülmesi ve ilişkili diğer konular üzerinde veri toplamak için bir anket formu geliştirilmiştir (Bkz. EK3). Anket formu ölçme araçları çoğunlukla yapılandırılmış kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır.

Geliştirilen anket formu toplam 4 bölümden ve 35 kapalı uçlu soru ve 4 açık uçlu soru olmak üzere toplam 39 sorudan oluşmaktadır. Bu bölümler;

- Demografik bilgiler (8 Madde)
- Film izleme eğilimine ilişkin tespitler (8 Madde)
- Sinema izleme eğilimi (6 Madde)
- Film festivaline ilişkin görüşler (17 Madde)

4. Film Festivallerinin Sinema Sektörü İçindeki Yeri, Sorunları ve Çözüm Önerileri Araştırması

Araştırma kapsamında yürütülen derinlemesine görüşme ve odak grup çalışması kapsamında verilen toplanabilmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Derinlemesine görüşmelerde kullanılan veri toplama araçlarından biri olan görüşme formu araştırma ekibi tarafından geliştirilmiş ve nitel araştırmalar konusunda uzman bir öğretim üyesinin önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenerek forma son şekli verilmiştir (Ek-4). Bu yöntemle veri toplama aracının kapsam geçerliliği de

sağlanmıştır. Görüşme formu araştırma sorularına cevap alınabilecek şekilde hazırlanan 10 sorudan oluşmaktadır. Bu soruların, evet ya da hayır gibi tek kelimelik cevaplar verilmesini önleyecek şekilde hazırlanmasına özen gösterilmiştir. Oluşturulan görüşme soruları şunlardır:

- Film festivalleri ile ilgili bir yönetici olarak ne düşünüyorsunuz?
- Sizce Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlar nelerdir?
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerin temel sorunlarına ilişkin sizin çözüm önerileriniz nelerdir?
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerini yaygınlaştırmak için neler yapılmalıdır?
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerini uluslararası anlamda ‘seçkin’ hale getirmek için neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?
- Sizce Türkiye’deki film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımı nasıl daha etkin hale getirilebilir?
- Sizce Film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmeleri gereken uygulamalar neler olabilir?
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönünde bir algı söz konusu, sizce bunun nedenleri neler olabilir?
- İzleyicilerin sinemaya olan farkındalığını artırmak için izlenmesi gereken politikalar neler olmalıdır?
- Festivaller gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynuyor? Türkiye’deki festivalleri bu açıdan nasıl değerlendirebiliriz?

Görüşmeler her katılımcı ile yüz yüze ve bire bir yapılmış, verilerin kaydedilmesi ise ses kayıt cihazı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ses kayıt cihazının elle not tutmaya kıyasla; yapılan görüşmelerin tamamının kayıt altına alınmasına ve görüşmecinin görüşmeye odaklanmasına imkân vermesi gibi avantajları vardır. Ayrıca elle not tutulurken, not almanın bırakıldığı zamanlarda katılımcı kayda değer bir şey söylemediği hissine kapılabilmekte, araştırmacı yazmaya odaklanması nedeniyle görüşmenin kontrolünü kaybedebilmekte ve sözel olmayan ipuçları kaçırılmaktadır (Glesne, 2012: 156).

VERİLERİN ANALİZİ

Kullanılan istatistiksel modelde, tüm veri için güvenilirlik analizi yapılmıştır. Ölçek güvenilirliğine ilişkin verilen güvenlik analizi Alpha Cronbach ile yapılmıştır. Bu çalışma sosyal bilimlerde geçerli olan %95 güven aralığında yapılmış olup, anketteki soruların birbiriyle tutarlılığını belirlemek amacıyla yapılan güvenilirlik analizi sonucu Cronbach's Alpha 0,926 bulunmuştur. Bu çalışmada ölçek güvenilirliği yeterli düzeydedir.

Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinden toplanan verinin değişken merkezli betimlenmesi için, araştırma amacına uygun olarak tek değişkenli sıklık ve yüzde dağılımları, çapraz tablolama süreci sonucunda oluşturulan olumsuzluk tabloları gibi özet betimsel istatistikler kullanılmıştır. Ayrıca daha önce herhangi bir festivale katıldığını belirten katılımcı sayısının düşüklüğü nedeniyle farklılaşmayı tespit etmek amacıyla Fisher Kesin Ki-Kare testi kullanılmıştır.

Nitel araştırma kapsamında derinlemesine görüşme ve odak grup çalışmasından elde edilen verilerin çözümlemesi ise içerik analizi tekniğine göre yapılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması yapılır. İçerik analizinde verileri tanımlamaya ve verilerin içinde saklı olabilecek olan gerçekleri ortaya çıkarmak amaçlanır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları anlaşılır bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Bogdan ve Biklen, 1998; Yıldırım ve Şimşek, 2008). İçerik analizinin gerçekleştirilmesi için öncelikle kuramsal olarak bir tema ve kod listesi oluşturulmuştur. Bu tema ve kodlara derinlemesine görüşme ve odak grup görüşmelerinin deşifreleri okunması esnasında yeni tema ve kodlar ilave edilmiştir. Deşifrelerin okunması esnasında katılımcıların vurgu yaptığı tema veya koda işaretlenerek, bunlara ilişkin sayısal değerler elde edilmiştir. Böylelikle katılımcılar tarafından hangi konunun ne kadar vurgulandığının sayısal olarak ortaya konması amaçlanmıştır. Tüm deşifreler okunduktan sonra ortaya çıkan tema ve kod listeleri yeniden incelenerek temalarda ve kodlarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Deşifrelerin okunması esnasında dikkat çeken veya katılımcıların durumları tam olarak ifade eden cevaplar veya ifadeler doğrudan alıntılanarak bulgularda sunulmuştur.

BULGULAR

A stylized graphic of a film camera, rendered in black and teal. The camera is positioned horizontally, with the lens on the right and the viewfinder on the left. The viewfinder consists of two overlapping circles. The camera body is a rounded rectangle with a white center and a black border. The lens is a white rectangle with a black border. The entire graphic is set against a light gray background.

**FİLM İZLEME
PRATİKLERİ VE
İZLEYİCİ
ÖZELLİKLERİ**

ETKİNLİKLERE AYRILAN ZAMAN

Tablo 11. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin etkinliklere ayırdıkları zamana göre dağılımı

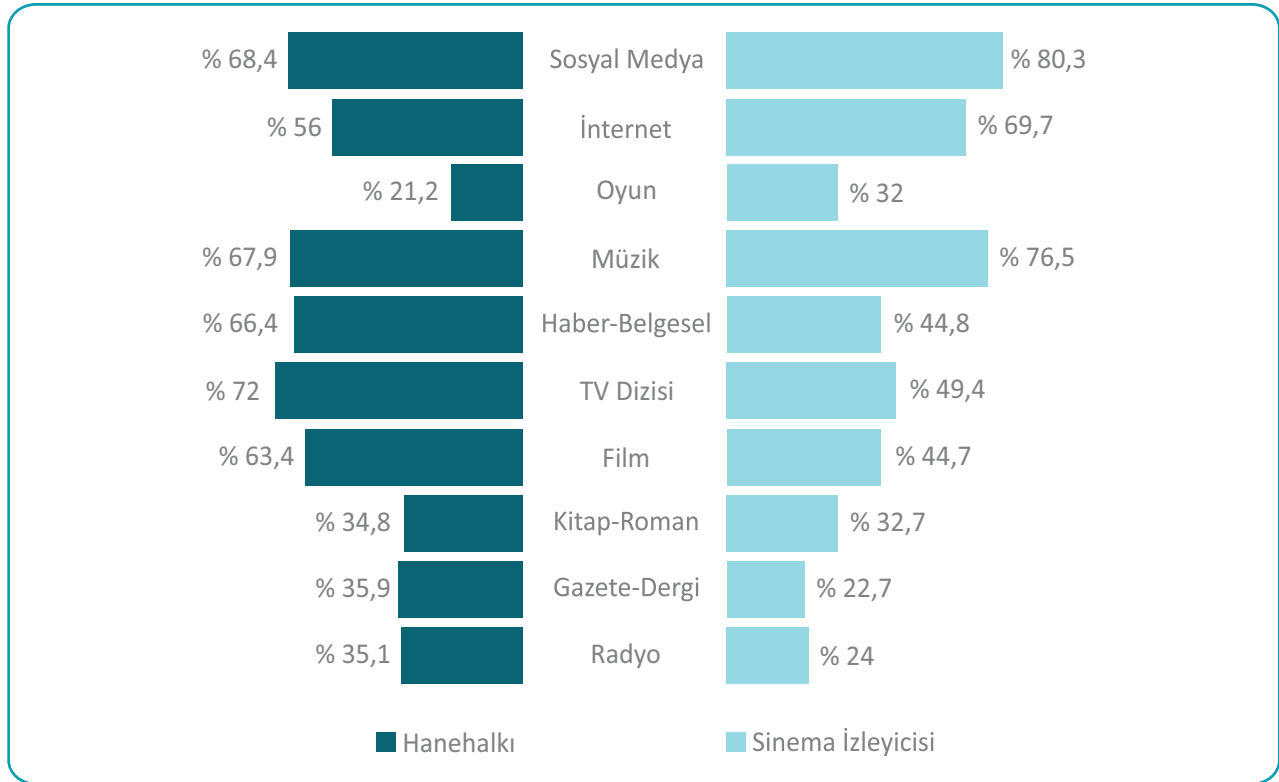
Etkinliklere Ayrılan Zaman											
		Radyo	Gazete-Dergi	Kitap-Roman	Film	TV Dizisi	Haber-Belgesel	Müzik	Oyun	İnternet	Sosyal Medya
Hanehalkı	Günde 2 saatten fazla	8,1	4,1	7,3	19,4	26,6	21,6	23,8	4,3	22,8	30,2
	Günde 1-2 saat	10,2	11,0	11,8	26,3	26,7	24,5	22,5	7,4	15,9	22,0
	Günde 1 saatten az	16,8	20,8	15,6	17,7	18,8	20,3	21,6	9,5	17,3	16,2
	Haftada birkaç saat	10,7	15,0	16,6	20,3	12,9	12,7	9,8	6,4	5,2	4,4
	Ayda birkaç saat	8,3	9,4	10,9	6,8	4,0	5,7	6,8	5,6	3,6	2,4
	Çok az	21,2	19,6	15,6	6,2	4,7	7,7	9,6	12,5	9,0	8,6
	Hiç zaman ayırmam	24,7	20,0	22,1	3,4	6,5	7,5	6,0	54,4	26,2	16,3
	Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Sinema İzleyicisi	Günde 2 saatten fazla	8,6	4,0	7,8	15,1	17,3	14,9	34,8	10,4	36,0	47,0
	Günde 1-2 saat	6,4	7,8	11,0	14,6	17,8	13,9	18,9	13,0	21,1	21,8
	Günde 1 saatten az	9	10,9	13,9	15,0	14,3	16,0	22,8	8,6	12,6	11,5
	Haftada birkaç saat	8,8	16,8	17,5	29,9	18,6	19,2	10,6	10,8	6,9	5,1
	Ayda birkaç saat	7,5	14,3	22,4	14,8	15,7	14,2	5,6	7,7	5,0	3,9
	Çok az	20,8	26,9	15,4	7,7	8,3	13,0	5,2	11,9	6,3	4,9
	Hiç zaman ayırmam	38,9	19,3	12,0	3,0	7,9	8,8	2,1	37,5	12,1	5,8
	Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Hanehalkının serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;

- %54,4'ü oyun oynamaya **hiç zaman** ayırmıyor.
- %26,2'si internette gezinmeye **hiç zaman** ayırmıyor.
- %24,7'si radyo dinlemeye **hiç zaman** ayırmıyor.
- %22,1'i kitap okumaya **hiç zaman** ayırmıyor.
- %20'si gazete/dergi okumaya **hiç zaman** ayırmıyor.

Sinema izleyicilerinin serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;

- %38,9'u radyo dinlemeye **hiç zaman** ayırmıyor.
- %37,5'i oyun oynamaya **hiç zaman** ayırmıyor.
- %19,3'ü gazete/dergi okumaya **hiç zaman** ayırmıyor.
- %12,1'i internette gezinmeye **hiç zaman** ayırmıyor.
- %12'si kitap okumaya **hiç zaman** ayırmıyor.

Grafik 9. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman* ayıranların dağılım**Hanehalkının serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;**

- Birinci sırada %72 ile “TV dizisi” izleme,
- İkinci sırada %68,4 ile “sosyal medya” takip etmek,
- Üçüncü sırada %67,9 ile “müzik dinlemek”,
- Dördüncü sırada %66,4 ile “haber/belgesel” izlemek,
- Beşinci sırada %63,4 ile “film izlemek” etkinlikleri gelmektedir.

Sinema izleyicilerinin serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %80,3 ile “sosyal medya” takip etmek,
- İkinci sırada %76,5 ile “müzik dinlemek”,
- Üçüncü sırada %69,7 ile “internet kullanımı”,
- Dördüncü sırada %49,4 ile “TV dizisi izlemek”,
- Beşinci sırada %44,8 ile haber/belgesel” izlemek etkinlikleri gelmektedir.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

Tablo 12. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin yaşlarına göre gün içerisinde etkinliklere zaman* ayırma durumları

Etkinlikler	16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü	
	%	%	%	%	
Hanehalkı	Radyo	29,1	34,9	41,1	44,5
	Gazete-Dergi	30,7	38,8	36,4	45,8
	Kitap-Roman	43,7	35,3	26,8	21,0
	Film	66,6	63,9	61,7	54,6
	TV Dizisi	70,3	73,3	74,0	70,7
	Haber-Belgesel	58,5	67,3	72,6	79,5
	Müzik	79,7	68,3	58,8	45,8
	Oyun	32,5	20,6	11,0	6,1
	İnternet	69,5	57,5	49,0	23,0
	Sosyal Medya	81,1	72,7	66,6	31,0
Sinema İzleyicisi	Radyo	18,5	34,4	33,2	34,9
	Gazete-Dergi	21,4	25,2	22,6	37,2
	Kitap-Roman	35,7	30,9	23,4	20,9
	Film	43,6	49,1	43,8	46,5
	TV Dizisi	45,1	55,6	59,3	63,4
	Haber-Belgesel	40,7	49,6	54,7	56,8
	Müzik	80,7	72,2	65,9	60,5
	Oyun	36,0	28,5	20,8	21,4
	İnternet	73,0	66,9	64,7	37,2
	Sosyal Medya	84,1	78,9	69,6	53,5

Hanehalkının etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın yaşlara göre dağılımı incelendiğinde ;

- 16-25 yaş aralığındaki bireylerin %81,1'i gün içerisinde sosyal medya kullanımına, %79,7'si müzik dinlemeye vakit ayırmaktadır.
- 26-34 yaş aralığındaki bireylerin %73,3'ü gün içerisinde TV dizisi izlemeye, %72,7'si sosyal medya kullanımına vakit ayırmaktadır.
- 35-50 yaş grubundaki bireylerine %74'ü gün içerisinde TV dizisi izlemeye, %72,6'sı haber belgesel programlarına vakit ayırmaktadır.
- 51 yaş üstü katılımcıların %79,5'i gün içerisinde haber belgesel programları izlerken, %70,7'si TV dizisi izlemektedir.

Sinema izleyicilerinin etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın yaşlara göre dağılımı incelendiğinde;

- 16-50 yaş aralığında gün içerisinde zaman ayrılan ilk etkinlik olarak sosyal medya kullanımı gelirken 51 yaş üstü katılımcılarda TV dizisi izleme etkinliği gelmektedir.
- Sinema izleyicileri arasında tüm yaş gruplarında ikinci sırada en fazla zaman ayrılan etkinlik ise müzik dinleme etkinliği olarak öne çıkmaktadır.
- Sinema izleyicileri arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirten 16-25 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %43,6 iken, bu oran 26-34 yaş grubunda %49,1, 35-50 yaş grubunda %43,8 ve 51 yaş üstü katılımcılarda %46,5'dir.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

Tablo 13. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin medeni durumlarına göre gün içerisinde etkinliklere zaman ayırma durumları

Etkinlikler	Evli	Bekar	
	%	%	
Hanehalkı	Radyo	39,8	32,1
	Gazete-Dergi	37,4	35,5
	Kitap-Roman	26,0	43,0
	Film	62,1	65,0
	TV Dizisi	75,7	69,1
	Haber-Belgesel	71,5	62,6
	Müzik	56,3	79,0
	Oyun	10,7	29,8
	İnternet	40,7	69,4
	Sosyal Medya	53,4	82,1
	Sinema İzleyicisi	Radyo	31,6
Gazete-Dergi		25,1	21,5
Kitap-Roman		23,7	34,2
Film		45,1	44,6
TV Dizisi		59,5	46,8
Haber-Belgesel		55,6	42,7
Müzik		65,7	80,2
Oyun		22,9	34,9
İnternet		57,4	74,2
Sosyal Medya		67,3	84,3

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler medeni duruma göre farklılık göstermektedir.

- Evlilerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %75,7 ile TV dizisi izleme gelirken bunu %71,5 ile haber-belgesel programı izleme ve %62,1 ile film izleme etkinlikleri gelmektedir.
- Bekâr bireylerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %82,1 ile sosyal medya kullanımı gelirken ikinci sırada %79,0 ile müzik dinleme ve üçüncü sırada %69,4 ile internet kullanımı gelmektedir. Bekâr bireyler arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %65'dir.

Sinema izleyicileri arasında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler medeni duruma göre farklılık göstermemektedir.

- Evlilerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %67,3 ile sosyal medya kullanımı ilk sırada gelirken bunu %65,7 ile müzik dinleme ve %59,5 ile TV dizisi izleme etkinliği izlemektedir. Evli sinema izleyicileri arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %45,1'dir.
- Bekâr sinema izleyicilerinin gün içerisinde zaman ayırdıklarını belirttikleri etkinliklerin başında %84,3 ile sosyal medya kullanımı gelirken ikinci sırada %80,2 ile müzik dinleme ve üçüncü sırada %74,2 ile internet kullanımı gelmektedir. Bekâr bireyler arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %44,6'dır.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

Tablo 14. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman* ayırdıklarını belirtenlerin çalışma durumlarına göre dağılımı

	Etkinlikler	Ücretli Çalışan	İş Arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev Hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Radyo	36,5	34,2	28,1	49,0	34,1	35,5
	Gazete-Dergi	35,5	36,1	34,5	59,6	23,8	26,7
	Kitap-Roman	29,6	34,2	53,1	26,6	21,5	33,3
	Film	60,9	54,6	67,9	57,8	64,5	71,0
	TV Dizisi	68,9	74,4	69,1	69,6	85,2	71,4
	Haber-Belgesel	65,7	66,7	57,5	79,0	76,7	56,7
	Müzik	65,0	61,9	85,2	49,0	53,4	63,3
	Oyun	16,3	22,9	39,7	12,0	10,3	20,0
	İnternet	57,1	50,0	74,6	25,2	31,3	54,8
	Sosyal Medya	72,9	62,7	84,7	30,1	45,2	61,3
Sinema izleyicisi	Radyo	33,8	37,0	15,9	45,5	30,7	55,6
	Gazete-Dergi	25,8	27,8	20,8	26,1	18,8	25,0
	Kitap-Roman	27,5	38,5	36,6	17,4	28,0	25,0
	Film	49,1	57,4	41,1	26,1	45,1	87,5
	TV Dizisi	57,5	51,0	41,9	39,1	71,3	88,9
	Haber-Belgesel	53,3	43,4	37,3	39,1	64,3	77,8
	Müzik	72,6	78,8	79,5	60,9	65,7	100,0
	Oyun	27,2	28,0	37,1	13,6	18,8	50,0
	İnternet	66,5	75,5	74,3	43,5	52,5	50,0
	Sosyal Medya	78,8	86,5	83,2	47,8	64,7	87,5

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler çalışma durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Ücretli çalışan bireylerin gün içerisinde en fazla zaman ayırdığı etkinlik %72,9 ile sosyal medya kullanımı,
- İş arayan-işsiz bireylerin %74,4 ile TV dizisi izlemek,
- Öğrencilerin %84,7 ile sosyal medya kullanımı,
- Emekli bireylerin %79 ile haber-belgesel programlarını izlemek,
- Ev hanımlarının %85,2 ile TV dizisi izlemektedir.

Sinema izleyicilerinde gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler çalışma durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Ücretli çalışan bireylerin gün içerisinde en fazla zaman ayırdığı etkinlik %78,8 ile sosyal medya kullanımı,
- İş arayan-işsiz bireylerin %86,5 ile sosyal medya kullanımı,
- Öğrencilerin %83,2 ile sosyal medya kullanımı,
- Emekli bireylerin %60,9 ile müzik dinlemek,
- Ev hanımlarının %71,3 ile TV dizisi izlemektir.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

Tablo 15. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman* ayırdıklarını belirtenlerin eğitim durumlarına göre dağılımı

Etkinlikler	Okuryazar Olmayan	Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü	
	%	%	%	%	%	%	%	%	
Hanehalkı	Radyo	13,6	21,2	37,7	36,9	34,1	29,2	39,6	35,4
	Gazete-Dergi	9,1	36,4	28,7	26,3	34,9	38,4	44,7	57,9
	Kitap-Roman	14,3	18,2	15,3	27,7	36,8	38,1	52,8	48,4
	Film	57,1	57,6	59,0	78,4	67,1	52,2	61,9	57,9
	TV Dizisi	77,3	75,0	77,1	83,4	77,3	59,3	58,1	57,9
	Haber-Belgesel	68,2	45,2	76,6	62,6	68,1	55,8	61,0	63,8
	Müzik	22,7	36,4	53,1	66,9	73,0	70,8	75,4	75,3
	Oyun	0	18,8	6,8	23,6	26,5	26,8	19,8	33,0
	İnternet	13,6	40,6	29,8	65,5	61,7	64,9	64,0	71,6
	Sosyal Medya	18,2	43,8	44,0	70,7	73,3	75,0	81,4	80,0
Sinema İzleyicisi	Radyo	42,9	46,2	21,4	41,8	26,5	22,9	15,5	11,6
	Gazete-Dergi	25,0	30,8	11,2	22,4	19,8	21,2	28,5	25,6
	Kitap-Roman	37,5	7,7	17,2	32,8	22,8	41,7	42,3	46,5
	Film	50,0	69,2	35,4	59,7	41,3	47,9	45,9	52,3
	TV Dizisi	71,4	75,0	62,6	70,1	48,4	45,0	45,9	50,0
	Haber-Belgesel	75,0	76,9	53,1	65,7	45,4	39,2	40,3	56,8
	Müzik	75,0	76,9	59,2	82,1	74,0	76,1	81,0	83,7
	Oyun	50,0	23,1	25,0	34,8	38,1	33,3	25,7	38,6
	İnternet	62,5	46,2	50,5	67,2	72,2	77,0	68,8	74,4
	Sosyal Medya	52,0	46,2	63,3	73,1	82,1	87,8	78,8	93,0

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Lise ve altı eğitim düzeyindeki katılımcılar TV dizisi izlemeye daha fazla zaman ayırırken, ön lisans ve üstü eğitim düzeyindeki bireyler sosyal medya kullanımına daha fazla zaman ayırmaktadır,
- Eğitim düzeyi arttıkça sosyal medya kullanım oranları da artmaktadır,
- Tüm eğitim düzeylerinde film izlenme oranları %50'nin üzerindedir,

Sinema izleyicilerinde gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Eğitim düzeyi arttıkça sosyal medya kullanım oranları da artmaktadır,
- Film izlenme oranı en düşük ilkököl mezunlarında (%35,4) iken en yüksek oran %69,2 ile okuryazar olup okul bitirmeyenlerde gözlenmiştir.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

Tablo 16. Hanehalkı ve sinema izleyicileri arasında etkinliklere gün içerisinde zaman* ayırdıklarını belirtenlerin aylık gelirlerine (Birey) göre dağılımı

Etkinlikler		0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL Üstü
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Radyo	23,8	43,9	39,3	39,8	50,0	48,7
	Gazete-Dergi	24,4	41,6	44,0	38,1	46,9	55,3
	Kitap-Roman	37,0	33,8	38,1	29,9	28,1	40,0
	Film	63,3	69,5	66,1	57,5	58,3	59,2
	TV Dizisi	67,7	79,9	75,4	62,4	62,6	62,7
	Haber-Belgesel	58,6	68,6	72,1	71,0	69,5	71,1
	Müzik	66,1	67,5	63,4	77,6	64,2	78,9
	Oyun	25,4	24,6	13,2	12,7	20,8	11,8
	İnternet	52,2	52,6	65,6	67,4	57,3	73,7
	Sosyal Medya	52,2	52,6	65,6	67,4	57,3	73,7
Sinema İzleyicisi	Radyo	16,0	32,1	43,8	23,7	32,9	41,7
	Gazete-Dergi	17,7	25,3	27,4	21,5	50,7	29,4
	Kitap-Roman	34,1	31,5	24,4	27,5	40,8	45,7
	Film	40,5	44,0	50,9	34,8	55,7	80,6
	TV Dizisi	38,7	55,6	64,1	38,5	64,3	71,4
	Haber-Belgesel	34,0	49,8	63,3	41,1	60,6	61,1
	Müzik	77,2	75,9	71,3	77,2	76,1	88,9
	Oyun	33,9	30,5	23,2	27,2	47,1	41,7
	İnternet	73,5	59,7	75,0	71,7	77,5	85,7
	Sosyal Medya	81,9	72,2	85,7	80,4	80,0	91,4

Hanehalkı katılımcılarının etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- 3401 TL altı gelir grubundaki katılımcıların önemli bir kısmı TV dizisi izlemeye zaman ayırmaktadır.
- 3401 TL ve üstü gelir grubundaki katılımcılar ise birinci sırada müzik dinleme ve ikinci sırada haber/belgesel izleme etkinliğine gün içerisinde daha fazla zaman ayırmaktadır.

Sinema izleyicilerinin etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gelir gruplarında ön plana çıkan etkinliğin sosyal medya kullanımı olduğu görülmektedir. Ayrıca 5401 TL üstü gelirdeki katılımcıların %80,6 oranında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtmiş olmaları dikkat çekici bulunmuştur.

* Zaman=günde 2 saatten fazla + günde 1-2 saat + günde 1 saatten az

🎬 FİLM İZLEMELİK İÇİN KULLANILAN ORTAM ve YOLLAR

Tablo 17. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için kullandıkları ortam ve yollar

	Sinema Salonu	Televizyon	DVD-VCD	İnternet	Ücretli Film Kanalları	
Hanehalkı	Günde en az bir defa	3,6	40,7	2,9	24,3	1,9
	Haftada 2-3 defa	4,7	28,3	3,5	20,3	3,7
	Haftada bir	13,9	14,8	5,9	14,1	5,6
	Ayda bir veya iki	27,1	7,3	7,6	8,7	5,2
	Genellikle ayda birden az	26,6	4,6	14,1	6,8	5,7
	Hiç	24,1	4,5	66	25,8	72,5
	Toplam	100	100	100	100	100
	Sinema İzleyicisi	Günde en az bir defa	5,4	30,3	4	38,9
Haftada 2-3 defa		8,5	20,9	5,6	21,6	5,8
Haftada bir		16,2	24,4	13,9	16,9	5,5
Ayda bir veya iki		43,1	13,2	19,4	11,7	8,3
Genellikle ayda birden az		24,8	8,4	38,8	7,8	45,1
Hiç		2	2,8	18,3	3,1	30,3
Toplam		100	100	100	100	100
Film Festivali		Günde en az bir defa	3,4	24,3	3,8	38,8
	Haftada 2-3 defa	7,8	20,2	5,4	26,9	5
	Haftada bir	16,4	16,7	7,9	13,3	5
	Ayda bir veya iki	46,6	11,1	10,8	10,8	7
	Genellikle ayda birden az	21,4	12	28,2	4,5	29,2
	Hiç	4,4	15,7	43,9	5,7	50
	Toplam	100	100	100	100	100

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;

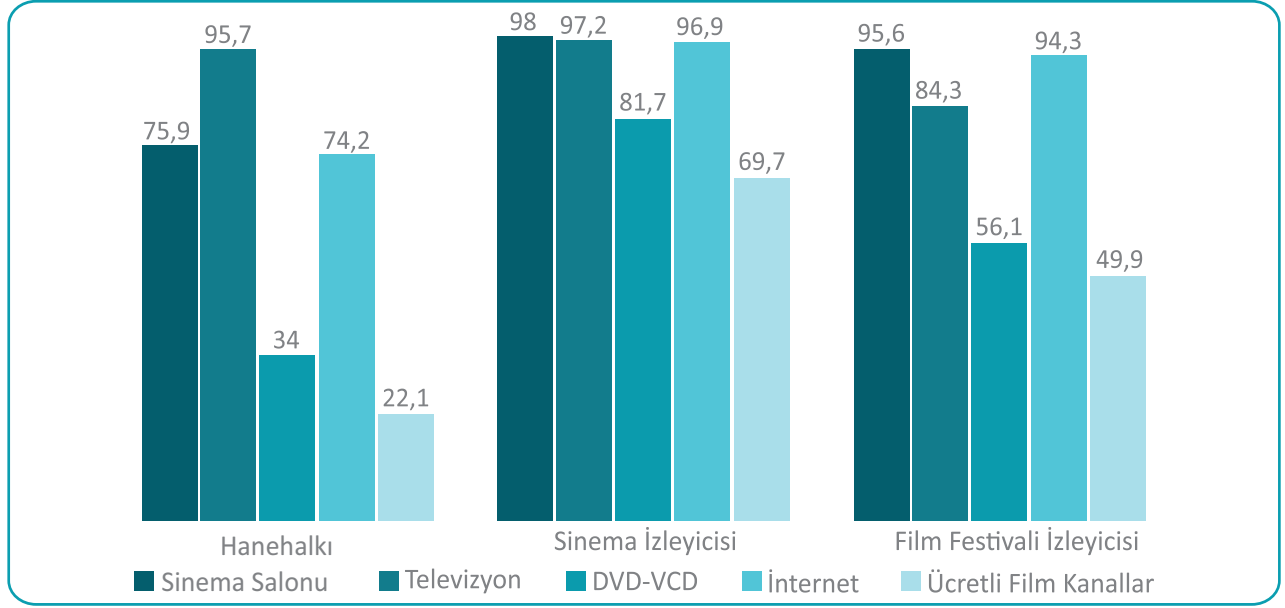
- Birinci sırada %40,7 ile “televizyon”,
- İkinci sırada %24,3 ile “internet”,
- Üçüncü sırada %3,6 ile “sinema salonu ” gelmektedir.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %38,9 ile “internet”,
- İkinci sırada %30,3 ile “televizyon”,
- Üçüncü sırada %5,4 ile “sinema salonu ” gelmektedir.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %38,8 ile “internet”,
- İkinci sırada %24,3 ile “televizyon”,
- Üçüncü sırada %3,8 ile “DVD-VCD ” gelmektedir.

Grafik 10. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en fazla kullandıkları ortam ve yollar**Hanehalkı katılımcıların film izlemek için en fazla kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;**

- Birinci sırada %95,7 ile “televizyon” ,
- İkinci sırada %75,9 ile “sinema salonu” ,
- Üçüncü sırada %74,2 ile “internet ” gelmektedir.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için en fazla kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %98 ile “sinema salonları” ,
- İkinci sırada %97,2 ile “televizyon” ,
- Üçüncü sırada %96,9 ile “internet “ gelmektedir.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için en fazla kullandıkları ortam dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %95,6 ile “sinema salonları” ,
- İkinci sırada %94,3 ile “internet “ ,
- Üçüncü sırada %84,3 ile “televizyon” gelmektedir.

Tablo 18. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yolların yaşlarına göre dağılımı

Etkinlikler		16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü
Hanehalkı	Televizyon	39,4	37,1	44,7	44,7
	DVD-VCD	4,7	1,9	2,5	0
	İnternet	35,6	22,7	17,8	3,9
	Ücretli Film Kanalları	2,4	2,6	1,6	0
Sinema izleyicisi	Televizyon	24,9	36,8	42,9	50,0
	DVD-VCD	4,8	2,4	2,3	5,9
	İnternet	40,2	37,9	33,9	43,6
	Ücretli Film Kanalları	5,3	2,0	5,1	15,2
Film Festivali izleyicisi	Televizyon	15,6	18,1	24,4	39,3
	DVD-VCD	3,1	2,9	4,0	2,3
	İnternet	36,2	31,5	23,8	21,8
	Ücretli Film Kanalları	5,4	8,9	7,8	9,3

Hanehalkındaki bireylerin yaş gruplarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

- Tüm yaş gruplarında televizyonun en fazla kullanılan ortam olduğu görülmektedir. Yaş arttıkça film izlemek için televizyonu tercih edenlerin oranları da artmaktadır.
- Genç yaş katılımcılar (16-25 yaş) film izlemek için interneti diğer yaş gruplarına göre daha yüksek oranda kullanmaktadır.

Sinema izleyicilerinin yaş gruplarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

- Yaş arttıkça film izlemek için televizyonu tercih edenlerin oranları da artmaktadır.
- 51 yaş üzeri katılımcıların film izlemek için interneti kullanma oranları genç katılımcı (16-25 yaş) oranlarından daha yüksektir.
- 51 yaş üzeri katılımcıların %15,2'si film izlemek için ücretli film kanallarını kullanmaktadır.

Film festivali izleyicilerinin yaş gruplarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

- Yaş arttıkça film izlemek için televizyonu tercih edenlerin oranları da artmaktadır.
- Genç yaş katılımcılar (16-25 yaş) film izlemek için interneti diğer yaş gruplarına göre daha yüksek oranda kullanmaktadır.

Tablo 19. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yolların eğitim durumlarına göre dağılımı

Etkinlikler		Okuryazar Olmayan	Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü
Hanehalkı	Televizyon	45,5	39,4	50,7	44,1	41,5	31,0	35,5	34,0
	DVD-VCD	4,5	6,3	1,9	5,0	3,4	1,8	2,0	3,4
	İnternet	4,5	18,2	10,9	33,1	26,6	20,5	33,4	23,7
	Ücretli Film Kanalları	0	0	1,3	5,0	1,6	1,8	2,3	3,3
Sinema izleyicisi	Televizyon	37,5	46,2	46,0	40,3	32,5	30,2	23,7	34,9
	DVD-VCD	12,5	9,1	2,2	3,3	3,3	3,4	5,0	7,3
	İnternet	42,9	25,0	21,3	33,3	44,1	41,6	36,3	48,8
	Ücretli Film Kanalları	0	0	3,4	1,8	4,2	4,4	7,3	2,6
Film Festivali izleyicisi	Televizyon	0	0	41,7	40,6	28,0	31,0	15,5	18,8
	DVD-VCD	0	0	0	0	2,2	7,7	3,0	4,3
	İnternet	0	0	16,7	22,6	36,3	44,2	31,7	27,9
	Ücretli Film Kanalları	0	0	0	3,1	4,4	0	7,9	9,9

Hanehalkındaki bireylerin eğitim durumlarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

- Tüm gruplarda televizyonun en fazla kullanılan ortam olduğu görülmektedir. Eğitim durumu yükseldikçe televizyondan film izleme oranları azalmaktadır.
- Eğitim durumu yükseldikçe internetten film izleyenlerin oranları artmaktadır.

Sinema izleyicilerinin eğitim durumlarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

- Eğitim düzeyi arttıkça film izlemek için televizyonu tercih edenlerin oranları azalmaktadır.
- 51 yaş üzeri katılımcıların film izlemek için interneti kullanma oranları genç katılımcı (16-25 yaş) oranlarından daha yüksektir.

Film festivali izleyicilerinin eğitim durumlarına göre sinema salonu haricinde film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam;

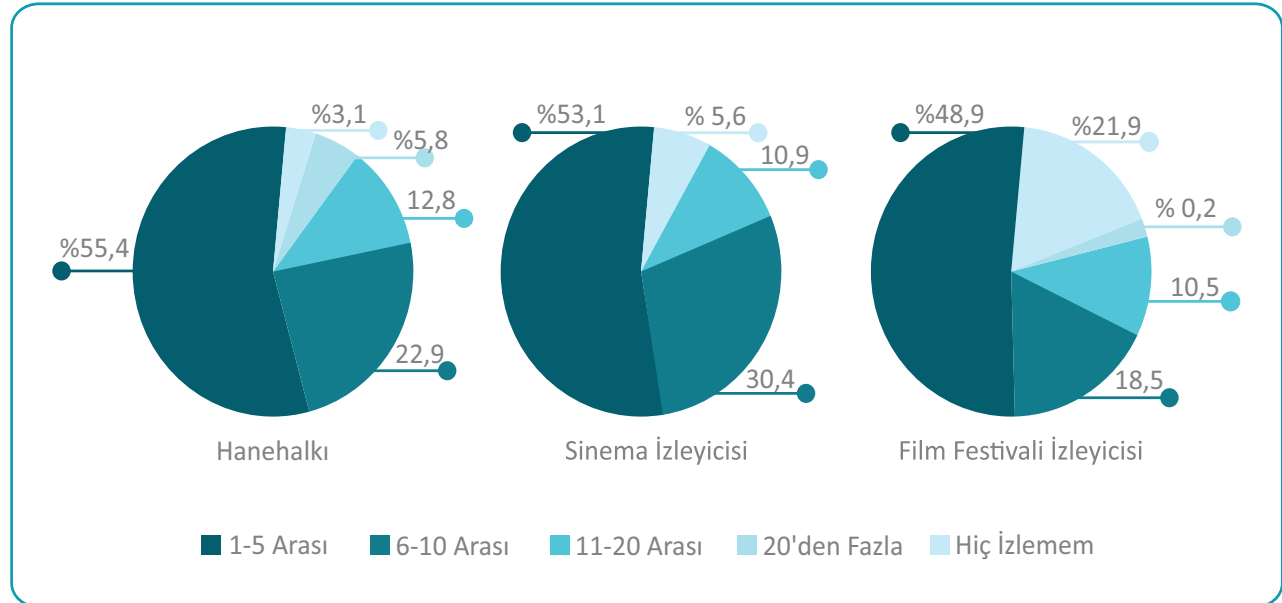
- Televizyonda film izlemeyi daha çok ilkokul ve ortaokul mezunları tercih ediyor.
- Eğitim durumu yükseldikçe internetten film izleme oranları artmaktadır.

AYLIK İZLENİLEN ORTALAMA FİLM SAYISI

Tablo 20. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin aylık ortalama film izleme düzeyi

Ayda ortalama kaç film izlersiniz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
1-5 arası	1046	55,4	757	53,1	508	48,9
6-10 arası	433	22,9	433	30,4	192	18,5
11-20 arası	241	12,8	155	10,9	109	10,5
20'den fazla	109	5,8	80	5,6	2	0,2
Hiç izlemem	58	3,1	0	0	227	21,9
Toplam	1887		1425		1038	
Cevapsız	61		181		72	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 11. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin aylık ortalama film izleme düzeylerinin karşılaştırması

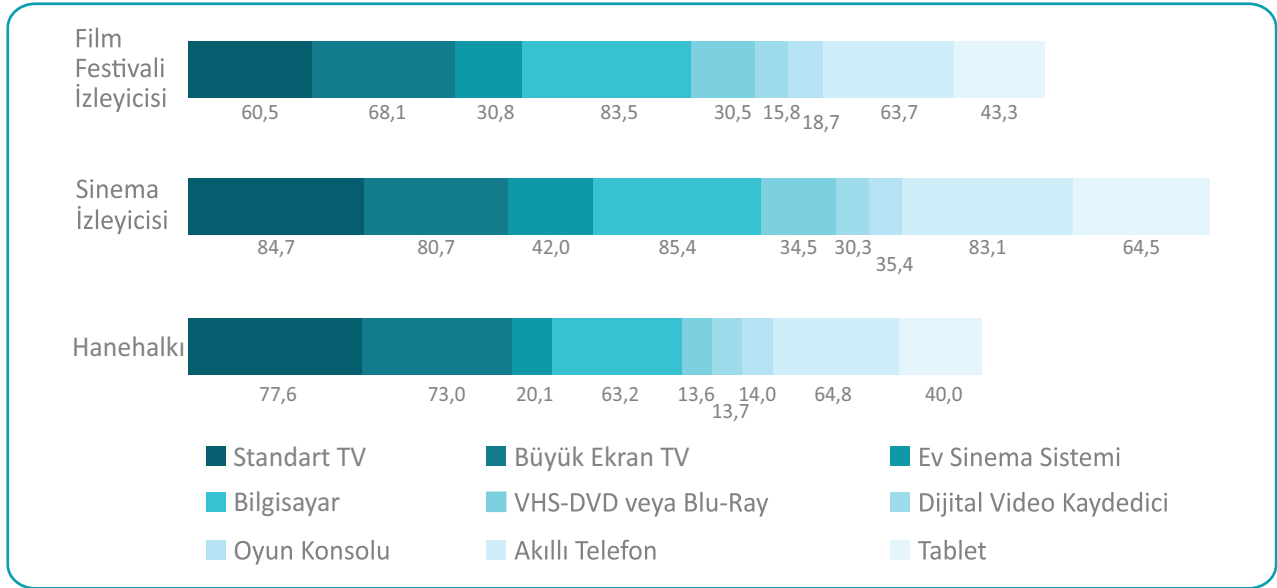
- Hanehalkı katılımcılarının yarısından fazlası (%55,4) bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir.
- Sinema izleyicilerinin de yarısından fazlası (%53,1) bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir.
- Film festivali izleyicilerinin %48,9'u bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir.
- Film festivali katılımcılarının %22'si bir ay içerisinde hiç film izlemediğini belirtmiştir.

FİLM İZLEMENİN İÇİN KULLANILAN TEKNOLOJİLER

Tablo 21. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için kullandıkları teknolojiler

	Film İzlemek İçin Kullanılan Teknolojiler	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
Hanehalkı	Standart TV	50,1	19,8	7,7	22,4
	Büyük Ekran TV	41,2	20,4	11,4	27,1
	Ev Sinema Sistemi	3,6	8,4	8,1	79,8
	Bilgisayar	23,9	23,9	15,4	36,8
	VHS-DVD veya Blu-Ray	2,5	4	7,1	86,5
	Dijital Video Kaydedici	1,7	3,9	8,1	86,3
	Oyun Konsolu	2,6	4,8	6,6	86
	Akıllı Telefon	26,9	22,1	15,8	35,1
	Tablet	11,5	16	12,5	60
Sinema İzleyicisi	Standart TV	39	34,8	10,9	15,4
	Büyük Ekran TV	35,7	27,6	17,4	19,3
	Ev Sinema Sistemi	8,3	14,6	19,1	57,9
	Bilgisayar	35,1	33,7	16,6	14,7
	VHS-DVD veya Blu-Ray	6,4	13	15,1	65,5
	Dijital Video Kaydedici	5,8	12,8	11,7	69,7
	Oyun Konsolu	7,7	14,1	13,6	64,5
	Akıllı Telefon	38,6	28,5	16	16,9
	Tablet	18,7	26,3	19,5	35,5
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	26,2	16,2	18,1	39,5
	Büyük Ekran TV	31,3	19,8	17,0	31,9
	Ev Sinema Sistemi	9,7	9,0	12,1	69,2
	Bilgisayar	56,6	17,4	9,5	16,5
	VHS-DVD veya Blu-Ray	7,6	9,8	13,0	69,5
	Dijital Video Kaydedici	2,7	5,2	8,0	84,2
	Oyun Konsolu	5,6	5,3	7,8	81,3
	Akıllı Telefon	30,9	20,0	12,9	36,3
	Tablet	12,5	15,5	15,3	56,7

Grafik 12. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için (sık sık + bazen + nadiren) kullandıkları teknolojiler

Hanehalkı katılımcılarının sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojilere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %77,6 ile standart TV,
- İkinci sırada %73 ile büyük ekran TV,
- Üçüncü sırada %64,8 akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %13,6 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Sinema izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojilere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %85,4 ile bilgisayar,
- İkinci sırada %84,7 ile standart televizyon,
- Üçüncü sırada %83,1 ile akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %30,3 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojiler;

- Birinci sırada %83,5 ile bilgisayar,
- İkinci sırada %98,1 ile büyük ekran TV,
- Üçüncü sırada %63,7 ile akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %15,8 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Tablo 22. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin cinsiyete göre dağılımı

Film İzleme Teknolojileri		Kadın	Erkek
		%	%
Hanehalkı	Standart TV	53,1	47,6
	Büyük Ekran TV	43,6	39,1
	Ev Sinema Sistemi	2,9	4,2
	Bilgisayar	21,2	26,3
	VHS-DVD veya Blu-Ray	1,8	3,1
	Dijital Video Kaydedici	1,6	1,8
	Oyun Konsolu	1,6	3,5
	Akıllı Telefon	27,4	26,4
	Tablet	11,6	11,5
Sinema İzleyicisi	Standart TV	36,7	41,3
	Büyük Ekran TV	33,6	37,7
	Ev Sinema Sistemi	7,4	9,2
	Bilgisayar	32,0	38,1
	VHS-DVD veya Blu-Ray	6,1	6,7
	Dijital Video Kaydedici	5,3	6,3
	Oyun Konsolu	6,4	9,1
	Akıllı Telefon	37,4	39,7
	Tablet	18,3	19,0
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	26,1	26,3
	Büyük Ekran TV	27,0	35,7
	Ev Sinema Sistemi	7,4	12,1
	Bilgisayar	57,9	55,4
	VHS-DVD veya Blu-Ray	4,5	10,9
	Dijital Video Kaydedici	2,3	3,1
	Oyun Konsolu	3,1	8,1
	Akıllı Telefon	32,1	29,7
	Tablet	13,6	11,3

- Hanehalkı katılımcısı hem kadın hem de erkekler film izlemek için en sık standart TV ve büyük ekran TV tercih etmektedir.
- Sinema izleyici kadınlar film izlemek için en sık akıllı telefon kullanırken, erkekler standart TV tercih etmektedir.
- Film festivali izleyici hem kadın hem de erkekler film izlemek için en sık bilgisayar kullanmayı tercih etmektedir.

Tablo 23. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin yaşlarına göre dağılımı

Film İzleme Teknolojileri		16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü
		%	%	%	%
Hanehalkı	Standart TV	44,8	52,2	52,1	58,6
	Büyük Ekran TV	37,2	46,2	41,3	42,1
	Ev Sinema Sistemi	4,8	3,5	2,9	1,4
	Bilgisayar	33,5	23,9	17,4	5,6
	VHS-DVD veya Blu-Ray	3,4	2,5	1,8	0,9
	Dijital Video Kaydedici	2,7	0,7	0,7	0,5
	Oyun Konsolu	4,1	2,5	1,1	0,5
	Akıllı Telefon	37,4	25,4	17,4	14,0
	Tablet	16,3	11,4	7,5	3,3
Sinema İzleyicisi	Standart TV	35,0	46,2	49,8	32,6
	Büyük Ekran TV	26,9	43,9	51,8	38,1
	Ev Sinema Sistemi	8,3	6,9	9,4	11,9
	Bilgisayar	37,8	33,1	25,1	33,3
	VHS-DVD veya Blu-Ray	6,4	5,8	6,2	9,5
	Dijital Video Kaydedici	5,9	5,0	5,8	7,1
	Oyun Konsolu	8,6	5,0	7,1	9,5
	Akıllı Telefon	42,2	34,5	31,0	26,2
	Tablet	19,0	18,6	18,6	14,6
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	22,5	21,8	31,5	54,1
	Büyük Ekran TV	23,8	38,4	41,1	43,0
	Ev Sinema Sistemi	6,9	12,4	15,0	10,3
	Bilgisayar	66,4	58,0	37,1	22,6
	VHS-DVD veya Blu-Ray	7,2	6,9	9,0	9,5
	Dijital Video Kaydedici	3,4	1,3	2,0	2,4
	Oyun Konsolu	6,1	7,5	2,7	1,2
	Akıllı Telefon	39,6	25,7	17,8	10,5
	Tablet	15,2	10,5	7,7	8,0

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin yaşa göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm yaş gruplarında birinci sırada sıklıkla kullanılan teknoloji olarak standart TV, ikinci sırada büyük ekran TV gelmektedir.
- Yaş ilerledikçe bilgisayardan ve akıllı telefondan film izleme oranları azalmaktadır.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin yaşa göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm yaş gruplarında sıklıkla kullanılan teknoloji olarak standart TV ve büyük ekran TV gelmektedir.
- Yaş grupları arasında bilgisayardan film izleme sıklığı açısından fark gözlemlenmemiştir.
- Yaş ilerledikçe akıllı telefondan film izleme oranları azalmaktadır.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin yaşa göre dağılımı incelendiğinde;

- Yaş ilerledikçe standart TV'den film izleme oranları artmaktadır.
- 16-34 yaş aralığındaki katılımcılar daha çok bilgisayardan film izlemeyi tercih etmektedir.
- Yaş ilerledikçe akıllı telefondan film izleme oranları azalmaktadır.

Tablo 24. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin medeni duruma göre dağılımı

	Film İzleme Teknolojileri	Evli	Bekâr
		%	%
Hanehalkı	Standart TV	56,1	45,9
	Büyük Ekran TV	42,9	40,1
	Ev Sinema Sistemi	2,3	4,4
	Bilgisayar	15,5	32,1
	VHS-DVD veya Blu-Ray	1,5	3,4
	Dijital Video Kaydedici	0,6	2,9
	Oyun Konsolu	1,1	4,2
	Akıllı Telefon	17,3	36,3
	Tablet	7,3	16,0
Sinema İzleyicisi	Standart TV	46,2	36,0
	Büyük Ekran TV	47,9	32,5
	Ev Sinema Sistemi	8,6	8,5
	Bilgisayar	20,5	39,4
	VHS-DVD veya Blu-Ray	6,5	6,3
	Dijital Video Kaydedici	4,3	5,9
	Oyun Konsolu	6,7	8,0
	Akıllı Telefon	27,2	41,8
	Tablet	13,8	20,5
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	37,8	23,2
	Büyük Ekran TV	48,4	26,8
	Ev Sinema Sistemi	10,0	9,5
	Bilgisayar	35,3	61,2
	VHS-DVD veya Blu-Ray	5,4	7,8
	Dijital Video Kaydedici	2,2	2,7
	Oyun Konsolu	4,8	5,8
	Akıllı Telefon	19,1	33,3
	Tablet	9,8	12,9

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin medeni duruma göre dağılımı incelendiğinde;

- Hem evli hem de bekâr katılımcılarda sıklıkla kullanılan teknoloji standart TV'ler ve büyük ekran TV'leridir.
- Bekâr katılımcılar %36,3 oran ile akıllı telefonu evlilere kıyasla daha fazla film izlemek amaçlı kullanmaktadır.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin medeni duruma göre dağılımı incelendiğinde;

- Evli katılımcılar film izlemek için sıklıkla standart TV ve büyük ekran TV'leri tercih etmektedir.
- Bekâr sinema izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin başında %41,8 ile akıllı telefonlar gelirken ikinci sırada %39,4 ile bilgisayarlar gelmektedir.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin medeni duruma göre dağılımı incelendiğinde;

- Evli katılımcılar film izlemek için sıklıkla standart TV ve büyük ekran TV'leri tercih etmektedir.
- Bekâr festival izleyicilerinin %61,2 ile bilgisayarı film izlemek amacıyla daha sık kullandıkları görülmektedir.

Tablo 25. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin çalışma durumuna göre dağılımı

	Film İzleme Teknolojileri	Ücretli Çalışan	İş Arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev Hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Standart TV	48,8	46,2	45,5	60,3	66,2	41,9
	Büyük Ekran TV	47,6	39,5	32,4	34,9	35,6	40,0
	Ev Sinema Sistemi	3,7	3,4	5,1	3,4	1,4	3,3
	Bilgisayar	24,6	21,0	39,0	6,8	8,1	16,1
	VHS-DVD veya Blu-Ray	2,7	2,6	3,9	0,7	1,0	0
	Dijital Video Kaydedici	1,9	0	2,9	0,7	1,0	0
	Oyun Konsolu	2,5	2,6	4,1	0,7	1,7	0
	Akıllı Telefon	27,9	20,3	40,3	11,1	11,5	26,7
	Tablet	10,1	7,6	21,1	6,3	6,1	3,3
Sinema İzleyicisi	Standart TV	47,4	43,4	31,6	50,0	61,2	66,7
	Büyük Ekran TV	47,2	26,9	27,8	45,5	42,4	50,0
	Ev Sinema Sistemi	9,1	4,0	8,2	0	7,2	14,3
	Bilgisayar	32,5	38,5	38,3	13,6	21,6	37,5
	VHS-DVD veya Blu-Ray	6,8	5,9	6,3	4,5	5,2	12,5
	Dijital Video Kaydedici	6,6	1,9	5,9	0	4,1	12,5
	Oyun Konsolu	7,5	7,7	8,3	4,5	4,1	25,0
	Akıllı Telefon	36,0	34,6	41,3	18,2	34,7	50,0
	Tablet	20,0	11,1	18,6	9,1	22,7	25,0
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	27,8	33,3	19,0	51,6	59,1	37,5
	Büyük Ekran TV	37,7	19,0	23,4	47,7	63,6	25,0
	Ev Sinema Sistemi	13,8	7,3	6,4	9,1	0	20,0
	Bilgisayar	49,9	61,4	68,1	20,3	45,5	46,2
	VHS-DVD veya Blu-Ray	7,7	9,8	7,6	9,4	0	9,1
	Dijital Video Kaydedici	3,2	2,4	2,8	0	0	4,8
	Oyun Konsolu	7,3	9,3	4,6	0	0	13,0
	Akıllı Telefon	23,0	37,2	40,1	10,6	30,4	20,0
	Tablet	11,0	11,6	14,4	10,4	13,0	8,0

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Bütün çalışma gruplarında birinci sırada sıklıkla kullanılan teknoloji olarak standart TV'ler ve ikinci sırada büyük ekran TV'lerin geldiği görülmektedir. Öğrencilerin % 40,3'ü akıllı telefonu film izlemek amaçlı kullanmaktadır.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Öğrenciler hariç bütün gruplarda birinci sırada sıklıkla kullanılan teknoloji olarak standart TV'ler ve ikinci sırada büyük ekran TV'lerin geldiği görülmektedir.
- Öğrencilerin % 41,3'ü akıllı telefonu film izlemek amaçlı kullanmaktadır.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Ücretli çalışan, iş arayan/işsiz ve öğrencilerin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojinin başında bilgisayarlar ilk sırada gelirken, emekli ve ev hanımlarında standart TV ve büyük ekran TV'ler en sık kullanılan teknolojiler olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 26. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için en sık (sık sık) kullandıkları teknolojilerin aylık gelire (birey) göre dağılımı

Etkinlikler		0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL Üstü
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Standart TV	47,5	56,4	53,7	38,6	37,2	32,4
	Büyük Ekran TV	30,8	36,6	51,7	50,7	58,5	72,4
	Ev Sinema Sistemi	3,1	3,4	3,4	3,8	1,1	8,0
	Bilgisayar	26,5	20,7	20,8	21,6	16,0	28,4
	VHS-DVD veya Blu-Ray	2,4	2,0	2,6	0,8	4,3	4,0
	Dijital Video Kaydedici	1,5	1,6	1,3	3,0	2,2	1,3
	Oyun Konsolu	2,6	2,7	1,3	1,5	2,2	2,7
	Akıllı Telefon	29,3	23,9	23,9	22,0	20,0	38,2
	Tablet	11,5	13,0	12,7	8,3	4,3	7,9
Sinema İzleyicisi	Standart TV	34,3	46,0	59,5	39,8	24,6	28,6
	Büyük Ekran TV	24,8	41,3	64,8	40,7	52,2	68,6
	Ev Sinema Sistemi	8,2	8,0	6,2	5,5	14,9	16,7
	Bilgisayar	35,4	24,2	45,4	22,0	22,4	42,9
	VHS-DVD veya Blu-Ray	5,3	8,4	7,4	4,4	14,9	8,3
	Dijital Video Kaydedici	5,2	6,8	4,9	7,8	7,4	5,9
	Oyun Konsolu	6,5	8,8	8,6	2,2	14,7	13,9
	Akıllı Telefon	37,3	31,9	48,8	26,4	30,0	52,8
	Tablet	17,3	13,5	36,6	12,1	21,7	28,6
Film Festivali İzleyicisi	Standart TV	22,9	24,5	27,2	34,1	34,7	24,2
	Büyük Ekran TV	23,1	30,2	35,2	38,0	41,3	46,5
	Ev Sinema Sistemi	6,7	7,6	7,4	16,1	14,9	19,8
	Bilgisayar	66,8	56,5	56,4	48,4	54,1	34,1
	VHS-DVD veya Blu-Ray	7,6	6,3	8,5	8,2	8,6	9,9
	Dijital Video Kaydedici	2,7	3,2	1,1	1,2	0	4,9
	Oyun Konsolu	5,1	7,0	5,3	7,1	6,8	5,6
	Akıllı Telefon	38,9	29,5	28,4	32,2	19,2	13,2
	Tablet	12,8	16,0	10,5	13,6	10,8	9,4

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Bütün gelir düzeylerinde birinci sırada sıklıkla kullanılan teknoloji olarak standart TV'ler ve ikinci sırada büyük ekran TV'lerin geldiği görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için en sık kullandıkları teknolojilerin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- 0-1400 TL arası gelire sahip sinema izleyicileri hariç bütün gruplarda birinci sırada sıklıkla kullanılan teknoloji olarak büyük ekran TV'ler ve ikinci sırada standart TV'lerin geldiği görülmektedir. Sadece 0-1400 TL aylık gelire sahip sinema izleyicilerinin %37,3 oranıyla ilk sırada akıllı telefonu diğerlerine kıyasla daha fazla film izlemek amaçlı kullandıkları dikkat çekmektedir.

Film festivali izleyicileri arasında tüm gelir gruplarında film izlemek için en sık kullanılan teknoloji olarak bilgisayarın geldiği, ikinci sırada ise büyük ekran TV'lerin kullanıldığı görülmektedir.

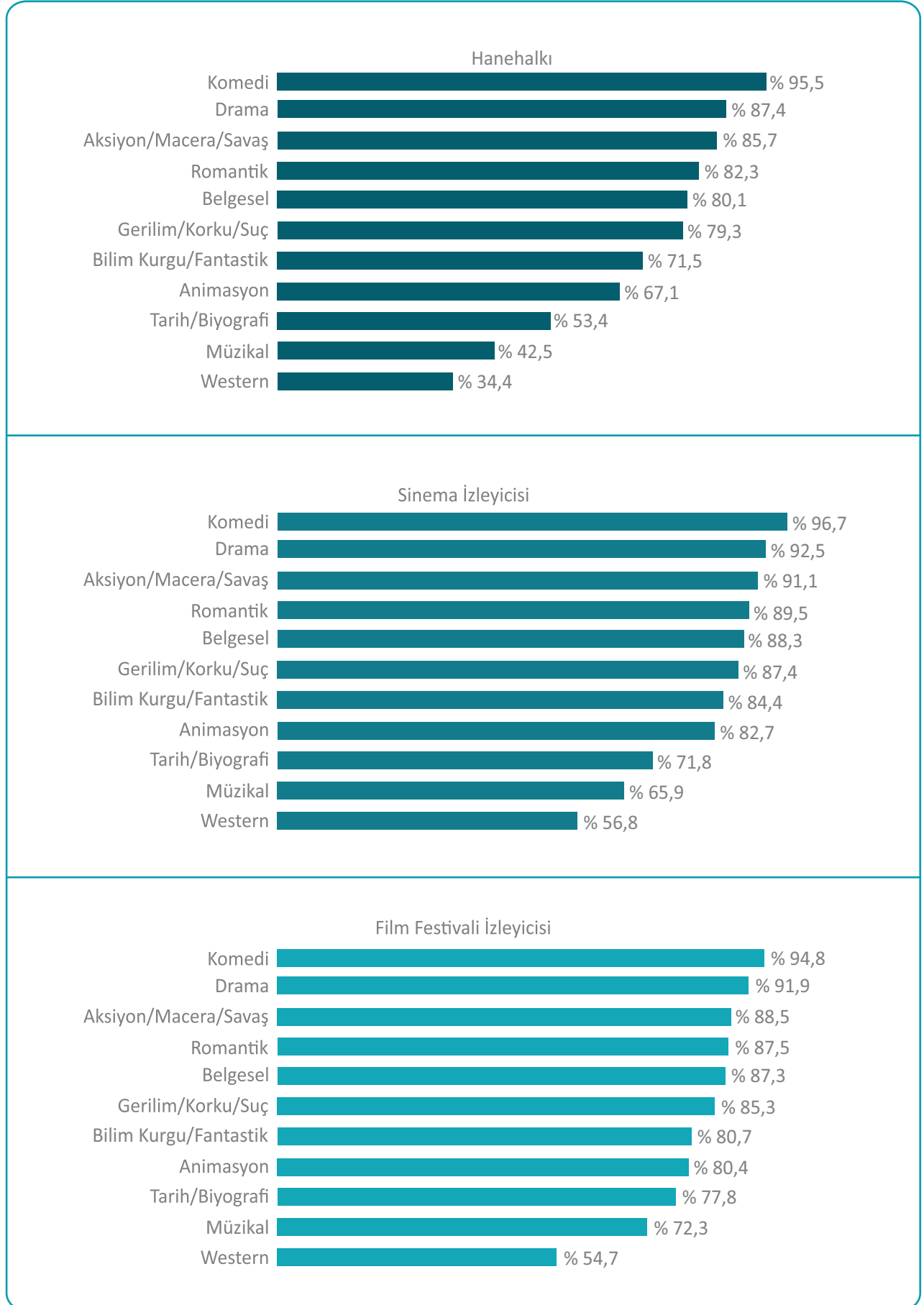
FİLM TÜRÜ TERCİHİ

Tablo 27. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film türü tercihleri

	Film Türü	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
Hanehalkı	Drama	28,9	36,7	21,8	12,6
	Komedi	47,3	35,7	12,5	4,5
	Animasyon	16,9	26,0	24,2	32,9
	Belgesel	21,3	32,2	26,6	20,0
	Aksiyon/Macera/Savaş	36,8	28,3	20,6	14,2
	Gerilim/Korku/Suç	26,6	29,6	23,1	20,6
	Romantik	25,3	31,5	25,5	17,7
	Bilim Kurgu/Fantastik	19,3	27,2	25,0	28,5
	Müzikal	5,5	14,5	22,5	57,4
	Western	3,3	12,4	18,7	65,7
	Tarih/Biyografi	13,1	19,0	21,3	46,5
	Sinema İzleyicisi	Drama	21,5	48,8	20,8
Komedi		48,6	36,3	11,8	3,2
Animasyon		23,1	32,3	27,3	17,3
Belgesel		22,7	33,2	28,5	15,6
Aksiyon/Macera/Savaş		42,3	31,7	18,5	7,5
Gerilim/Korku/Suç		38,4	32,9	18,2	10,5
Romantik		29,6	33,3	24,5	12,6
Bilim Kurgu/Fantastik		32,2	35,9	20,2	11,7
Müzikal		10,9	23,8	31,2	34,1
Western		8,6	19,8	28,4	43,1
Tarih/Biyografi		12,3	27,5	32,0	28,2
Film Festivali İzleyicisi		Drama	43,3	31,8	16,7
	Komedi	39,4	35,8	19,6	5,2
	Animasyon	20,9	30,9	28,9	19,3
	Belgesel	31,1	33,1	23,2	12,5
	Aksiyon/Macera/Savaş	36,1	30,0	22,4	11,5
	Gerilim/Korku/Suç	28,5	28,4	23,4	19,6
	Romantik	23,6	32,6	29,1	14,7
	Bilim Kurgu/Fantastik	39,3	29,6	18,4	12,7
	Müzikal	13,3	26,4	32,6	27,7
	Western	7,7	16,3	30,7	45,3
	Tarih/Biyografi	22,3	31,1	24,4	22,2

KOMEDİ FİLMİLERİ EN ÇOK İZLENEN FİLM TÜRÜ OLARAK GÖZLENMİŞTİR

WESTERN FİLMİLERİ İZLENME ORANLARI EN AZ OLAN TÜR OLARAK GÖZLENMİŞTİR

Grafik 13. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film türü tercihlerinin (sık sık + bazen + nadiren) karşılaştırması

Hanehalkı katılımcılarının film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %95,5 ile komedi,
- İkinci sırada %87,4 ile drama,
- Üçüncü sırada %85,7 ile aksiyon/macera/savaş filmleridir,
- En az izlenen film türü ise %34,4 ile Western filmleridir.

Sinema izleyicilerinin film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %96,7 ile komedi filmleri
- İkinci sırada %92,5 ile drama,
- Üçüncü sırada %91 ile aksiyon/macera/savaş filmleridir,
- En az izlenen film türü ise %56,8 ile Western filmleridir.

Film festivali izleyicilerinin film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %94,8 ile komedi filmleri
- İkinci sırada %91,9 ile drama,
- Üçüncü sırada %88,5 ile aksiyon/macera/savaş türleridir.
- En az izlenen film türü ise %54,78 ile Western filmleridir.

Tablo 28. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) cinsiyete göre dağılımı

Film Türü	Kadın	Erkek	
	%	%	
Hanehalkı	Drama	35,6	23,2
	Komedi	45,1	49,2
	Animasyon	15,2	18,3
	Belgesel	16,3	25,5
	Aksiyon/Macera/Savaş	24,4	47,2
	Gerilim/Korku/Suç	24,0	28,8
	Romantik	33,6	18,0
	Bilim Kurgu/Fantastik	16,7	21,4
	Müzikal	5,8	5,2
	Western	2,9	3,6
	Tarih/Biyografi	13,5	12,8
	Sinema İzleyicisi	Drama	24,7
Komedi		46,2	51,1
Animasyon		20,9	25,4
Belgesel		18,0	27,4
Aksiyon/Macera/Savaş		32,0	52,4
Gerilim/Korku/Suç		30,9	46,0
Romantik		35,5	23,6
Bilim Kurgu/Fantastik		30,3	34,1
Müzikal		12,3	9,6
Western		7,2	10,0
Tarih/Biyografi		10,7	13,9
Film Festivali İzleyicisi		Drama	46,9
	Komedi	39,2	39,6
	Animasyon	21,9	19,8
	Belgesel	29,3	32,9
	Aksiyon/Macera/Savaş	30,7	29,4
	Gerilim/Korku/Suç	21,3	36,0
	Romantik	29,0	17,9
	Bilim Kurgu/Fantastik	36,5	42,3
	Müzikal	12,4	14,2
	Western	5,8	9,7
	Tarih/Biyografi	18,7	26,0

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü tercihlerinin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde;

- Kadınlar ve erkekler birinci sırada komedi filmlerini izlemeyi tercih etmektedir.
- Kadınların ikinci tercihi ise %35,6 ile drama filmleri, erkeklerin %47,2 ile aksiyon/macera/savaş türü filmlerdir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde;

- Kadınların birinci sırada %46,2 ile komedi filmleri, erkeklerin ise %52,4 ile aksiyon/macera/savaş türü filmleri izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir.
- Kadınların ikinci tercihi %35,5 ile drama filmleri olurken erkeklerin %51,1 ile komedi türü filmlerdir.

Film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde;

- Kadınların birinci sırada %46,9 ile drama filmleri, erkeklerin ise %39,6 ile komedi türü filmleri izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 29. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) yaşlarına göre dağılımı

Film Türü	16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü	
	%	%	%	%	
Hanehalkı	Drama	26,3	31,3	29,5	31,2
	Komedi	53,7	45,3	42,6	40,2
	Animasyon	23,6	14,0	13,4	8,0
	Belgesel	16,7	20,1	22,0	37,6
	Aksiyon/Macera/Savaş	46,8	37,7	28,0	20,5
	Gerilim/Korku/Suç	35,3	26,5	21,2	9,3
	Romantik	28,4	28,5	23,0	11,6
	Bilim Kurgu/Fantastik	25,8	21,5	12,9	4,6
	Müzikal	6,9	5,7	4,7	1,9
	Western	3,5	3,3	3,2	2,8
	Tarih/Biyografi	9,2	11,0	17,8	21,4
	Sinema İzleyicisi	Drama	21,2	19,2	22,4
Komedi		46,5	55,0	53,0	34,1
Animasyon		25,0	22,2	16,8	18,6
Belgesel		21,9	20,6	25,8	40,5
Aksiyon/Macera/Savaş		43,8	41,6	40,4	23,3
Gerilim/Korku/Suç		40,1	38,5	34,1	20,9
Romantik		29,1	29,9	31,1	25,6
Bilim Kurgu/Fantastik		35,0	28,5	25,1	28,6
Müzikal		11,5	8,3	12,1	4,7
Western		8,8	7,2	9,3	11,6
Tarih/Biyografi		12,4	10,2	12,6	23,3
Film Festivali İzleyicisi		Drama	42,2	44,3	41,8
	Komedi	43,2	35,9	36,6	30,7
	Animasyon	22,9	21,3	20,3	9,0
	Belgesel	26,5	34,3	36,6	42,0
	Aksiyon/Macera/Savaş	38,4	36,0	31,1	31,5
	Gerilim/Korku/Suç	29,5	30,8	28,1	17,0
	Romantik	25,6	20,0	21,7	22,7
	Bilim Kurgu/Fantastik	44,1	41,9	31,9	15,1
	Müzikal	13,9	14,0	8,6	17,0
	Western	6,8	6,8	8,8	14,8
	Tarih/Biyografi	18,9	22,2	18,0	52,9

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü tercihlerinin yaşa göre dağılımı incelendiğinde

- Tüm yaş gruplarında komedi filmi izleme tercihinin diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.
- 16-34 yaş aralığındakiler ikinci sırada aksiyon/macera/savaş türü filmleri izlemeyi tercih ederken 35-50 yaş grubunda %29,5 ile drama, 51 yaş üstünde ise %37,6 ile belgesel türü filmler en sık tercih edilen filmler olarak görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin yaşa göre dağılımı incelendiğinde;

- 51 yaş üstü hariç tüm yaş gruplarında ilk sırada komedi filmi tercihinin ilk sırada çıktığı görülmektedir. 51 yaş üstü katılımcıların ilk tercihi ise %40,5 oran ile belgesel türü filmler olarak dikkat çekmektedir.

Film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin yaşa göre dağılımı incelendiğinde

- 16-25 yaş grubunda en sık izlenen film türü bilim/kurgu/fantastik türü filmler iken 26-50 yaş arası grupta drama filmleri en sık tercih edilen film türü olarak öne çıkmaktadır. 51 yaş üstü grupta ise %52,9 ile tarih/biyografi türü filmler en sık izlenen film türüdür.

Tablo 30. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) medeni duruma göre dağılımı

Film Türü	Evlü		Bekâr	
	%		%	
Hanehalkı	Drama	29,6	29,4	
	Komedi	43,0	51,1	
	Animasyon	11,9	20,4	
	Belgesel	24,0	18,1	
	Aksiyon/Macera/Savaş	28,5	43,5	
	Gerilim/Korku/Suç	18,6	33,2	
	Romantik	21,8	28,9	
	Bilim Kurgu/Fantastik	12,4	25,2	
	Müzikal	4,8	6,4	
	Western	3,2	3,3	
	Tarih/Biyografi	16,2	10,6	
Sinema İzleyicisi	Drama	22,3	21,3	
	Komedi	48,2	48,3	
	Animasyon	19,4	23,8	
	Belgesel	32,7	33,2	
	Aksiyon/Macera/Savaş	33,7	45,1	
	Gerilim/Korku/Suç	30,5	40,5	
	Romantik	26,1	30,7	
	Bilim Kurgu/Fantastik	22,5	34,8	
	Müzikal	8,5	11,2	
	Western	9,4	7,5	
	Tarih/Biyografi	11,1	12,1	
Film Festivali İzleyicisi	Drama	37,6	44,7	
	Komedi	39,1	38,7	
	Animasyon	19,2	20,6	
	Belgesel	43,1	27,6	
	Aksiyon/Macera/Savaş	38,2	35,0	
	Gerilim/Korku/Suç	26,9	28,6	
	Romantik	22,1	23,5	
	Bilim Kurgu/Fantastik	29,6	40,6	
	Müzikal	10,2	13,9	
	Western	6,1	7,8	
	Tarih/Biyografi	25,5	21,0	

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü tercihlerinin medeni duruma göre dağılımı incelendiğinde

- Hem evli hem de bekârların birinci sırada komedi filmlerini izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir.
- Evli katılımcıların ikinci sırada sıklıkla izledikleri film türü %29,6 ile drama filmleri iken bekâr katılımcıların ikinci tercihleri %43,5 ile aksiyon/macera/savaş türü filmlerdir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin medeni duruma göre dağılımı incelendiğinde

- Hem evli hem de bekârların birinci sırada komedi filmlerini izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir. Hem evli hem de bekârların ikinci sıradaki tercihi ise aksiyon/macera/savaş türü filmlerdir.

Film festivali izleyicileri arasında evlilerin en sık izledikleri film türü %43,1 ile belgesel türü filmler iken bekâr film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü %44,7 ile drama filmleridir.

Tablo 31. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) çalışma durumuna göre dağılımı

	Film Türü	Ücretli Çalışan	İş Arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev Hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Drama	27,9	22,2	29,2	22,6	33,1	22,6
	Komedi	50,2	40,2	51,5	34,7	40,6	29,0
	Animasyon	17,7	19,8	22,7	9,7	11,6	9,7
	Belgesel	21,9	12,8	18,0	42,2	15,0	13,3
	Aksiyon/Macera/Savaş	42,3	35,3	46,5	24,0	16,3	29,0
	Gerilim/Korku/Suç	27,0	27,0	37,7	12,3	15,9	26,7
	Romantik	24,6	24,8	27,6	10,3	32,6	12,9
	Bilim Kurgu/Fantastik	18,4	13,7	30,9	6,8	13,3	6,7
	Müzikal	5,2	5,2	7,4	4,1	5,8	0
	Western	2,9	1,7	4,1	6,2	2,4	0
	Tarih/Biyografi	15,5	6,8	8,9	18,1	11,4	3,3
Sinema İzleyicisi	Drama	22,5	27,8	20,0	27,3	27,0	25,0
	Komedi	54,9	38,9	44,2	45,5	58,4	100,0
	Animasyon	23,3	24,0	24,7	4,5	15,2	37,5
	Belgesel	25,9	21,2	21,3	45,5	14,1	14,3
	Aksiyon/Macera/Savaş	43,1	40,4	43,0	45,5	30,3	57,1
	Gerilim/Korku/Suç	40,3	37,3	38,9	13,6	28,9	57,1
	Romantik	31,7	30,2	28,7	18,2	33,0	37,5
	Bilim Kurgu/Fantastik	29,7	33,3	35,3	19,0	19,4	25,0
	Müzikal	9,7	3,9	11,6	9,1	12,4	14,3
	Western	8,7	5,9	8,9	9,1	5,1	14,3
	Tarih/Biyografi	12,8	13,2	11,9	31,8	5,1	14,3
Film Festivali İzleyicisi	Drama	40,2	46,7	44,4	47,8	43,5	55,6
	Komedi	35,3	46,7	42,0	35,4	59,1	44,4
	Animasyon	18,9	17,8	23,4	12,3	42,9	16,0
	Belgesel	34,6	26,7	26,6	44,8	34,8	33,3
	Aksiyon/Macera/Savaş	38,7	38,6	35,8	26,9	30,4	32,1
	Gerilim/Korku/Suç	31,0	25,6	28,3	18,2	27,3	30,8
	Romantik	21,5	18,2	25,9	21,2	30,4	23,1
	Bilim Kurgu/Fantastik	38,4	28,9	45,9	17,5	26,1	20,0
	Müzikal	11,2	8,9	15,7	17,9	0	12,0
	Western	9,1	2,2	7,4	10,4	4,3	0
	Tarih/Biyografi	23,1	20,0	19,7	47,8	13,6	12,0

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gruplarda komedi filmi izleme tercihinin diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.
- İş arayan işsizler ve öğrenciler ikinci sırada aksiyon/macera/savaş türü filmleri izlemeyi tercih ederken emeklilerde %42,2 ile belgesel filmler en sık tercih edilen filmler olarak görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde

- Tüm gruplarda ilk sırada komedi filmi tercihinin ilk sırada çıktığı görülmektedir. İkinci sırada ise aksiyon/macera/savaş türü filmler sinema izleyicilerinin sık sık tercih ettikleri filmlerdir.

Film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin çalışma durumuna göre dağılımı incelendiğinde ilk sırada drama filmlerinin en sık tercih edilen filmler olduğu görülmektedir.

Tablo 32. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) çalışma durumuna göre dağılımı

Film Türü		Okuyazar	Okuyazar	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü
		Olmayan	Olup Bir Okul Bitirmeyen						
		%	%	%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Drama	27,3	33,3	31,1	19,9	29,5	23,2	30,5	41,5
	Komedi	31,8	48,5	44,5	59,2	48,9	47,8	44,7	42,1
	Animasyon	18,2	26,7	13,0	14,5	17,7	17,7	15,6	19,4
	Belgesel	9,1	21,2	27,8	19,1	16,2	20,4	24,0	32,3
	Aksiyon/Macera/Savaş	31,8	48,4	28,3	52,4	38,4	36,0	32,6	41,1
	Gerilim/Korku/Suç	18,2	32,3	19,5	29,3	29,0	25,9	26,3	32,6
	Romantik	27,3	27,3	19,3	20,2	27,6	26,8	27,9	29,0
	Bilim Kurgu/Fantastik	19,0	19,4	12,8	13,9	19,8	21,4	23,8	25,3
	Müzikal	4,5	3,2	5,0	1,8	6,3	8,8	4,2	10,9
	Western	0	3,2	0,9	3,0	4,4	3,5	3,4	4,3
	Tarih/Biyografi	0	12,9	16,1	7,8	12,6	41,5	13,7	20,7
Sinema İzleyicisi	Drama	12,5	27,3	27,6	20,0	16,0	23,3	25,1	29,3
	Komedi	50,0	69,2	47,4	46,9	49,7	48,6	45,8	61,4
	Animasyon	28,6	8,3	10,3	25,0	20,3	31,3	25,1	31,7
	Belgesel	37,5	23,1	25,3	19,0	20,1	20,8	25,4	33,3
	Aksiyon/Macera/Savaş	25,0	53,8	26,3	46,2	43,9	54,0	40,0	25,0
	Gerilim/Korku/Suç	50,0	53,8	25,5	39,7	41,0	40,4	37,1	36,6
	Romantik	25,0	23,1	16,5	29,2	28,6	33,6	31,1	31,0
	Bilim Kurgu/Fantastik	12,5	25,0	28,1	32,8	28,3	39,5	34,5	38,1
	Müzikal	0	16,7	5,3	9,4	11,8	11,9	10,8	12,2
	Western	0	16,7	10,5	11,1	9,2	6,2	7,8	17,1
	Tarih/Biyografi	25,0	15,4	7,4	1,6	10,7	14,3	13,7	31,0
Film Festivali İzleyicisi	Drama	0	0	58,3	31,3	38,9	26,8	46,4	43,2
	Komedi	0	0	81,8	45,2	50,3	43,9	37,2	28,9
	Animasyon	0	0	36,4	25,0	21,9	19,5	21,3	15,6
	Belgesel	0	0	36,4	37,5	36,1	32,5	29,3	33,1
	Aksiyon/Macera/Savaş	0	0	54,5	45,2	50,3	47,6	33,8	22,1
	Gerilim/Korku/Suç	0	0	54,5	29,0	41,6	41,5	25,2	21,9
	Romantik	0	0	63,6	18,8	34,2	22,0	22,7	13,0
	Bilim Kurgu/Fantastik	0	0	54,5	31,3	39,4	43,9	39,6	37,2
	Müzikal	0	0	36,4	6,3	15,7	5,0	13,5	12,2
	Western	0	0	36,4	6,3	8,5	12,2	7,5	5,6
	Tarih/Biyografi	0	0	36,4	12,9	21,1	20,0	23,4	22,6

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü tercihlerinin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gruplarda komedi filmi izleme tercihinin diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gruplarda ilk sırada komedi filmi tercihinin ilk sırada çıktığı görülmektedir

Film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Hanehalkı ve sinema izleyicilerinde olduğu gibi ilk sırada komedi filmlerinin en sık tercih edilen filmler olduğu görülmektedir.

Tablo 33. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin izledikleri film türlerinin izleme sıklığının (sık sık) aylık gelire (birey) göre dağılımı

Film Türü	0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL Üstü	
	%	%	%	%	%	%	
Hanehalkı	Drama	28,1	26,6	37,9	26,7	33,3	28,9
	Komedi	47,3	42,5	58,0	43,0	49,5	48,0
	Animasyon	20,8	15,7	15,6	7,6	17,2	8,0
	Belgesel	17,0	19,8	24,4	20,0	28,3	35,1
	Aksiyon/Macera/Savaş	42,4	32,5	34,2	27,1	29,8	41,3
	Gerilim/Korku/Suç	32,1	23,0	23,8	16,3	16,1	28,9
	Romantik	25,4	20,1	29,2	32,6	22,2	26,7
	Bilim Kurgu/Fantastik	25,5	13,0	15,5	11,9	17,0	18,7
	Müzikal	6,1	4,4	4,3	6,0	5,4	4,1
	Western	2,9	3,9	2,1	3,0	2,2	5,4
	Tarih/Biyografi	7,9	11,5	11,9	13,6	30,1	35,6
Sinema İzleyicisi	Drama	21,4	21,5	18,1	30,3	18,6	11,4
	Komedi	45,5	50,6	64,7	52,7	37,1	52,8
	Animasyon	24,4	24,6	19,9	19,3	28,2	25,7
	Belgesel	22,3	19,9	26,5	23,1	22,5	38,2
	Aksiyon/Macera/Savaş	39,9	40,4	54,5	45,6	37,1	57,1
	Gerilim/Korku/Suç	38,2	34,9	50,6	38,5	39,1	34,3
	Romantik	29,2	22,7	45,2	31,5	30,0	29,4
	Bilim Kurgu/Fantastik	34,4	35,6	18,1	25,8	27,1	50,0
	Müzikal	13,2	10,0	7,3	7,9	8,6	8,8
	Western	8,3	7,1	9,1	9,0	18,6	11,4
	Tarih/Biyografi	12,0	10,7	12,0	12,2	12,9	22,8
Film Festivali İzleyicisi	Drama	43,0	39,2	39,4	47,0	51,9	41,7
	Komedi	39,8	43,6	45,3	34,0	28,6	31,5
	Animasyon	22,7	22,4	17,2	17,9	16,9	17,7
	Belgesel	26,2	36,5	33,7	38,0	30,3	34,9
	Aksiyon/Macera/Savaş	33,6	41,8	49,0	34,4	32,9	29,2
	Gerilim/Korku/Suç	24,5	33,9	40,2	34,4	27,6	18,3
	Romantik	24,3	23,1	28,4	22,9	24,0	16,0
	Bilim Kurgu/Fantastik	43,1	39,1	40,9	33,7	33,8	36,4
	Müzikal	13,5	9,5	10,6	19,1	15,8	13,8
	Western	5,5	7,8	6,3	11,7	7,9	13,0
	Tarih/Biyografi	18,6	18,6	22,1	29,8	25,0	31,5

Hanehalkı katılımcılarının en sık izledikleri film türü tercihlerinin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gruplarda komedi filmi izleme tercihinin diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gruplarda ilk sırada komedi filmi tercihinin ilk sırada çıktığı görülmektedir.

Film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü tercihlerinin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

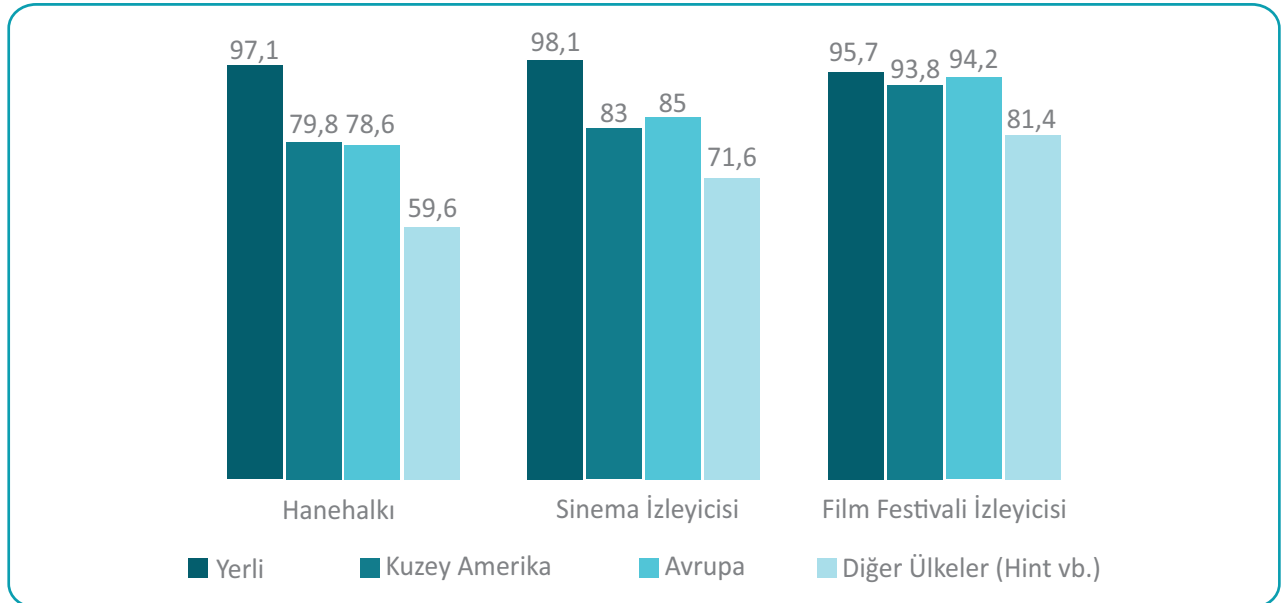
- İlk sırada drama filmlerinin en sık tercih edilen filmler olduğu görülmektedir.

🎬 GEÇEN YIL İZLEDİKLERİ FİLMİN UYRUĞU

Tablo 34. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izlediği filmlerin uyruğuna göre dağılımı

	Filmin Uyruğu	Pek Çoğu	Bazıları	Az	Hiç
Hanehalkı	Yerli	62,2	24,9	10,0	2,9
	Kuzey Amerika	24,1	35,8	19,9	20,2
	Avrupa	19,5	32,5	26,6	21,4
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	8,3	21,9	29,4	40,5
Sinema izleyicisi	Yerli	50,8	37,3	10,0	1,9
	Kuzey Amerika	24,4	41,2	17,4	16,9
	Avrupa	26,3	40,7	18,0	15,0
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	13,8	30,2	27,6	28,4
Film Festivali izleyicisi	Yerli	27,1	43,7	24,8	4,2
	Kuzey Amerika	33,7	42,3	17,8	6,2
	Avrupa	41,0	39,0	14,2	5,8
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	14,3	35,1	32,0	18,6

Grafik 14. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izlediği filmlerin uyruğuna (pek çoğu + bazıları + az) göre dağılımı

Hanehalkının geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %97,1 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %79,8 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Üçüncü sırada %78,6 ile Avrupa,
- Son sırada %59,6 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %98,1 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %85 ile Avrupa filmleri,
- Üçüncü sırada %83 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Son sırada %71,6 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %95,7 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %94,2 ile Avrupa filmleri,
- Üçüncü sırada %93,8 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Son sırada %81,4 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 35. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşmasına göre izleme sıklığının (pek çoğu) yaşlarına göre dağılımı

Filmin Uyuşu		16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü
		%	%	%	%
Hanehalkı	Yerli	58,9	64,4	61,0	71,2
	Kuzey Amerika	25,2	28,2	20,9	17,5
	Avrupa	25,0	18,7	15,3	11,3
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	10,5	6,1	8,5	4,3
Sinema izleyicisi	Yerli	49,0	51,3	55,7	60,5
	Kuzey Amerika	27,3	18,3	17,5	23,8
	Avrupa	31,6	15,0	14,0	34,1
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	16,2	8,3	8,4	14,3
Film Festivali izleyicisi	Yerli	27,6	27,6	28,5	21,6
	Kuzey Amerika	35,3	29,9	39,4	23,9
	Avrupa	41,2	44,1	35,6	39,8
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	14,3	16,7	13,0	11,4

Hanehalkı katılımcılarının geçen yıl izledikleri filmlerin çoğunluğunun uyuşmasına ilişkin verilerin yaşa göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm yaş gruplarında ilk sırada yerli, ikinci sırada Kuzey Amerika, üçüncü sırada Avrupa ve son sırada diğer ülkelerin filmlerinin geldiği görülmektedir.
- Sinema izleyicisi 16-25 yaş gurubundakilerin geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu %49 ile yerli filmler olurken ikinci sırada %31,6 ile Avrupa filmleri gelmektedir. 51 yaş ve üstü sinema izleyicilerinde de ilk sırada %60,5 ile yerli filmler gelirken %34,1 ile Avrupa filmleri ikinci sırada gelmektedir. Diğer yaş

gruplarında ise ilk sırada yerli filmler varken ikinci sırada Kuzey Amerika kökenli filmler en fazla izlenen filmlerdir.

- Festival izleyicilerinde tüm yaş gruplarında en fazla izlenen filmler Avrupa kökenli filmler olarak öne çıkarken ikinci Kuzey Amerika filmleri gelmektedir.

Tablo 36. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna göre izleme sıklığının (pek çoğu) eğitim durumuna göre dağılımı

Filmin Uyruğu		Okuyazar Olmayan	Okuyazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü
		%	%	%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Yerli	63,6	78,1	70,4	64,5	65,5	53,1	53,1	50,0
	Kuzey Amerika	13,6	18,8	16,0	33,5	25,8	17,7	26,5	24,7
	Avrupa	13,6	9,4	8,3	17,0	21,5	26,5	23,5	30,4
	Diğer Ülkeler	4,5	3,1	7,5	7,2	7,1	11,6	9,0	12,6
Sinema izleyicisi	Yerli	37,5	53,8	69,1	50,8	46,2	60,3	49,3	36,4
	Kuzey Amerika	25,0	15,4	15,6	14,1	22,0	27,1	28,4	33,3
	Avrupa	25,0	23,1	12,5	10,9	21,7	36,8	30,1	37,2
	Diğer Ülkeler	0	23,1	11,5	9,4	9,6	16,6	18,1	12,2
Film Festivali izleyicisi	Yerli	0	0	58,3	51,6	43,5	29,3	22,6	13,3
	Kuzey Amerika	0	0	33,3	10,0	32,8	32,5	35,4	34,4
	Avrupa	0	0	41,7	22,6	33,2	41,5	40,8	55,0
	Diğer Ülkeler	0	0	8,3	3,2	20,1	17,1	12,8	14,0

Hanehalkı katılımcılarının geçen yıl izledikleri filmlerin çoğunluğunun uyruğuna ilişkin verilerin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm eğitim düzeylerinde ilk sırada yerli, ikinci sırada Kuzey Amerika, üçüncü sırada Avrupa ve son sırada diğer ülkelerin filmlerinin geldiği görülmektedir. Sadece lisansüstü mezunu katılımcıların %30,4'ü Avrupa filmlerini ikinci sırada daha fazla izlediklerini belirtmişlerdir.

Sinema izleyicisi katılımcıların en çok izledikleri film uyruğunun eğitimi açısından dağılımı incelendiğinde;

- ilk sırada yerli filmlerin ikinci sırada ise Kuzey Amerika kökenli filmlerin geldiği görülmektedir. Ancak ön lisans ve üstü üniversite mezunu katılımcılarda ikinci sırada Avrupa kökenli filmleri daha fazla izlediğini belirten katılımcıların oranı daha yüksek olarak görülmektedir.
- Film festivali izleyicilerinde de ilk sırada lise altı eğitim düzeyinde yerli filmler ilk sırada en fazla izlenen filmler olarak öne çıkarken üniversite mezunlarında Avrupa kökenli filmlerin ilk sırada en fazla tercih edilen filmler olması dikkat çekicidir.

Tablo 37. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşuna göre izleme sıklığının (sık sık aylık gelire (birey) göre dağılımı

Filmin Uyuşu		0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL Üstü
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Yerli	56,5	68,6	68,2	57,0	58,3	50,7
	Kuzey Amerika	19,7	22,0	28,4	29,1	29,5	43,4
	Avrupa	20,9	17,9	15,5	17,0	22,1	26,7
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	10,0	6,4	6,1	6,7	7,3	9,3
Sinema izleyicisi	Yerli	47,5	51,5	58,1	38,9	39,1	47,2
	Kuzey Amerika	29,9	19,6	26,1	30,0	44,1	41,7
	Avrupa	24,1	22,8	11,5	20,9	45,1	37,1
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	16,5	8,2	12,2	12,2	14,3	17,1
Film Festivali izleyicisi	Yerli	28,6	31,4	35,8	28,0	16,7	15,2
	Kuzey Amerika	34,7	32,5	31,3	28,1	39,0	40,6
	Avrupa	39,1	37,2	32,6	41,8	42,3	52,6
	Diğer Ülkeler (Hint vb.)	14,6	11,2	14,9	17,9	13,0	11,9

Hanehalkı katılımcılarının geçen yıl izledikleri filmlerin çoğunluğunun uyuşuna ilişkin verilerin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gelir gruplarında ilk sırada yerli, ikinci sırada Kuzey Amerika, üçüncü sırada Avrupa ve son sırada diğer ülkelerin filmlerinin geldiği görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin çoğunluğunun uyuşuna ilişkin verilerin aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gelir gruplarında ilk sırada yerli, ikinci sırada Kuzey Amerika, üçüncü sırada Avrupa ve son sırada diğer ülkelerin filmlerinin geldiği görülmektedir.
- Film festivali izleyicilerinin aylık gelirleri açısından geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğunun uyuşuna ilişkin bulgular incelendiğinde de ilk sırada Avrupa kökenli filmlerin geldiği görülmektedir. Film festivali izleyicilerinde tüm gelir düzeylerinde ikinci sırada en sık izlenen filmler Kuzey Amerika kökenli filmler iken yerli filmler üçüncü sırada gelmektedir.

Tablo 38. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyuşmasına göre izleme sıklığının (pek çoğu) film türü izleme sıklığına (sık sık) göre dağılımı

	Filmin Uyuşu/Film Türü	Yerli	Kuzey Amerika	Avrupa	Diğer Ülkeler (Hint, Çin vb.)
		%	%	%	%
Hanehalkı	Drama	35,9	30,4	37,4	45,3
	Komedi	55,6	55,6	53,0	51,6
	Animasyon	19,0	13,4	22,6	29,1
	Belgesel	21,7	24,7	29,9	31,1
	Aksiyon/Macera/Savaş	36,1	48,0	50,1	49,7
	Gerilim/Korku/Suç	26,9	32,6	44,1	41,3
	Romantik	31,2	25,2	25,0	32,5
	Bilim Kurgu/Fantastik	15,2	26,1	34,6	42,4
	Müzikal	5,9	5,6	8,6	16,6
	Western	3,2	3,8	5,0	7,5
	Tarih/Biyografi	13,3	16,3	21,1	17,8
Sinema İzleyicisi	Drama	27,7	21,4	25,2	30,0
	Komedi	55,8	50,9	46,8	42,9
	Animasyon	23,5	27,9	30,6	30,7
	Belgesel	21,9	27,4	26,2	34,1
	Aksiyon/Macera/Savaş	44,3	52,3	51,5	48,8
	Gerilim/Korku/Suç	38,2	53,5	51,1	42,9
	Romantik	38,1	31,5	28,0	37,3
	Bilim Kurgu/Fantastik	28,6	42,4	48,8	37,4
	Müzikal	10,8	15,6	14,4	18,2
	Western	6,6	15,2	15,6	17,1
	Tarih/Biyografi	11,3	14,4	17,4	22,3
Film Festivali İzleyicisi	Drama	26,8	34,6	49,6	15,5
	Komedi	38,5	33,0	34,4	14,1
	Animasyon	28,1	41,2	42,3	17,1
	Belgesel	26,0	34,3	44,3	17,2
	Aksiyon/Macera/Savaş	30,5	41,3	38,2	15,8
	Gerilim/Korku/Suç	25,7	41,6	40,9	18,3
	Romantik	36,8	36,3	37,9	18,3
	Bilim Kurgu/Fantastik	22,4	46,7	43,0	14,6
	Müzikal	26,6	37,0	45,5	19,9
	Western	28,0	45,7	46,3	18,3
	Tarih/Biyografi	20,8	36,1	49,4	17,7

Hanehalkı katılımcılarının geçen yıl izlediği filmlerin;

- Pek çoğu yerli film olanların birinci sırada %55,6 ile komedi türü filmler, %36,1 ile ikinci sırada aksiyon/macera/savaş türü filmler,
- Pek çoğu Kuzey Amerika kökenli olan katılımcıların ise yine ilk sırada %55,6 oran ile komedi filmleri izledikleri geldiği görülmektedir.

Sinema izleyicileri arasında geçen yıl izlediği filmlerin;

- Pek çoğu yerli olan katılımcıların %55,8 ile komedi filmlerini sık sık izledikleri ikinci sırada ise %44,3 ile aksiyon/macera/savaş türü filmlerin geldiği görülmektedir.
- Pek çoğu Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülke kökenli olan sinema izleyicilerinin de en sık izledikleri film türü komedi filmleri olarak öne çıkmaktadır.

Film festivali izleyicilerinin geçen yıl izlediği filmlerin pek çoğu yerli olanların en sık izledikleri film türü %38,5 ile komedi filmleri iken, Kuzey Amerika kökenli filmleri daha fazla izlemiş olan film festivali izleyicilerinin en sık izledikleri film türü %46,7 ile bilim/kurgu/fantastik türü filmler olarak öne çıkmaktadır.

🎬 FİLM KATEGORİSİ TERCİHİ

Tablo 39. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihleri

Aşağıdaki film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kitle/Popüler/Ana Akım	1032	65,9	767	57,2	338	34,6
Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız	534	34,1	574	42,8	639	65,4
Toplam	1566		1341	100,0	977	100,0
Cevap Vermeyen	382		265		133	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılar kitle/popüler/ana akım kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirtirken, film festivali izleyicileri sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirtmişlerdir.

Hanehalkı katılımcılarının illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

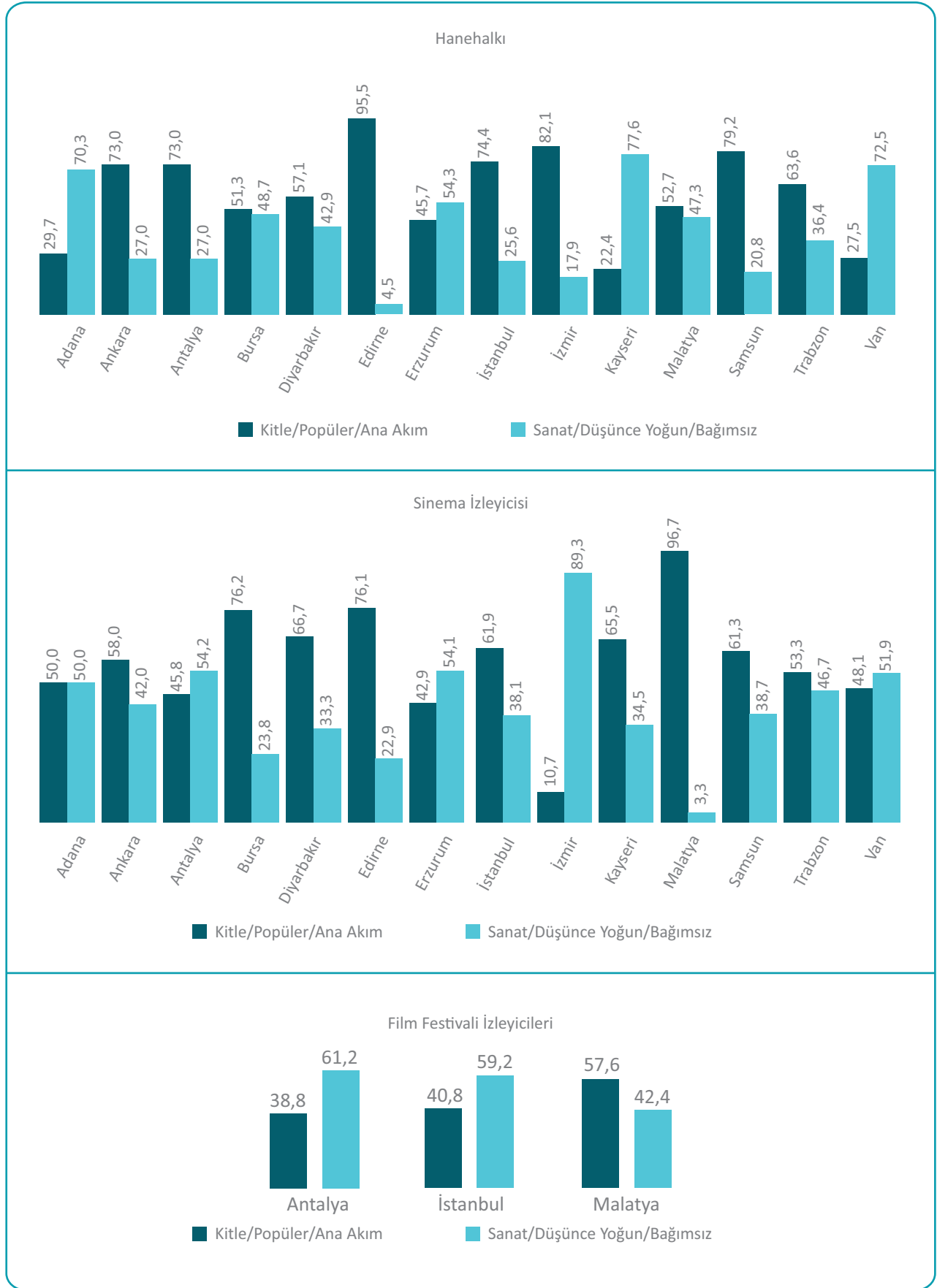
- Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, İzmir, Malatya, Samsun, Trabzon illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.
- Adana, Erzurum, Kayseri, Van illerindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.

Sinema izleyicisi katılımcılarının illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

- Ankara, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, Kayseri, Malatya, Samsun, Trabzon illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.
- Antalya, Erzurum, İzmir, Van illerindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.

Film festivali izleyicilerinin illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

- Antalya, İstanbul illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.
- Malatya ilindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film** kategorisindeki filmleri tercih ediyor.

Grafik 15. İllere göre hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihleri

Tablo 40. Hanehalkının demografik niteliklerine göre film kategorisi tercihleri

Film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?				
	Kitle/Popüler/Ana Akım		Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Cinsiyet				
Kadın	483	66,3	246	33,7
Erkek	549	65,6	288	34,4
Yaş				
16-25 Yaş	394	65,2	210	34,8
26-34 Yaş	283	69,4	125	30,6
35-50 Yaş	229	63,1	134	36,9
51 Yaş ve Üstü	120	66,3	61	33,7
Medeni Durum				
Evli	443	64,9	240	35,1
Bekâr	536	66,9	265	33,1
Çalışma Durumu				
Ücretli Çalışan	389	67,1	191	32,9
İş Arayan İşsiz	56	59,6	38	40,4
Öğrenci	278	67,1	136	32,9
Emekli	81	68,6	37	31,4
Ev Hanımı	144	59,8	97	40,2
Başka Nedenlerden Çalışmayan	16	66,7	8	33,3
Eğitim Durumu				
Okur Yazar Olmayan	9	60,0	6	40,0
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	15	60,0	10	40,0
İlkokul	162	61,8	100	38,2
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	114	79,7	29	20,3
Genel lise-Mesleki veya Teknik Lise	412	69,6	180	30,4
Ön Lisans	48	55,2	39	44,8
Lisans	191	62,4	115	37,6
Lisansüstü	45	54,2	38	45,8
Aylık Gelir (Birey)				
0-1400 TL	289	57,3	215	42,7
1401-2400 TL	343	70,7	142	29,3
2401- 3400 TL	150	71,1	61	28,9
3401-4400 TL	70	67,3	34	32,7
4401-5400 TL	50	67,6	24	32,4
5401 TL ve Üstü	46	78,0	13	22,0

- Cinsiyet, medeni durum ve çalışma durumuna göre film kategorisi tercihlerinde anlamlı bir fark **gözlenmemiştir**.
- “Kitle/popüler/ana akım” kategorisindeki filmleri daha çok 26-34 yaş grubundaki bireylerin tercih ettiği, “sanat düşünce yoğun/bağımsız” film kategorisindeki filmleri daha çok 35-50 yaş grubundaki bireylerin tercih ettiği gözlenmiştir.
- Eğitim durumu arttıkça “sanat düşünce yoğun/bağımsız” film kategorisindeki filmleri tercih etme oranları da artmaktadır.

Tablo 41. Sinema izleyicilerinin demografik niteliklerine göre film kategorisi tercihleri

Film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?				
	Kitle/Popüler/Ana Akım		Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Cinsiyet				
Kadın	361	53,7	311	46,3
Erkek	406	60,7	263	39,3
Yaş				
16-25 Yaş	484	57,1	363	42,9
26-34 Yaş	132	55,7	105	44,3
35-50 Yaş	125	58,1	90	41,9
51 Yaş ve Üstü	24	64,9	13	42,7
Medeni Durum				
Evli	181	59,9	121	40,1
Bekâr	536	56,3	416	43,7
Çalışma Durumu				
Ücretli Çalışan	237	56,8	180	43,2
İş Arayan İşsiz	25	53,2	22	46,8
Öğrenci	397	55,0	325	45,0
Emekli	9	45,0	11	55,0
Ev Hanımı	65	69,9	28	30,1
Başka Nedenlerden Çalışmayan	6	75,0	2	25,0
Eğitim Durumu				
Okur Yazar Olmayan	3	50,0	3	50,0
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	6	54,5	5	45,5
İlkokul	60	77,9	17	22,1
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	39	65,0	17	22,1
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	280	56,7	214	43,3
Ön Lisans	113	60,1	75	39,9
Lisans	242	53,8	208	46,2
Lisansüstü	15	39,5	23	60,5
Aylık Gelir (Birey)				
0-1400 TL	364	55,6	291	44,4
1401-2400 TL	142	57,7	104	42,3
2401- 3400 TL	96	66,2	49	33,8
3401-4400 TL	42	55,3	34	44,7
4401-5400 TL	30	56,6	23	43,4
5401 TL ve Üstü	25	75,8	8	24,2

- Sinema izleyicisi kadınların %53,7'si, erkeklerin ise %60,7'si kitle/popüler/ana akım kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirtmişlerdir.
- Sinema izleyicilerinin film kategorisi tercihleri yaş, aylık gelir ve medeni durum açısından incelendiğinde tüm gruplarda kitle/popüler/ana akım kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirtenlerin oranının sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki filmleri tercih ettiğini belirtenlere kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.
- Emekli sinema izleyicilerinin %55'i ve lisansüstü eğitim düzeyindeki sinema izleyicilerinin %60,5'i sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirterek diğerlerinden farklılık göstermişlerdir.

Tablo 42. Film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı

Film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?				
	Kitle/Popüler/Ana Akım		Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Cinsiyet				
Kadın	164	32,8	336	67,2
Erkek	174	36,5	303	63,5
Yaş				
16-25 Yaş	197	38,4	316	61,6
26-34 Yaş	77	33,0	156	67,0
35-50 Yaş	45	31,5	98	68,5
51 Yaş ve Üstü	19	22,6	65	77,4
Medeni Durum				
Evli	70	38,5	112	61,5
Bekâr	254	33,4	506	66,6
Çalışma Durumu				
Ücretli Çalışan	141	36,9	241	63,1
İş Arayan İşsiz	17	44,7	21	55,3
Öğrenci	154	34,7	290	65,3
Emekli	13	20,3	51	78,7
Ev Hanımı	8	42,1	11	57,9
Başka Nedenlerden Çalışmayan	5	20,8	19	79,2
Eğitim Durumu				
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	0	0	0	0
İlkokul	5	55,6	4	44,4
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	13	46,4	15	53,6
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	70	40,9	101	59,1
Ön Lisans	19	52,8	17	47,2
Lisans	198	34,0	385	66,0
Lisansüstü	28	20,6	108	79,4
Aylık Gelir (Birey)				
0-1400 TL	138	35,3	253	64,7
1401-2400 TL	58	38,2	94	61,8
2401- 3400 TL	38	42,2	52	57,8
3401-4400 TL	27	30,7	61	69,3
4401-5400 TL	26	35,1	48	64,9
5401 TL ve Üstü	31	25,2	92	74,8

- Film festivali izleyicisi kadınların %67,2'si, erkeklerin %63,5'isanat/düşünce yoğun/bağımsız kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini belirtmişlerdir.
- Film festivali izleyicilerinin film kategorisi tercihleri yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelir açısından incelendiğinde tüm gruplarda sanat/düşünce yoğun/bağımsız kategorisindeki filmlerin kendilerine daha çok hitap ettiğini gözlenmiştir.

FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİLERİNİN FİLM KATEGORİSİ SEÇİMLERİ SANAT/DÜŞÜNCE YOĞUN/BAĞIMSIZ FİLMLER İKEN, HANEHALKI KATILIMCILARI VE SİNEMA İZLEYİCİSİ OLAN KATILIMCILARIN TERCİHLERİ KİTLE/POPÜLER/ANA AKIM KATEGORİSİNDEKİ FİLİMLERDİR

FİLM TERCİH KRİTERLERİ

Tablo 43. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterleri

Filmin Tercih Kriterleri		Kasınılıkla Çok Önemli	Oldukça Önemli	Pek Önemli Değil	Hiç Önemli Değil
Hanehalkı	Oyuncu Kadrosu	56,6	26,5	12,4	4,4
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	53,9	32,2	10,7	3,1
	Yönetmeni	31,1	31,5	26	11,4
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	30,8	35,4	25,3	8,5
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	26,7	33,5	27	12,7
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	39,6	32,9	18,3	9,3
	Yeni veya Eski Olması	23,5	30	32,8	13,7
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	23,9	32,4	31,7	12
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	22,1	34,4	29,8	13,7
	IMDb Puanının Yüksek Olması	21,8	29,8	30,1	18,3
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	17,9	27,3	31	23,8
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	25,2	28	24,9	21,9
Sinema İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	48,9	43,3	6,4	1,4
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	56,4	33,1	8,7	1,8
	Yönetmeni	27,4	37,1	26,8	8,7
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	28	36,2	27,5	8,3
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	32,2	37,7	22	8,2
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	44,3	34,8	15,5	5,4
	Yeni veya Eski Olması	23,6	38,4	26,1	11,9
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	22,8	33	31,7	12,5
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	22,9	35,8	29,9	11,4
	IMDb Puanının Yüksek Olması	32,6	32,8	22,8	11,9
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	19	30,5	29,1	21,4
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	23,7	40,2	21,1	15
Film Festivali İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	50,6	26,4	20,2	2,8
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	61	27,8	9,8	1,5
	Yönetmeni	40,7	21,7	29,6	8
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	27	12,2	41,4	19,3
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	37,2	21,8	29,3	11,7
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	52,2	22,2	20	5,6
	Yeni veya Eski Olması	23,1	8,9	43,4	24,6
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	30,4	12	38	19,6
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	27,8	14	37,2	21
	IMDb Puanının Yüksek Olması	37,8	19,1	25	18
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	25,6	5,6	29,2	39,6
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	37,7	23,4	22,7	16,3
	Kendi Kültürümü Anlatması	35,6	12,7	32	19,7
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	21,3	9,9	39,2	29,7
	Eğlenceli Olması	42,2	19,5	26,3	12
	Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	33,3	10,2	21,7	34,8
	Kendimi Gerçekleştirmek	34,4	21,3	26,2	18,1
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	45,2	26,7	19,4	8,7	

Hanehalkı katılımcılarının izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

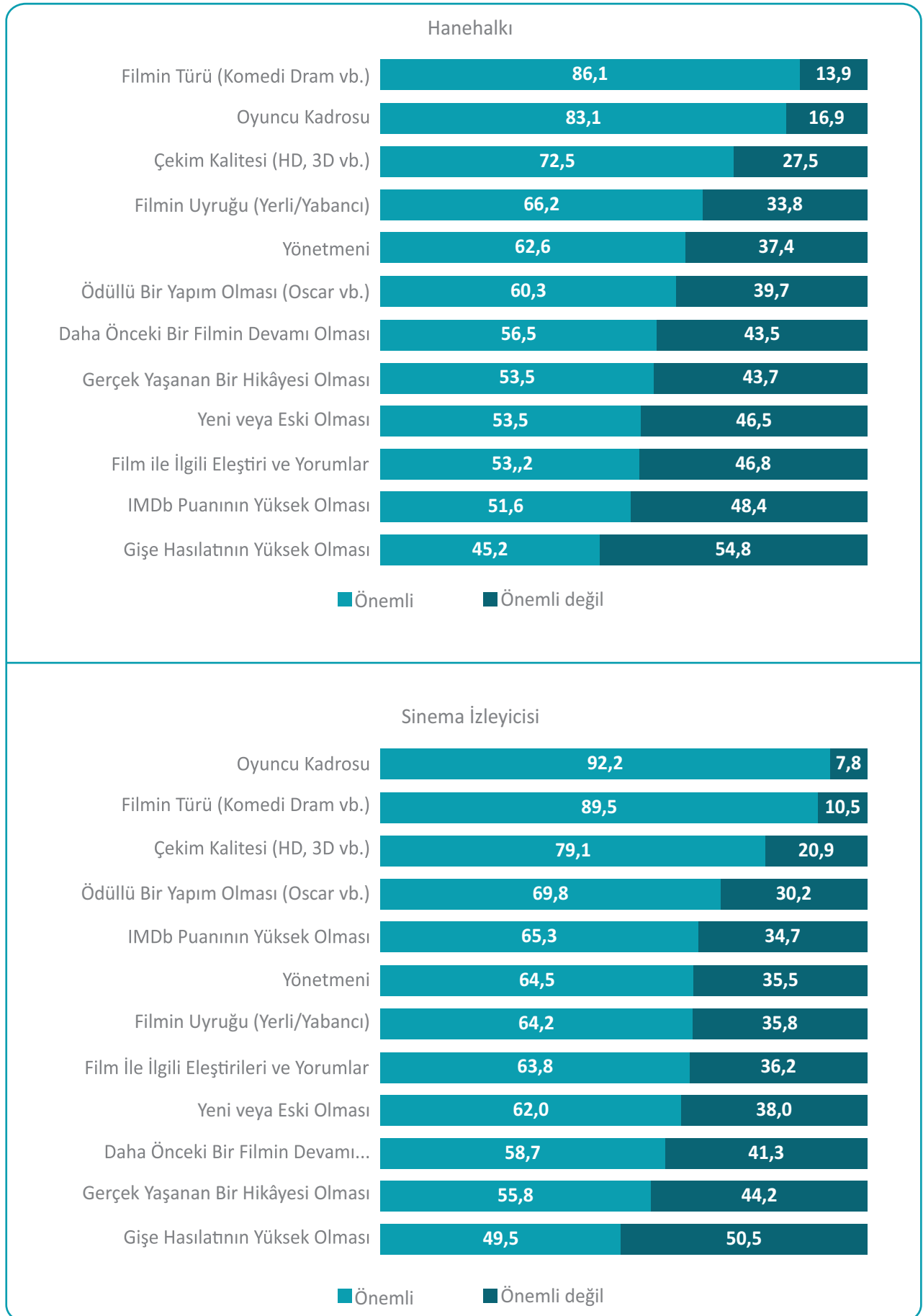
- İlk sırada “filmin türü”(%86,1),
- İkinci sırada “oyuncu kadrosu”(%83,1),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%72,5) gelmektedir,
- Gişe hasılatının yüksek olması ise sinema izleyicileri tarafından %45,2 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.

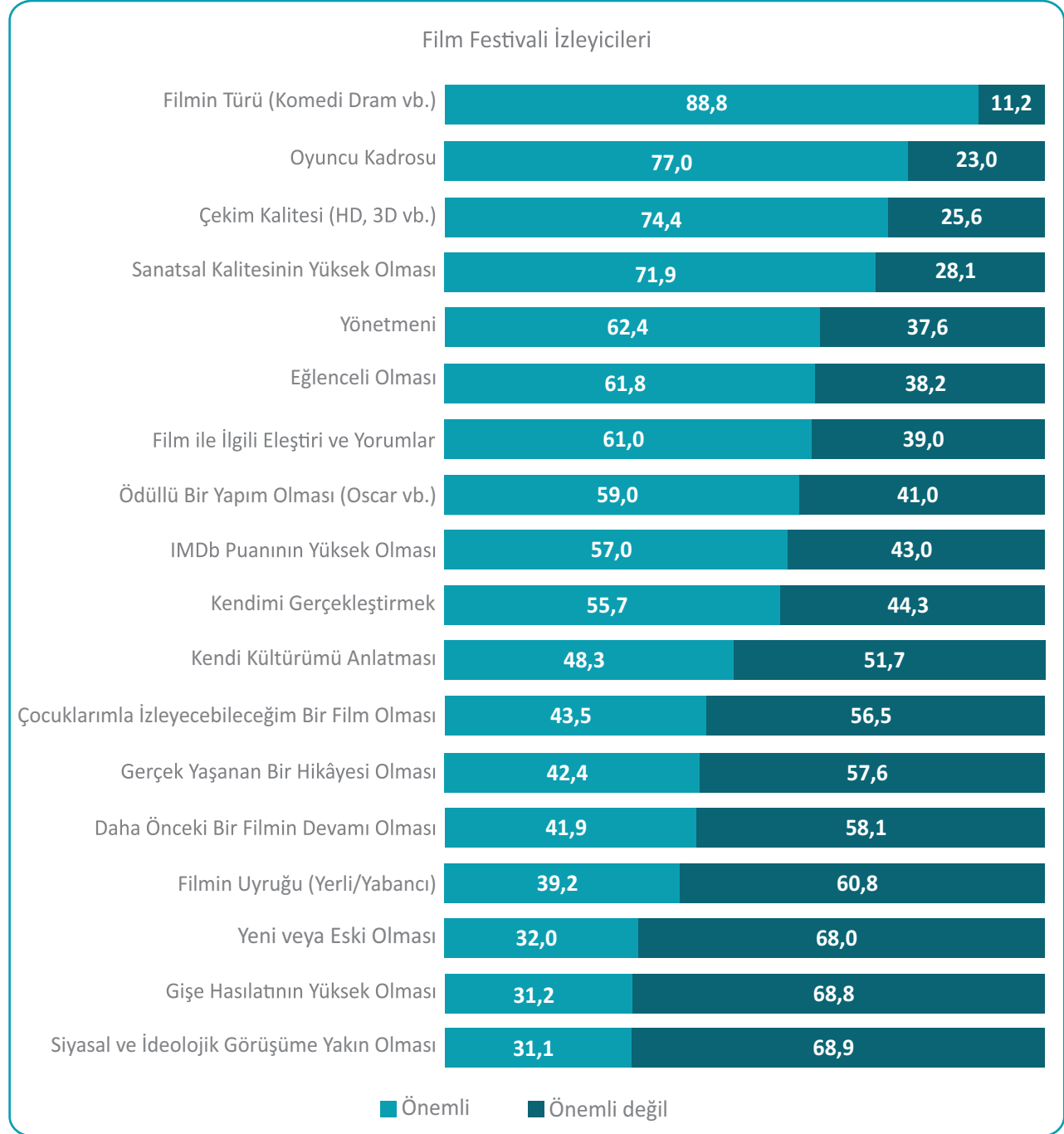
Sinema izleyicilerinin izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- İlk sırada “oyuncu kadrosu”(%92,2),
- İkinci sırada ise “filmin türü”(%89,5),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%79,1),
- Gişe hasılatının yüksek olması ise sinema izleyicileri tarafından %49,5 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.

Film festivali izleyicilerinin izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- İlk sırada “filmin türü”(%88,8),
- İkinci sırada ise “oyuncu kadrosu”(%77),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%74,4),
- Siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması ise sinema izleyicileri tarafından %31,1 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.

Grafik 16. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterleri

Grafik 17. Film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin dağılımı

Tablo 44. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (Kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) cinsiyete göre dağılımı

	Film Türü	Kadın	Erkek	Toplam
Hanehalkı	Oyuncu Kadrosu	85,1	81,5	83,1
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	87,4	85,0	86,1
	Yönetmeni	63,2	62,0	62,6
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	65,3	67,0	66,2
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	60,3	60,2	60,3
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	73,1	71,9	72,5
	Yeni veya Eski Olması	52,5	54,4	53,5
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	60,0	53,1	56,3
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	58,6	54,8	56,5
	IMDb Puanının Yüksek Olması	52,2	51,1	51,6
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	45,9	44,6	45,2
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	56,2	50,6	53,2
Sinema İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	92,1	92,2	92,2
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	90,0	89,0	89,5
	Yönetmeni	63,9	65,1	64,5
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	64,4	64,1	64,2
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	69,9	69,8	69,8
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	79,2	79,0	79,1
	Yeni veya Eski Olması	62,3	61,6	62,0
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	57,4	54,2	55,8
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	60,4	57,1	58,7
	IMDb Puanının Yüksek Olması	65,9	64,7	65,3
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	50,4	48,6	49,5
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	65,2	62,5	63,8
Film Festivali İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	80,1	73,7	77,0
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	63,9	57,9	61,0
	Yönetmeni	38,0	43,5	40,7
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	26,6	27,5	27,0
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	37,0	37,5	37,2
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	53,4	51,0	52,2
	Yeni veya Eski Olması	23,7	22,6	23,1
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	28,2	32,7	30,4
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	25,3	30,4	27,8
	IMDb Puanının Yüksek Olması	40,1	35,4	37,8
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	25,4	25,8	25,6
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	38,3	37,0	37,7
	Kendi Kültürümü Anlatması	31,9	39,5	35,6
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	19,6	23,0	21,3
	Eğlenceli Olması	39,6	44,9	42,2
Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	29,6	36,9	33,3	
Kendimi Gerçekleştirmek	33,4	35,4	34,4	
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	46,9	43,4	45,2	

HANEHALKI KATILIMCILARINDA HER İKİ CİNSİYET İÇİN FİLM TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ FAKTÖR FİLİMİN TÜRÜDÜR

Tablo 45. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) yaşlarına göre dağılımı

Film Türü	16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü	Toplam
Hanehalkı					
Oyuncu Kadrosu	84,2	86,7	80,2	77,1	83,1
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	89,8	87,3	82,4	78,8	86,1
Yönetmeni	62,2	64,2	62,3	60,2	62,5
Filmin Uyrugu (Yerli/Yabancı)	67,4	67,4	62,7	67,9	66,3
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	62,9	61,0	57,6	55,7	60,3
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	76,0	73,6	69,4	64,8	72,5
Yeni veya Eski Olması	55,7	55,3	46,0	58,3	53,6
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	54,4	57,7	55,9	60,4	56,3
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	58,3	54,0	54,8	58,5	56,3
IMDb Puanının Yüksek Olması	54,5	50,2	48,7	49,8	51,4
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	47,4	47,4	41,7	41,1	45,2
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	56,1	55,6	50,8	41,7	53,0
Sinema İzleyicisi					
Oyuncu Kadrosu	91,7	92,9	94,0	90,7	92,2
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	89,1	89,9	92,2	86,4	89,6
Yönetmeni	63,6	66,3	67,1	60,5	64,5
Filmin Uyrugu (Yerli/Yabancı)	61,6	71,1	68,4	60,5	64,2
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	68,3	73,0	73,5	60,5	69,7
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	77,8	79,8	85,7	74,4	79,2
Yeni veya Eski Olması	58,4	68,2	70,6	65,1	62,0
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	54,9	55,7	58,3	61,9	55,7
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	61,2	53,4	54,6	51,2	58,7
IMDb Puanının Yüksek Olması	68,4	60,8	57,1	58,1	65,2
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	49,9	47,9	48,2	55,8	49,5
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	62,4	66,7	68,3	58,1	63,9
Film Festivali İzleyicisi					
Oyuncu Kadrosu	77,3	73,8	83,0	71,9	76,9
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	68,0	56,5	48,5	52,3	61,1
Yönetmeni	40,3	42,5	40,2	36,4	40,5
Filmin Uyrugu (Yerli/Yabancı)	30,1	25,9	21,6	19,8	27,0
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	43,0	32,5	29,4	26,4	37,1
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	58,1	50,8	41,6	36,5	52,2
Yeni veya Eski Olması	26,7	19,8	18,8	15,1	22,9
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	34,1	28,1	23,1	25,3	30,4
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	33,3	24,4	19,5	15,5	27,8
IMDb Puanının Yüksek Olması	45,1	32,5	26,9	24,7	37,8
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	30,9	21,8	17,2	16,7	25,6
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	43,8	36,6	27,4	19,0	37,7
Kendi Kültürümü Anlatması	42,0	31,4	23,2	26,4	35,5
Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	24,7	17,8	17,7	14,8	21,2
Eğlenceli Olması	49,2	38,7	28,5	31,4	42,1
Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	37,1	31,8	29,3	20,7	33,2
Kendimi Gerçekleştirmek	39,5	30,0	28,7	26,4	34,5
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	49,7	38,4	36,0	52,3	45,1

SİNEMA VE FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİSİ KATILIMCILARININ TÜM YAŞ GRUPLARINDA FİLM TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ FAKTÖR FİLMİN OYUNCU KADROSUDUR

HANEHALKI KATILIMCILARININ TÜM YAŞ GRUPLARINDA FİLM TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ KRİTER FİLMİN TÜRÜDÜR

Tablo 46. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) medeni duruma göre dağılımı

Film Türü	Evli	Bekar	Toplam
Hanehalkı			
Oyuncu Kadrosu	80,4	86,4	83,6
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	81,3	90,9	86,4
Yönetmeni	59,2	65,6	62,6
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	63,8	69,3	66,7
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	57,0	63,6	60,5
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	68,4	77,2	73,0
Yeni veya Eski Olması	48,8	57,2	53,3
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	55,7	56,3	56,0
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	54,2	58,6	56,5
IMDb Puanının Yüksek Olması	49,6	53,9	51,9
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	42,3	47,6	45,2
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	48,8	57,0	53,2
Sinema İzleyicisi			
Oyuncu Kadrosu	93,1	91,9	92,2
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	88,0	90,3	89,8
Yönetmeni	69,4	63,3	64,7
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	65,4	64,0	64,3
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	66,9	70,8	69,9
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	79,5	79,8	79,7
Yeni veya Eski Olması	64,5	61,8	62,4
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	56,9	56,2	56,3
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	54,1	60,3	58,9
IMDb Puanının Yüksek Olması	59,0	67,4	65,5
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	47,7	49,2	48,8
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	59,2	65,5	64,1
Film Festivali İzleyicisi			
Oyuncu Kadrosu	76,9	77,0	77,0
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	53,0	61,9	60,2
Yönetmeni	38,3	40,6	40,2
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	23,9	27,2	26,5
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	36,2	37,0	36,9
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	48,2	52,7	51,8
Yeni veya Eski Olması	21,9	22,8	22,6
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	31,3	29,7	30,0
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	26,3	27,5	27,3
IMDb Puanının Yüksek Olması	32,8	38,7	37,6
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	21,9	26,5	25,6
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	35,0	38,3	37,7
Kendi Kültürümü Anlatması	32,8	35,5	35,0
Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	22,1	20,7	21,0
Eğlenceli Olması	40,8	41,7	41,5
Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	35,6	32,2	32,9
Kendimi Gerçekleştirmek	30,2	35,5	34,5
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	44,0	46,0	45,7

HANEHALKI KATILIMCILARININ TÜM YAŞ GRUPLARINDA FİLM TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ KRİTER FİLMİN TÜRÜDÜR SİNEMA VE FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİSİ KATILIMCILARINDA EVLİ VE BEKARLAR İÇİN FİLM TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ FAKTÖR FİLMİN OYUNCU KADROSUDUR

Tablo 47. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) çalışma durumuna göre dağılımı

Film Türü	Ücretli Çalışan	İş arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan	Toplam
Hanehalkı	Oyuncu Kadrosu	84,3	77,4	86,1	74,1	80,1	82,7
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	87,9	81,0	91,1	78,8	79,2	86,1
	Yönetmeni	66,6	60,5	63,2	58,5	53,4	62,2
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	68,6	64,3	66,4	63,9	60,9	65,7
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	63,0	56,1	64,0	52,5	56,1	60,6
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	74,0	69,8	76,3	65,8	64,7	71,8
	Yeni veya Eski Olması	56,3	54,4	56,3	52,7	45,9	54,0
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	56,3	53,9	55,0	59,2	56,5	55,9
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	58,1	52,2	58,9	57,8	49,5	56,1
	IMDb Puanının Yüksek Olması	54,1	46,1	56,7	45,6	39,1	50,6
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	49,2	48,7	46,0	38,1	37,5	45,2
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	57,8	49,6	54,3	41,4	42,6	52,0
Sinema İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	92,1	94,4	91,7	95,5	95,0	92,1
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	89,4	94,3	89,1	100,0	88,9	89,5
	Yönetmeni	65,1	69,8	63,7	77,3	58,6	64,1
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	66,9	67,9	61,6	54,5	68,4	63,9
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	72,1	73,6	67,9	77,3	65,3	69,4
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	81,9	82,7	76,9	81,8	81,6	79,0
	Yeni veya Eski Olması	65,8	67,3	59,1	72,7	58,8	61,6
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	54,0	65,4	55,6	68,2	51,0	55,3
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	54,9	59,6	61,3	50,0	49,0	58,2
	IMDb Puanının Yüksek Olması	57,6	62,7	69,4	68,2	60,4	64,8
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	45,6	52,9	50,6	68,2	47,9	49,1
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	65,1	68,5	63,3	85,7	54,6	63,7
Film Festivali İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	74,8	73,3	77,6	81,2	95,5	76,9
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	52,6	70,5	66,7	52,9	86,4	60,9
	Yönetmeni	40,6	29,5	40,4	40,6	54,5	40,6
	Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	22,7	22,7	29,8	23,5	54,5	27,0
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	30,7	55,6	40,3	32,4	52,4	37,2
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	48,0	61,9	55,2	37,3	81,8	52,2
	Yeni veya Eski Olması	17,7	21,4	27,0	17,9	40,9	23,0
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	25,8	34,9	33,3	22,7	57,1	30,3
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	22,0	37,2	31,9	17,9	35,0	27,5
	IMDb Puanının Yüksek Olması	32,3	46,7	42,2	23,5	54,5	37,7
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	18,8	31,8	30,6	17,9	31,8	25,5
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	29,9	50,0	43,6	22,4	59,1	37,5
	Kendi Kültürümü Anlatması	30,5	44,2	37,8	29,4	50,0	35,3
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	18,9	22,2	21,6	15,9	40,9	21,2
	Eğlenceli Olması	37,2	55,8	45,0	30,9	63,6	42,1
	Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	30,2	52,4	34,1	24,6	57,1	33,1
Kendimi Gerçekleştirmek	26,7	44,4	39,8	26,1	65,0	34,4	
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	37,3	51,1	50,3	50,0	59,1	45,3	

HANEHALKI KATILIMCISI ÇALIŞANLAR, EMEKLİLER VE ÖĞRENCİLER FİLMİN TÜRÜNE ÖNEM VERİRKEN, SİNEMA İZLEYİCİSİ ÇALIŞANLAR, ÖĞRENCİLER, EV HANIMLARI FİLMİN OYUNCU KADROSUNA ÖNEM VERMEKTEDİR

FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİLERİNİN TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN EN ÖNEMLİ FAKTÖR FİLMİN OYUNCUSU KADROSUDUR

Tablo 48. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) eğitim durumuna göre dağılımı

Film Türü	Okuryazar olmayan	Okuryazar Olup Bir Okul Bıtmıyın	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü	Toplam
Hanehalkı									
Oyuncu Kadrosu	54,5	57,6	77,5	88,6	85,0	83,9	84,1	89,2	83,1
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	54,5	63,6	78,9	88,8	86,9	91,0	90,9	91,6	86,1
Yönetmeni	31,8	40,6	61,3	64,8	65,5	59,3	58,2	69,5	62,3
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	40,9	61,3	66,8	67,5	68,7	57,7	65,4	69,1	66,5
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	36,4	48,4	56,0	59,0	63,6	55,9	59,4	63,7	59,9
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	40,9	64,5	66,0	77,2	73,6	69,0	77,5	74,7	72,5
Yeni veya Eski Olması	40,9	41,9	55,5	48,8	55,7	57,7	48,0	57,4	53,3
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	40,6	58,1	55,2	45,2	59,1	54,5	55,8	63,4	56,2
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	36,4	45,2	54,7	55,2	59,1	46,4	56,0	59,1	56,0
IMDb Puanının Yüksek Olması	22,7	35,5	48,2	45,8	50,6	47,8	58,0	58,1	50,8
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	22,7	45,2	42,9	44,3	47,7	37,5	43,1	54,3	45,0
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	27,3	32,3	45,6	58,3	54,6	51,8	55,7	56,4	52,7
Sinema İzleyicisi									
Oyuncu Kadrosu	87,5	92,3	89,7	90,6	93,4	91,6	92,0	88,0	92,1
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	87,5	92,3	87,5	90,6	89,6	91,1	88,7	93,0	89,5
Yönetmeni	62,5	76,9	63,2	70,3	61,5	70,6	62,6	81,4	64,3
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	75,0	61,5	64,6	76,6	61,8	68,6	62,1	72,1	64,0
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	62,5	38,5	62,5	68,8	72,0	79,5	64,8	73,8	69,5
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	62,5	75,0	87,5	73,4	80,5	85,8	74,8	73,8	79,0
Yeni veya Eski Olması	50,0	61,5	63,8	60,3	66,4	60,5	57,0	73,8	62,0
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	75,0	61,5	55,7	67,2	56,7	55,3	52,6	68,2	55,9
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	62,5	50,0	53,7	55,6	60,5	63,2	56,6	52,8	58,9
IMDb Puanının Yüksek Olması	62,5	63,6	65,3	57,8	64,3	71,3	64,2	81,4	65,4
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	50,0	69,2	51,6	32,8	56,1	49,3	43,6	53,5	49,5
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	62,5	46,2	55,2	60,9	65,4	62,1	65,3	63,6	63,9
Film Festivali İzleyicisi									
Oyuncu Kadrosu	-	-	100	74,2	82,3	92,7	75,6	70,7	77,0
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	-	-	75,0	83,9	69,9	75,6	59,3	43,8	60,7
Yönetmeni	-	-	75,0	58,1	43,8	43,9	37,9	40,3	40,5
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	-	-	45,5	53,3	40,8	40,0	22,6	18,6	27,0
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	-	-	50,0	69,0	52,6	46,3	34,9	17,9	37,2
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	-	-	63,6	80,0	70,7	65,0	50,0	26,5	51,9
Yeni veya Eski Olması	-	-	50,0	50,0	36,3	40,0	19,0	10,3	23,0
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	-	-	63,6	41,4	45,0	47,5	27,1	16,3	30,5
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	-	-	54,5	43,3	41,8	40,0	24,4	14,1	27,6
IMDb Puanının Yüksek Olması	-	-	50,0	63,3	53,8	43,9	36,0	15,1	37,4
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	-	-	45,5	58,1	42,6	35,0	21,8	9,5	25,6
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	-	-	58,3	61,3	52,4	35,0	35,0	23,5	37,5
Kendi Kültürümü Anlatması	-	-	66,7	69,0	48,1	56,1	30,9	21,9	35,2
Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	-	-	25,0	45,2	23,7	33,3	19,3	14,6	20,9
Eğlenceli Olması	-	-	50,0	67,7	52,9	64,3	39,3	26,5	42,0
Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	-	-	66,7	74,2	48,2	42,1	29,6	16,4	33,1
Kendimi Gerçekleştirmek	-	-	50,0	64,3	49,7	43,6	32,1	16,7	34,4
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	-	-	33,3	58,1	61,1	48,8	41,8	37,5	45,2

KATILIMCILARIN EĞİTİM DÜZEYLERİ YÜKSELDİKÇE OYUNCU KADROSUNA VE FİLMİN TÜRÜNE ÖNEM VERENLERİN ORANLARI DA ARTMAKTADIR.

Tablo 49. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) aylık gelire (birey) göre dağılımı

Film Türü	Aylık Gelir Düzeyi						Toplam
	0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL Üstü	
Hanehalkı							
Oyuncu Kadrosu	78,7	80,2	87,9	90,3	88,3	94,7	82,5
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	84,3	82,0	89,2	92,6	92,7	98,7	85,9
Yönetmeni	55,4	61,5	66,1	71,9	67,7	78,7	61,8
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	61,4	67,2	69,6	66,9	79,8	79,7	66,6
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	57,8	55,7	65,2	61,2	58,1	70,7	59,6
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	68,5	66,4	77,8	85,0	83,3	90,8	72,1
Yeni veya Eski Olması	49,2	54,7	53,0	55,2	50,5	66,7	52,8
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	51,8	54,0	61,8	66,2	55,2	71,6	56,0
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	52,4	54,1	62,5	57,0	56,8	70,7	55,7
IMDb Puanının Yüksek Olması	48,3	48,7	51,3	54,1	50,5	66,7	50,2
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	39,8	43,7	52,1	46,7	35,8	61,3	44,0
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	50,0	49,2	59,8	52,6	51,6	70,7	52,3
Sinema İzleyicisi							
Oyuncu Kadrosu	92,0	92,0	93,4	96,7	88,7	94,4	92,4
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	89,2	88,3	92,8	92,3	87,3	94,3	89,7
Yönetmeni	62,4	65,8	55,7	78,7	72,9	86,1	64,4
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	61,0	67,9	74,1	70,8	64,3	86,1	65,3
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	67,8	71,0	74,7	70,8	82,9	71,4	70,3
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	78,1	77,9	84,3	83,1	80,0	82,9	79,4
Yeni veya Eski Olması	60,6	59,5	75,8	68,5	55,9	85,7	63,1
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	57,4	53,7	50,6	58,4	67,1	69,4	56,8
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	63,1	58,7	43,9	61,4	60,0	75,0	60,0
IMDb Puanının Yüksek Olması	67,0	64,0	48,5	66,3	80,0	71,4	64,9
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	52,1	47,6	39,0	51,7	55,1	52,8	49,8
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	65,5	61,9	69,7	61,4	57,1	63,9	64,6
Film Festivali İzleyicisi							
Oyuncu Kadrosu	78,0	73,5	80,2	78,6	73,0	70,1	76,1
Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	69,1	60,0	61,5	57,7	37,3	40,9	59,7
Yönetmeni	41,6	39,5	39,6	45,5	28,0	38,3	40,0
Filmin Uyuşuğu (Yerli/Yabancı)	31,4	31,0	27,4	20,0	17,6	13,7	26,5
Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	46,3	36,0	35,8	37,1	18,7	17,3	36,8
Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	58,9	53,5	53,2	44,8	43,8	31,8	51,4
Yeni veya Eski Olması	28,5	22,2	22,3	21,6	13,5	10,7	22,8
Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	36,7	27,1	31,9	28,7	24,0	14,4	30,0
Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	35,1	24,4	31,6	26,4	12,2	10,1	27,2
IMDb Puanının Yüksek Olması	46,8	33,9	43,0	33,3	22,7	17,8	37,5
Gişe Hasılatının Yüksek Olması	32,6	24,7	27,4	23,2	12,0	8,5	25,2
Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	46,7	34,7	41,5	32,3	17,3	21,5	37,4
Kendi Kültürümü Anlatması	40,7	35,5	37,6	40,6	22,4	13,4	34,6
Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	23,9	24,6	26,0	23,0	12,8	6,9	21,1
Eğlenceli Olması	49,2	41,5	45,8	41,6	28,6	18,6	41,3
Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	36,9	35,6	38,6	36,5	19,5	12,2	32,2
Kendimi Gerçekleştirmek	42,2	31,7	32,3	25,8	26,0	18,5	33,5
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	50,6	40,6	44,8	42,0	30,4	35,4	44,0

KATILIMCILARIN GELİRLERİ ARTTIKÇA OYUNCU KADROSUNA, FİLMİN TÜRÜNE VE ÇEKİM KALİTESİNE ÖNEM VERENLERİN ORANLARI DA ARTMAKTADIR.

Tablo 50. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film tercih kriterlerinin önem düzeyinin (kesinlikle çok önemli + oldukça önemli) en sık izlenen film uyuşuna (pek çoğu) göre dağılımı

	Filmin Uyuşu/Film Türü	Yerli	Kuzey Amerika	Avrupa	Diğer Ülkeler (Hint, Çin vb.)
Hanehalkı	Oyuncu Kadrosu	84,6	95,2	93,7	93,9
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	88,3	97,1	96,4	92,9
	Yönetmeni	66,2	78,3	71,7	67,1
	Filmin Uyuşu (Yerli/Yabancı)	70,5	94,3	76,1	75,0
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	62,4	77,2	72,7	78,8
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	73,8	87,7	84,7	75,5
	Yeni veya Eski Olması	57,9	70,5	62,5	61,6
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	61,0	63,9	63,9	63,8
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	59,1	73,7	67,2	65,8
	IMDb Puanının Yüksek Olması	51,2	69,5	66,8	63,3
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	49,5	61,9	59,6	57,3
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	55,5	69,6	69,6	65,6
Sinema İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	93,7	92,0	92,4	93,9
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	91,4	94,4	92,8	87,1
	Yönetmeni	64,0	72,9	69,8	71,6
	Filmin Uyuşu (Yerli/Yabancı)	67,5	68,8	66,2	68,4
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	70,7	76,9	74,6	70,5
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	81,7	83,8	81,8	80,3
	Yeni veya Eski Olması	63,0	68,6	65,4	57,3
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	53,1	62,3	60,0	60,5
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	55,1	67,4	65,8	59,8
	IMDb Puanının Yüksek Olması	60,4	76,1	79,5	66,7
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	45,3	58,7	54,1	54,3
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	64,5	66,8	67,8	67,0
Film Festivali İzleyicisi	Oyuncu Kadrosu	86,3	79,1	75,2	75,8
	Filmin Türü (Komedi Dram vb.)	74,7	57,0	54,9	66,2
	Yönetmeni	50,7	34,6	47,3	50,6
	Filmin Uyuşu (Yerli/Yabancı)	47,4	19,7	25,9	41,4
	Ödüllü Bir Yapım Olması (Oscar vb.)	56,0	33,6	34,6	45,5
	Çekim Kalitesi (HD, 3D vb.)	68,6	51,1	45,7	60,5
	Yeni veya Eski Olması	40,9	17,4	18,6	33,1
	Gerçek Yaşanan Bir Hikâyesi Olması	47,1	21,5	23,7	35,3
	Daha Önceki Bir Filmin Devamı Olması	46,2	21,7	23,4	38,7
	IMDb Puanının Yüksek Olması	51,2	31,2	29,7	40,9
	Gişe Hasılatının Yüksek Olması	39,2	18,8	18,7	31,4
	Film ile İlgili Eleştiri ve Yorumlar	54,5	32,1	30,5	44,7
	Kendi Kültürümü Anlatması	50,7	23,4	30,2	40,1
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	32,9	12,8	15,6	20,4
	Eğlenceli Olması	64,7	33,3	30,7	40,5
	Çocuklarımla İzleyebileceğim Bir Film Olması	53,4	19,2	23,2	34,4
Kendimi Gerçekleştirmek	51,6	29,2	31,4	41,9	
Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	59,4	39,7	45,2	51,3	

- Hanehalkının film tercihini etkileyen kriterlerin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna ilişkin dağılımına bakıldığında yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkelerin filmlerini sıklıkla izlemiş olanların tamamında filmin oyuncu kadrosu ve filmin türü kriterlerinin en önemli faktörler olarak öne çıktığı görülmektedir. Bununla birlikte geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu Kuzey Amerika kökenli olan katılımcıların %94,3 oranında filmin uyruğunu önemli bir kriter olarak görmeleri de dikkat çekmektedir. Geçen yıl izledikleri filmin pek çoğu Avrupa kökenli olanların önemli gördükleri kriterler arasında çekim kalitesi öne çıkarken diğer ülkelerin filmlerini sıklıkla izleyenlerin önemli gördüğü kriterlerin arasında ise %78,8 ile ödüllü bir film olması kriteri dikkat çekmektedir.
- Sinema izleyicilerinin filmleri tercih etmelerini etkileyen kriterlerin filmin uyruğuna göre dağılımı incelendiğinde geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkeler olan katılımcıların tamamının, filmin türü, oyuncu kadrosu ve çekim kalitesi kriterlerini önemli gördükleri görülmektedir.
- Film festivali izleyicilerinin izleyecekleri filmleri tercih etmelerini etkileyen kriterlerin önem düzeylerinin filmin uyruğuna göre dağılımı incelendiğinde de geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkeler olan katılımcıların tamamının, filmin türü, oyuncu kadrosu ve çekim kalitesi kriterlerini önemli gördükleri görülmektedir.

FİLM İZLEME AMAÇLARI

Tablo 51. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına göre dağılımı

Film İzleme Amacı		Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
Hanehalkı	Eğlenmek	76,9	18,3	3,3	1,6
	Bilgilenmek	51,0	33,4	10,5	5,1
	İnsanları ve Farklı Kültürleri Öğrenmek	35,4	37,4	16,7	10,5
	Aile ve Arkadaşlarıyla Sosyalleşmek	30,3	34,9	20,5	14,3
	İşimin Bir Parçası Olarak	7,7	16,4	15,7	60,2
Sinema İzleyicisi	Eğlenmek	66,4	28,7	4,3	0,6
	Bilgilenmek	45,5	40,4	11,9	2,2
	İnsanları ve Farklı Kültürleri Öğrenmek	38,7	37,2	17,5	6,5
	Aile ve Arkadaşlarıyla Sosyalleşmek	36,6	33,9	18,4	11,1
	İşimin Bir Parçası Olarak	10,4	17,0	12,8	59,8
Film Festivali İzleyicisi	Eğlenmek	55,1	32,6	9,1	3,1
	Bilgilenmek	55,9	34,4	7,5	2,2
	İnsanları ve Farklı Kültürleri Öğrenmek	59,6	30,0	8,1	2,3
	Aile ve Arkadaşlarıyla Sosyalleşmek	33,6	33,2	20,8	12,4
	İşimin Bir Parçası Olarak	19,5	11,1	12,9	56,4

- **Hanehalkı katılımcılarının film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %98,4 ile “eğlenmek”,
 - İkinci sırada %94,9 ile “bilgilenmek”,
 - Üçüncü sırada %89,5 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek” gelmektedir.
- **Sinema izleyicilerinin film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %99,4 ile “eğlenmek” amacının geldiği görülmektedir.
 - İkinci sırada %97,8 ile “bilgilenmek”,
 - Üçüncü sırada %93,5 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek”,
 - İşinin bir parçası olarak film izlediğini belirtenlerin oranı ise %40,2 ile son sıradadır.
- **Film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %97,8 ile “bilgilenmek” amacının geldiği görülmektedir.
 - İkinci sırada %97,7 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek”,
 - Üçüncü sırada %96,9 ile “eğlenmek” amaçları gelmektedir.

Grafik 18. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına göre dağılımı

Tablo 52. Hanehalkı katılımcılarının film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı

Film İzleme Amacı						
	Eğlenmek	Bilgi almak	İnsanları ve Farklı Kültürleri Öğrenmek	Aile ve Arkadaşlarıyla Sosyalleşmek	İşimin Bir Parçası Olarak	
Cinsiyet						
Kadın	76,2	51,1	37,1	34,2	8	
Erkek	77,5	51	34	27	0,4	
Yaş						
16-25 Yaş	81,1	49,4	36,1	32,1	7,5	
26-34 Yaş	78,7	52,0	38,6	32,5	9,2	
35-50 Yaş	71,3	53,3	32,7	28,7	7,5	
51 Yaş ve Üstü	70,2	50,5	31,6	22,3	5,2	
Medeni Durum						
Evlü	73,9	52,0	32,7	28,3	6,6	
Bekâr	80,2	51,2	38,2	32,3	8,7	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	78,6	51,5	34,3	26,8	8,3	
İş Arayan İşsiz	76,5	58,5	37,8	27,4	8,5	
Öğrenci	78,9	47,5	38,2	37,7	7,6	
Emekli	62,3	52,1	37,7	25,0	10,5	
Ev Hanımı	75,4	50,8	32,8	31,8	5,5	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	64,5	35,5	33,3	26,7	3,3	
Eğitim Durumu						
Okur Yazar Olmayan	63,6	40,9	22,7	27,3	4,5	
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	71,9	40,6	22,6	22,6	6,7	
İlkokul	75,1	50,9	28,5	24,2	6,7	
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	80,5	45,8	31,3	20,6	8,1	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	79,1	53,6	38,1	32,6	8,4	
Ön Lisans	73,2	50,4	36,6	36,3	9,0	
Lisans	74,5	52,0	37,8	37,1	7,9	
Lisansüstü	75,8	50,0	37,2	23,7	4,3	
Aylık Gelir (Birey)						
0-1400 TL	78,3	50,5	36,8	35,7	6,8	
1401-2400 TL	76,1	46,6	29,0	26,4	7,5	
2401- 3400 TL	73,7	56,2	42,6	31,7	8,6	
3401-4400 TL	71,9	52,6	43,3	22,4	10,4	
4401-5400 TL	73,7	53,7	29,2	25,0	4,2	
5401 TL ve Üstü	77,6	55,3	38,7	30,3	9,2	

Hanehalkı katılımcılarının demografik özelliklerine göre filme gitme sebepleri incelendiğinde en önemli neden “eğlenmek” olarak gözlenmiştir.

- Kadınlar erkeklere göre, 16-34 yaş aralığındaki katılımcılar diğer yaş gruplarına göre, bekârlar evlilere göre, öğrenciler ve ev hanımları daha yüksek oranda aile ve arkadaşlar ile sosyalleşmek amacıyla filme gitmektedir.
- Eğitim durumu arttıkça “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek” amacıyla filme gidenlerin oranları da artmaktadır.

Tablo 53. Sinema izleyicilerinin Film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı

Film İzleme Amacı					
	Eğlenmek	Bilgilenmek	İnsanları ve Farklı Kültürleri Öğrenmek	Aile ve Arkadaşlarıyla Sosyalleşmek	İşimin Bir Parçası Olarak
Cinsiyet					
Kadın	64,3	45,0	38,7	37,1	11,2
Erkek	68,4	45,9	38,8	36,1	9,6
Yaş					
16-25 Yaş	68,2	47,4	37,5	35,9	11,0
26-34 Yaş	66,0	42,9	38,4	35,8	8,7
35-50 Yaş	63,6	37,2	42,6	38,9	8,0
51 Yaş ve Üstü	40,9	65,1	53,5	41,9	18,6
Medeni Durum					
Evli	64,2	44,3	37,7	35,1	8,8
Bekâr	66,9	45,6	39,0	37,2	10,3
Çalışma Durumu					
Ücretli Çalışan	65,6	41,4	42,4	37,6	9,3
İş Arayan İşsiz	73,6	50,9	44,4	46,2	11,5
Öğrenci	64,9	47,5	37,2	34,3	9,8
Emekli	50,0	63,6	63,6	40,9	13,6
Ev Hanımı	79,0	45,0	32,7	41,8	11,2
Başka Nedenlerden Çalışmayan	77,8	0	12,5	25,0	0
Eğitim Durumu					
Okur Yazar Olmayan	37,5	14,3	12,5	37,5	25,0
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	92,3	76,9	53,8	46,2	23,1
İlkokul	73,5	43,3	32,3	39,6	10,4
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	70,8	50,8	53,1	33,8	13,8
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	60,1	36,6	34,8	35,4	11,7
Ön Lisans	83,1	62,9	34,4	39,3	5,7
Lisans	63,4	46,9	43,6	35,8	9,2
Lisansüstü	79,5	54,5	47,1	41,9	18,2
Aylık Gelir (Birey)					
0-1400 TL	64,6	48,4	37,4	32,3	9,0
1401-2400 TL	66,8	42,6	35,1	35,1	10,4
2401- 3400 TL	72,6	34,7	52,1	44,6	13,3
3401-4400 TL	64,1	47,3	31,5	32,6	7,8
4401-5400 TL	61,4	45,1	34,3	40,8	20,0
5401 TL ve Üstü	66,7	42,8	36,1	44,4	25,0

Sinema izleyicilerinin demografik özelliklerine göre filme gitme sebepleri incelendiğinde en önemli neden “eğlenmek” olarak gözlenmiştir.

- Kadınlar ve erkekler arasında filme gitme tercihlerinde fark gözlenmemiştir.
- 35 yaş üzeri bireyler, bekârlar, ev hanımları, emekliler ve işsizler daha yüksek oranda aile ve arkadaşlar ile sosyalleşmek amacıyla filme gitmektedir.
- Eğitim durumu arttıkça “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek” amacıyla filme gidenlerin oranları da artmaktadır.

Tablo 54. Film festivali izleyicilerinin film izleme amacına genellikle cevabı verenlerin demografik niteliklerine göre dağılımı

	Film İzleme Amacı				
	Eğlenmek	Bilgilenmek	İnsanları ve Farklı kültürleri öğrenmek	Aile ve arkadaşlarımla sosyalleşmek	İşimin Bir Parçası Olarak
Cinsiyet					
Kadın	55,4	58,2	63,5	37,0	18,0
Erkek	54,9	53,6	55,6	30,2	21,1
Yaş					
16-25 Yaş	59,6	59,0	59,5	38,8	20,2
26-34 Yaş	53,3	47,2	54,5	27,4	21,6
35-50 Yaş	52,8	54,4	61,3	29,0	17,9
51 Yaş ve Üstü	36,4	65,9	70,5	26,4	10,3
Medeni Durum					
Evli	53,0	49,5	60,6	34,0	14,1
Bekâr	54,7	57,7	60,0	33,2	20,3
Çalışma Durumu					
Ücretli Çalışan	55,0	50,5	59,4	29,8	22,1
İş Arayan İşsiz	52,3	52,3	53,3	27,9	13,6
Öğrenci	56,7	60,2	58,1	37,1	21,0
Emekli	39,1	68,1	75,4	33,3	5,8
Ev Hanımı	63,6	45,5	50,0	31,8	0
Başka Nedenlerden Çalışmayan	64,0	46,2	68,0	29,2	12,0
Eğitim Durumu					
İlkokul	80,0	72,7	81,8	54,5	41,7
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	80,6	46,9	48,4	41,9	9,7
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	67,0	59,4	57,5	43,3	13,8
Ön Lisans	72,5	63,2	64,1	46,2	36,8
Lisans	52,2	56,5	60,1	30,8	19,9
Yüksek Lisans	41,9	45,6	59,7	26,4	20,9
Doktora					
Aylık Gelir (Birey)					
0-1400 TL	56,6	61,0	58,2	36,8	20,7
1401-2400 TL	60,6	55,3	63,3	34,5	21,3
2401- 3400 TL	67,7	60,4	61,5	48,4	22,9
3401-4400 TL	43,4	50,5	59,8	23,4	12,6
4401-5400 TL	44,2	51,9	64,9	28,9	19,7
5401 TL ve Üstü	46,2	49,6	58,9	23,7	18,0

Film festivali izleyicilerinin demografik özelliklerine göre filme gitme sebepleri incelendiğinde farklı nedenler gözlenmiştir.

- Kadınların insanları ve farklı kültürleri öğrenmek amacıyla filme gitme oranı erkek katılımcılardan yüksektir.
- 16-25 yaş arası bireyler aile ve arkadaşlar ile sosyalleşmek amacıyla, 35-50 yaş arası bireyler 35 yaş üzeri bireyler, insanları ve farklı kültürleri öğrenmek amacıyla, 51 yaş ve üzeri yaştaki bireyler bilgilenmek amacıyla filme gitmektedir.
- Ev hanımları eğlenmek, emekliler insanları ve farklı kültürleri öğrenmek, öğrenciler aile ve arkadaşlar ile sosyalleşmek amacıyla filme gitmektedir.
- Eğitim durumu arttıkça “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek” amacıyla filme gidenlerin oranları da artmaktadır.

A stylized graphic of a film camera, rendered in teal and black. The camera is positioned horizontally, with its lens on the right and its viewfinder on the left. The viewfinder is composed of two overlapping circles. The camera body is a rounded rectangle with a white center and a black border. The lens is a white trapezoidal shape pointing to the right, also with a black border. The entire graphic is set against a light gray background.

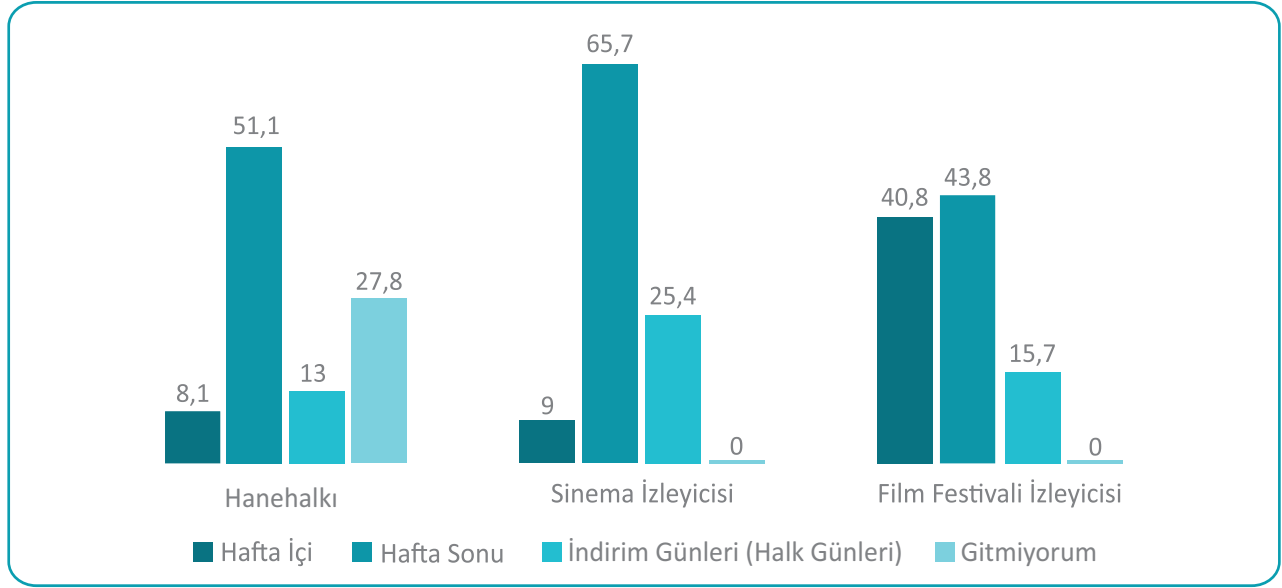
**SİNEMAYA
GİTME PRATİKLERİ
VE İZLEYİCİ
ÖZELLİKLERİ**

SİNEMAYA GİTMEDE GÜN TERCİHİ

Tablo 55. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihleri

Sinemaya genellikle haftanın hangi günü gidersiniz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Hafta İçi	155	8,1	129	9,0	415	40,8
Hafta Sonu	973	51,1	945	65,7	441	43,8
İndirim Günleri (Halk Günleri)	247	13,0	365	25,4	160	15,7
Gitmiyorum	530	27,8	-	-	-	-
Toplam	1905		1439		1016	
Cevap Vermeyen	43		167		94	
Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 19. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihleri

Hanehalkının %27,8'i sinemaya gitmediklerini belirtmiştir. Sinemaya gittiğini ifade eden katılımcıların %51,1'i hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gidenlerin oranı %13'tür.

Sinema izleyicilerinin %65,7'si hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gidenlerin oranı %25,4'tür. Hafta için sinemaya gidenlerin oranı ise sadece %9 dur.

Film festivali izleyicilerinin %43,8'i hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gidenlerin oranı %15,7'dir. Hafta içi sinemaya gidenlerin oranı ise sadece %40,8'dir.

Tablo 56. Hanehalkının sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı

Sinemaya genellikle haftanın hangi günü gidersiniz?				
	Hafta İçi	Hafta Sonu	İndirim Günleri	Gitmiyorum
Cinsiyet				
Kadın	6,5	52,0	15,5	26,0
Erkek	9,5	50,3	10,8	29,4
Yaş				
16-25 Yaş	10,6	62,2	13,0	14,2
26-34 Yaş	6,7	52,0	15,4	25,9
35-50 Yaş	7,9	41,9	13,5	36,7
51 Yaş ve Üstü	3,7	29,8	6,0	60,5
Medeni Durum				
Evli	6,3	42,4	12,4	38,9
Bekâr	9,8	59,4	13,8	17,0
Çalışma Durumu				
Ücretli Çalışan	8,3	50,2	13,1	28,4
İş Arayan İşsiz	12,7	42,4	17,8	27,1
Öğrenci	10,2	65,9	13,8	10,0
Emekli	7,0	32,9	7,7	52,4
Ev Hanımı	4,0	36,9	14,4	44,6
Başka Nedenlerden Çalışmayan	13,8	41,4	17,2	27,6
Eğitim Durumu				
Okur Yazar Olmayan	0	13,6	4,5	81,8
Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	6,1	30,3	9,1	54,5
İlkokul	3,9	33,6	10,8	51,7
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	7,8	45,5	13,2	33,5
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	8,5	59,0	9,6	22,9
Ön Lisans	17,9	48,2	25,0	8,9
Lisans	8,0	58,6	15,5	18,0
Lisansüstü	10,5	63,2	16,8	9,5
Aylık Gelir (Birey)				
0-1400 TL	6,6	50,6	13,3	29,4
1401-2400 TL	11,0	47,2	12,4	29,4
2401- 3400 TL	6,3	58,3	12,1	23,3
3401-4400 TL	6,0	64,2	8,2	21,6
4401-5400 TL	4,2	58,9	11,6	25,3
5401 TL ve Üstü	13,3	56,0	10,8	20,0

Hanehalkı katılımcılarının demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiğinin dağılımı incelendiğinde;

- Hem kadın hem de erkek katılımcıların yarısından fazlası genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedir,
- 51 yaş ve üzeri katılımcıların çoğunluğu (%60,5) sinemaya gitmiyor.
- Emekli (%52,4) ve ev hanımlarının (%44,6) çoğunluğu sinemaya gitmiyor.
- Eğitim düzeyi düştükçe sinemaya gitmeyenlerin oranı artmaktadır.
- Fertlerin gelir düzeyleri sinemaya gitme durumlarını etkilemiyor.

Tablo 57. Sinema izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı

Sinemaya genellikle haftanın hangi günü gidersiniz?			
	Hafta İçi	Hafta Sonu	İndirim Günleri
Cinsiyet			
Kadın	9,6	66,1	24,4
Erkek	8,3	65,2	26,4
Yaş			
16-25 Yaş	10,0	63,7	26,2
26-34 Yaş	6,1	74,6	19,3
35-50 Yaş	6,1	69,0	24,9
51 Yaş ve Üstü	10,5	47,4	42,1
Medeni Durum			
Evli	5,4	69,9	24,7
Bekâr	9,7	64,9	25,4
Çalışma Durumu			
Ücretli Çalışan	8,3	70,9	20,9
İş Arayan İşsiz	10,2	59,2	30,6
Öğrenci	9,1	63,2	27,7
Emekli	22,2	50,0	27,8
Ev Hanımı	7,0	85,7	14,3
Başka Nedenlerden Çalışmayan	8,9	65,3	25,8
Eğitim Durumu			
Okuryazar Olmayan	0	85,7	14,3
Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	8,3	41,7	50,0
İlkokul	7,6	59,8	32,6
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	13,6	39,0	47,5
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	6,0	72,1	21,9
Ön Lisans	5,0	64,2	30,8
Lisans	14,1	63,6	22,2
Lisansüstü	5,1	66,7	28,2
Aylık Gelir (Birey)			
0-1400 TL	9,7	59,9	30,5
1401-2400 TL	8,9	72,9	18,2
2401- 3400 TL	7,6	67,8	24,6
3401-4400 TL	8,0	71,3	20,7
4401-5400 TL	9,4	70,3	20,3
5401 TL ve Üstü	3,0	87,9	9,1

Sinema izleyicilerinin demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiklerinin dağılımı incelendiğinde;

- Hem kadın hem de erkek katılımcıların %60'dan fazlası genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedirler.
- Yaş ve medeni durum açısından da benzer bir durum vardır,
- Emeklilerin %22,2'si hafta içi %27,8'i indirim günlerini tercih etmektedir.
- 0-1400 TL gelire sahip katılımcıların %30,5'i sinemaya indirim günlerinde gitmeyi tercih etmektedir.

Tablo 58. Film festivali izleyicilerinin sinemaya gitmede gün tercihlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı

Sinemaya genellikle haftanın hangi günü gidersiniz?			
	Hafta İçi	Hafta Sonu	İndirim Günleri
Cinsiyet			
Kadın	40,7	41,4	17,9
Erkek	41,0	45,6	13,4
Yaş			
16-25 Yaş	39,8	41,8	18,4
26-34 Yaş	41,1	46,5	12,4
35-50 Yaş	39,3	48,7	12,0
51 Yaş ve Üstü	48,7	35,9	15,4
Medeni Durum			
Evli	38,8	48,6	12,6
Bekâr	41,0	42,8	16,2
Çalışma Durumu			
Ücretli Çalışan	42,9	46,9	10,2
İş Arayan İşsiz	38,5	38,5	23,1
Öğrenci	37,5	42,8	19,7
Emekli	51,7	29,3	19,0
Ev Hanımı	45,0	30,0	25,0
Başka Nedenlerden Çalışmayan	48,1	44,4	7,4
Eğitim Durumu			
İlkokul	50,0	37,5	12,5
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	34,6	46,2	19,2
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	35,6	48,9	15,5
Ön Lisans	30,3	48,5	21,2
Lisans	44,0	39,6	16,4
Lisansüstü	38,0	49,3	12,7
Aylık Gelir (Birey)			
0-1400 TL	38,3	43,1	18,6
1401-2400 TL	44,8	35,1	20,1
2401- 3400 TL	30,8	54,9	14,3
3401-4400 TL	40,7	49,5	9,9
4401-5400 TL	46,7	42,7	10,7
5401 TL ve Üstü	46,0	47,6	6,3

Film festivali izleyicilerinin demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiklerinin dağılımı incelendiğinde;

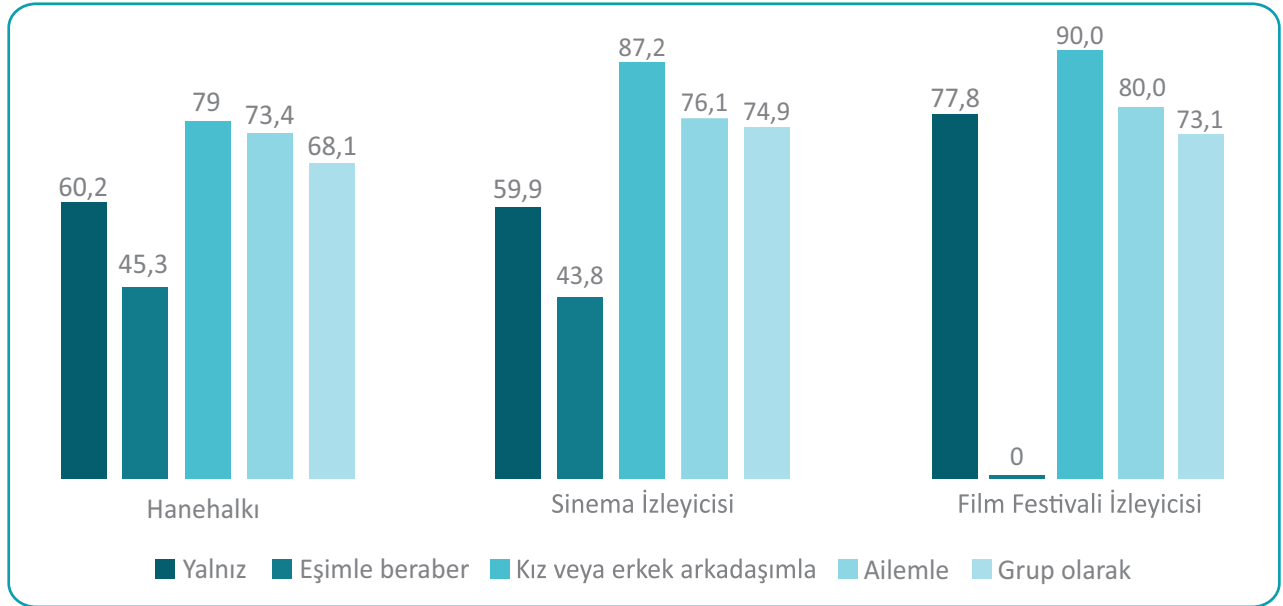
- Film festivali izleyicilerinden hem kadın hem de erkek katılımcıların %40'dan fazlasının genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedirler.
- Yaş ve medeni durum açısından da benzer bir durum varken çalışma durumu açısından ev hanımlarının %45'inin hafta içi %25'inin ise indirim günlerini tercih ettikleri dikkat çekmektedir.
- İlkokul mezunu katılımcıların yarısı hafta içi sinemaya gitmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

GİDERKEN TERCİH ETTİKLERİ KİŞİLER

Tablo 59. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya kiminle gittikleri

	Sinemaya kiminle ne sıklıkta gidersiniz?	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
Hanehalkı	Yalnız	17	21,1	22,1	39,8
	Eşimle Beraber	20,3	14,7	10,3	54,7
	Kız veya Erkek Arkadaşımla	33,9	28,1	17	21
	Ailemle	17,7	29,9	25,8	26,7
	Grup olarak	16,6	30,1	21,4	31,9
Sinema İzleyicisi	Yalnız	14,9	27,7	17,3	40,2
	Eşimle Beraber	16,1	18,5	9,2	56,2
	Kız veya Erkek Arkadaşımla	35	35,5	16,7	12,9
	Ailemle	18,9	31	26,2	24
	Grup Olarak	23,6	30,5	20,8	25
Film Festivali İzleyicisi	Yalnız	30,2	30,5	17,2	22,2
	Kız veya Erkek Arkadaşımla	46,7	32,6	10,8	10,0
	Ailemle	20,8	30,4	28,7	20,0
	Grup olarak	19,6	28,5	25,0	26,9

Grafik 20. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinemaya giderken tercih ettikleri kişiler

*Eşimle beraber seçeneği festival izleyici anketinde yer almamıştır.

Hanehalkı katılımcılarının;

- %79'u sinemaya "kız veya erkek arkadaşıyla" gitmektedir (sık sık + bazen + nadiren).
- İkinci sırada "aile ile" sinemaya gidenlerin oranı %73,4,
- Üçüncü sırada "grup olarak" sinemaya gidenlerin oranı %68,1,
- Sinemaya yalnız gitmeyi tercih edenlerin oranı %60,2,
- En düşük oran eşile birlikte sinemaya giden bireylerde gözlenmiştir (%45,3)

Sinema izleyicilerinin;

- %87,2'si sinemaya "kız veya erkek arkadaşıyla" gitmektedir (sık sık + bazen + nadiren).
- İkinci sırada "aile ile" sinemaya gidenlerin oranı %76,
- Üçüncü sırada "grup olarak" sinemaya gidenlerin oranı %75,
- Sinemaya yalnız gitmeyi tercih edenlerin oranı %59,9,
- En düşük oran eşyle birlikte sinemaya giden bireylerde gözlenmiştir (%43,8).

Film festivali izleyicilerinin;

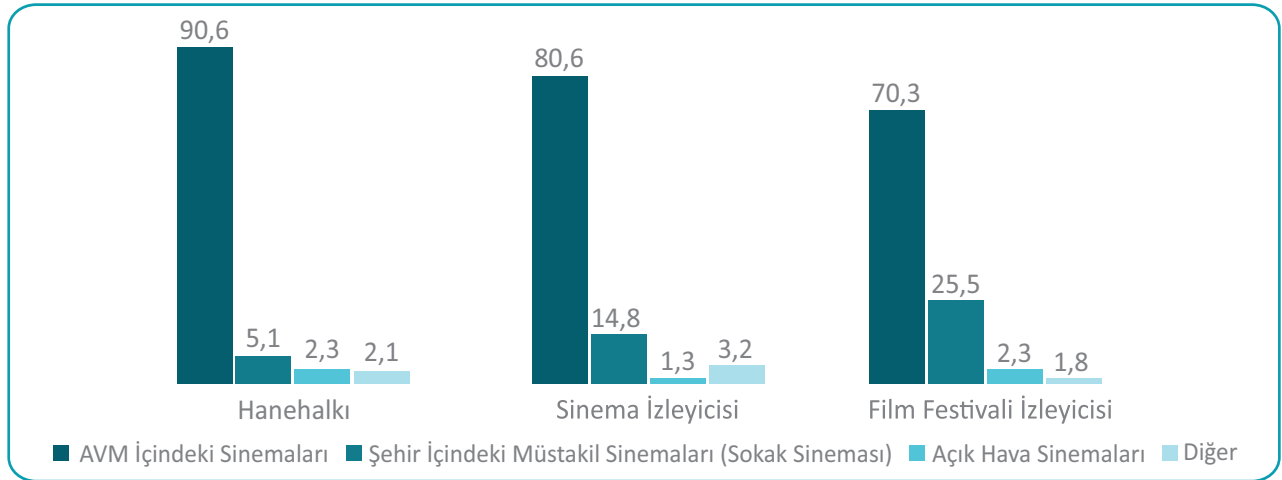
- %90'ı sinemaya "kız veya erkek arkadaşıyla" gitmektedir (sık sık + bazen + nadiren).
- İkinci sırada "aile ile" sinemaya gidenlerin oranı %80,
- Üçüncü sırada "yalnız" sinemaya gidenlerin oranı %77,8'dir.

FİLM İZLEMELİK İÇİN TERCİH EDİLEN SALON TÜRÜ

Tablo 60. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için tercih ettikleri salon türleri

Sinemada film izlemeye karar verdiğinizde genellikle hangi tür salonları tercih ediyorsunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
AVM içindeki Sinemaları	1284	90,6	1265	80,6	747	70,3
Şehir içinde Müstakil Sinemaları (Sokak Sineması)	72	5,1	232	14,8	271	25,5
Açık Hava Sinemaları	32	2,3	21	1,3	24	2,3
Diğer	30	2,1	51	3,2	19	1,8
Toplam	1418		1569		1061	
Cevap Vermeyen	530		37		49	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Hanehalkı katılımcılarının %90,6'sı AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %5,1'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Hali hazırda sayısı gittikçe azalan açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı %2,3 gibi düşük bir orandadır. Katılımcıların %2,1'i ise diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Grafik 21. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin film izlemek için tercih ettikleri salon türleri

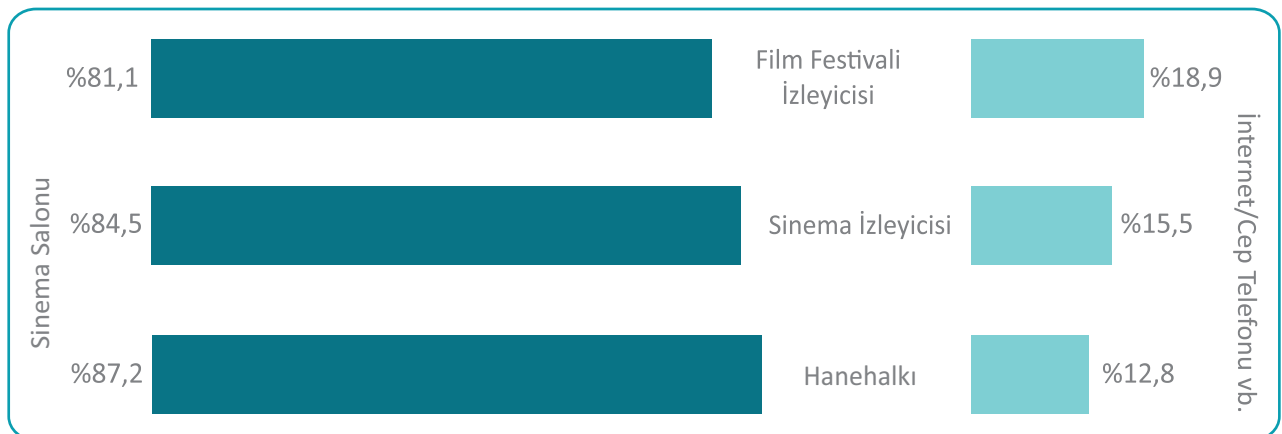
Sinema izleyicilerinin %80,6'sı AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %14,8'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Hali hazırda sayısı gittikçe azalan açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı da %1,3 gibi düşük bir orandadır. Katılımcıların %3,2'si diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Film festivali izleyicilerinin %70,4'ü film izlemek için AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %25,5'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı %2,3 iken %1,8 oranında katılımcı diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

🎬 BİLET SATIN ALMA PLATFORMU

Tablo 61. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema biletini satın alma platformları

Sinema biletini hangi platformdan satın alıyorsunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Sinema Salonundan	1211	87,2	1313	84,5	861	81,1
İnternet/ Cep telefonu/Tablet Mobil Uygulamalarından	178	12,8	241	15,5	201	18,9
Toplam	1389		1554		1062	100,0
Cevap Vermeyen	559		52		48	
Genel Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 22. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin sinema biletini satın alma platformları

- Hanehalkı katılımcılarının %87,2'si sinema izleyicilerinin %84,5'i, festival izleyicilerinin %81,1'i sinema biletini sinema salonundan almaktadır.
- Hanehalkı katılımcılarının %12,8'i sinema izleyicilerinin %15,5'i, festival izleyicilerinin %18,9'u sinema biletini cep telefonu/tablet vb. mobil uygulamalar üzerinden bilet aldıklarını belirtmişlerdir.

🎬 SİNEMAYA GİTME SIKLIĞINI BELİRLEYEN ETKENLER*

Tablo 62. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler

	Sinemaya gitme sıklığınızı belirleyen etkenler nelerdir?*	Sıklık	%	Geçerli %
Hanehalkı	Sevdiğim Oyuncu ve Yönetmenlerin Filmlerinin Vizyonda Olması	861	44,2	61,7
	Sinemaya Ayıracak Zamanımın Olması	126	6,5	9,0
	Özel Promosyonların Yapılması	87	4,5	6,2
	Sinema Salonunun Teknik Özelliklerinin İyi Olması	47	2,4	3,4
	Festival Filmlerinin Daha Çok Gösterilmesi	19	1,0	1,4
	Bilet Fiyatları	79	4,1	5,7
	Eve Yakın Sinema Salonu Olması	72	3,7	5,2
	Ailenin/Çocukların Film İzleme Talepleri	32	1,6	2,3
	Halk Günlerinin Olması	40	2,1	2,9
	Diğer	33	1,7	2,4
	Toplam	1396	71,7	100,0
	Cevap Vermeyen	552	28,3	
	Genel Toplam	1948	100,0	
	Sinema İzleyicisi	Sevdiğim Oyuncu ve Yönetmenlerin Filmlerinin Vizyonda Olması	1063	66,2
Sinemaya Ayıracak Zamanımın Olması		169	10,5	10,8
Özel Promosyonların Yapılması		128	8,0	8,2
Sinema Salonunun Teknik Özelliklerinin İyi Olması		17	1,1	1,1
Festival Filmlerinin Daha Çok Gösterilmesi		16	1,0	1,0
Bilet Fiyatları		53	3,3	3,4
Eve Yakın Sinema Salonu Olması		45	2,8	2,9
Ailenin/Çocukların Film İzleme Talepleri		8	0,5	0,5
Halk Günlerinin Olması		20	1,2	1,3
Diğer		44	2,7	2,8
Toplam		1563	97,3	100,0
Cevap Vermeyen		43	2,7	
Genel Toplam		1606	100,0	

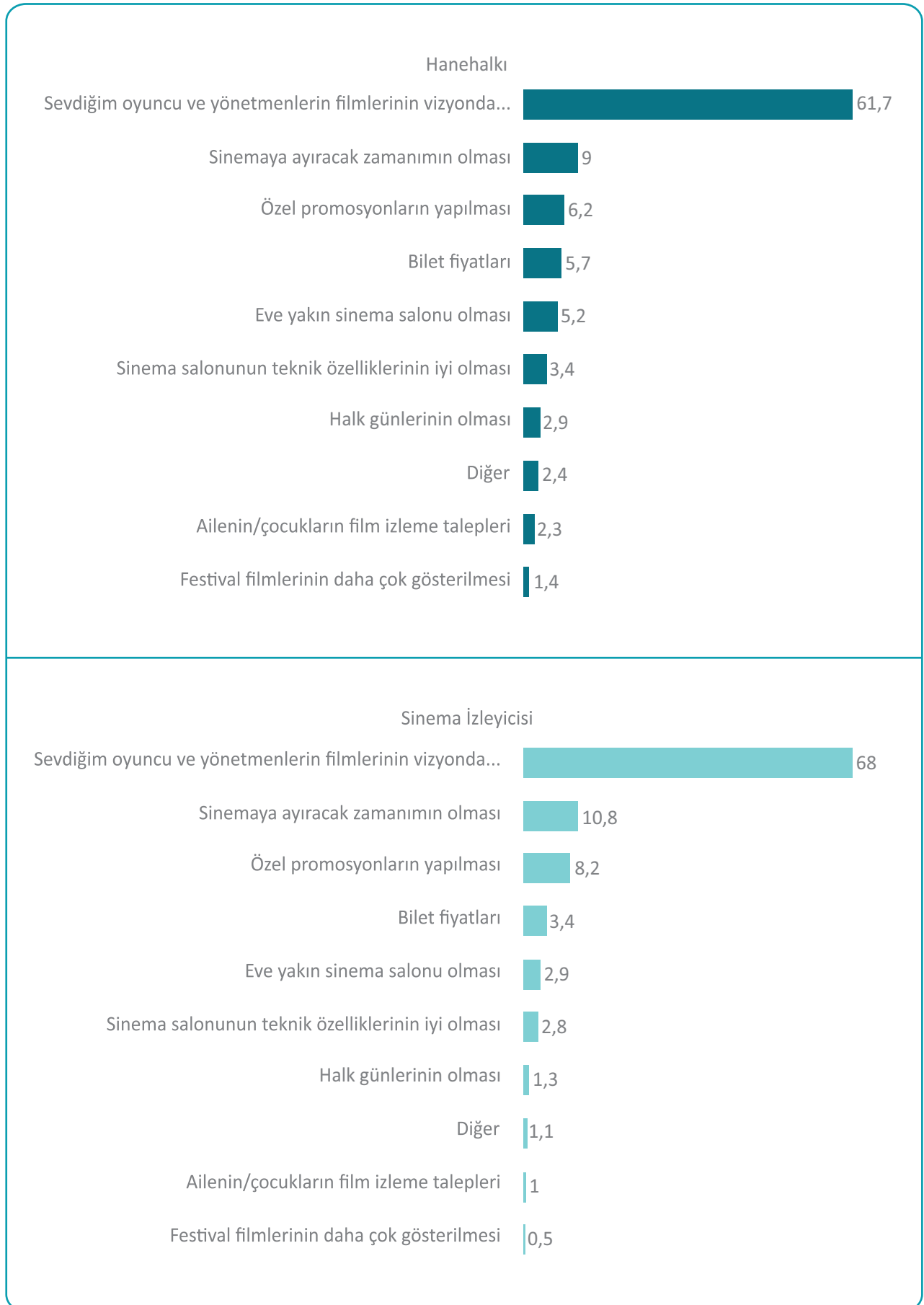
Hanehalkının sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler incelendiğinde;

- Birinci sırada %61,7 ile “sevdiğim oyuncu ve yönetmenlerin filmlerinin vizyonda olması”,
- İkinci sırada %9 ile “sinemaya ayıracak zaman olması”,
- Üçüncü sırada %6,2 ile “özel promosyonların” yapılması gibi etkenler takip etmektedir.

Sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler incelendiğinde;

- Birinci sırada %68 ile “sevdiğim oyuncu ve yönetmenlerin filmlerinin vizyonda olması”,
- İkinci sırada %10,8 ile “sinemaya ayıracak zaman olması”,
- Üçüncü sırada %8,2 ile “özel promosyonların” yapılması gibi etkenler takip etmektedir.

* Bu soru festival izleyicilerine sorulmamıştır.

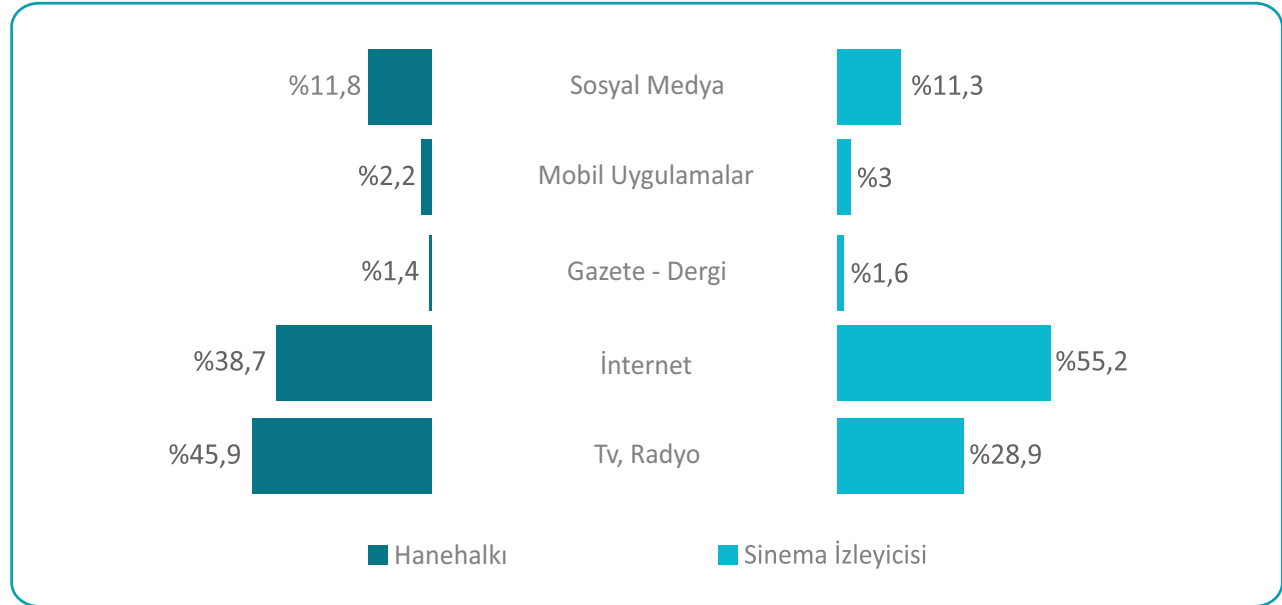
Grafik 23. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler

🌐 SİNEMA İLE İLGİLİ GELİŞMELERİN TAKİP PLATFORMU*

Tablo 63. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformlar

Sinema filmleri ile ilgili haber ve gelişmeleri hangi platformdan takip edersiniz?*	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
TV, Radyo	828	45,9	442	28,9
İnternet	698	38,7	844	55,2
Gazete-Dergi	25	1,4	24	1,6
Mobil Uygulamalar	39	2,2	46	3,0
Sosyal Medya	212	11,8	173	11,3
Toplam	1802		1529	
Cevap Vermeyen	146		77	
Genel Toplam	1948		1606	

Grafik 24. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformlar

- Hanehalkı katılımcılarının %45,9'u, sinema izleyicilerinin %28,9'u sinema ile ilgili gelişmeleri TV veya radyodan takip etmektedir.
- Hanehalkı katılımcılarının %38,7'si sinema izleyicilerinin %55,2'si sinema ile ilgili gelişmeleri internetten takip etmektedir.

* Bu soru festival izleyicilerine sorulmamıştır.

Tablo 64. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının demografik özelliklerine göre sinema ile ilgili gelişmeleri takip ettikleri platformların dağılımı

Sinema filmleri ile ilgili haber ve gelişmeleri hangi platformdan takip edersiniz?						
		TV, Radyo	İnternet	Gazete-Dergi	Mobil uygulamalar	Sosyal Medya
Hanehalkı	Cinsiyet					
	Kadın	48,9	35,7	1,3	2,5	11,6
	Erkek	43,4	41,4	1,5	1,9	11,9
	Yaş					
	16-25 Yaş	32,2	49,1	0,6	2,6	15,5
	26-34 Yaş	45,1	37,0	1,5	2,6	13,8
	35-50 Yaş	55,9	34,2	1,7	1,2	7,1
	51 Yaş ve Üstü	75,6	15,5	3,6	1,6	3,6
	Eğitim Durumu					
	Okur Yazar Olmayan	90,0	5,0	0	5,0	0
	Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	66,7	29,6	0	0	3,7
	İlkokul	67,5	21,6	2,3	1,3	7,2
	Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	41,2	44,4	1,3	3,3	9,8
	Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	44,8	41,2	0,9	2,1	11,1
Ön Lisans	30,3	49,5	1,8	3,7	14,7	
Lisans	32,7	47,7	1,4	2,3	15,9	
Lisansüstü	40,2	35,9	1,1	2,2	20,7	
Sinema izleyicisi	Cinsiyet					
	Kadın	32,1	52,5	1,0	3,7	10,7
	Erkek	25,7	57,9	2,1	2,4	11,9
	Yaş					
	16-25 Yaş	22,5	62,5	1,0	3,3	10,7
	26-34 Yaş	33,6	46,7	2,3	3,9	13,5
	35-50 Yaş	48,6	35,6	2,7	1,4	11,7
	51 Yaş ve Üstü	50,0	37,5	50,0	0	7,5
	Eğitim Durumu					
	Okur Yazar Olmayan	42,9	42,9	0	0	14,3
	Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	27,3	45,5	9,1	9,1	9,1
	İlkokul	52,8	27,0	4,5	6,7	9,0
	Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	31,7	46,0	1,6	1,6	19,0
	Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	37,0	44,7	2,1	2,7	13,4
Ön Lisans	14,6	73,7	0,5	2,3	9,3	
Lisans	21,4	66,7	0	2,4	9,5	
Lisansüstü	28,9	55,2	1,6	3,0	11,2	

- **Hanehalkı** kadın katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri TV ve radyodan takip etme oranları erkeklerden fazladır. **Hanehalkı** erkek katılımcıların sinema ile ilgili gelişmeleri internette takip etme oranları kadınlardan fazladır. **Sinema izleyicisi** kadın ve erkek katılımcıların çoğunluğu sinema ile ilgili gelişmeleri internette takip etmektedir.
- **Hem hanehalkı hem de sinema izleyicisi** bireylerin yaşları arttıkça sinema ile ilgili gelişmeleri TV ve radyodan takip etme oranları da artmaktadır. Gençlerin sinema ile ilgili gelişmeleri internette takip etme oranları daha yüksektir.
- **Hem hanehalkı hem de sinema izleyicisi** bireylerin eğitim durumları arttıkça sinema ile ilgili gelişmeleri internette ve sosyal medyadan takip etme oranları da artmaktadır.

● SİNEMADA FİLM TERCİHİNİ BELİRLEYEN FAKTÖRLER*

Tablo 65. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihini etkileyen faktörlerin önem sırası

	Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?*	1.Sıra	2.Sıra	3.Sıra
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	50,8	19,8	29,4
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	45,4	30,8	23,7
	Eğlenceli Olması	45,7	30,3	24,0
	Aile Yapıma Uygun Olması	33,5	41,2	25,3
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	33,1	37,2	29,6
	Bütçeme Uygun Olması	31,2	37,3	31,5
	Kendimi Gerçekleştirmek	29,5	36,5	34,0
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	30,8	38,2	31,1
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	34,1	32,9	33,1
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	41,9	25,2	32,9
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	33,5	43,5	23,0
	Eğlenceli Olması	32,8	27,8	39,4
	Aile Yapıma Uygun Olması	35,2	32,0	32,6
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	41,9	26,2	31,6
	Bütçeme Uygun Olması	30,5	32,4	36,9
	Kendimi Gerçekleştirmek	30,8	40,5	28,7
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	31,9	32,9	35,2
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	27,8	35,8	36,4

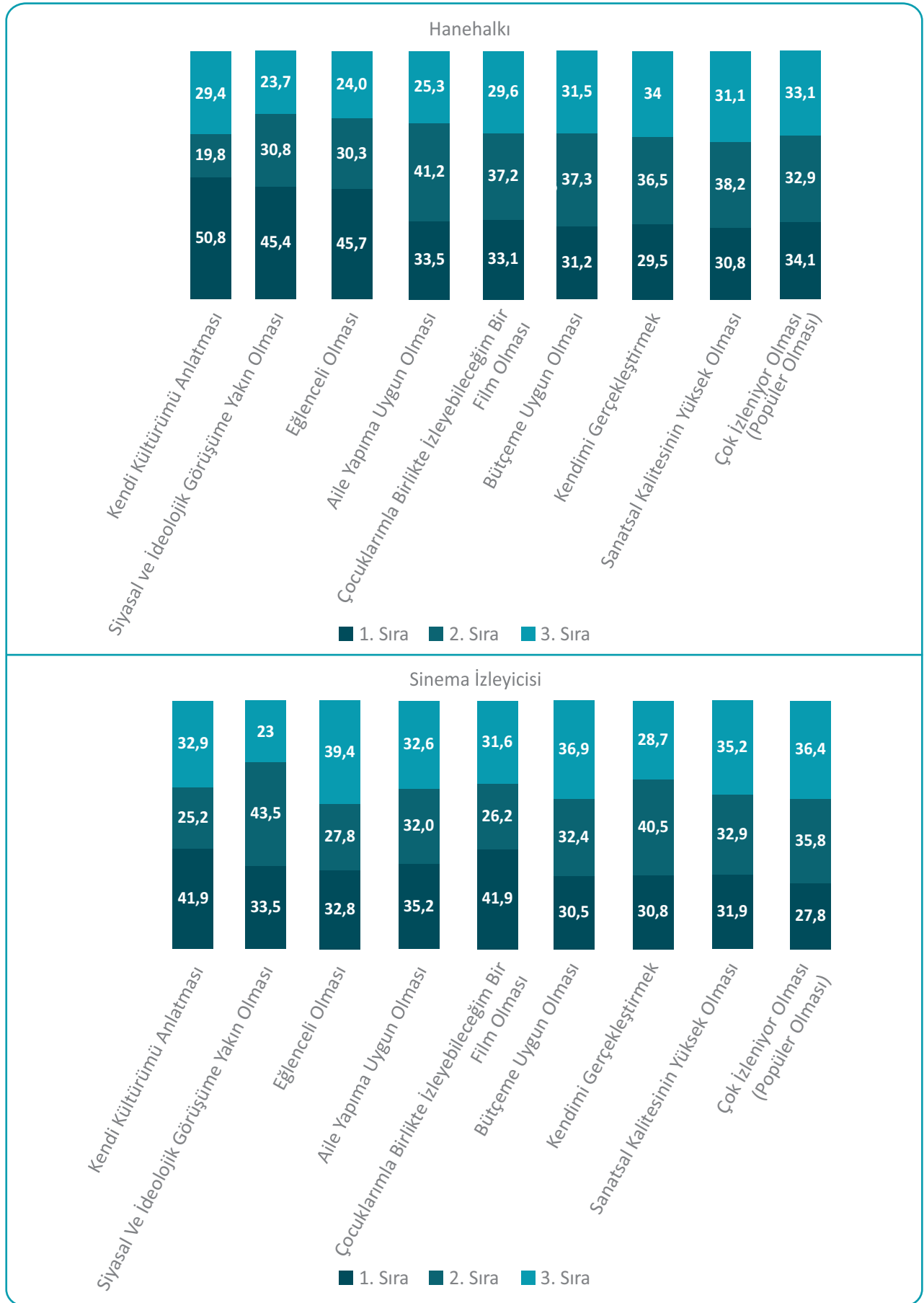
Hanehalkı katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Birinci sırada %50,8 ile “kendi kültürümü anlatması”,
- İkinci sırada %45,7 ile “eğlenceli olması”,
- Üçüncü sırada “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” ifadeleri yer almaktadır.

Sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Birinci sırada %41,9 ile “kendi kültürümü anlatması” ve “çocuklarla birlikte gidilebilecek film olması”,
- İkinci sırada %35,2 ile “aile yapıma uygun olması”,
- Üçüncü sırada “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” ifadeleri yer almaktadır.

* Bu soru festival izleyicilerine film izleme tercihini etkileyen faktörler kapsamında sorulmuştur.

Grafik 25. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihini etkileyen faktörlerin önem sırası

Tablo 66. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin cinsiyete göre dağılımı

Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?		Kadın	Erkek
		%	%
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	51	50,6
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	45,6	45,4
	Eğlenceli Olması	41,7	49,2
	Aile Yapıma Uygun Olması	34,4	32,6
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	35,4	30,9
	Bütçeme Uygun Olması	34,7	28
	Kendimi Gerçekleştirmek	29,8	29,1
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	29,9	31,5
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	34,3	33,8
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	38,9	45,0
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	33,3	33,7
	Eğlenceli Olması	30,9	32,8
	Aile Yapıma Uygun Olması	37,7	32,8
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	43,2	40,4
	Bütçeme Uygun Olması	29,6	31,5
	Kendimi Gerçekleştirmek	31,9	29,8
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	29,8	34,1
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	28,6	26,9

Cinsiyete göre hanehalkı katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Erkek katılımcılar filmin eğlenceli olması faktörünü daha çok önemsemektedir.
- Kadın katılımcılar “bütçeme uygun olmalıdır” faktörünü erkek katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.

Cinsiyete göre sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Erkek katılımcılar “kendi kültürümü anlatması” faktörünü daha çok önemserken, kadın katılımcılar “çocuklarımla birlikte izleyeceğim bir film olması faktörünü” daha çok önemsemektedir.
- Erkek katılımcılar “bütçeme uygun olmalıdır” faktörünü kadın katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.

Tablo 67. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin yaşa göre dağılımı

Film izleme tercihini belirleyen faktörler nelerdir?		16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve üstü
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	46,0	50,7	55,8	57,4
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	48,4	37,8	47,1	46,8
	Eğlenceli Olması	48,8	42,9	40,4	48,9
	Aile Yapıma Uygun Olması	31,8	31,4	36,8	35,4
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	34,6	28,6	33,6	36,0
	Bütçeme Uygun Olması	29,0	32,2	28,7	40,2
	Kendimi Gerçekleştirmek	30,2	22,8	28,7	42,0
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	29,2	31,4	30,8	34,4
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	33,5	34,6	35,0	33,6
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	42,2	42,7	35,0	69,4
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	35,2	33,9	28,5	18,5
	Eğlenceli Olması	30,4	34,5	41,7	25,9
	Aile Yapıma Uygun Olması	37,2	31,4	32,7	20,0
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	45,2	43,2	30,0	11,8
	Bütçeme Uygun Olması	29,3	35,1	31,2	0,0
	Kendimi Gerçekleştirmek	31,0	30,9	29,8	38,9
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	32,6	30,9	32,1	18,8
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	27,9	27,5	25,6	50,0

Yaş gruplarına göre hanehalkı katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Katılımcıların yaşları ilerledikçe “kendi kültürümü anlatması” faktörü de önem kazanmaktadır.
- Genç katılımcılar filmin eğlenceli olması faktörünü daha çok önemsemektedir.
- Yaş ilerledikçe “bütçeme uygun olmalıdır” faktörü önem kazanmaktadır.

Yaş gruplarına göre sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Katılımcıların yaşları ilerledikçe “kendi kültürümü anlatması” faktörü de önem kazanmaktadır.
- 35-50 yaş grubu için filmin eğlenceli olması faktörü diğer yaşlara göre daha çok önemsemektedir.
- Genç katılımcılar için “çocuklarımla birlikte izleyeceğim bir film olması” faktörü diğer yaşlara göre daha fazla önemsenmektedir.

Tablo 68. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin medeni duruma göre dağılımı

Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?		Evli	Bekar
		%	%
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	55,9	46,8
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	45,2	46,3
	Eğlenceli Olması	45,0	46,0
	Aile Yapıma Uygun Olması	35,8	31,3
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	34,2	33,7
	Bütçeme Uygun Olması	33,2	29,6
	Kendimi Gerçekleştirmek	32,3	28,8
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	29,7	31,8
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	36,5	33,0
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	47,3	40,1
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	29,4	34,6
	Eğlenceli Olması	37,3	31,3
	Aile Yapıma Uygun Olması	31,5	36,9
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	30,3	45,2
	Bütçeme Uygun Olması	34,6	29,1
	Kendimi Gerçekleştirmek	24,3	31,2
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	32,3	33,7
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	27,0	26,5

Medeni duruma göre hanehalkı katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Evli katılımcılar “kendi kültürümü anlatması”, “aile yapıma uygun olması” ve “çocuklarımla birlikte izleyeceğim bir film olması” faktörlerini bekâr katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.
- Bekâr katılımcılar “filmin eğlenceli olması” ve “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” faktörlerini evli katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.

Medeni duruma göre sinema izleyicisi katılımcıların film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Evli katılımcılar “kendi kültürümü anlatması”, “eğlenceli olması”, faktörlerini bekâr katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.
- Bekâr katılımcılar “filmin eğlenceli olması” ve “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” ve “çocuklarımla birlikte izleyeceğim bir film olması” faktörlerini evli katılımcılara göre daha fazla önemsemektedir.

Tablo 69. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin çalışma durumuna göre dağılımı

Film izleme tercihini belirleyen faktörler nelerdir?		Ücretli Çalışan	İş arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev Hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	55,4	53,8	42,3	51,5	52,7	44,4
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	48,1	39,6	45,6	45,9	34,6	50,0
	Eğlenceli Olması	45,2	43,0	48,1	42,1	44,8	31,8
	Aile Yapıma Uygun Olması	36,1	32,8	28,7	32,1	33,9	35,7
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	36,6	21,2	34,0	39,8	27,3	25,0
	Bütçeme Uygun Olması	40,4	21,0	23,2	35,3	28,3	6,3
	Kendimi Gerçekleştirmek	30,7	26,7	30,2	43,8	22,0	33,3
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	32,9	36,5	29,1	34,1	21,2	20,0
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	35,8	42,0	33,2	35,1	25,2	35,7
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	41,5	48,5	40,9	43,8	43,0	50,0
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	27,7	40,0	35,5	40,0	38,2	60,0
	Eğlenceli Olması	38,3	39,5	30,0	23,1	33,8	12,5
	Aile Yapıma Uygun Olması	32,7	37,5	36,5	35,7	40,4	25,0
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	36,7	40,9	46,9	12,5	30,2	50,0
	Bütçeme Uygun Olması	32,9	33,3	29,4	25,0	28,9	33,3
	Kendimi Gerçekleştirmek	31,4	29,2	31,3	33,3	20,8	66,7
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	34,9	31,8	30,7	16,7	32,6	25,0
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	28,2	13,0	28,2	50,0	29,2	0

Çalışma duruma göre hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Öğrenciler dışında tüm katılımcılar için “kendi kültürümü anlatması” en çok önemsenen faktördür.
- Öğrenciler için “filmin eğlenceli olması” faktörü daha çok önemsenmektedir.

Tablo 70. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin eğitim durumuna göre dağılımı

Film izleme tercihini belirleyen faktörler nelerdir?		Okuryazar Olmayan	Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	23,1	34,8	63,5	50,0	51,0	45,6	42,5	56,3
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	71,4	14,3	53,8	32,7	45,2	41,3	46,0	45,8
	Eğlenceli Olması	50,0	42,9	49,8	44,4	46,6	43,0	42,2	41,6
	Aile Yapıma Uygun Olması	27,8	33,3	38,0	34,2	32,7	25,9	32,8	40,7
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	20,0	26,3	34,9	34,7	30,8	32,1	35,1	42,0
	Bütçeme Uygun Olması	40,0	17,6	41,1	27,1	27,6	32,0	32,0	40,4
	Kendimi Gerçekleştirmek	37,5	15,4	32,9	23,1	30,7	30,8	24,5	42,6
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	50,0	33,3	31,8	25,3	29,5	21,4	33,3	39,3
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	25,0	25,0	37,1	29,7	35,4	21,6	34,1	36,7
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	57,1	54,5	47,7	51,2	32,4	53,2	43,9	61,1
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	14,3	12,5	36,8	33,3	29,5	35,6	38,1	20,7
	Eğlenceli Olması	20,0	16,7	33,3	34,0	40,5	23,4	27,5	35,5
	Aile Yapıma Uygun Olması	66,7	14,3	22,2	46,7	32,3	33,0	40,3	25,0
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	50,0	0	29,6	52,0	38,3	40,0	49,0	25,0
	Bütçeme Uygun Olması	50,0	0	26,1	48,0	25,5	30,0	33,2	35,3
	Kendimi Gerçekleştirmek	0	16,7	36,2	34,4	31,8	29,9	28,7	47,1
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	0	60,0	14,0	54,2	30,8	36,8	32,9	29,4
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	66,7	25,0	22,4	21,4	27,5	23,8	29,8	29,4

- **Hanehalkında** film izleme tercihini etkileyen faktörlerden birinci sırada önemli görülen faktörlerin eğitim durumuna ilişkin bulgular incelendiğinde tüm eğitim düzeylerinde “eğlenceli olması” ve “kendi kültürümü anlatması” faktörlerinin birinci sırada en önemli görülen faktörler olarak öne çıktığı görülmektedir.
- **Sinema izleyicilerinde** de “kendi kültürümü anlatması” faktörü tüm eğitim düzeylerindeki sinema izleyicilerinin film izleme tercihlerini birinci sırada etkileyen en önemli faktör olarak görülmektedir.

Tablo 71. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin aylık gelire (bireysel) göre dağılımı

Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?		0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL üstü
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	43,0	50,9	51,5	51,5	63,3	74,3
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	43,2	44,5	38,2	49,1	43,9	59,5
	Eğlenceli Olması	46,9	46,1	46,2	43,1	42,4	44,4
	Aile Yapıma Uygun Olması	35,1	30,7	34,5	28,6	35,8	28,6
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	29,3	31,4	32,1	32,8	41,5	47,4
	Bütçeme Uygun Olması	23,1	29,5	33,1	40,0	48,8	61,3
	Kendimi Gerçekleştirmek	25,1	32,1	27,3	34,2	28,3	19,1
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	28,2	29,9	28,6	33,8	32,1	43,8
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	30,1	35,6	35,4	24,6	24,4	40,6
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	41,6	51,4	30,3	33,8	47,5	40,0
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	35,4	27,5	34,8	40,0	37,0	40,0
	Eğlenceli Olması	30,6	35,4	50,0	38,6	21,2	33,3
	Aile Yapıma Uygun Olması	36,6	44,1	28,1	27,5	38,2	33,3
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	45,9	47,4	36,4	37,8	23,5	27,3
	Bütçeme Uygun Olması	29,3	36,4	34,3	32,4	21,1	50,0
	Kendimi Gerçekleştirmek	32,7	34,8	17,1	34,3	38,5	25,0
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	30,6	41,8	59,4	24,2	30,8	0
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	27,3	31,9	25,8	23,5	23,1	22,2

- Farklı gelir düzeyindeki hanehalkı katılımcılarının film izleme tercihini birinci sırada etkileyen en önemli faktör olarak filmin “kendi kültürümü anlatması” faktörü gelmektedir.
- Sinema izleyicileri arasında farklı gelir düzeyindeki katılımcıların film izleme tercihlerini etkileyen en önemli faktör olarak yine “kendi kültürümü anlatması” faktörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 72. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin en sık izlenen film türlerine göre dağılımı

Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?		Komedi	Drama	Aksiyon/ Macera/Savaş	Romantik	Gerilim/ Korku/Suç	Bilim Kurgu/ Fantastik
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	51,8	47,9	43,9	46,4	47,6	40,2
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	44,6	48,0	40,6	36,4	40,9	40,0
	Eğlenceli Olması	50,2	49,6	47,8	42,7	45,6	45,8
	Aile Yapıma Uygun Olması	34,9	36,6	33,3	29,6	30,7	36,6
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	35,4	35,5	36,9	27,0	38,8	36,8
	Bütçeme Uygun Olması	34,5	34,8	33,2	35,5	34,8	30,7
	Kendimi Gerçekleştirmek	28,1	30,2	28,4	27,4	30,7	29,4
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	29,1	33,7	32,6	23,8	37,1	29,9
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	31,9	37,2	32,4	30,2	36,9	30,1
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	40,7	46,4	41,4	41,7	39,8	45,9
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	36,3	34,2	38,5	40,8	37,9	33,4
	Eğlenceli Olması	35,8	29,3	32,6	36,3	32,5	30,1
	Aile Yapıma Uygun Olması	35,4	46,0	37,7	33,0	38,2	41,3
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	42,2	42,5	44,6	40,6	44,8	48,5
	Bütçeme Uygun Olması	28,3	35,3	31,5	30,1	33,3	35,9
	Kendimi Gerçekleştirmek	28,3	32,5	32,6	29,2	35,0	37,3
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	34,6	28,4	33,1	33,8	32,9	34,5
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	25,4	30,6	24,8	26,5	29,1	26,6

- Hanehalkı katılımcılarının arasında sıklıkla komedi filmi izleyenlerin film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin başında “eğlenceli olması” ve “kendi kültürümü anlatması” faktörleri gelmektedir. Ayrıca “eğlenceli olması” faktörü tüm film türleri izleyicilerinde birinci sırada en önemli faktör olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca “Siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” faktörünü diğer film türlerine kıyasla drama filmlerini sık sık izlediğini belirten katılımcıların daha yüksek bir oranda birinci sırada önemli bir faktör olarak belirttikleri dikkat çekici bulunmuştur.
- Farklı film türlerini sık sık izleyen sinema izleyicilerinin film izleme tercihini etkileyen en önemli faktör olarak “kendi kültürümü anlatması” faktörünün öne çıktığı görülmektedir.

Tablo 73. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin film kategorisi tercihlerine göre dağılımı

	Film izleme tercihinizi belirleyen faktörler nelerdir?	Kitle/Popüler/Ana Akım	Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız
Hanehalkı	Kendi Kültürümü Anlatması	50,5	53,3
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	49,9	41,2
	Eğlenceli Olması	49,2	42,2
	Aile Yapıma Uygun Olması	32,4	34,5
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	30,6	35,6
	Bütçeme Uygun Olması	33,1	28
	Kendimi Gerçekleştirmek	32,6	28,8
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	33	29,2
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	31,7	37,5
Sinema İzleyicisi	Kendi Kültürümü Anlatması	40,1	42,7
	Siyasal ve İdeolojik Görüşüme Yakın Olması	40,8	22,2
	Eğlenceli Olması	31,3	34,2
	Aile Yapıma Uygun Olması	30,7	40,6
	Çocuklarımla Birlikte İzleyeceğim Bir Film Olması	41,7	41,6
	Bütçeme Uygun Olması	24,5	37,3
	Kendimi Gerçekleştirmek	27,1	33,5
	Sanatsal Kalitesinin Yüksek Olması	28,9	33,3
	Çok İzleniyor Olması (Popüler Olması)	24	31

- **Hanehalkı katılımcılarının** kendi kültürümü anlatması faktörünü birinci sırada önemli görenlerin oranının gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisini tercih ettiğini belirtenlerde %50-53 oranında birbirine yakın olduğu görülmektedir.
- **Sinema izleyicilerinin** film izleme tercihini etkileyen en önemli faktör olarak öne çıkan “kendi kültürümü anlatması” faktörüne ilişkin bulgular film kategorisi tercihi açısından incelendiğinde gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisini tercih ettiğini belirtenlerde bu faktörü birinci sırada önemli gördüklerinin belirtenlerin oranının %40-42 bandında birbirine yakın olduğu görülmektedir.

TÜRK SİNEMASINDA EN ÇOK ELEŞTİRİLEN EKSİKLİKLER

Tablo 74. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksikliklerin önem sırası

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		1.Sıra	2.Sıra	3.Sıra
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	54,5	20,8	24,7
	Sinema Salonu Kalitesi	46,3	28,3	25,5
	Oyunculuk	41,2	35,1	23,7
	Senaryo	30,0	43,9	26,1
	Devlet Desteği	30,4	41,8	27,8
	Görsel Efektler	30,6	37,7	31,6
	Sinematografi	40,0	34,7	25,3
	Yönetmenlik	29,8	38,1	32,1
	Yapımcı Kalitesi	31,9	35,3	32,9
	Gösterim ve Dağıtım	36,5	36,0	27,5
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	39,1	36,5	24,4
	Sinema Salonu Kalitesi	40,9	43,5	15,6
	Oyunculuk	52,0	31,1	16,9
	Senaryo	52,2	31,1	16,7
	Devlet Desteği	30,7	38,8	30,5
	Görsel Efektler	37,5	42,5	20,0
	Sinematografi	30,8	38,2	31,0
	Yönetmenlik	35,7	41,1	23,3
	Yapımcı Kalitesi	38,6	42,7	18,8
	Gösterim ve Dağıtım	32,7	40,1	27,3

Hanehalkı katılımcılarının Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %54,5 ile “seyircilerin film tercihleri”,
- İkinci sırada %46,3 ile “sinema salonu kalitesi”,
- Üçüncü sırada %41,2 ile “oyunculuk” ifadeleri yer almaktadır.

Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %52,2 ile “senaryo”,
- İkinci sırada %52 ile “oyunculuk”,
- Üçüncü sırada %40,9 ile “sinema salonu kalitesi” ifadeleri yer almaktadır.

Grafik 26. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksikliklerin önem sırası

Tablo 75. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin cinsiyete göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		Kadın	Erkek
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	53,7	55,2
	Sinema Salonu Kalitesi	41,9	50,1
	Oyunculuk	40,4	42,0
	Senaryo	31,0	29,1
	Devlet Desteği	30,1	30,7
	Görsel Efektler	33,7	27,8
	Sinematografi	38,0	41,9
	Yönetmenlik	31,3	28,4
	Yapımcı Kalitesi	32,7	31,1
	Gösterim ve Dağıtım	35,1	37,9
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	40,9	37,3
	Sinema Salonu Kalitesi	39,8	41,9
	Oyunculuk	49,9	54,0
	Senaryo	51,0	53,5
	Devlet Desteği	31,7	29,7
	Görsel Efektler	39,0	36,0
	Sinematografi	31,1	30,4
	Yönetmenlik	34,1	37,2
	Yapımcı Kalitesi	37,8	39,3
	Gösterim ve Dağıtım	33,9	31,4

Hanehalkının cinsiyetine göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Kadınların birinci sırada %53,7 ile seyircilerin film tercihlerini sorun olarak gördükleri erkeklerde ise bu oranın %55,2 ile oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyette de ikinci sırada gelen eleştiri konusu olarak sinema salonu kalitesi öne çıkmaktadır.

Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular cinsiyet açısından incelendiğinde;

- Hem kadın hem de erkeklerde ilk iki sırada öne çıkan eksiklikler oyunculuk ve senaryodur.

Tablo 76. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin yaşa göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		16-25 Yaş	26-34 Yaş	35-50 Yaş	51 Yaş ve Üstü
		%	%	%	%
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	54,9	56,1	52,5	53,7
	Sinema Salonu Kalitesi	45,1	44,8	45,5	52,7
	Oyunculuk	39,3	38,0	41,0	53,7
	Senaryo	27,6	24,8	33,8	40,8
	Devlet Desteği	33,3	23,9	30,5	34,1
	Görsel Efektler	26,9	28,6	31,3	42,6
	Sinematografi	38,4	32,6	42,3	54,1
	Yönetmenlik	24,6	29,5	33,8	37,9
	Yapımcı Kalitesi	29,0	27,0	36,6	39,8
	Gösterim ve Dağıtım	31,1	40,6	39,9	40,2
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	40,6	36,9	34,0	41,7
	Sinema Salonu Kalitesi	38,5	44,4	45,9	44,4
	Oyunculuk	50,9	52,8	54,4	57,9
	Senaryo	52,8	53,1	48,7	52,8
	Devlet Desteği	31,3	30,1	24,4	44,4
	Görsel Efektler	42,7	26,3	25,5	36,4
	Sinematografi	33,5	22,8	25,0	43,3
	Yönetmenlik	37,9	27,9	31,8	50,0
	Yapımcı Kalitesi	41,7	33,5	27,3	47,1
	Gösterim ve Dağıtım	34,7	29,5	24,0	42,4

- **Hanehalkının yaşlarına göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** tüm yaş gruplarında birinci sırada önemli görülen eksikliğin seyircilerin film tercihleri olduğu görülmektedir.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular yaş açısından incelendiğinde;** tüm yaş gruplarında ilk iki sırada öne çıkan eksiklikler olarak oyunculuk ve senaryo konuları birinci sırada görülen eksiklikler olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 77. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin medeni duruma göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		Evli	Bekar
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	54,2	55,6
	Sinema Salonu Kalitesi	45,6	47,0
	Oyunculuk	45,1	37,8
	Senaryo	33,4	26,9
	Devlet Desteği	30,5	30,6
	Görsel Efektler	32,4	29,6
	Sinematografi	38,9	42,5
	Yönetmenlik	32,7	28,2
	Yapımcı Kalitesi	34,3	30,6
	Gösterim ve Dağıtım	38,9	35,2
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	36,3	39,9
	Sinema Salonu Kalitesi	42,3	40,6
	Oyunculuk	52,8	52,2
	Senaryo	47,6	54,1
	Devlet Desteği	29,4	31,5
	Görsel Efektler	24,9	40,8
	Sinematografi	26,3	31,8
	Yönetmenlik	34,3	36,7
	Yapımcı Kalitesi	31,0	40,8
	Gösterim ve Dağıtım	29,0	33,8

- **Hanehalkının medeni durumlarına göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** evlilerin birinci sırada %54,2 ile seyircilerin film tercihlerini sorun olarak gördükleri bekârlarda ise bu oranın %55,6 olarak oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Hem bekâr hem de evlilerde ikinci sırada gelen eleştiri konusu olarak sinema salonu kalitesi öne çıkmaktadır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular medeni durum açısından incelendiğinde;** hem evliler hem de bekârların en önemli eksiklik olarak birinci sırada önemli gördükleri eksiklikler olarak oyunculuk, senaryo ve sinema salonu kalitesi konuları öne çıkmıştır.

Tablo 78. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin çalışma durumuna göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		Ücretli Çalışan	İş Arayan İşsiz	Öğrenci	Emekli	Ev Hanımı	Başka Nedenlerle Çalışmayan
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	57,1	62,2	50,8	57,1	48,8	50,0
	Sinema Salonu Kalitesi	47,6	48,4	39,7	55,0	41,1	50,0
	Oyunculuk	40,6	42,5	35,1	46,3	50,2	56,3
	Senaryo	29,4	20,3	28,1	39,6	36,1	21,1
	Devlet Desteği	32,5	27,0	30,4	33,0	25,4	41,2
	Görsel Efektler	36,2	28,3	22,1	39,3	32,6	25,0
	Sinematografi	41,2	40,4	39,0	52,1	29,7	38,5
	Yönetmenlik	31,5	34,5	24,5	36,1	25,2	46,2
	Yapımcı Kalitesi	31,9	40,4	26,8	43,9	29,7	35,7
	Gösterim ve Dağıtım	41,7	32,6	29,9	36,5	36,9	54,5
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	42,2	41,9	40,2	33,3	23,3	33,3
	Sinema Salonu Kalitesi	45,4	46,5	39,3	41,2	38,0	28,6
	Oyunculuk	55,9	66,7	50,4	35,3	48,3	14,3
	Senaryo	52,1	69,0	52,0	70,6	48,4	25,0
	Devlet Desteği	28,0	36,8	32,3	33,3	27,0	40,0
	Görsel Efektler	28,3	27,0	44,7	26,7	24,4	50,0
	Sinematografi	24,3	32,4	34,7	28,6	18,1	40,0
	Yönetmenlik	28,5	55,6	38,8	56,3	24,1	50,0
	Yapımcı Kalitesi	32,7	38,5	42,6	43,8	29,9	50,0
	Gösterim ve Dağıtım	30,1	26,5	35,8	46,7	22,4	33,3

- **Hanehalkının çalışma durumlarına göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** ücretli çalışan, iş arayan-işsiz, öğrenci ve emeklilerin birinci sırada eleştiri olarak seyircilerin film tercihlerini belirttikleri görülmektedir. Ev hanımları ve diğer nedenlerle çalışmayanların birinci eleştiri konusu olarak gördükleri eksiklik ise oyunculuk olarak öne çıkmaktadır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular çalışma durumu açısından incelendiğinde** ise ücretli çalışanların birinci sırada oyunculuk konusunu önemli bir eleştiri konusu olarak öne çıkardıkları görülmektedir. Diğerlerinde öne çıkan eleştiri konusu ise senaryo olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo 79. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin eğitim durumuna göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		Okuryazar olmayan	Okuryazar Olup Bir Okul Bitirmeyen	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	33,3	57,9	59,3	61,8	54,0	50,8	46,5	63,9
	Sinema Salonu Kalitesi	41,7	43,8	54,8	41,6	46,4	40,6	39,8	56,1
	Oyunculuk	35,3	43,5	48,6	49,4	44,4	36,6	28,0	47,6
	Senaryo	35,3	7,4	37,8	26,7	29,3	30,3	24,7	36,0
	Devlet Desteği	44,4	0	30,7	24,1	33,9	28,8	30,0	23,6
	Görsel Efektler	25,0	18,2	40,0	25,5	30,1	17,8	32,1	23,6
	Sinematografi	37,5	18,2	48,2	28,2	41,5	28,6	37,4	45,2
	Yönetmenlik	55,6	16,7	38,6	27,8	24,9	26,5	28,9	46,5
	Yapımcı Kalitesi	30,0	7,7	36,7	24,6	34,5	21,2	29,0	35,4
	Gösterim ve Dağıtım	85,7	27,3	40,4	28,6	38,2	11,8	30,0	56,4
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	28,6	63,6	35,6	38,2	33,1	34,0	48,2	33,3
	Sinema Salonu Kalitesi	33,3	54,5	45,5	53,6	34,5	38,4	46,7	33,3
	Oyunculuk	66,7	58,3	42,2	56,1	46,8	58,7	55,6	52,5
	Senaryo	83,3	72,7	44,6	53,6	45,8	66,3	53,5	45,9
	Devlet Desteği	16,7	27,3	30,4	45,1	29,9	19,2	35,5	23,5
	Görsel Efektler	33,3	20,0	21,0	26,0	29,3	48,4	46,7	31,4
	Sinematografi	33,3	20,0	25,0	26,9	27,2	33,3	34,4	39,4
	Yönetmenlik	16,7	45,5	22,4	40,0	29,7	40,3	41,6	35,3
	Yapımcı Kalitesi	16,7	30,0	35,9	44,0	31,6	46,4	42,1	38,9
	Gösterim ve Dağıtım	16,7	50,0	30,7	34,7	25,9	33,9	38,2	45,5

- **Hanehalkının eğitim durumlarına göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** okuryazar olmayanların gösterim ve dağıtım konusunu öne çıkardıkları görülmektedir. Diğer eğitim düzeylerinde ise ön plana çıkan temel eleştiri konusu seyircilerin film tercihleridir.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular eğitim durumu açısından incelendiğinde** ise yine senaryo, sinema salonu kalitesi ve oyunculuk konularının öne çıkan eleştiri konuları olarak görüldüğü dikkati çekmektedir.

Tablo 80. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin aylık gelire (bireysel) göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		0-1400 TL	1401-2400 TL	2401-3400 TL	3401-4400 TL	4401-5400 TL	5401 TL üstü
		%	%	%	%	%	%
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	51,3	51,1	52,2	52,2	59,3	74,4
	Sinema Salonu Kalitesi	35,9	50,3	49,2	53,8	47,1	60,8
	Oyunculuk	35,7	45,4	36,4	43,7	48,1	44,4
	Senaryo	26,7	31,8	29,5	32,7	32,8	29,6
	Devlet Desteği	29,0	34,5	27,5	26,1	32,6	26,8
	Görsel Efektler	25,9	30,3	32,4	35,6	28,6	50,0
	Sinematografi	34,7	44,4	33,3	46,7	51,6	57,1
	Yönetmenlik	25,2	29,6	30,3	36,5	35,9	50,0
	Yapımcı Kalitesi	24,8	37,2	28,4	37,5	21,4	36,8
	Gösterim ve Dağıtım	33,7	36,1	32,9	37,0	37,1	39,4
Sinema izleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	42,3	40,3	21,4	56,9	30,2	45,2
	Sinema Salonu Kalitesi	37,4	35,3	55,1	38,7	51,6	56,3
	Oyunculuk	51,2	46,4	62,3	53,2	58,2	61,3
	Senaryo	52,4	44,8	62,3	45,7	62,1	40,6
	Devlet Desteği	34,8	27,8	18,2	31,3	30,5	31,3
	Görsel Efektler	44,9	29,4	17,3	42,1	34,4	37,9
	Sinematografi	36,4	25,6	17,4	33,3	30,6	35,7
	Yönetmenlik	39,6	30,4	22,1	34,5	48,3	34,5
	Yapımcı Kalitesi	45,1	31,3	19,0	50,0	45,9	43,3
	Gösterim ve Dağıtım	36,2	32,7	17,7	42,6	21,7	39,3

- **Hanehalkının gelir düzeyine göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** tüm gelir düzeylerinde birinci sırada önemli olarak görülen eksiklikler olarak seyircilerin film tercihleri ve sinema salonu kalitesi gibi konular öne çıkmaktadır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular gelir düzeyi açısından incelendiğinde** ise yine oyunculuk ve senaryo konularının öne çıkan eleştiri konuları olarak görüldüğü dikkati çekmektedir.

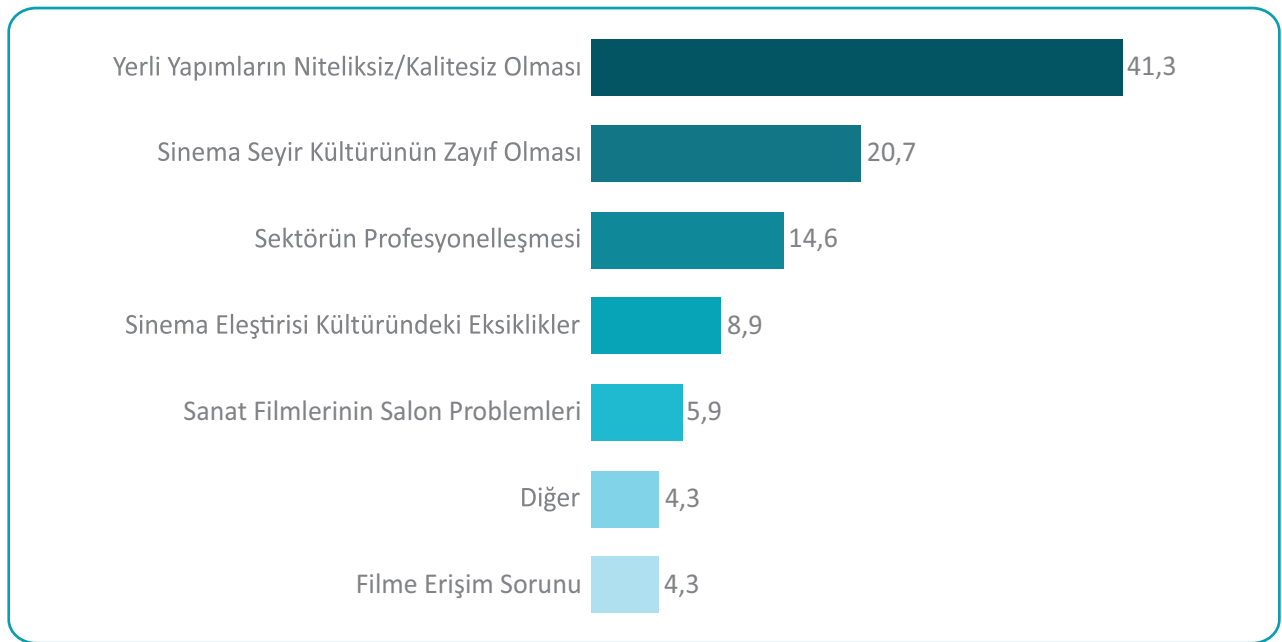
Tablo 81. Hanehalkı ve sinema izleyicisi katılımcılarının Türk sinemasında en çok eleştirdikleri eksiklikler arasında birinci sırada önemli gördükleri eksikliğin film kategorisi tercihlerine göre dağılımı

Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?		Kitle/Popüler/Ana Akım	Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız
		%	%
Hanehalkı	Seyircilerin Film Tercihleri	56,2	56,4
	Sinema Salonu Kalitesi	50,7	42,9
	Oyunculuk	40,4	42,3
	Senaryo	28,0	29,9
	Devlet Desteği	31,0	29,1
	Görsel Efektler	31,2	28,8
	Sinematografi	41,0	38,6
	Yönetmenlik	31,1	27,3
	Yapımcı Kalitesi	32,9	26,3
	Gösterim ve Dağıtım	33,0	39,6
Sinema İzleyicisi	Seyircilerin Film Tercihleri	37,9	40,3
	Sinema Salonu Kalitesi	43,9	35,2
	Oyunculuk	55,1	47,2
	Senaryo	53,9	49,3
	Devlet Desteği	30,6	30,2
	Görsel Efektler	35,6	38,0
	Sinematografi	26,9	33,8
	Yönetmenlik	32,1	37,4
	Yapımcı Kalitesi	37,7	37,1
	Gösterim ve Dağıtım	26,5	37,3

- **Hanehalkının film kategorisi tercihine göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;** her iki grupta öne çıkan eleştiri konuları seyircilerin film tercihleri, sinema salonu kalitesi ve oyunculuk olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız filmleri tercih ettiklerini belirtenlerin öne çıkardığı diğer bir eksiklik ise sinematografi konusu olarak öne çıkmıştır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular film kategorisi tercihi açısından incelendiğinde** ise yine oyunculuk ve senaryo konularının öne çıkan eleştiri konuları olarak görüldüğü dikkati çekmektedir.

Tablo 82. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri

Sizce Türk sinemasının en önemli problemi nedir?	Sıklık	%	Geçerli %
Yerli Yapımların Niteliksiz/Kalitesiz Olması	431	38,8	41,3
Sinema Eleştirisi Kültüründeki Eksiklikler	93	8,4	8,9
Sinema Seyir Kültürünün Zayıf Olması	216	19,5	20,7
Sektörün Profesyonelleşmemesi	152	13,7	14,6
Filme Erişim Sorunu	45	4,1	4,3
Sanat Filmlerinin Salon Problemi	62	5,6	5,9
Diğer	45	4,1	4,3
Toplam	1044	94,1	100,0
Cevap Vermeyen	66	5,9	
Toplam	1110	100,0	

Grafik 27. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri

Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Birinci sırada %41,3 ile “yerli yapımların niteliksiz/kalitesiz” olması,
- İkinci sırada %20,7 “sinema seyir kültürünün zayıf olması”,
- Üçüncü sırada %14,6 ile “sektörün profesyonelleşmemesi” gelmektedir.

Tablo 83. Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşlerinin demografik niteliklerine göre dağılımı

Sizce Türk sinemasının en önemli problemi nedir?							
Nitelikler	Yerli Yapımların Nitelsiz/Kalitesiz Olması	Sinema Eleştirisi Kültüründeki Eksiklikler	Sinema Seyir Kültürünün Zayıf Olması	Sektörün Profesyonelleşmemesi	Filme Erişim Sorunu	Sanat Filmlerinin Salon Problemi	Diğer
Cinsiyet							
Kadın	40,2	7,9	22,1	16,3	4,1	6,2	3,4
Erkek	42,4	10,0	19,3	12,8	4,5	5,7	5,3
Yaş							
16-25 Yaş	42,8	8,5	22,5	15,8	3,1	3,3	4,2
26-34 Yaş	39,8	9,4	19,7	12,3	7,0	7,4	4,5
35-50 Yaş	38,6	8,2	19,0	18,4	3,8	7,6	4,4
51 Yaş ve Üstü	40,7	11,6	14,0	7,0	5,8	15,1	5,8
Medeni Durum							
Evli	36,3	10,5	20,5	13,2	7,4	5,8	6,3
Bekâr	42,3	8,6	20,1	15,3	3,6	6,0	4,1
Çalışma Durumu							
Ücretli Çalışan	40,5	9,3	18,6	16,8	3,3	6,3	5,3
İş Arayan İşsiz	42,9	4,8	33,3	7,1	4,8	2,4	4,8
Öğrenci	43,5	8,8	22,3	13,8	4,0	4,2	3,5
Emekli	36,9	12,3	10,8	9,2	4,6	21,5	4,6
Ev Hanımı	21,7	4,3	26,1	21,7	17,4	0	8,7
Başka Nedenlerden Çalışmayan	46,4	7,1	21,4	7,1	14,3	3,6	0
Eğitim Durumu							
İlkokul	33,3	16,7	8,3	8,3	16,7	8,3	8,3
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	34,5	10,3	6,9	6,9	24,1	3,4	13,8
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	34,3	13,1	20,6	14,9	4,6	5,7	6,9
Ön Lisans	42,1	7,9	21,1	23,7	0	5,3	0
Lisans	44,4	6,8	22,0	14,2	4,0	5,3	3,3
Lisansüstü	38,4	11,6	19,9	13,0	2,1	10,3	4,8
Aylık Gelir (Birey)							
0-1400 TL	41,0	8,6	26,2	12,6	4,3	4,5	2,9
1401-2400 TL	42,6	9,3	17,9	13,6	6,8	5,6	4,3
2401- 3400 TL	40,0	7,8	15,6	21,1	4,4	5,6	5,6
3401-4400 TL	39,4	13,1	21,2	16,2	3,0	5,1	2,0
4401-5400 TL	43,8	8,2	16,4	12,3	2,7	13,7	2,7
5401 TL ve Üstü	40,5	8,7	11,1	17,5	3,2	8,7	10,3
Film Kategorisi Tercihi							
Kitle/Popüler/Ana Akım	38,5	8,9	18,2	21,0	6,7	2,2	4,5
Sanat/Düşünce Yoğun/Bağımsız	40,7	9,1	22,6	10,7	3,6	8,4	4,9

Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşlerinin demografik özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde; cinsiyet, yaş medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelir değişkenleri açısından tüm gruplarda “yerli yapımların nitelsiz/kalitesiz olması” konusunun en önemli problem olarak görüldüğü ortaya çıkmaktadır.

A stylized graphic of a film camera, rendered in black and teal. The camera is positioned horizontally, with the lens on the right and the top handle on the left. The central body of the camera is white, providing a space for text. The overall design is clean and modern.

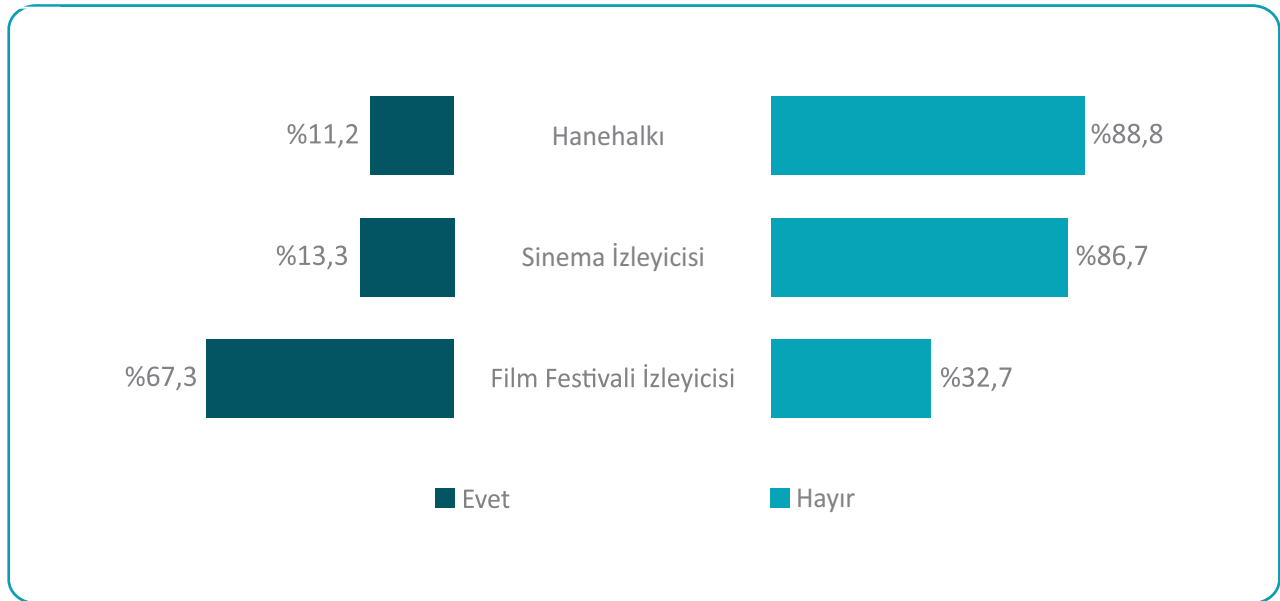
**FİLM
FESTİVALLERİNE
İLİŞKİN DURUM
TESPİTİ**

ÜLKEMİZDE DÜZENLENEN FİLM FESTİVALLERİNİ TAKİP ETME

Tablo 84. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumu

Ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip ediyor musunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	212	11,2	184	13,3	739	67,3
Hayır	1676	88,8	1202	86,7	359	32,7
Toplam	1888	100,0	1386	100,0	1098	100,0
Cevap Vermeyen	60		220		12	
Toplam	1948		1606		1110	

Grafik 28. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumu

- **Hanehalkı araştırmasına katılanların ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;** %88,8'i gibi çok büyük bir bölümünün festivalleri takip etmediğini belirtmiştir.
- **Sinema izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;** %86,7 gibi çok önemli bir bölümü festivalleri takip etmediği görülmüştür.
- **Festival katılımcılarının ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;** %32,7'sinin festivalleri takip etmediği %67,3'ünün ise festivalleri takip ettikleri görülmüştür.

TÜRKİYE VE DÜNYADA DÜZENLENEN FİLM FESTİVALLERİ İLE İLGİLİ BİLGİ SAHİBİ OLMA

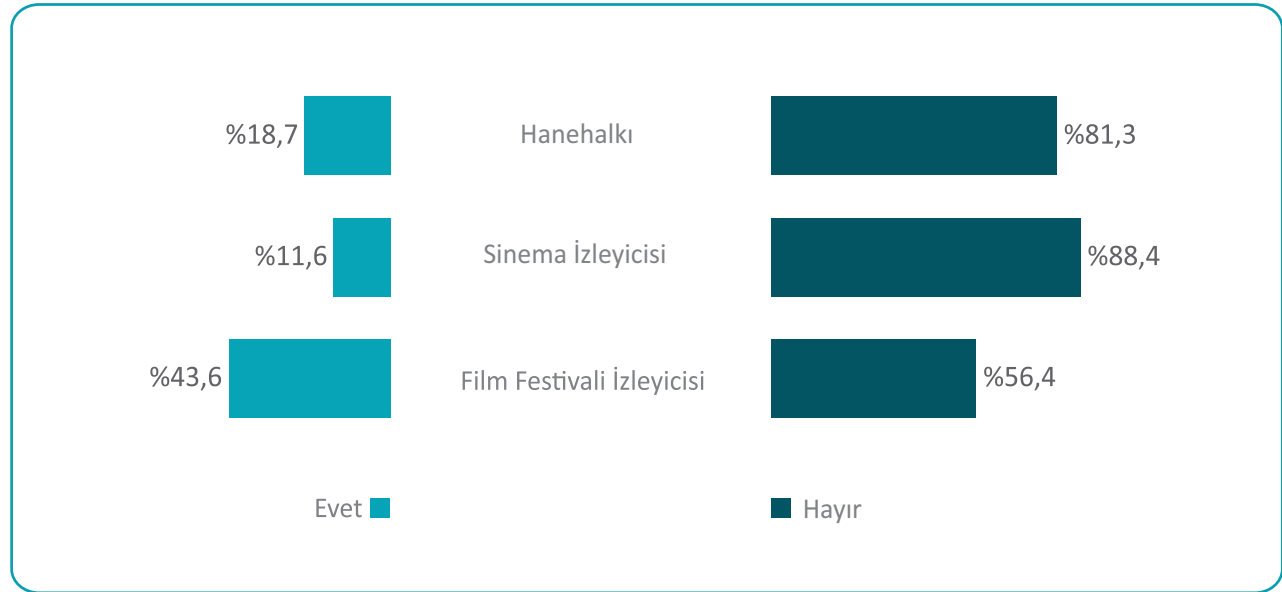
Tablo 85. Katılımcıların Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilgi sahibi olma durumu

Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilginiz var mı?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	344	18,7	126	11,6	471	43,6
Hayır	1491	81,3	964	88,4	610	56,4
Toplam	1935	100,0	1090	100,0	1081	100,0
Cevap Vermeyen	113		516		29	
Toplam	1948		1606		1110	

- Hanehalkı katılımcılarının %81,3’ünün, sinema izleyicilerinin %88,4’ünün, film festivali izleyicilerinin %56,4’ünün Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilgisi yoktur.

HER ÜÇ ÖRNEKLEM GRUBUNDA DA FESTİVALLERLE İLGİLİ BİLGİSİ OLMAYANLARIN ORANININ YÜKSEK OLMASI FİLM FESTİVALLERİ İLE İLGİLİ TANITIM FAALİYETLERİNİN YETERLİLİĞİ İLE İLGİLİ SORULARI AKLA GETİRMEKTEDİR.

Grafik 29. Katılımcıların Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri ile ilgili bilgi sahibi olma durumu

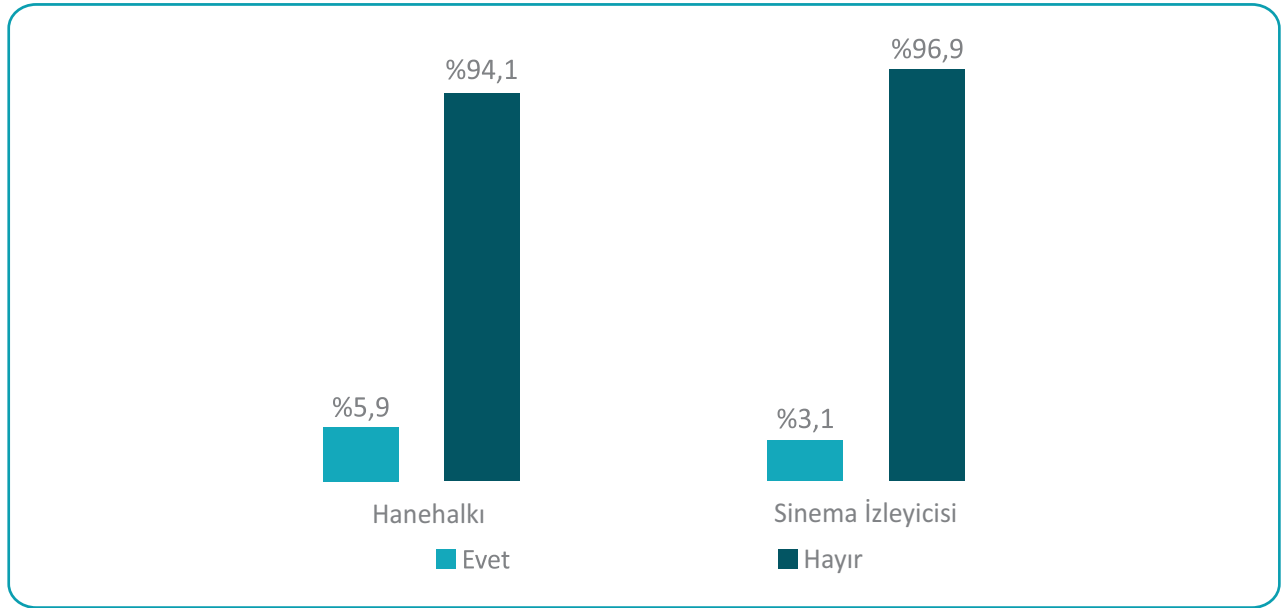

DAHA ÖNCE BİR FİLM FESTİVALİNE KATILMA DURUMU*

Tablo 86. Katılımcıların daha önce bir film festivaline katılma durumu

Daha önce herhangi bir film festivaline katıldınız mı?	Hanehalkı			Sinema İzleyicisi		
	Sıklık	%	Geçerli %	Sıklık	%	Geçerli %
Evet	108	5,5	5,9	40	2,5	3,1
Hayır	1780	91,4	94,1	1247	77,6	96,9
Toplam	1888	96,9	100,0	1287	80,1	100,0
Cevap Vermeyen	60	3,1		319	19,9	
Genel Toplam	1948	100,0		1606	100,0	

Grafik 30. Katılımcıların daha önce bir film festivaline katılma durumu

Hanehalkı katılımcıları ve sinema izleyicilerinin daha önce herhangi bir film festivaline katılıp katılmadıklarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

Hanehalkının %94,1'inin sinema izleyicilerinin ise %97'sinin daha önce bir festivale katılmadıkları görülmektedir.

Daha önce herhangi bir film festivaline katılmadığını belirten katılımcıların katılmama nedenlerini belirlemek amacıyla "film festivallerine katılmama nedeniniz nedir?" sorusu yöneltilmiş ve bu soruya ilişkin elde edilen bulgular Tablo 87'de sunulmuştur.

* Bu soru festival izleyicilerine sorulmamıştır.

Tablo 87. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinden daha önce film festivaline katılmayanların katılmama nedenleri

Film festivallerine katılmama nedeniniz?	Hanehalkı			Sinema izleyicisi		
	Sıklık	%	Geçerli %	Sıklık	%	Geçerli %
Bütçem Yeterli Değil	204	10,5	13,9	127	7,9	22,1
Vaktim Yok	436	22,4	29,7	180	11,2	31,3
Festival filmleri hakkında bilgim yok	332	17,0	22,6	98	6,1	17,0
Festivaller hakkında bilgim yok	249	12,8	17,0	109	6,8	18,9
Festival filmleri ilgimi çekmiyor/sıkıcı buluyorum	168	8,6	11,5	37	2,3	6,4
Bilet fiyatları	40	2,1	2,7	3	0,2	0,5
Festival filmlerini evde izliyorum	31	1,6	2,1	13	0,8	2,3
Diğer	6	0,3	0,4	9	0,6	1,6
Toplam	1466	75,3	100,0	576	35,9	100,0
Cevapsız	482	24,7	-	1030	-	-
Genel Toplam	1948	100,0	-	1606	-	-

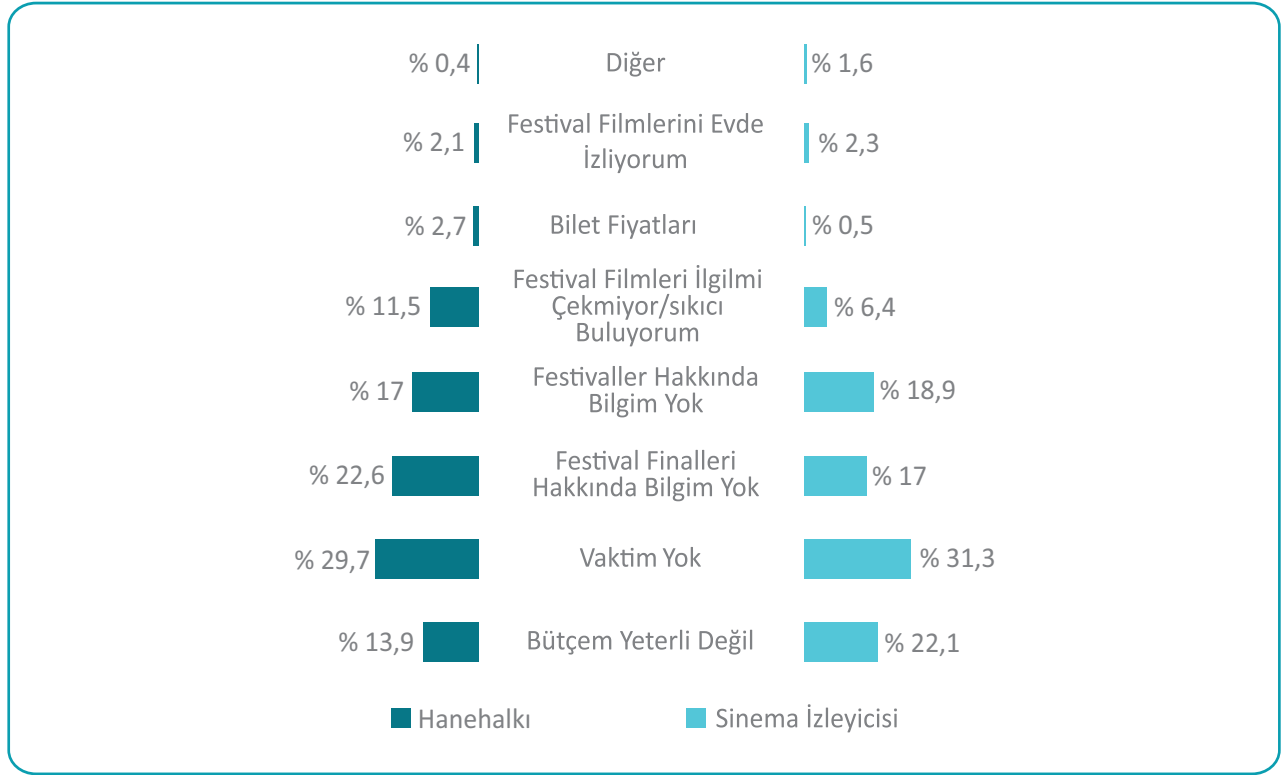
Hanehalkı katılımcılarının film festivallerine katılmama nedenlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- %29,7'si "vaktim yok",
- %22,6'sı "bütçem yeterli değil",
- %17'si "festivaller hakkında bilgim yok",
- %11,5'inin "festival filmleri hakkında bilgim yok" cevapları alınmıştır.

Sinema izleyicilerinin film festivallerine katılmama nedenlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- %31,3'ü "vaktim yok",
- %22,1'i "bütçem yeterli değil",
- %18,9'unun "festivaller hakkında bilgim yok",
- %17'sinin "festival filmleri hakkında bilgim yok" cevapları alınmıştır.

* Bu soru festival izleyicilerine sorulmamıştır.

Grafik 31. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinden daha önce film festivaline katılmayanların katılmama nedenleri

DAHA ÖNCE FİLM FESTİVALİNE KATILAN HANE HALKI ve SİNEMA İZLEYİCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Tablo 88. Daha önce film festivaline katıldığını belirten hanehalkı ve sinema izleyicilerinin demografik özellikleri

Demografik özellikler	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Cinsiyet				
Kadın	57	52,8	22	55,0
Erkek	51	47,2	18	45,0
Yaş				
16-25 Yaş	41	38,0	18	45,0
26-34 Yaş	30	27,8	11	27,5
35-50 Yaş	37	34,3	7	17,5
51 yaş ve Üstü	-	-	3	7,5
Cevapsız	-	-	1	2,5
Medeni Durum				
Evli	49	45,4	13	32,5
Bekâr	51	47,2	27	67,5
Cevapsız	8	7,4	-	-
Çalışma Durumu				
Ücretli Çalışan	48	44,4	17	42,5
Öğrenci	27	25,0	16	40,0
Emekli/Ev Hanımı/Başka Nedenlerden Çalışmayan	26	24,1	5	12,5
Cevapsız	7	6,5	2	5,0

Demografik özellikler	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi	
Eğitim Durumu				
İlkokul	18	16,7	-	-
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	11	10,2	5	12,5
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	34	31,5	7	17,5
Lisans	36	33,3	26	65,0
Lisansüstü	8	7,4	2	5,0
Cevapsız	1	0,9	-	-
Aylık Gelir (Bireysel)				
0-1400 TL	32	29,6	19	47,5
1401-2400 TL	30	27,8	7	17,5
2401- 3400 TL	10	9,3	2	5,0
3401-4400 TL	10	9,3	3	7,5
4401-5400 TL	11	10,2	5	12,5
5401 TL ve Üzeri	10	9,3	4	10,0
Cevapsız	5	4,6	-	-

Daha önce herhangi bir film festivaline katıldığını belirten hanehalkı araştırması katılımcılarından 108 katılımcının demografik özellikleri incelendiğinde;

- %52,8'i kadın, %47,2'si erkektir.
- %38'i 16-25 yaş, %27,8'i 26-34 yaş ve %34,3'ü 35-50 yaş aralığındadır.
- %45,4'ü evli, %47,2'si bekârdır.
- %44,4'ü ücretli çalışan, %25,0'ı öğrencidir.
- %29,6'sı 0-1400 TL bireysel aylık gelire sahipken %10,2'si 4401-5400 TL arası gelire sahiptir. 5401 TL ve üzeri gelire sahip olanların oranı %9,3'tür.

Daha önce herhangi bir film festivaline katıldığını belirten 40 sinema izleyicisini demografik özellikleri incelendiğinde;

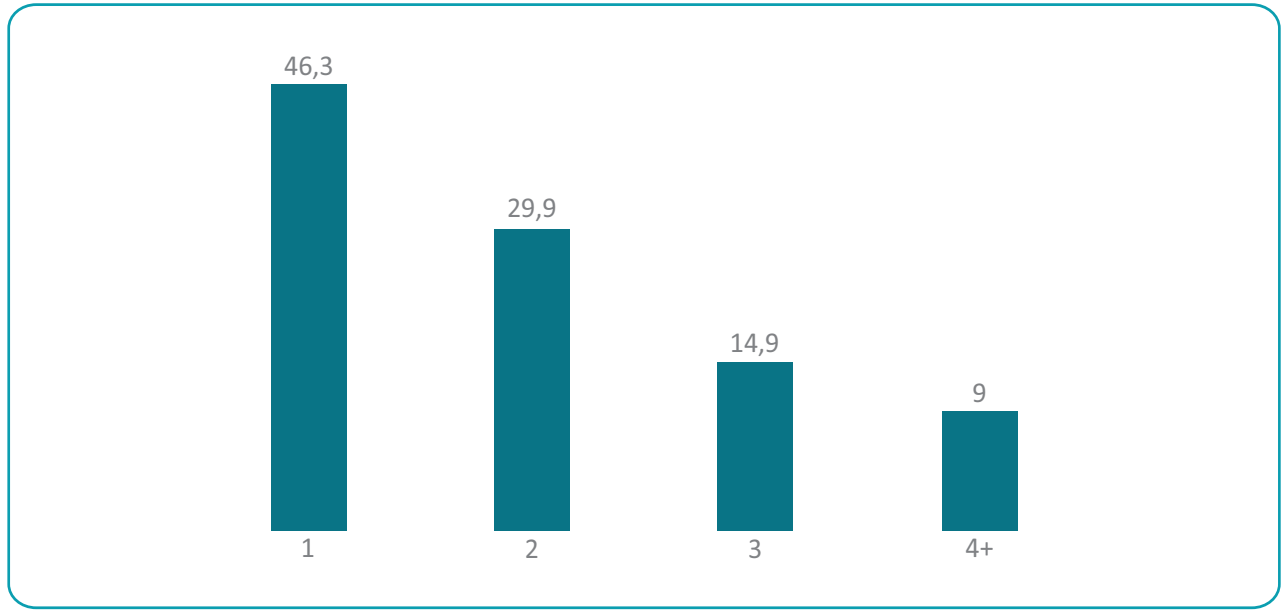
- %55'i kadın, %45'i erkektir.
- %45'i 16-25 yaş, %27,5'i 26-34 yaş, %17,5'i 35-50 yaş aralığındadır.
- %35'i evli, %67,5'i bekârdır.
- %42,5'i ücretli çalışan, %40'ı öğrencidir.
- %12,5'i ortaokul, %17,5'i lise, %65'i lisans ve %5'i lisansüstü eğitime sahiptir.
- Sinema izleyicilerinin %47,5'i 0-1400 TL bireysel aylık gelire %12,5'i 4401-5400 TL arası gelire sahiptir.

KATILDIKLARI FESTİVAL SAYISI

Tablo 89. Hanehalkı katılımcılarının daha önce katıldıkları film festivali sayısı

Bugüne kadar kaç festivale katıldınız?	Sıklık	%
1	31	46,3
2	20	29,9
3	10	14,9
4+	6	9
Toplam	67	100

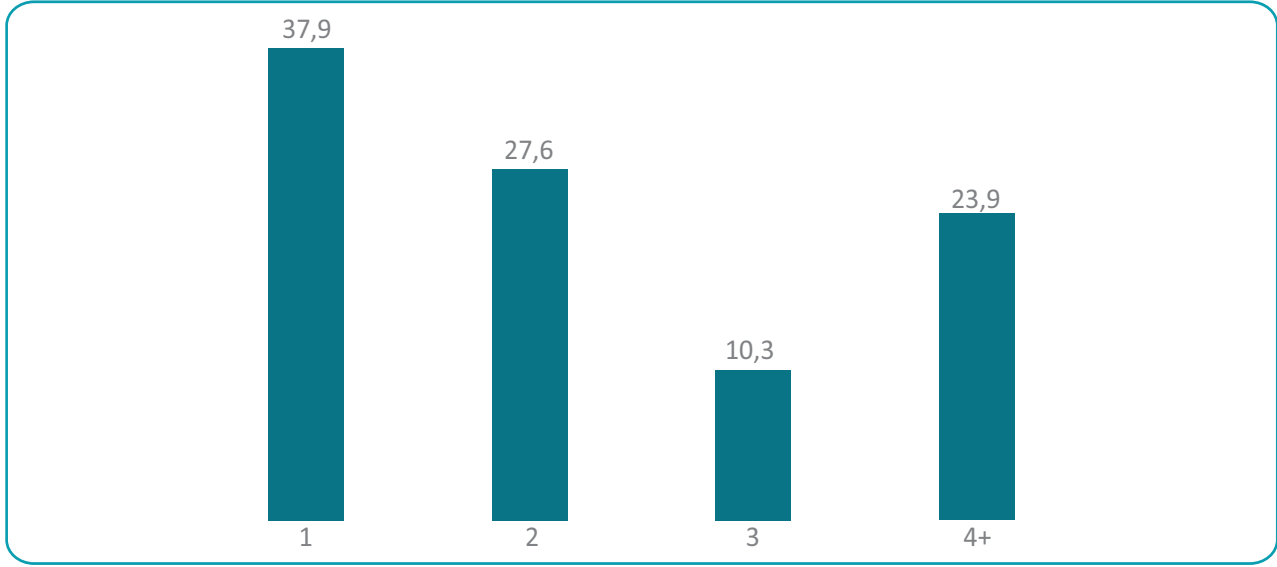
Grafik 32. Hanehalkı katılımcılarının daha önce katıldıkları film festivali sayısı

- Daha önce film festivaline katılmış hanehalkının %46,3'ü sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %29,9'dur. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %14,9 iken, 4 veya daha fazla festivale katılmış katılımcıların oranı toplamda %9'dur.

Tablo 90. Sinema izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı

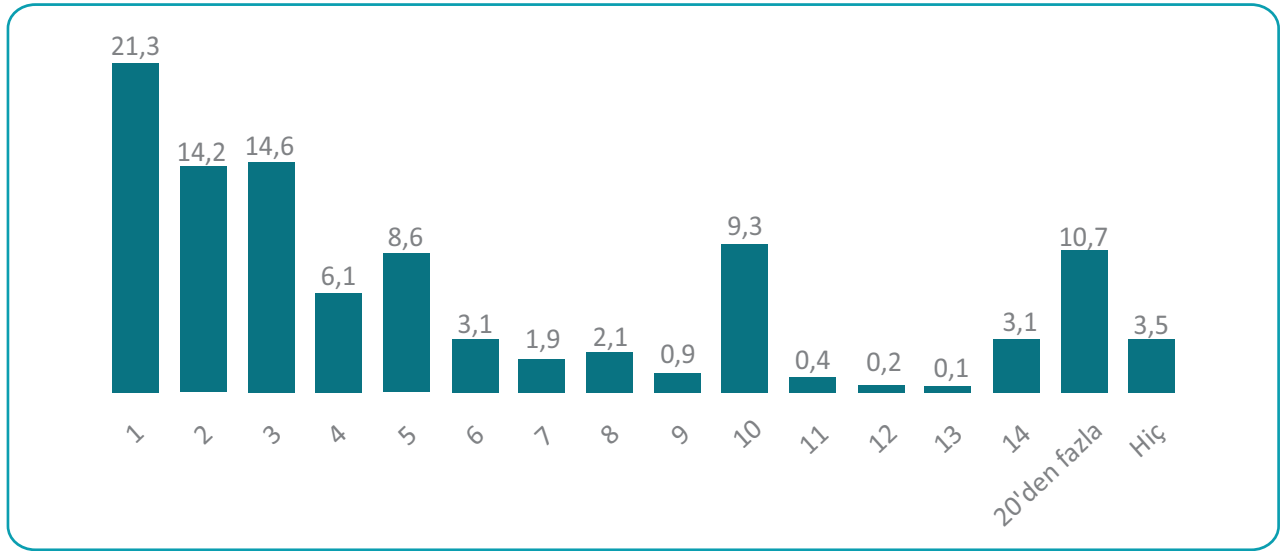
Bugüne kadar kaç festivale katıldınız?	Sıklık	%
1	11	37,9
2	8	27,6
3	3	10,3
4+	7	23,9
Toplam	29	100

Grafik 33. Sinema izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı

Daha önce film festivaline katılan sinema izleyicilerinin %37,9 u sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %27,7'dir. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %10,3 iken, 4 ve daha fazla festivale katılanların oranı %23,9'dur.

Tablo 91. Film festivali izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı

Bugüne kadar kaç festivale katıldınız?	Sıklık	Geçerli %
1	193	21,3
2	129	14,2
3	132	14,6
4	55	6,1
5	78	8,6
6	28	3,1
7	17	1,9
8	19	2,1
9	8	0,9
10	84	9,3
11	4	0,4
12	2	0,2
14	1	0,1
15	28	3,1
10,7	97	10,7
3,3	32	3,5

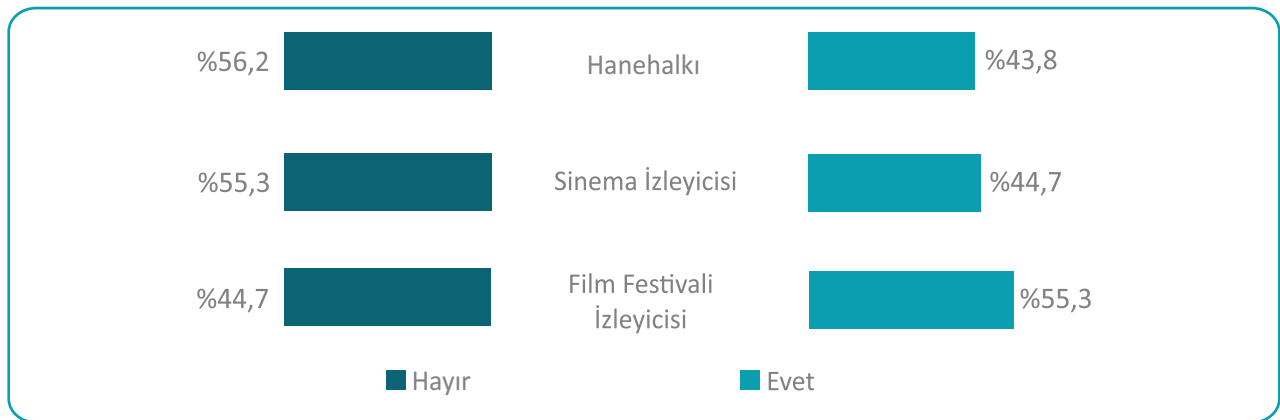
Grafik 34. Film festivali izleyicilerinin daha önce katıldıkları film festivali sayısı

- Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin %21,3'ü daha önce sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %14,2'dir. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %14,6 iken, %9,3'ü 10 defa katıldıklarını belirtmişlerdir.

🎬 FESTİVALLERİ DÜZENLİ TAKİP

Tablo 92. Katılımcıların film festivallerini düzenli takip edip etmedikleri

Düzenli takip ettiğiniz film festivali/ festivalleri var mı?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Hayır	41	56,2	21	55,3	455	44,7
Evet	32	43,8	17	44,7	562	55,3
Toplam	73	100,0	38	100,0	1017	100,0
Cevap Vermeyen	35	-	2	-	93	-
Toplam	108		40		1110	

Grafik 35. Katılımcıların film festivallerini düzenli takip edip etmedikleri

- Daha önce film festivaline katılan hanehalkı katılımcılarının %43,8'i, sinema izleyicilerinin %44,7'si, film festivali izleyicilerinin %55,3'ü düzenli takip ettikleri film festivali olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 93. Film festivali izleyicilerinin düzenli takip ettikleri film festivalleri

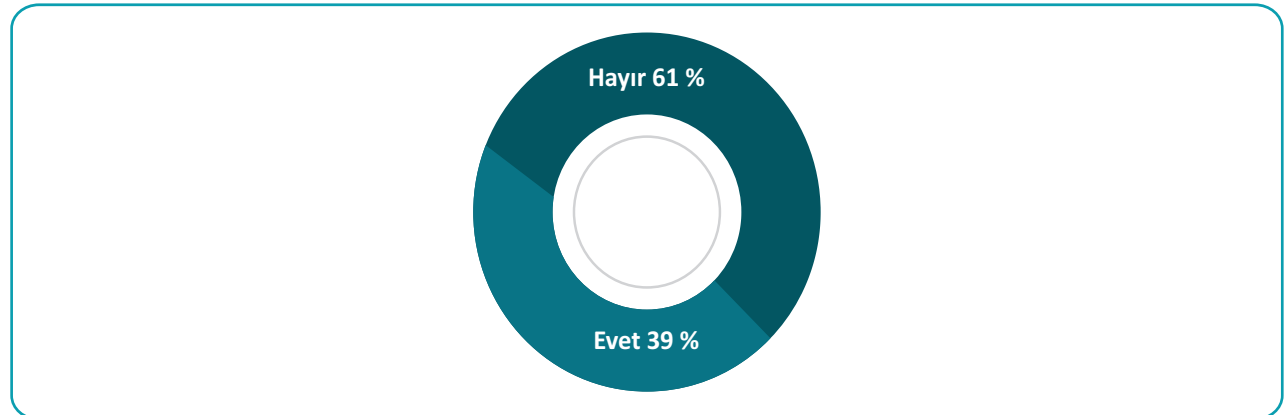
Festival Adı	1. Sıra		2. Sıra		3. Sıra	
	Sıklık	%	Sıklık	%	Sıklık	%
İKSV	375	33,8	212	19,1	100	9,0
ANTALYA F.F.	103	9,3	4	4	4	0,4
DİĞER	23	2,1	31	22,2	27	2,5
CANNES	11	1,0	12	1,1	11	1,0
ADANA F. F.	10	9	4	4	5	5
MALATYA	6	5	-	-	-	-
BERLİN	5	5	8	7	5	5
BOĞAZIÇI	5	5	1	1	-	-
ANKARA	2	2	4	4	-	-
İŞÇİ FF	2	2	1	1	2	2
KADIN FİMLERİ	1	1	-	-	-	-
CEVAPSIZ	567	51,1	833	74,9	956	85,9
TOPLAM	1110	100,0	1110	100,0	1110	100,0

- Film festivali izleyicilerinin düzenli takip ettikleri film festivallerinin başında “İstanbul Film Festivali” gelmektedir, 2. Sırada Antalya Film Festivali gelirken, Cannes, Adana Film Festivali ve Malatya Film Festivalleri de katılımcılar tarafından düzenli takip edildiği belirtilen festivaller arasında gelmektedir.

🎬 FİLM FESTİVALLERİNDE GÖNÜLLÜ GÖREV ALMA*

Tablo 94. Film festivali izleyicilerinin herhangi bir film festivalinde gönüllü görev alma durumu

Herhangi bir film festivalinde gönüllü olarak görev aldınız mı?*	Sıklık	%	Geçerli %
Hayır	677	61,0	61,0
Evet	356	32,1	39,0
Toplam	1033	93,1	100
Cevap Vermeyen	77	6,9	
Genel Toplam	1110	100	

Grafik 36. Katılımcıların herhangi bir film festivalinde gönüllü görev alma durumu

Film festivali izleyicilerinin %39'u daha önce herhangi bir film festivalinde gönüllü olarak görev aldıklarını belirtirken, %61'i gönüllü görev almadıklarını ifade etmişlerdir

* Bu soru sadece film festivali izleyicilerine sorulmuştur.

FESTİVALE KATILMA NEDENLERİ*

Tablo 95. Film festivali izleyicilerinin katıldıkları festivale katılma nedenleri.

Bu festivale neden katıldınız?	Sıklık	%	Geçerli %
İlgimi Çeken Filmleri İzlemek İçin	343	30,8	43,8
Alanımla İlgili Olduğu İçin	143	12,9	18,2
Merak Ettiğim İçin	115	10,4	14,7
Boş Vaktimi Değerlendirme	76	6,8	9,7
Yakınımın (Eş, Arkadaş, Çocuk) İsteği İle	48	4,3	6,1
Düzenli Olarak Takip Ettiğim İçin	24	2,2	3,1
Konserler İçin Katıldım	19	1,7	2,4
Diğer	13	1,2	1,7
Festival Katılımcısı Değilim	3	0,3	0,4
Toplam	784	70,7	43,8
Cevapsız	326	29,4	
Genel Toplam	1110	100,0	

Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, festivale katılma nedenlerini belirlemek amacıyla açık uçlu olarak sorulan soruya katılımcıların verdikleri cevaplar;

- %43,8'i "ilgimi çeken filmleri izlemek için",
- %18,2'si "alanımla ilgili olduğu için",
- %14,7'si "merak ettiğim için",
- %9,7'si "boş vaktimi değerlendirmek için" bu festivale katıldıklarını belirtmişlerdir.

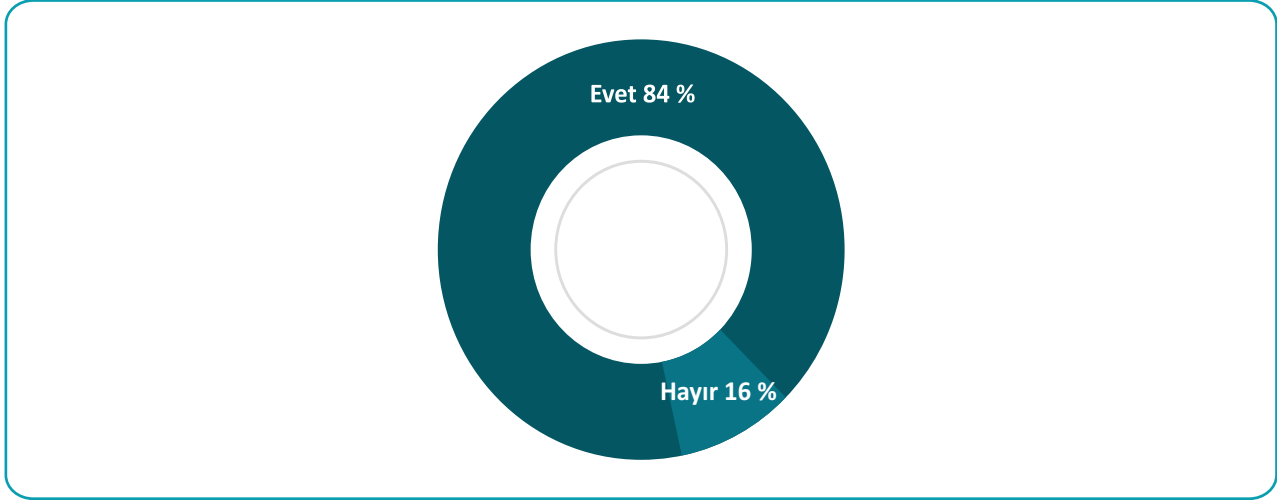
FESTİVALLERİN KENDİLERİNDEKİ OLUMLU ETKİSİ*

Tablo 96. Katılımcıların izledikleri film festivallerinin kendilerindeki olumlu etkisine ilişkin görüşleri

Film festivallerinin sizin üzerinizde olumlu etki ettiğini söyleyebilir misiniz?	Sıklık	%	Geçerli %
Evet	888	84,5	84,5
Hayır	163	10,2	15,5
Toplam	1051	94,7	100,0
Cevap Vermeyen	59	5,3	
Genel Toplam	1110	100,0	

* Bu soru sadece film festivali izleyicilerine sorulmuştur.

* Bu soru sadece film festivali izleyicilerine sorulmuştur.

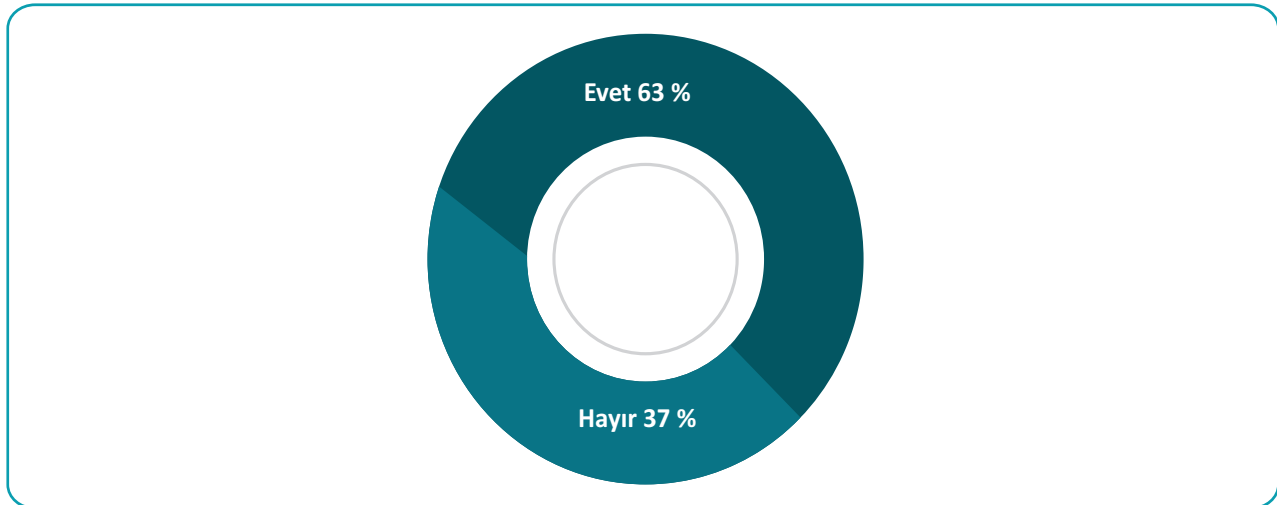
Grafik 37. Katılımcıların izledikleri film festivallerinin kendilerindeki olumlu etkisine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, %84'ü film festivallerinin kendilerinde olumlu etkisi olduğunu belirtirken %16'sı festivallerin kendilerinde olumlu bir etkisi olduğunu düşünmediklerini belirtmişlerdir.

İZLEDİKLERİ FİLMLERİN DÜNYAYA BAKIŞ AÇILARINA ETKİSİ*

Tablo 97. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri

İzlediğiniz film/filmlerden dolayı hayata, dünyaya bakış açınız değişti mi?	Sıklık	%	Geçerli %
Hayır	347	31,3	37,0
Evet	596	53,7	63,0
Toplam	943	85,0	100,0
Cevap Vermeyen	167	15,0	
Genel Toplam	1110	100,0	

Grafik 38. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri

Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, %63'ü film festivallerinde izledikleri filmlerin dünyaya bakış açıları üzerinde etkili olduğunu belirtirken %37'si izledikleri filmlerin dünyaya bakış açılarına bir etkisi olmadığını belirtmişlerdir.

* Bu soru sadece film festivali izleyicisine sorulmuştur.

Tablo 98. Katılımcıların izledikleri film/filmlerin hayata, dünyaya bakış açılarına etkisine ilişkin görüşleri

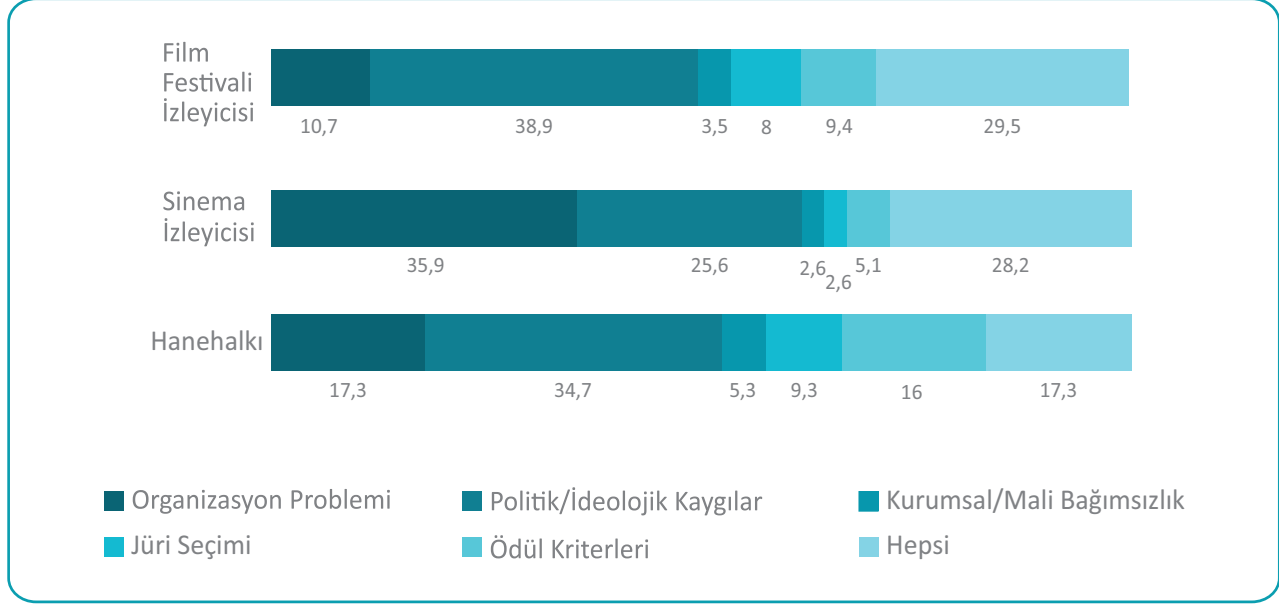
Nasıl Bir Değişim Oldu	Sıklık	%
Bakış Açım Değişti	596	53,7
Etkisi Olmadı	347	31,3
Cevapsız	167	15,0
Genel Toplam	1110	100,0

Tablo 98'deki bulgular incelendiğinde film festivali izleyicilerinin %53,7'sinin festivallerde izledikleri filmlerin kendilerine yeni bakış açısı kazandırdığını belirttikleri görülmektedir. %31,3 oranında katılımcı etkisi olmadığını belirtmiştir.

ÖDÜL TÖRENİ SONRASI ORTAYA ÇIKAN TARTIŞMALARIN NEDENİ

Tablo 99. Katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların nedenine ilişkin görüşleri

Sizce film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların en önemli nedeni nedir?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Organizasyon Problemi	13	17,3	14	35,9	105	10,7
Politik/İdeolojik Kaygılar	26	34,7	10	25,6	382	38,9
Kurumsal/Mali Bağımsızlık	4	5,3	1	2,6	34	3,5
Jüri Seçimi	7	9,3	1	2,6	79	8,0
Ödül Kriterleri	12	16,0	2	5,1	92	9,4
Hepsi	13	17,3	11	28,2	290	29,5
Toplam	75	100,0	39	100,0	982	100,0
Cevapsız	33		1		128	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 39. Katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların nedenine ilişkin görüşleri

Hanehalkı katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşler incelendiğinde;

- %34,7'si "politik ve ideolojik kaygılar",
- %17,3'ü "organizasyon problemi,"
- %16'sı "ödül kriterleri", cevabını vermiştir.

Sinema izleyicilerinin film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- %35,9'u tartışmaların nedeninin "organizasyon problemi",
- %25,6'sı "Politik ve ideolojik kaygılar",
- %2,6'sı "jüri seçimi" "kurumsal/mali bağımsızlık" görüşünü belirtmişlerdir.

Film festivali izleyicilerinin film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde;

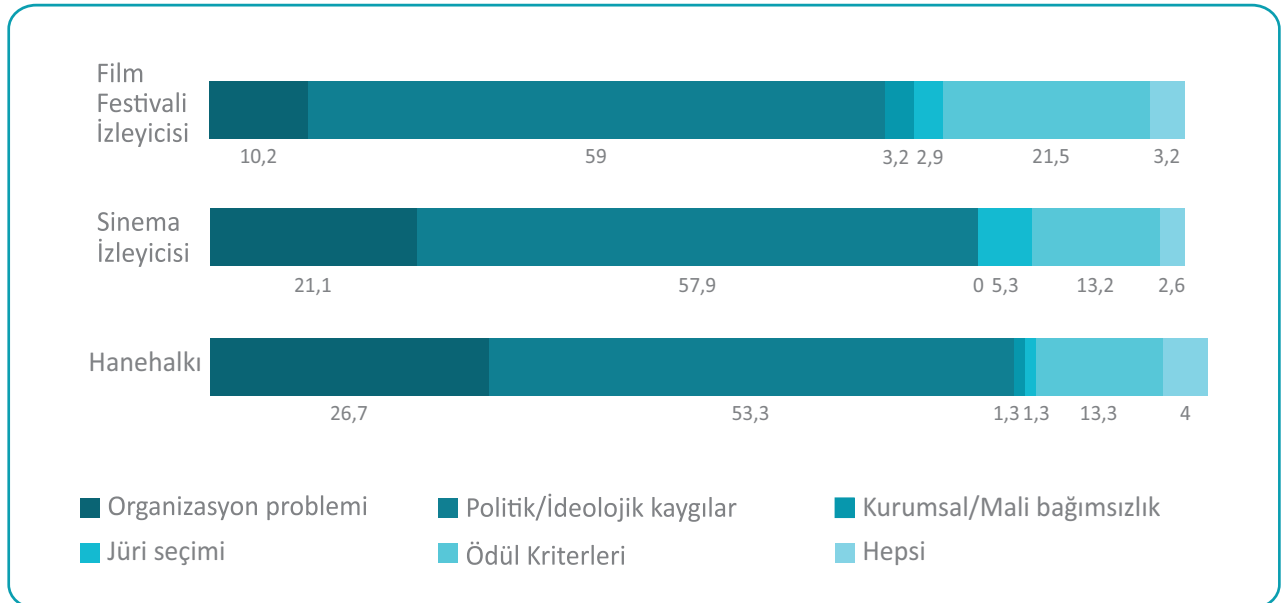
- "Politik ve ideolojik kaygılar" görüşünde olanların oranı %38,9,
- "Organizasyon problemi" görüşünde olanların oranı %10,7,
- "Ödül kriterleri", cevabını verenleri oranı %9,4'tür.

FESTİVALERLE İLGİLİ HABERLERİ TAKİP PLATFORMU

Tablo 100. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar

Film festivalleri ile ilgili haberleri nereden takip ediyorsunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
TV, Radyo	20	26,7	8	21,1	106	10,2
İnternet sayfası	40	53,3	22	57,9	612	59,0
Gazete-Dergi	1	1,3	-	-	33	3,2
Mobil Uygulamalar	1	1,3	2	5,3	30	2,9
Sosyal Medya	10	13,3	5	13,2	233	21,5
Basılı Afiş/Broşür/Bülten	3	4,0	1	2,6	33	3,2
Toplam	75	100,0	38	100,0	1037	100,0
Cevapsız	33		2		73	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 40. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar

Daha önce film festivaline katılan **hanehalkı katılımcılarının** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar;

- %53,3 ile “internet sayfası”,
- %26,7’si “TV, radyo”,
- %13,3’ü “sosyal medya” olarak belirtilmiştir.

Daha önce film festivaline katılan **sinema izleyicilerinin** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar;

- Birinci sırada %57,9 ile “internet sayfası”,
- İkinci sırada %21,1 ile “TV, radyo”,
- Üçüncü sırada %13,2 ile “sosyal medya” gelmektedir.

Daha önce film festivaline katılan **festival izleyicilerinin** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar;

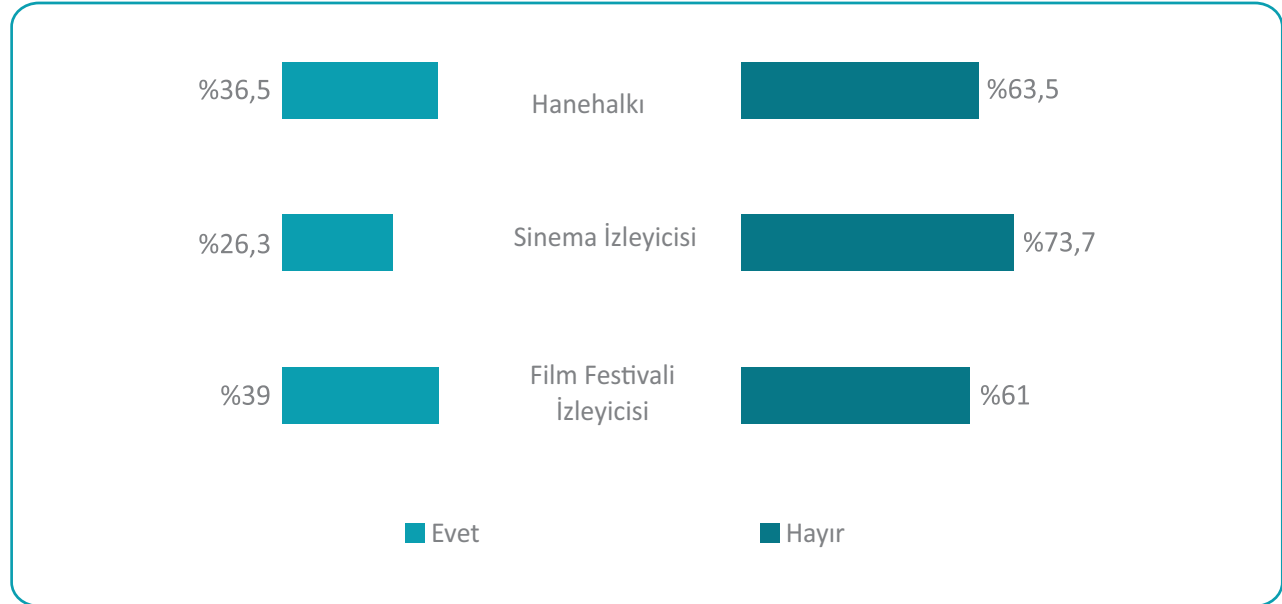
- Birinci sırada %59 ile “internet sayfası”,
- İkinci sırada %21,5 ile “sosyal medya”,
- Üçüncü sırada %10,2 ile “TV, radyo” gelmektedir.

ÖDÜL MEKANİZMASININ OBJEKTİF KRİTERLERE UYGUNLUĞU

Tablo 101. Katılımcıların film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygunluğuna ilişkin görüşleri

Sizce festivallerde ödül mekanizması objektif kriterlere uygun mu?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	27	36,5	10	26,3	373	39,0
Hayır	47	63,5	28	73,7	583	61,0
Toplam	74	100,0	38	100,0	956	100,0
Cevapsız	34		2		154	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 41. Katılımcıların film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygunluğuna ilişkin görüşleri

Hanehalkı katılımcılarının %63,5'i film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %36,5'i ise uygun olduğunu düşünmektedirler.

Sinema izleyicilerinin %74'ü film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %26'sı ise uygun olduğunu düşünmektedirler.

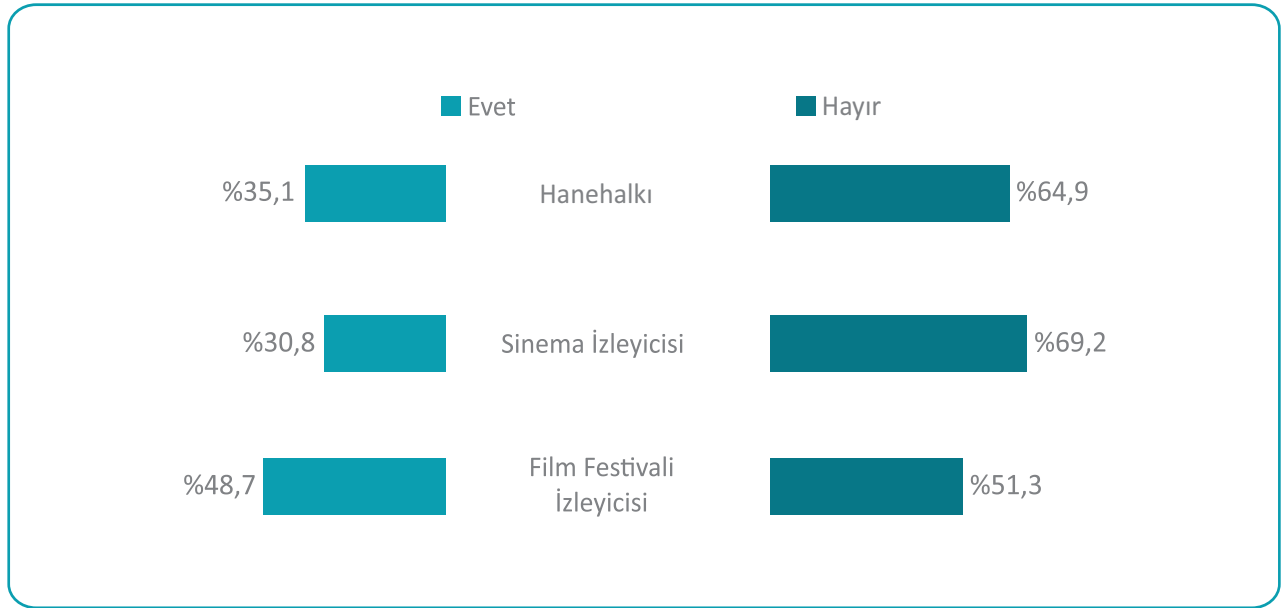
Film festivali izleyicilerinin %61'i film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %39'u ise uygun olduğunu düşünmektedirler.

FİLM FESTİVALLERİ TANITIMLARININ YETERLİLİĞİ

Tablo 102. Katılımcıların film festivallerinin tanıtımını yeterli bulma durumları

Festival tanıtımlarını yeterli buluyor musunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	26	35,1	12	30,8	504	48,7
Hayır	48	64,9	27	69,2	531	51,3
Toplam	74	100,0	39	100,0	1035	100,0
Cevapsız	34		1		75	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 42. Katılımcıların film festivallerinin tanıtımını yeterli bulma durumları

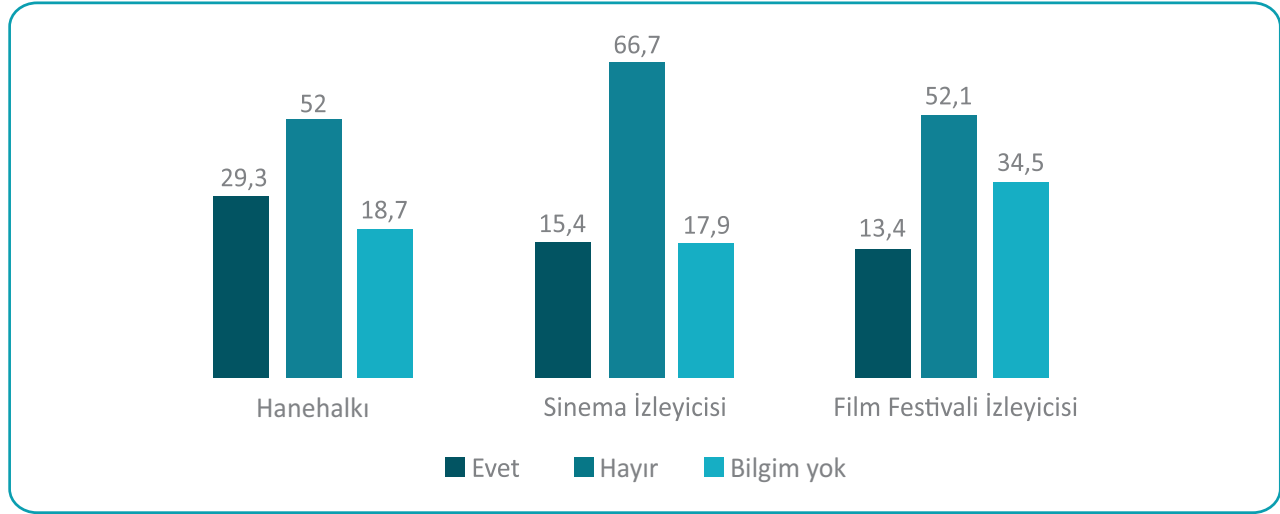
- Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının sadece %35,1'i film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Önemli bir çoğunluk ise (%64,9) tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin sadece %31'i film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Üçte iki oranındaki (%69) önemli bir çoğunluk ise tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Film festivali izleyicilerinin %48,7'si film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %51,3'ü ise tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

ESTİVALLERE VERİLEN KAMU DESTEĞİNİN YETERLİLİĞİ

Tablo 103. Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallere verilen kamu desteğini yeterli bulma durumları

Türkiye’de düzenlenen festivallere verilen kamu desteklerini yeterli buluyor musunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	22	29,3	6	15,4	138	13,4
Hayır	39	52,0	26	66,7	537	52,1
Bilgim Yok	14	18,7	7	17,9	356	34,5
Toplam	75	100,0	39	100,0	1031	100,0
Cevapsız	33		1		79	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 43. Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallere verilen kamu desteğini yeterli bulma durumları

Hanehalkı katılımcılarının Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Yarısından fazlasının (%52) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %29,3’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %18,7’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Sinema izleyicilerinin Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Yarısından fazlasının (%66,7) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %15,4’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %17,9’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Film festivali izleyicilerinin Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

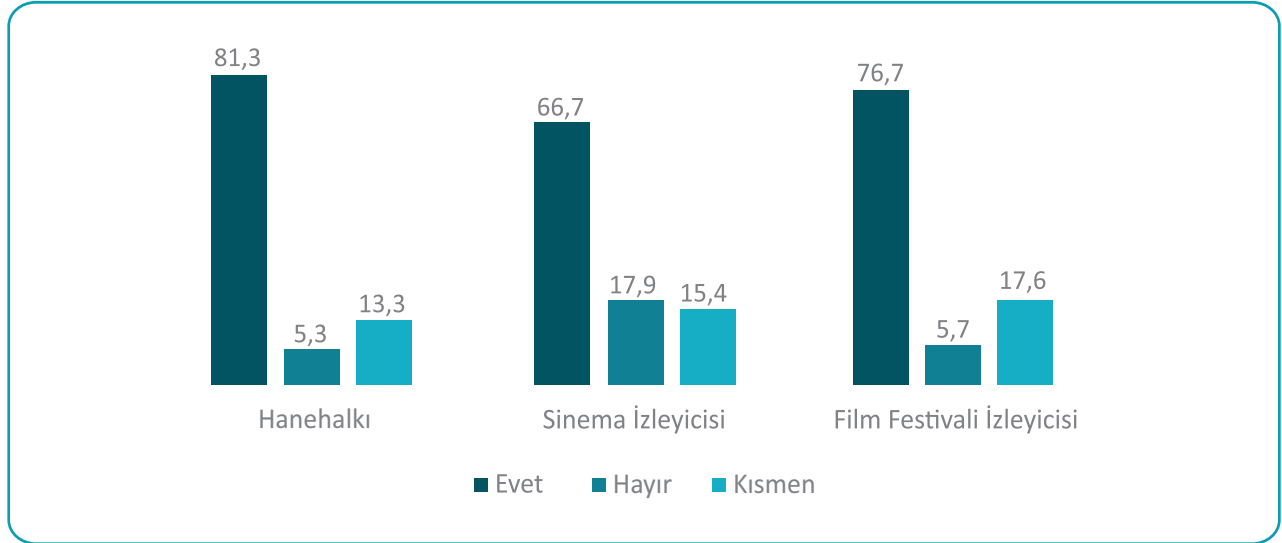
- Yarısından fazlasının (%52,1) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %13,4’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %34,5’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

FESTİVALERİN DÜZENLENDİKLERİ ŞEHRE OLUMLU KATKISI

Tablo 104. Katılımcıların festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağlayıp sağlamadığına ilişkin görüşleri

Festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağladığını düşünüyor musunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	61	81,3	26	66,7	795	76,7
Hayır	4	5,3	7	17,9	59	5,7
Kısmen	10	13,3	6	15,4	183	17,6
Toplam	75	100,0	39	100,0	1037	100,0
Cevapsız	33		1		73	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 44. Katılımcıların festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağlayıp sağlamadığına ilişkin görüşleri

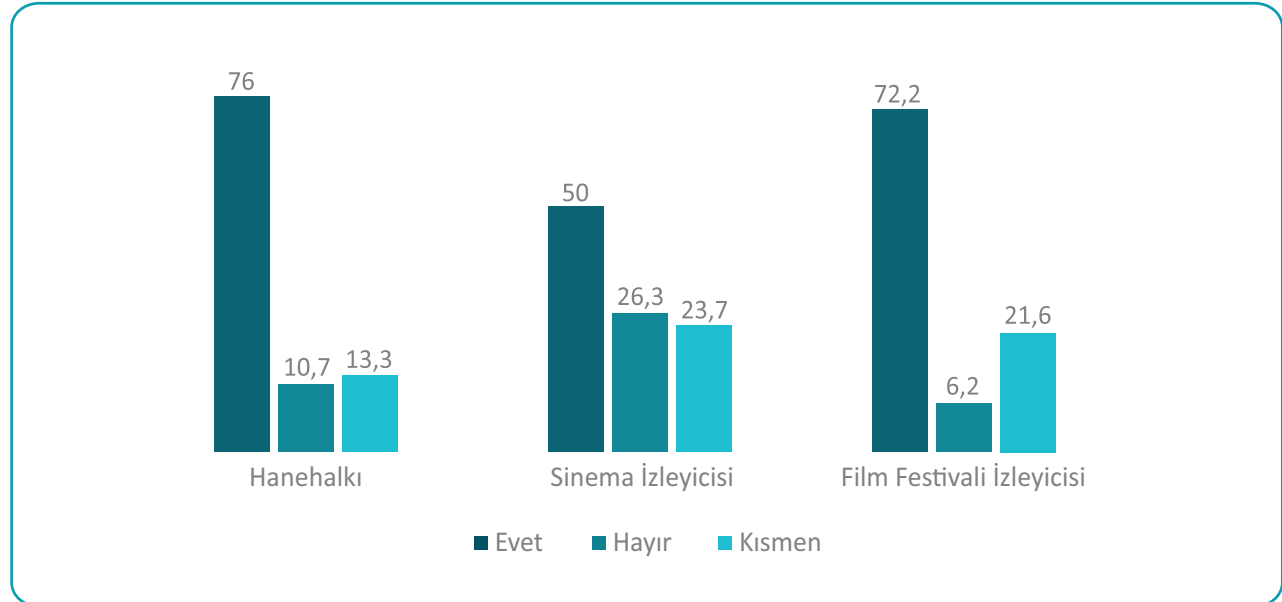
Hanehalkı katılımcılarının %81,3'ü, sinema izleyicilerinin %66,7'si, film festivali izleyicilerinin %76,7'si festivallerin düzenledikleri şehre olumlu katkı sağladığını düşünmektedir.

FESTİVALERİN İZLEYİCİDE FARKINDALIK OLUŞTURMA DURUMU

Tablo 105. Katılımcıların film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturmasına ilişkin görüşleri

Festivallerin sinema izleyicisinde bir farkındalık oluşturduğunu düşünüyor musunuz?	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Evet	57	76,0	19	50,0	743	72,2
Hayır	8	10,7	10	26,3	64	6,2
Kısmen	10	13,3	9	23,7	222	21,6
Toplam	75	100,0	38	100,0	1029	100,0
Cevapsız	33		2		81	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 45. Katılımcıların film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturmasına ilişkin görüşleri

Hanehalkı katılımcılarının %76'sı film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %13,3'tür. Katılımcıların %10,7'si ise festivallerin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.

Daha önce film festivaline katılmış **sinema izleyicilerinin** yarısı (%50) film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %24'tür. Katılımcıların %26'sı ise festivallerin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.

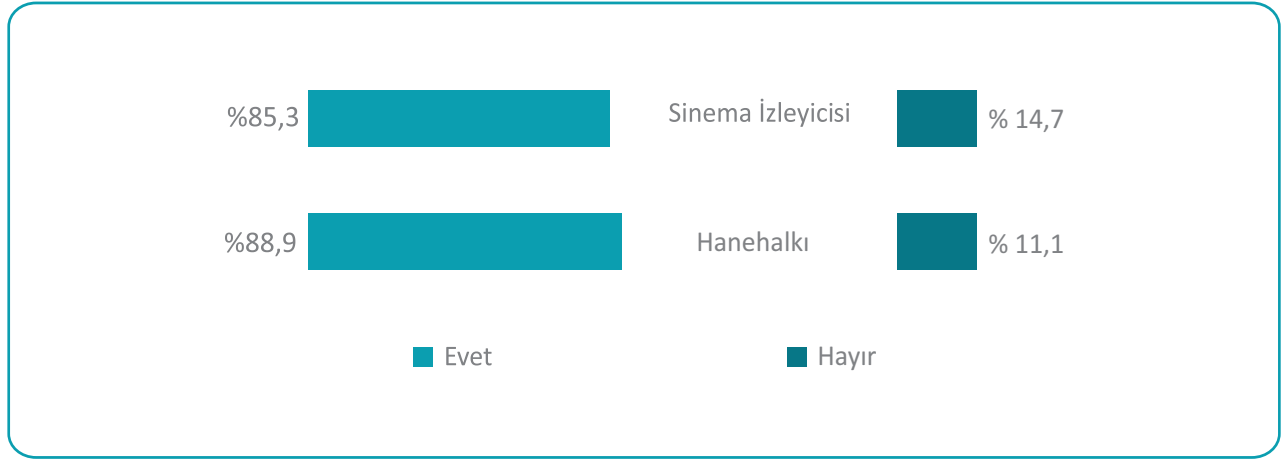
Film festivali izleyicilerinin %72,2'si film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %21,6'dır. Katılımcıların %6,2'si ise festivallerin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.

🎬 SANAT FİMLERİNE DUYULAN İLĞİ

Tablo 106. Hanehalkı ve sinema izleyicilerinin sanat filmlerine ilgi duyup duymama durumu

Sanat Filmlerine ilgi duyuyor musunuz?*	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi	
	Sıklık	%	Sıklık	%
Evet	64	88,9	29	85,3
Hayır	8	11,1	5	14,7
Toplam	72	100,0	34	100,0
Cevapsız	36		6	
Genel Toplam	108		40	

Grafik 46. Katılımcıların sanat filmlerine ilgi duyup duymamasına ilişkin görüşleri

Daha önce film festivaline katılan hanehalkı katılımcılarının %88, film festivaline katılan sinema izleyicilerinin %85'i sanat filmlerine ilgi duyduklarını belirtmişlerdir.

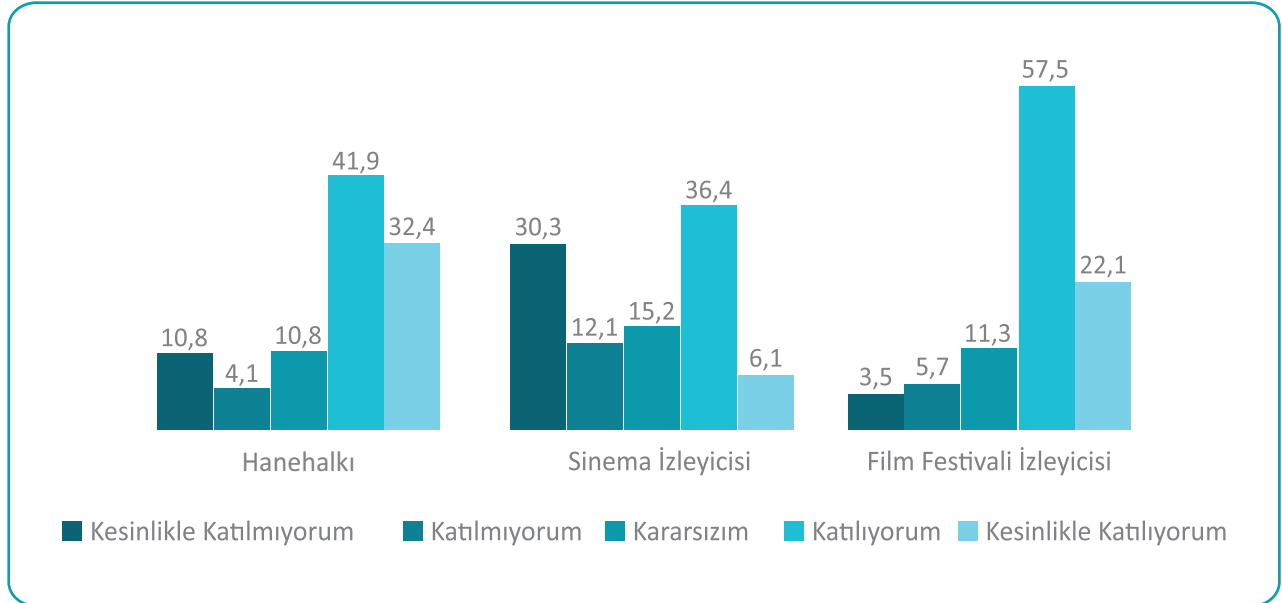
* Bu soru festival izleyicilerine sorulmamıştır.

A stylized graphic of a film camera, rendered in black and teal. The camera is positioned horizontally, with the lens on the right and the top handle on the left. The central body of the camera is white, providing a space for text. The overall design is clean and modern.

**FİLM
FESTİVALLERİNE
İLİŞKİN
KANAATLER**

Tablo 107. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranları

“Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	8	10,8	10	30,3	36	3,5
Katılmıyorum	3	4,1	4	12,1	59	5,7
Kararsızım	8	10,8	5	15,2	118	11,3
Katlıyorum	31	41,9	12	36,4	600	57,5
Kesinlikle Katlıyorum	24	32,4	2	6,1	230	22,1
Toplam	74	100,0	33	100,0	1043	100,0
Cevapsız	34		7		67	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 47. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %74,3'ü “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katlıyorum)
- Kararsızların oranı %10,8'dir.

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %42,5'i “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %15,2'dir.

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %79,6'sı “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %11,3'tür.

Tablo 108. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biridir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test χ^2
Cinsiyet						
Kadın	7,9	0	10,5	44,7	36,8	4,406
Erkek	13,9	8,3	11,1	38,9	27,8	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	16,7	4,2	8,3	50,0	20,8	8,252 P>,05
26-34 Yaş	8,0	4,0	16,0	24,0	48,0	
35-50 Yaş	8,0	4,0	8,0	52,0	28,0	
Medeni Durum						
Evli	8,1	5,4	8,1	37,8	40,5	2,764
Bekâr	16,1	3,2	12,9	41,9	25,8	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	5,9	2,9	14,7	38,2	38,2	6,205 P>,05
Öğrenci	20,0	6,7	6,7	46,7	20,0	
Emekli/Ev Hanımı	15,8	0	5,3	47,4	31,6	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	7,7	15,4	30,8	46,2	15,199 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	0	20,0	20,0	40,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	10,0	0	10,0	65,0	15,0	
Lisans	10,7	3,6	10,7	39,3	35,7	
Lisansüstü	28,6	0	0	28,6	42,9	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	8,7	0	13,0	56,5	21,7	23,334 P>,05
1401-2400 TL	20,0	5,0	5,0	25,0	45,0	
2401- 3400 TL	0	12,5	12,5	25,0	50,0	
3401-4400 TL	28,6	0	14,3	28,6	28,6	
4401-5400 TL	0	0	25,0	37,5	37,5	
5401 TL ve Üstü	0	14,3	0	85,7	0	

Hanehalkı katılımcılarından daha önce film festivaline katılmış olanların “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında festivallerin sinema endüstrisi için önemli pazarlardan biri olduğu kanaatinde olanların oranı bu görüşte olmayanlara kıyasla oldukça yüksektir.

Tablo 109. Sinema izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	11,1	11,1	16,7	55,6	5,6	9,199 p>,05
Erkek	53,3	13,3	13,3	13,3	6,7	
Yaş						
16-25 Yaş	45,5	9,1	9,1	36,4	0	13,519 p>,05
26-34 Yaş	27,3	27,3	9,1	27,3	9,1	
35-50 Yaş	0	0	42,9	57,1	0	
51 Yaş ve Üstü	33,3	0	0	33,3	33,3	
Medeni Durum						
Evli	23,1	15,4	15,4	30,8	15,4	3,559 P>,05
Bekâr	35,0	10,0	15,0	30,4	0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	37,5	6,3	12,5	31,3	12,5	5,781 P>,05
Öğrenci	30,0	10,0	10,0	50,0	0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	40,0	20,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	40,0	40,0	0	20,0	0	14,706 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	50,0	16,7	33,3	0	0	
Lisans	25,0	5,0	10,0	50,0	10,0	
Lisansüstü	0	0	50,0	50,0	0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	42,9	7,1	21,4	28,6	0	16,057 P>,05
1401-2400 TL	50,0	16,7	16,7	16,7	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	50,0	0	
3401-4400 TL	33,3	0	33,3	33,3	0	
4401-5400 TL ve Üstü	0	0	0	75,0	25	

Sinema izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivallerin film endüstrisi için önemli bir pazar olduğu görüşünde olanlarla bu görüşte olmayanların aynı oranda olduğu söylenebilir. Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin %15'i “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” görüşü hakkında kararsız olduğunu belirtirken geriye kalanların yarısı bu görüşe katıldıklarını diğer yarısı ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. Diğer taraftan katılımcıların bu görüşleri cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılık göstermemektedir.

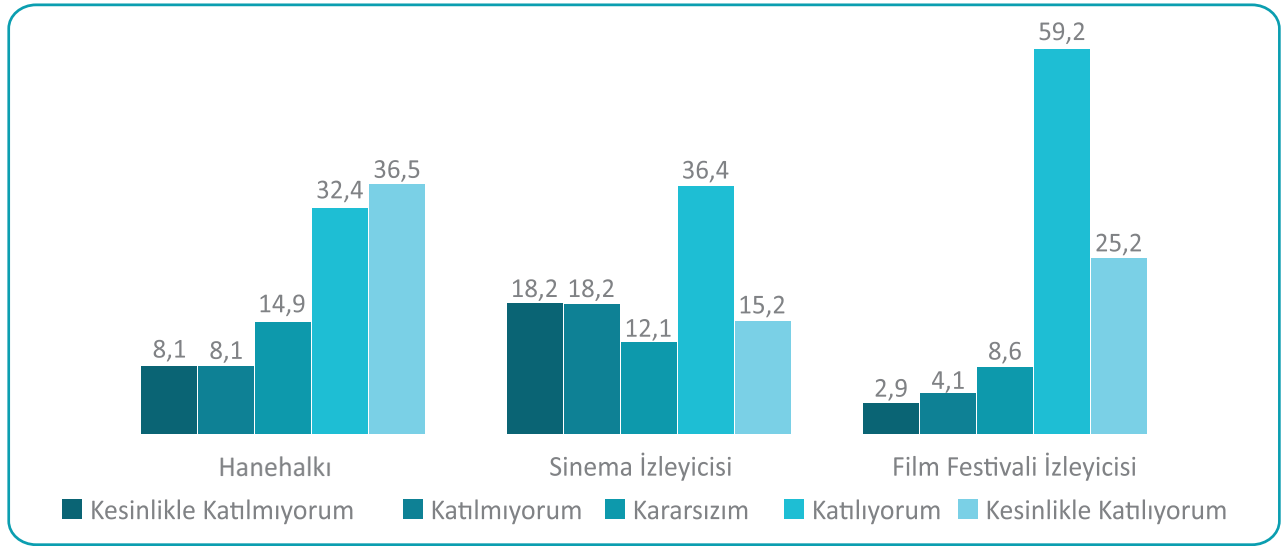
Tablo 110. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	3,4	5,3	10,2	59,6	21,5	3,573
Erkek	3,5	6,0	12,5	55,4	22,6	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	4,6	5,5	12,5	55,9	21,6	29,190 p>,05
26-34 Yaş	2,4	6,5	9,8	57,7	23,6	
35-50 Yaş	0,6	8,2	10,1	58,2	22,8	
51 Yaş ve Üstü	4,6	0	11,4	67,0	17,0	
Medeni Durum						
Evli	2,6	4,7	8,9	61,3	22,5	15,636
Bekâr	3,4	5,4	12,2	57,6	21,3	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,8	7,6	10,6	58,2	21,9	16,816 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	12,5	7,5	57,5	20,0	
Öğrenci	4,5	4,3	12,0	56,2	22,9	
Emekli	4,5	0	7,6	69,7	18,2	
Ev Hanımı	0	9,1	18,2	50,0	22,7	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	11,1	3,7	14,8	55,6	14,8	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	10,0	20,0	40,0	30,0	50,983 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,1	3,1	28,1	50,0	15,6	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,7	10,9	9,8	54,3	22,3	
Ön lisans	10,3	10,3	20,5	48,7	10,3	
Lisans	3,0	4,0	10,5	59,6	22,8	
Lisansüstü	4,2	5,6	11,3	56,3	22,5	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,3	5,0	11,5	58,0	22,2	26,007 P>,05
1401-2400 TL	4,3	7,3	12,8	57,3	18,3	
2401- 3400 TL	1,1	7,9	10,1	62,9	18,0	
3401-4400 TL	4,2	4,2	10,4	56,3	25,0	
4401-5400 TL	1,4	5,5	8,2	63,0	21,9	
5401 TL ve ve Üstü	3,1	5,4	11,5	57,7	22,3	

Festival izleyicilerinin “Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=11,192$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Eğitim durumu açısından lisans mezunu katılımcılarda bu görüşe katıldıklarını belirtenlerin oranı diğer eğitim kademele-rinkinden anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 111. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranları

“Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	6	8,1	6	18,2	30	2,9
Katılmıyorum	6	8,1	6	18,2	43	4,1
Kararsızım	11	14,9	4	12,1	89	8,6
Katılıyorum	24	32,4	12	36,4	616	59,2
Kesinlikle Katılıyorum	27	36,5	5	15,2	262	25,2
Toplam	74	100,0	33	100,0	1040	100,0
Cevapsız	34		7		70	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 48. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcıların;**

- %68,9'u “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %14,9'dur.

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %51,6'sı “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %12,1'dir.

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %84,4'ü “Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %8,6'dır.

Tablo 112. Hanehalkı katılımcılarının “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	7,9	5,3	10,5	36,8	39,5	2,489
Erkek	8,3	11,1	19,4	27,8	33,3	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	12,5	20,8	29,2	25,0	13,459
26-34 Yaş	12,0	0	16,0	20,0	52,0	P>,05
35-50 Yaş	0	12,0	8,0	48,0	32,0	
Medeni Durum						
Evli	2,7	8,1	8,1	40,5	40,5	4,977
Bekâr	16,1	9,7	12,9	25,8	35,5	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	5,9	5,9	11,8	23,5	52,9	14,243
Öğrenci	20,0	13,3	26,7	26,7	13,3	P>,05
Emekli/Ev Hanımı	5,3	10,5	5,3	52,6	26,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	23,1	38,5	38,5	22,122
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	0	20,0	20,0	40,0	P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	10,0	10,0	0	60,0	20,0	
Lisans	10,7	7,1	21,4	17,9	42,9	
Lisansüstü	0	28,6	0	14,3	57,1	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	8,7	4,3	21,7	43,5	21,7	15,977
1401-2400 TL	15,0	10,0	5,0	25,0	45,0	P>,05
2401- 3400 TL	0	0	25,0	25,0	50,0	
3401-4400 TL	14,3	28,6	0	14,3	42,9	
4401-5400 TL	0	0	14,3	42,9	42,9	
5401 TL ve Üstü	0	0	14,3	42,9	42,9	

Hanehalkı katılımcılarının “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelir göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında festivalin düzenlendiği kent sakinlerinin festival süreçlerine dâhil edilmesi gerektiğini düşünenlerin oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 113. Sinema izleyicilerinin “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,6	22,2	11,1	44,4	16,7	4,581 p>,05
Erkek	33,3	13,3	13,3	26,7	13,3	
Yaş						
16-25 Yaş	27,3	18,2	9,1	36,4	9,1	9,205 p>,05
26-34 Yaş	18,2	18,2	27,3	18,2	18,2	
35-50 Yaş	0	28,6	0	57,1	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	15,4	30,8	7,7	30,8	15,4	2,524 P>,05
Bekâr	20,0	10,0	15,0	40,0	15,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	25,0	12,5	12,5	31,3	18,8	3,953 P>,05
Öğrenci	20,0	20,0	10,0	40,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	20,0	20,0	60,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	20,0	20,0	40,0	0	9,586 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	16,7	50,0	16,7	16,7	0	
Lisans	20,0	10,0	10,0	40,0	20,0	
Lisansüstü	0	0	0	50,0	50,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	21,4	14,3	21,4	35,7	7,1	12,291 P>,05
1401-2400 TL	33,3	16,7	0	50,0	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	33,3	0	0	66,7	0	
4401-5400 TL	0	25,0	25,0	25,0	25,0	

Daha önce film festivaline katılmış **sinema izleyicilerinin** “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivalin düzenlendiği kent sakinlerinin festival süreçlerine dâhil edilmesi gerektiğini düşünenlerin oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

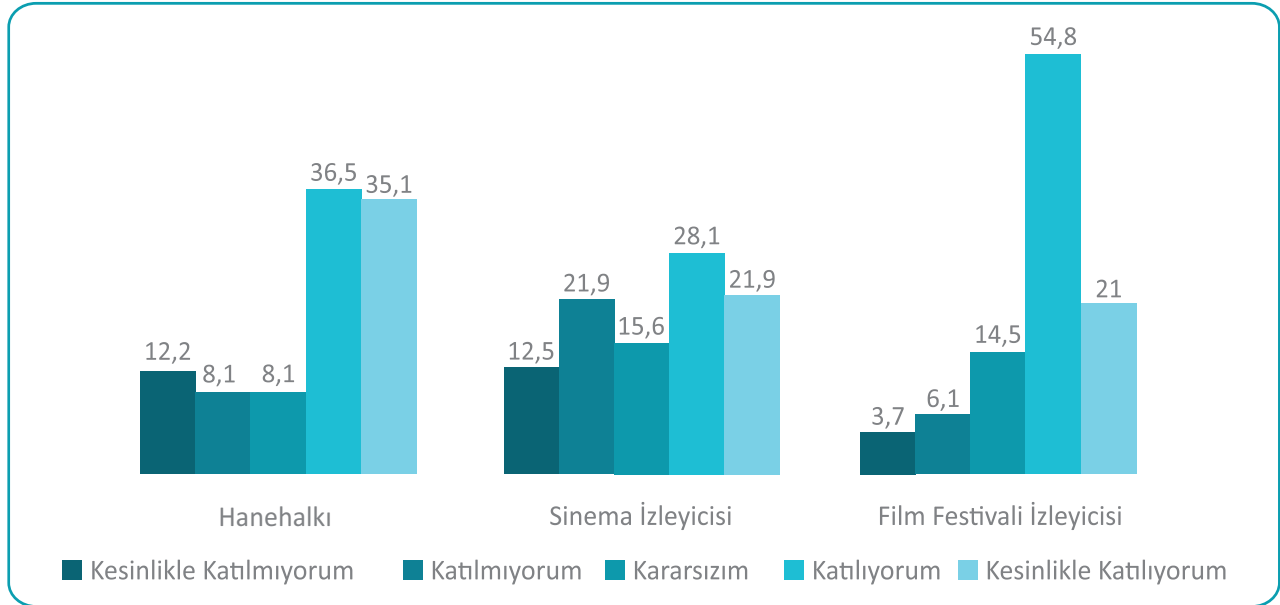
Tablo 114. Film festivali izleyicilerinin “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,6	3,6	9,0	59,9	24,9	5,487
Erkek	3,2	4,7	8,1	58,5	25,5	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	3,1	4,9	9,7	57,7	24,5	15,235 P>,05
26-34 Yaş	2,8	3,3	9,4	54,1	30,3	
35-50 Yaş	1,9	5,1	3,8	65,0	24,2	
51 Yaş ve Üstü	3,4	0	8,0	71,6	17,0	
Medeni Durum						
Evli	3,2	2,1	11,1	58,2	25,4	13,554
Bekâr	2,4	4,6	7,9	60,4	24,7	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,5	4,8	5,8	62,2	24,6	22,327 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	5,0	10,0	57,5	25,0	
Öğrenci	3,3	4,1	10,7	55,6	26,2	
Emekli	3,0	0	6,1	75,8	15,2	
Ev Hanımı	0	0	18,2	45,5	36,4	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,7	7,4	3,7	59,3	25,9	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	30,0	50,0	20,0	66,180 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	6,7	20,0	53,3	20,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	4,4	5,5	4,4	57,7	28,0	
Ön Lisans	5,1	17,9	15,4	48,7	12,8	
Lisans	2,4	2,6	9,6	60,0	25,4	
Lisansüstü	2,8	5,6	3,5	62,2	25,9	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,8	4,1	10,5	57,5	24,1	39,261 P>,05
1401-2400 TL	1,8	5,5	8,6	56,4	27,6	
2401- 3400 TL	0	3,4	10,1	62,9	23,6	
3401-4400 TL	3,1	5,2	4,2	61,5	26,0	
4401-5400 TL	1,4	0	9,6	67,1	21,9	
5401 TL ve Üstü	3,1	5,4	3,9	65,1	22,5	

Film festivali izleyicilerinin “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=66,180$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre lisans ve lisansüstü mezunu olan film festivali izleyicilerinin %90'a yakınının “Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir” kanaatinde olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 115. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranları

“Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	9	12,2	4	12,5	38	3,7
Katılmıyorum	6	8,1	7	21,9	63	6,1
Kararsızım	6	8,1	5	15,6	150	14,5
Katlıyorum	27	36,5	9	28,1	568	54,8
Kesinlikle Katılıyorum	26	35,1	7	21,9	218	21,0
Toplam	74	100,0	32	100,0	1037	100,0
Cevapsız	34		8		73	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 49. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %71,6'sı “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %8,1'dir

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %50'si “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %15,6'dır

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %75,8'i “Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %14,5'dir.

Tablo 116. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	10,5	10,5	7,9	31,6	39,5	1,794
Erkek	13,9	5,6	8,3	41,7	30,6	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	20,8	8,3	8,3	45,8	16,7	9,485
26-34 Yaş	12,0	4,0	4,0	32,0	48,0	P>,05
35-50 Yaş	4,0	12,0	12,0	32,0	40,0	
Medeni Durum						
Evlü	5,4	8,1	8,1	29,7	48,6	7,695
Bekâr	22,6	6,5	6,5	41,9	22,6	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	8,8	5,9	2,9	35,3	47,1	7,731
Öğrenci	26,7	6,7	6,7	40,0	20,0	P>,05
Emekli/Ev Hanımı	10,5	10,5	10,5	42,1	26,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	7,7	15,4	23,1	53,8	12,987
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	0	0	40,0	40,0	P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	10,0	5,0	5,0	60,0	20,0	
Lisans	17,9	7,1	10,7	28,6	35,7	
Lisansüstü	14,3	14,3	0	28,6	42,9	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	13,0	4,3	8,7	47,8	26,1	26,052
1401-2400 TL	25,0	0	0	30,0	45,0	
2401- 3400 TL	12,5	0	37,5	12,5	37,5	*P<,05
3401-4400 TL	0	28,6	14,3	28,6	28,6	
4401-5400 TL	0	25,0	0	25,0	50,0	
5401 TL ve Üstü	0	14,3	0	71,4	14,3	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece aylık gelire ($X^2=26,052$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve eğitim durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre 2401-3400 TL geliri olan katılımcıların %50’si “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşüne katıldığını belirtirken diğer gelir düzeylerinde bu görüşte olanların oranı oldukça yüksektir. Diğer bir ifadeyle 2401-3400 TL geliri olan katılımcılar arasında bu görüşte olanların oranı diğerlerine kıyasla oldukça düşük olup kararsız olduklarını belirten katılımcıların oranı daha yüksektir.

Tablo 117. Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test X ²
Genel	12,5	21,9	15,6	28,1	21,9	
Cinsiyet						
Kadın	0	23,5	11,8	35,3	29,4	6,231 p>,05
Erkek	26,7	20,0	20,0	20,0	13,3	
Yaş						
16-25 Yaş	9,1	9,1	36,4	27,3	18,2	11,059 p>,05
26-34 Yaş	30,0	10,0	10,0	20,0	30,0	
35-50 Yaş	0	42,9	0	42,9	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	33,3	0	33,3	33,3	
Medeni Durum						
Evli	8,3	41,7	8,3	16,7	25,0	4,945 P>,05
Bekâr	15,0	10,0	20,0	35,0	20,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	20,0	33,3	0,0	20,0	26,7	12,235 P>,05
Öğrenci	0	10,0	40,0	30,0	20,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	0	60,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	20,0	40,0	20,0	0	15,176 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	33,3	33,3	0	0	
Lisans	5,3	21,1	5,3	36,8	31,6	
Lisansüstü	0	0	0	50,0	50,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	14,3	21,4	21,4	35,7	7,1	13,606 P>,05
1401-2400 TL	33,3	33,3	16,7	16,7	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	0	0	100,0	0	
4401-5400 TL	0	25,0	0	25,0	50,0	

Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşünde olanların oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 118. Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

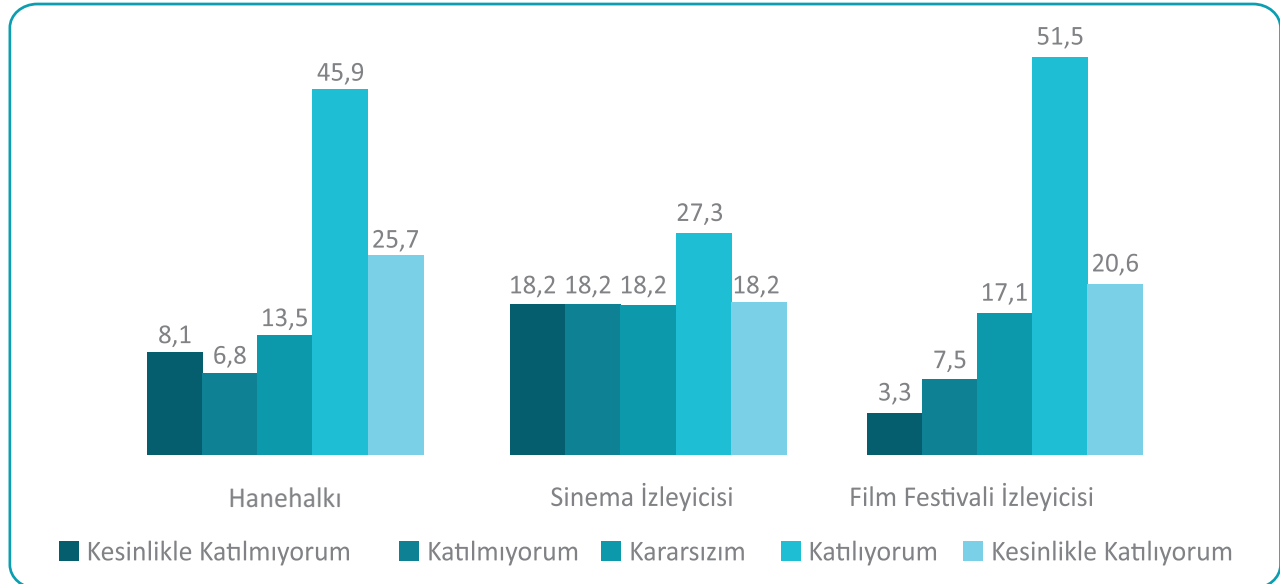
Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	4,6	3,8	13,5	56,3	21,7	14,972
Erkek	2,7	8,4	15,5	53,2	20,2	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	4,2	5,3	14,3	52,0	24,0	22,434 P>,05
26-34 Yaş	2,9	7,8	15,2	57,2	16,9	
35-50 Yaş	2,5	5,1	14,0	58,0	19,7	
51 Yaş ve Üstü	2,3	6,8	14,8	59,1	15,9	
Medeni Durum						
Evli	3,7	8,0	16,6	55,1	16,6	,954
Bekâr	3,3	5,4	14,4	55,7	21,1	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	3,3	6,9	14,2	57,9	17,8	27,952 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,6	12,8	23,1	46,2	15,4	
Öğrenci	4,3	4,8	13,7	52,9	24,3	
Emekli	1,5	7,6	13,6	60,6	16,7	
Ev Hanımı	4,5	4,5	22,7	36,4	31,8	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,7	7,4	11,1	59,3	18,5	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	30,0	60,0	10,0	52,706 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,3	3,3	26,7	50,0	16,7	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	4,5	7,2	6,6	54,1	27,6	
Ön Lisans	10,3	12,8	10,3	53,8	12,8	
Lisans	3,1	5,2	17,4	52,1	22,3	
Lisansüstü	3,5	7,7	10,5	65,7	12,6	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,6	4,1	13,7	55,9	22,8	47,678 P>,05
1401-2400 TL	4,9	8,6	16,6	52,1	17,8	
2401- 3400 TL	0	6,7	6,7	69,7	16,9	
3401-4400 TL	5,3	6,3	15,8	48,4	24,2	
4401-5400 TL	0	5,5	20,5	52,1	21,9	
5401 TL ve Üstü	3,2	9,3	14,7	59,7	13,2	

Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=52,706$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre ön lisans ve lisans mezunu katılımcılar arasında “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” kanaatinde olanlarının oranının diğer eğitim kademelerine kıyasla daha düşük olduğu dikkat çekmektedir. Ön lisans ve lisans mezunu festival izleyicileri diğer katılımcılara kıyasla “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir” görüşünü daha az onaylamaktadırlar.

Tablo 119. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranları

“Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	6	8,1	6	18,2	34	3,3
Katılmıyorum	5	6,8	6	18,2	77	7,5
Kararsızım	10	13,5	6	18,2	176	17,1
Katlıyorum	34	45,9	9	27,3	529	51,5
Kesinlikle Katlıyorum	19	25,7	6	18,2	212	20,6
Toplam	74	100,0	33	100,0	1028	100,0
Cevapsız	34		7		82	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 50. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranları

Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;

- %71,6'sı “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” görüşüne katılmaktadır (katlıyorum + kesinlikle katlıyorum)
- Kararsızların oranı %13,5'dir

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %45,5'i “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %118,2'dir

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %72,1'i “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %17,1'dir

Tablo 120. Hanehalkı katılımcılarının “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır							
Nitelikler		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet							
	Kadın	10,5	2,6	13,2	52,6	21,1	3,828
	Erkek	5,6	11,1	13,9	38,9	30,6	p>,05
Yaş							
	16-25 Yaş	12,5	8,3	12,5	45,8	20,8	3,857 P>,05
	26-34 Yaş	8,0	4,0	16,0	52,0	20,0	
	35-50 Yaş	4,0	8,0	12,0	40,0	36,0	
Medeni Durum							
	Evli	5,4	5,4	8,1	48,6	32,4	3,076
	Bekâr	12,9	9,7	12,9	45,2	19,4	P>,05
Çalışma Durumu							
	Ücretli Çalışan	5,9	5,9	11,8	44,1	32,4	3,850 P>,05
	Öğrenci	13,3	6,7	20,0	46,7	13,3	
	Emekli/Ev Hanımı	10,5	5,3	10,5	42,1	31,6	
Eğitim Durumu							
	İlkokul	0	0	30,8	30,8	38,5	20,689 P>,05
	Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	20,0	20,0	60,0	0	
	Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	0	10,0	70,0	15,0	
	Lisans	14,3	7,1	10,7	42,9	25,0	
	Lisansüstü	14,3	14,3	0	14,3	57,1	
Aylık Gelir (Bireysel)							
	0-1400 TL	4,3	4,3	21,7	39,1	30,4	16,243 P>,05
	1401-2400 TL	20,0	5,0	5,0	45,0	25,0	
	2401- 3400 TL	0	12,5	12,5	62,5	12,5	
	3401-4400 TL	14,3	0	28,6	42,9	14,3	
	4401-5400 TL	0	12,5	12,5	25,0	50,0	
	5401 TL ve Üstü	0	14,3	0	71,4	14,3	

Hanehalkı araştırması katılımcılarının “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” görüşünde olanların oranının bu görüşte olanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 121. Sinema izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır							
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test	X ²
Cinsiyet							
Kadın	11,1	5,6	27,8	38,9	16,7	8,137	p>,05
Erkek	26,7	33,3	6,7	13,3	20,0		
Yaş							
16-25 Yaş	18,2	18,2	27,3	27,3	9,1	8,941	p>,05
26-34 Yaş	9,1	36,4	9,1	18,2	27,3		
35-50 Yaş	14,3	0	28,6	42,9	14,3		
51 Yaş ve Üstü	33,3	0	0	33,3	33,3		
Medeni Durum							
Evli	23,1	23,1	15,4	23,1	15,4	1,167	P>,05
Bekâr	15,0	15,0	20,0	30,0	20,0		
Çalışma Durumu							
Ücretli Çalışan	25,0	12,5	18,8	25,0	18,8	3,016	P>,05
Öğrenci	10,0	20,0	20,0	40,0	10,0		
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0		
Eğitim Durumu							
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	60,0	0	20,0	0	17,065	*P<,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	16,7	50,0	0	0		
Lisans	15,0	10,0	15,0	40,0	20,0		
Lisansüstü	0	0	0	0	100,0		
Aylık Gelir							
0-1400 TL	21,4	21,4	21,4	21,4	14,3	11,794	P>,05
1401-2400 TL	33,3	33,3	16,7	16,7	0		
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0		
3401-4400 TL	33,3	0	0	66,7	0		
4401-5400 TL	0	0	25,0	50,0	25,0		

Sinema izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=17,065$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir. Buna göre ortaokul mezunu katılımcıların %80’i “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmazken lisansüstü mezunlarının tamamı ve lisans mezunlarının %60’ı bu kanaatte olduklarını belirtmişlerdir.

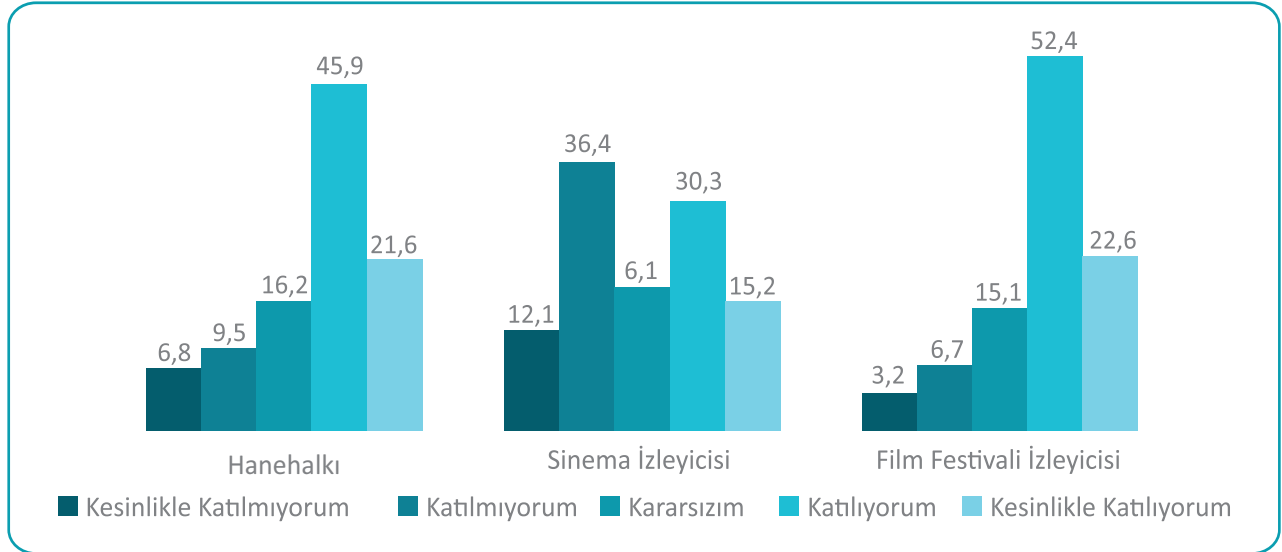
Tablo 122. Film festivali izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	3,6	6,7	17,9	51,6	20,2	1,775
Erkek	3,0	8,3	16,3	51,3	21,1	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	4,1	7,8	17,4	49,6	21,1	13,042 P>,05
26-34 Yaş	2,5	7,0	18,9	51,0	20,6	
35-50 Yaş	2,6	7,8	15,0	52,9	21,6	
51 Yaş ve Üstü	2,3	5,7	14,9	62,1	14,9	
Medeni Durum						
Evli	2,1	8,0	18,7	55,1	16,0	4,046
Bekâr	3,4	7,5	16,9	51,6	20,7	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,3	8,2	16,1	53,7	19,7	22,688 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,6	12,8	20,5	33,3	30,8	
Öğrenci	4,6	6,9	17,2	50,4	20,9	
Emekli	1,5	6,2	12,3	66,2	13,8	
Ev Hanımı	0	4,5	27,3	40,9	27,3	
Başka nedenlerden çalışmayan	3,8	7,7	26,9	38,5	23,1	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	50,0	30,0	21,329 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,4	3,4	27,6	44,8	20,7	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,4	6,7	14,6	48,9	26,4	
Ön Lisans	7,7	12,8	10,3	46,2	23,1	
Lisans	3,1	7,6	18,2	50,9	20,3	
Lisansüstü	2,8	8,5	15,5	58,5	14,8	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,4	6,1	18,4	50,1	22,0	20,712 P>,05
1401-2400 TL	3,1	7,4	20,4	53,1	16,0	
2401- 3400 TL	2,2	7,9	14,6	55,1	20,2	
3401-4400 TL	3,2	6,5	18,3	49,5	22,6	
4401-5400 TL	1,4	9,6	12,3	56,2	20,5	
5401 TL ve üstü	2,4	12,6	12,6	55,9	16,5	

Festival izleyicilerinin “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre film festivaline katılan izleyiciler arasında her dört kişiden üçünün “Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır” görüşünde olduğu söylenebilir.

Tablo 123. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranları

“Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	5	6,8	4	12,1	33	3,2
Katılmıyorum	7	9,5	12	36,4	69	6,7
Kararsızım	12	16,2	2	6,1	155	15,1
Katılıyorum	34	45,9	10	30,3	539	52,4
Kesinlikle Katılıyorum	16	21,6	5	15,2	232	22,6
Toplam	74	100,0	33	100,0	1028	100,0
Cevapsız	34		7		82	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 51. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %67,2'si “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %16,2'dir

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %45,5'i “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %6,1'dir

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %75'i “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %15,1'dir.

Tablo 124. Hanehalkı katılımcılarının “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test χ^2
Cinsiyet						
Kadın	7,9	7,9	7,9	57,9	18,4	6,494
Erkek	5,6	11,1	25,0	33,3	25,0	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	12,5	8,3	54,2	12,5	8,850
26-34 Yaş	4,0	12,0	28,0	32,0	24,0	P>,05
35-50 Yaş	4,0	4,0	12,0	52,0	28,0	
Medeni Durum						
Evli	2,7	8,1	18,9	48,6	21,6	4,841
Bekâr	12,9	12,9	6,5	41,9	25,8	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	5,9	2,9	20,6	47,1	23,5	9,555
Öğrenci	13,3	20,0	13,3	33,3	20,0	P>,05
Emekli/Ev Hanımı	0	15,8	10,5	63,2	10,5	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	7,7	23,1	61,5	7,7	9,492
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	20,0	20,0	20,0	40,0	P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	10,0	15,0	50,0	20,0	
Lisans	10,7	7,1	10,7	46,4	25,0	
Lisansüstü	0	14,3	28,6	28,6	28,6	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	8,7	13,0	13,0	47,8	17,4	13,952
1401-2400 TL	10,0	15,0	20,0	45,0	10,0	P>,05
2401- 3400 TL	0	0	12,5	50,0	37,5	
3401-4400 TL	0	0	42,9	42,9	14,3	
4401-5400 TL	0	0	0	50,0	50,0	
5401 TL ve Üstü	14,3	0	14,3	42,9	28,6	

Hanehalkı katılımcılarının “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” görüşünde olanların oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 125. Sinema izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsız	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	0	44,4	11,1	27,8	16,7	6,693
Erkek	26,7	26,7	0	33,3	13,3	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	9,1	27,3	18,2	36,4	9,1	7,392 p>,05
26-34 Yaş	18,2	36,4	0	27,3	18,2	
35-50 Yaş	0	57,1	0	28,6	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	33,3	0	33,3	33,3	
Medeni Durum						
Evli	0	69,2	0	7,7	23,1	13,734
Bekâr	20,0	15,0	10,0	45,0	10,0	*P<,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	18,8	43,8	0	12,5	25,0	10,694 P>,05
Öğrenci	0	20,0	20,0	50,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	40,0	0	40,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	60,0	0	20,0	0	11,625 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	50,0	0	16,7	0	
Lisans	5,0	30,0	10,0	30,0	25,0	
Lisansüstü	0	0	0	100,0	0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	21,4	21,4	7,1	42,9	7,1	14,180 P>,05
1401-2400 TL	16,7	66,7	0	16,7	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	66,7	0	33,3	0	
4401-5400 TL	0	25,0	0	50,0	25,0	

Sinema izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece medeni duruma ($X^2=13,734$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre evli katılımcıların %69,2’si “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” görüşüne katılmazken bekârların %55’i bu ifadeye “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Diğer bir ifadeyle bekâr sinema izleyicileri evlilere kıyasla kaliteli film organizasyonlarının sinema sektörünün gelişmesinde en önemli itici güç olduğu kanaatini daha fazla taşımaktadırlar. Genel olarak değerlendirildiğinde ise bu kanaatte olmayan katılımcıların oranının katılanlara kıyasla az da olsa daha yüksek olduğu görülmektedir.

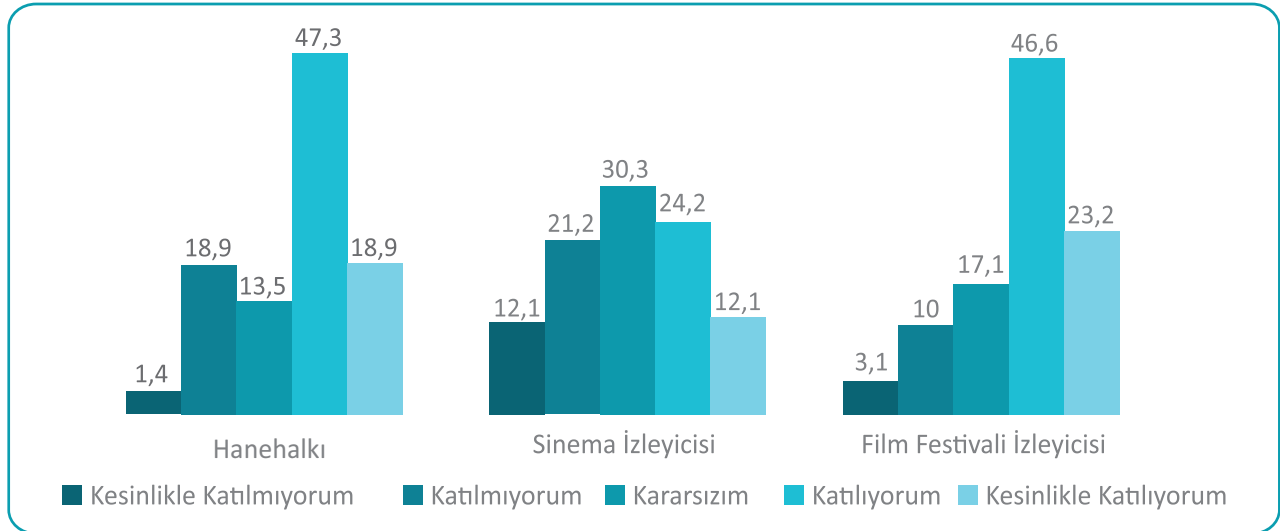
Tablo 126. Film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	4,0	6,9	14,9	51,0	23,2	2,759 P>,05
Erkek	2,4	6,6	15,3	53,9	21,9	
Yaş						
16-25 Yaş	4,1	7,2	17,1	49,5	22,1	18,021 P>,05
26-34 Yaş	2,9	5,8	12,3	57,2	21,8	
35-50 Yaş	2,5	8,3	16,6	49,7	22,9	
51 Yaş ve Üstü	0	3,6	8,3	60,7	27,4	
Medeni Durum						
Evli	2,1	3,7	17,0	52,1	25,0	6,132 P>,05
Bekâr	3,0	7,5	14,9	53,6	21,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,0	6,6	14,9	55,2	21,3	19,055 P>,05
İş Arayan İşsiz	5,1	10,3	12,8	46,2	25,6	
Öğrenci	4,2	7,1	15,7	50,4	22,6	
Emekli	1,6	4,7	9,4	62,5	21,9	
Ev Hanımı	4,5	0	27,3	40,9	27,3	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	4,3	8,7	47,8	39,1	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	10,0	20,0	40,0	30,0	54,393 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,2	3,2	35,5	38,7	19,4	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	12,2	19,9	43,1	19,9	
Ön Lisans	8,1	5,4	29,7	43,2	13,5	
Lisans	2,8	5,5	13,0	55,1	23,6	
Lisansüstü	0,7	6,4	8,6	60,0	24,3	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	4,6	7,2	15,9	49,4	22,9	*42,318 P>,05
1401-2400 TL	0,6	6,2	20,4	51,2	21,6	
2401- 3400 TL	2,2	15,7	11,2	55,1	15,7	
3401-4400 TL	3,3	3,3	14,1	57,6	21,7	
4401-5400 TL	0	0	17,8	61,6	20,5	
5401 TL ve Üstü	2,4	5,5	10,2	59,1	22,8	

Film festivali izleyicilerinin “Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumu ($X^2=54,393$, $p<,05$) ve aylık gelire ($X^2=42,318$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum yaş ve çalışma durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre lisansüstü mezunlarının %80 civarında bu kanaatte olduğu ve 2041-3400 TL arası gelire sahip olanlarda bu görüşte olmayanların oranının diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 127. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranları

“Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,4	4	12,1	32	3,1
Katılmıyorum	14	18,9	7	21,2	103	10,0
Kararsızım	10	13,5	10	30,3	176	17,1
Katılıyorum	35	47,3	8	24,2	479	46,6
Kesinlikle Katılıyorum	14	18,9	4	12,1	239	23,2
Toplam	74	100,0	33	100,0	1029	100,0
Cevapsız	34		7		81	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 52. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %66,2'si “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %13,5'dir

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %36,3'ü “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %30,3'tür

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %69,8'i “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %17,1'dir.

Tablo 128. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir							
Nitelikler		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet							
	Kadın	2,6	10,5	15,8	55,3	15,8	5,479 p>,05
	Erkek	0	27,8	11,1	38,9	22,2	
Yaş							
	16-25 Yaş	4,2	29,2	16,7	33,3	16,7	9,119 P>,05
	26-34 Yaş	0	16,0	20,0	44,0	20,0	
	35-50 Yaş	0	12,0	4,0	64,0	20,0	
Medeni Durum							
	Evli	0	10,8	13,5	64,9	10,8	12,420 *P<,05
	Bekâr	3,2	29,0	12,9	25,8	29,0	
Çalışma Durumu							
	Ücretli Çalışan	0	8,8	17,6	50,0	23,5	12,039 P>,05
	Öğrenci	6,7	40,0	13,3	26,7	13,3	
	Emekli/Ev Hanımı	0	15,8	5,3	63,2	15,8	
Eğitim Durumu							
	İlkokul	0	0	15,4	76,9	7,7	17,166 P>,05
	Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	20,0	20,0	40,0	20,0	
	Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	0	15,0	10,0	60,0	15,0	
	Lisans	3,6	25,0	17,9	32,1	21,4	
	Lisansüstü	0	28,6	0	28,6	42,9	
Aylık Gelir (Bireysel)							
	0-1400 TL	4,3	17,4	8,7	56,5	13,0	16,600 P<,05
	1401-2400 TL	0	25,0	10,0	50,0	15,0	
	2401- 3400 TL	0	0	37,5	37,5	25,0	
	3401-4400 TL	0	28,6	0	42,9	28,6	
	4401-5400 TL	0	12,5	25,0	50,0	12,5	
	5401 TL ve Üstü	0	14,3	14,3	28,6	42,9	

Hanehalkı katılımcıların “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece medeni duruma ($X^2=12,420$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre evli katılımcıların %75,7’si “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” görüşüne “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verirken bekârlarda bu oran %54,8 ile daha düşüktür. Diğer bir ifadeyle evli katılımcılar bekârlara kıyasla festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması kanaatini bekârlara kıyasla daha fazla taşımaktadırlar.

Tablo 129. Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,6	22,2	38,9	16,7	16,7	3,861 p>,05
Erkek	20,0	20,0	20,0	33,3	6,7	
Yaş						
16-25 Yaş	18,2	18,2	36,4	18,2	9,1	12,862 p>,05
26-34 Yaş	0	45,5	36,4	9,1	9,1	
35-50 Yaş	14,3	0	28,6	42,9	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	7,7	30,8	30,8	23,1	7,7	1,706
Bekâr	15,0	15,0	30,0	25,0	15,0	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	12,5	25,0	25,0	25,0	12,5	4,046 P>,05
Öğrenci	10,0	10,0	50,0	20,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	20,0	40,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	20,0	20,0	60,0	0	11,329 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	33,3	33,3	0	0	
Lisans	10,0	20,0	35,0	20,0	15,0	
Lisansüstü	0	0	0	50,0	50,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	21,4	21,4	35,7	21,4	0	13,157 P>,05
1401-2400 TL	16,7	16,7	33,3	33,3	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	33,3	0	66,7	0	
4401-5400 TL	0	25,0	25,0	25,0	25,0	

Sinema izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” görüşünde olanların oranının bu görüşte olmayanlarla eşit düzeyde olduğu ancak kararsız kalan katılımcı sayısının oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

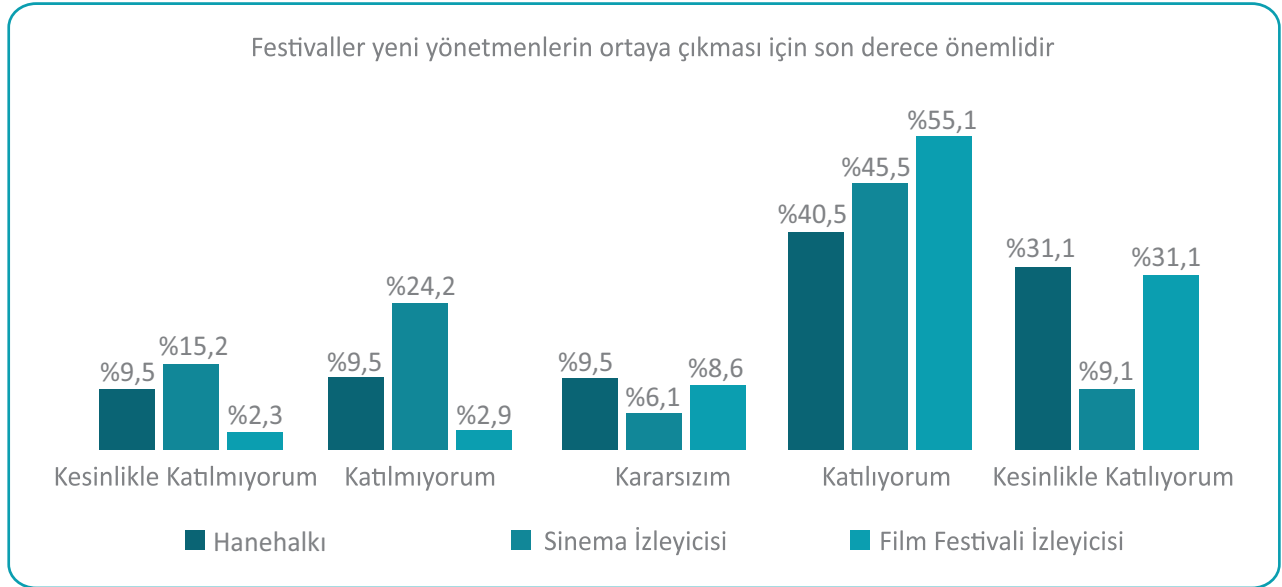
Tablo 130. Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	3,8	8,6	19,7	44,8	23,1	8,613 P>,05
Erkek	2,4	11,5	14,5	48,3	23,4	
Yaş						
16-25 Yaş	3,3	8,9	16,6	46,5	24,7	21,793 P>,05
26-34 Yaş	3,7	11,9	17,2	41,0	26,2	
35-50 Yaş	1,3	10,3	18,1	50,3	20,0	
51 Yaş ve Üstü	3,6	10,8	16,9	57,8	10,8	
Medeni Durum						
Evli	1,1	8,1	19,9	47,3	23,7	5,721 P>,05
Bekâr	3,4	10,3	16,4	47,2	22,7	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,5	11,4	16,8	46,4	22,8	21,406 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	10,0	20,0	32,5	35,0	
Öğrenci	4,0	9,6	16,7	45,4	24,4	
Emekli	1,6	8,2	16,4	63,9	9,8	
Ev Hanımı	0	0	27,3	50,0	22,7	
Başka nedenlerden çalışmayan	3,8	11,5	11,5	50,0	23,1	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	50,0	30,0	18,681 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	9,7	16,1	51,6	22,6	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,9	7,3	12,8	50,3	25,7	
Ön Lisans	5,1	5,1	30,8	43,6	15,4	
Lisans	3,1	10,7	17,6	44,8	23,8	
Lisansüstü	2,2	13,0	15,9	48,6	20,3	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,8	9,6	17,3	44,8	24,5	21,766 P>,05
1401-2400 TL	2,5	8,1	15,0	56,3	18,1	
2401- 3400 TL	0	10,2	14,8	47,7	27,3	
3401-4400 TL	3,2	10,5	16,8	43,2	26,3	
4401-5400 TL	2,8	9,9	21,1	47,9	18,3	
5401 TL ve Üstü	1,6	15,6	21,1	40,6	21,1	

Film festivali izleyicilerinin “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre film festivaline katılan izleyiciler arasında her dört kişiden üçünün “Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir” kanaatinde olduğu söylenebilir.

Tablo 131. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

“Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	7	9,5	5	15,2	24	2,3
Katılmıyorum	7	9,5	8	24,2	30	2,9
Kararsızım	7	9,5	2	6,1	88	8,6
Katlıyorum	30	40,5	15	45,5	565	55,1
Kesinlikle Katlıyorum	23	31,1	3	9,1	319	31,1
Toplam	74	100,0	33	100,0	1026	100,0
Cevapsız	34		7		84	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 53. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranları

Daha önce film festivaline katılmış **hanehalkı katılımcılarının** %71,6’sı “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine “Katlıyorum” ve “Kesinlikle Katlıyorum” cevabı verirken, %19’u “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” yönünde cevap vermişlerdir. Katılımcıların %9,5 ise bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir.

Daha önce **film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin** %54,6’sı “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine “Katlıyorum” ve “Kesinlikle Katlıyorum” cevabı verirken, %39,4’ü “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” yönünde cevap vermişlerdir. Katılımcıların %6,1’i ise bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir.

Araştırmaya katılan **film festivali izleyicilerinin** %86,2’si “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine “Katlıyorum” ve “Kesinlikle Katlıyorum” cevabı verirken, %5,2’si “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” yönünde cevap vermişlerdir. Katılımcıların %8,6’sı ise bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 132. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	10,5	5,3	5,3	52,6	26,3	6,271
Erkek	8,3	13,9	13,9	27,8	36,1	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	20,8	4,2	45,8	16,7	14,124
26-34 Yaş	4,0	8,0	20,0	40,0	28,0	P>,05
35-50 Yaş	12,0	0	4,0	36,0	48,0	
Medeni Durum						
Evli	10,8	2,7	8,1	37,8	40,5	6,225
Bekâr	9,7	19,4	9,7	38,7	22,6	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	0	5,9	17,6	41,2	35,3	20,908
Öğrenci	20,0	26,7	0	46,7	6,7	*P<,05
Emekli/Ev Hanımı	15,8	5,3	0	31,6	47,4	
Eğitim Durumu						
İlkokul	7,7	0	15,4	38,5	38,5	19,053
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	20,0	20,0	60,0	P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	10,0	5,0	10,0	40,0	35,0	
Lisans	3,6	21,4	7,1	53,6	14,3	
Lisansüstü	28,6	0	0	14,3	57,1	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	13,0	4,3	4,3	43,5	34,8	13,203
1401-2400 TL	10,0	15,0	10,0	30,0	35,0	P>,05
2401- 3400 TL	0	12,5	12,5	37,5	37,5	
3401-4400 TL	14,3	14,3	28,6	28,6	14,3	
4401-5400 TL	0	0	12,5	50,0	37,5	
5401 TL ve Üstü	14,3	0	0	71,4	14,3	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece çalışma durumuna ($X^2=20,908$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre öğrenci katılımcıların %46,7’si “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” görüşüne “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde cevap verirken diğer kategorilerde bu oran oldukça düşüktür. Diğer bir ifadeyle öğrenciler arasında festivallerin yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemli olduğunu düşünenlerin oranı ücretli çalışan, emekli ve ev hanımlarına kıyasla daha düşüktür.

Tablo 133. Sinema izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,6	22,2	5,6	5,6	11,1	3,740
Erkek	26,7	26,7	6,7	33,3	6,7	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	9,1	45,5	0	36,4	9,1	10,849 p>,05
26-34 Yaş	23,7	18,2	9,1	36,4	9,1	
35-50 Yaş	0	14,3	14,3	71,4	0	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	15,4	23,1	7,7	38,5	15,4	1,765
Bekâr	15,0	25,0	5,0	50,0	5,0	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	31,3	12,5	0	43,8	12,5	11,843 *P<,05
Öğrenci	0	40,0	0	50,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	20,0	40,0	40,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	40,0	20,0	40,0	0	11,882 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	33,3	16,7	16,7	0	
Lisans	15,0	20,0	0	50,0	15,0	
Lisansüstü	0	0	0	100,0	0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	14,3	28,6	14,3	42,9	0	12,706 P>,05
1401-2400 TL	33,3	16,7	0	50,0	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	50,0	0	
3401-4400 TL	33,3	0	0	66,7	0	
4401-5400 TL	0	25,0	0	50,0	25,0	

Sinema izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivallerin yeni yönetmenlerin ortaya çıkmasında önemli olduğu görüşünde olanların bu görüşte olmayanlara kıyasla daha fazla oldukları söylenebilir. Diğer taraftan katılımcıların bu görüşleri cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılık göstermemektedir.

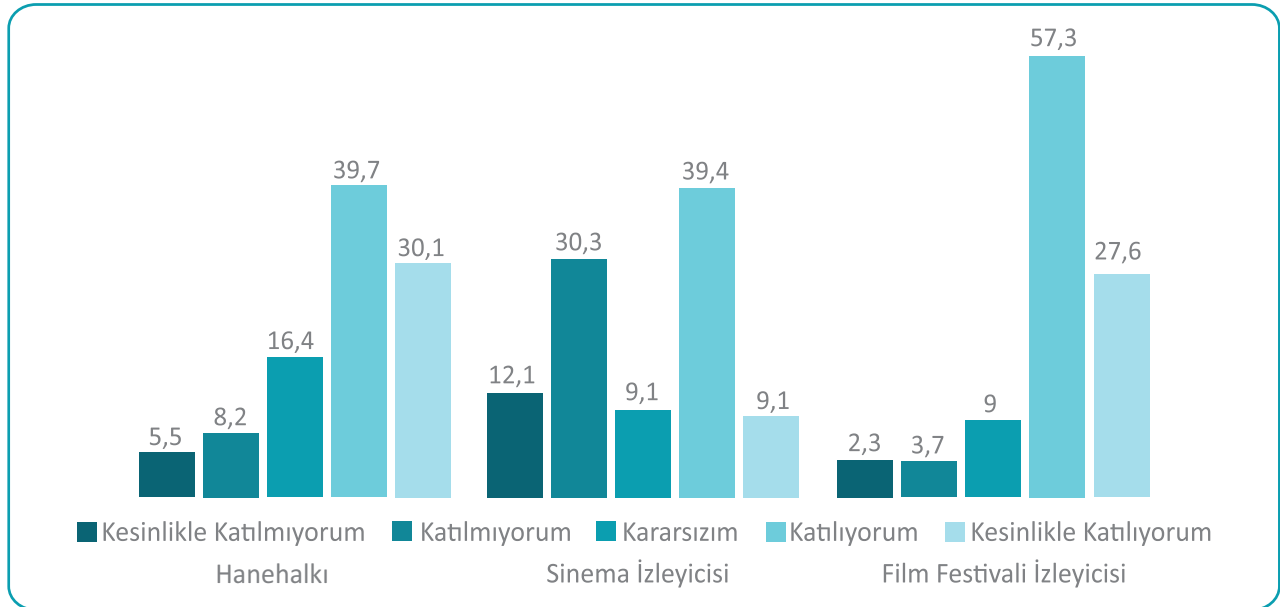
Tablo 134. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,7	3,1	7,6	54,7	31,9	1,930 P>,05
Erkek	2,0	2,8	9,5	55,5	30,2	
Yaş						
16-25 Yaş	3,0	3,2	10,6	51,4	31,9	24,211 P>,05
26-34 Yaş	2,5	3,7	5,4	58,1	30,3	
35-50 Yaş	1,3	2,5	8,3	55,4	32,5	
51 Yaş ve Üstü	0	0	6,0	70,2	23,8	
Medeni Durum						
Evlü	1,1	0,5	9,6	62,6	26,2	11,393 P>,05
Bekâr	2,4	3,3	8,3	54,2	31,9	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,5	3,3	6,6	59,4	29,1	28,034 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	5,0	7,5	55,0	30,0	
Öğrenci	3,6	2,7	9,9	50,0	33,8	
Emekli	0	0	3,2	69,4	27,4	
Ev Hanımı	0	4,5	18,2	59,1	18,2	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	3,7	14,8	44,4	37,0	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	40,0	40,0	38,585 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	3,4	27,6	48,3	20,7	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,8	5,5	8,8	55,8	27,1	
Ön Lisans	5,1	7,7	10,3	59,0	17,9	
Lisans	2,3	2,1	8,7	54,1	32,8	
Lisansüstü	1,4	2,1	2,8	59,6	34,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,4	2,2	9,4	53,0	32,0	36,666 *P<,05
1401-2400 TL	1,9	5,0	11,9	54,4	26,9	
2401- 3400 TL	1,1	4,5	11,4	59,1	23,9	
3401-4400 TL	1,1	3,2	4,2	53,7	37,9	
4401-5400 TL	0	0	5,6	62,5	31,9	
5401 TL ve Üstü	0,8	1,6	1,6	63,5	32,5	

Film festivali izleyicilerinin “Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumu ($X^2=38,585$, $p<,05$) ve aylık gelire ($X^2=36,666$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum yaş ve çalışma durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre lisansüstü mezunlarının neredeyse tamamının bu kanaatte olduğu ve 1401-3400 TL arası gelire sahip olanlarda bu konuda kararsız olduğunu belirtenlerin oranının diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 135. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranları

“Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	4	5,5	4	12,1	24	2,3
Katılmıyorum	6	8,2	10	30,3	38	3,7
Kararsızım	12	16,4	3	9,1	93	9,0
Katılıyorum	29	39,7	13	39,4	591	57,3
Kesinlikle Katılıyorum	22	30,1	3	9,1	285	27,6
Toplam	73	100,0	33	100,0	1031	100,0
Cevapsız	35		7		79	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 54. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %69,8'si “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %16,4'tür

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %48,5'i “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %9,1'dir

Daha önce film festivaline katılmış film festivali izleyicilerinin;

- %84,9'u “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %9'dur.

Tablo 136. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,3	5,3	13,2	44,7	31,6	2,061 p>,05
Erkek	5,7	11,4	20,0	34,3	28,6	
Yaş						
16-25 Yaş	13,0	13,0	8,7	47,8	17,4	9,480 P>,05
26-34 Yaş	4,0	4,0	24,0	40,0	28,0	
35-50 Yaş	0	8,0	16,0	32,0	44,0	
Medeni Durum						
Evlü	0	8,1	16,2	37,8	37,8	6,549 P>,05
Bekâr	13,3	10,0	16,7	40,0	20,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,9	5,9	20,6	44,1	26,5	13,296 *P<,05
Öğrenci	21,4	7,1	14,3	50,0	7,1	
Emekli/Ev Hanımı	0	10,5	10,5	26,3	52,6	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	30,8	38,5	30,8	8,901 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	20,0	20,0	30,8	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	5,0	15,0	45,0	30,0	
Lisans	11,1	11,1	11,1	40,7	25,9	
Lisansüstü	0	14,3	14,3	42,9	28,6	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	4,3	4,3	13,0	39,1	39,1	18,124 P>,05
1401-2400 TL	10,0	15,0	10,0	35,0	30,0	
2401- 3400 TL	12,5	12,5	12,5	25,0	37,5	
3401-4400 TL	0	0	57,1	14,3	28,6	
4401-5400 TL	0	0	12,5	62,5	25,0	
5401 TL ve Üstü	0	14,3	14,3	71,4	0	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde çalışma durumuna ($X^2=13,296$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre öğrenci katılımcıların %57,1’i “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” görüşüne “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verirken diğer kategorilerde bu oran %70’in üzerinde olup oldukça yüksektir. Diğer bir ifadeyle öğrenciler arasında festivallerin sinema eğitime de katkı sağladığını düşünenlerin oranı ücretli çalışan, emekli ve ev hanımlarına kıyasla daha düşüktür.

Tablo 137. Sinema izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,6	27,8	11,1	44,4	11,1	2,246 p>,05
Erkek	20,0	33,3	6,7	33,3	6,7	
Yaş						
16-25 Yaş	18,2	27,3	9,1	36,4	9,1	7,965 p>,05
26-34 Yaş	9,1	45,5	9,1	27,3	9,1	
35-50 Yaş	0	28,6	14,3	57,1	0	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	7,7	38,5	0	38,5	15,4	3,408 P>,05
Bekâr	15,0	25,0	15,0	40,0	5,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	12,5	25,0	12,5	37,5	12,5	5,006 P>,05
Öğrenci	0	30,0	10,0	50,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	60,0	0	20,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	40,0	0	40,0	0	5,833 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	16,7	33,3	16,7	33,3	0	
Lisans	10,0	25,0	10,0	40,0	15,0	
Lisansüstü	0	50,0	0	50,0	0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	14,3	35,7	14,3	28,6	7,1	12,040 P>,05
1401-2400 TL	33,3	16,7	0	50,0	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	50,0	0	0	
3401-4400 TL	0	33,3	0	66,7	0	
4401-5400 TL	0	25,0	0	50,0	25,0	

Sinema izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivallerin sinema eğitime katkı sağladığı görüşünde olanlarla bu görüşte olmayanların oranlarının birbirine yakın oldukları ve bu yönde düşünenlerin oranının az da olsa daha yüksek olduğu söylenebilir. Diğer taraftan katılımcıların bu konudaki kanaatleri cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılık göstermemektedir.

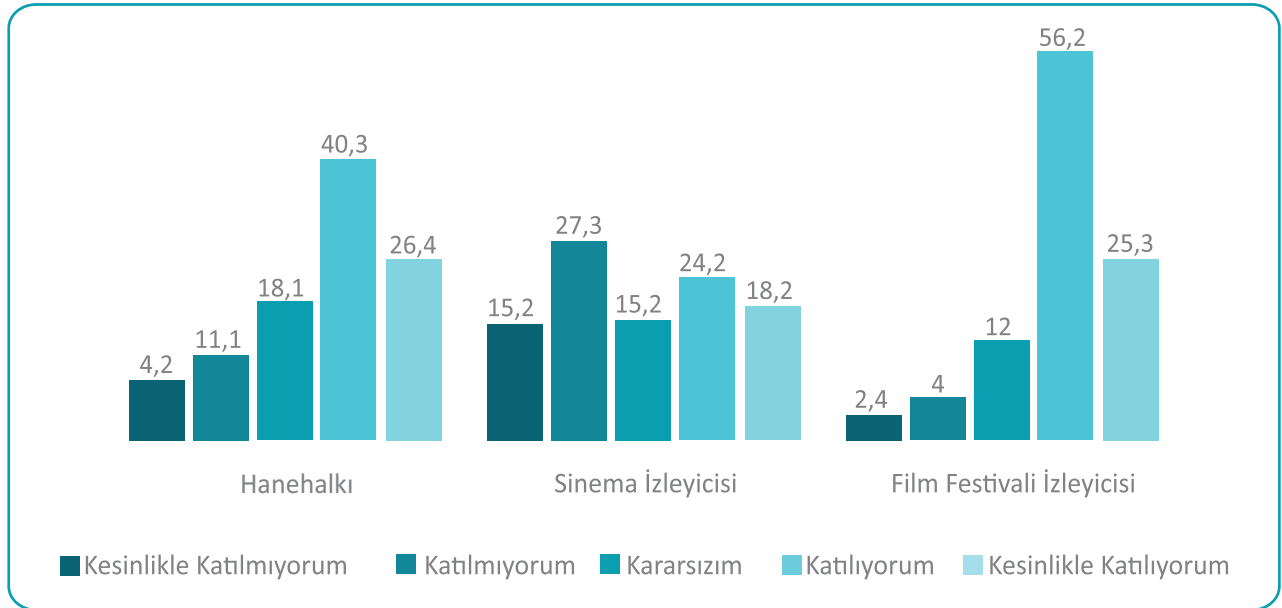
Tablo 138. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,9	3,4	7,6	58,4	27,8	5,117 P>,05
Erkek	1,8	4,0	10,5	56,2	27,3	
Yaş						
16-25 Yaş	3,1	3,5	11,1	55,9	26,4	31,991 P>,05
26-34 Yaş	2,1	5,8	6,2	57,2	28,8	
35-50 Yaş	1,3	3,2	9,6	56,1	29,3	
51 Yaş ve Üstü	0	0	3,6	70,2	26,2	
Medeni Durum						
Evli	0,5	2,7	11,2	60,6	24,5	10,951 P>,05
Bekâr	2,5	4,0	8,3	57,0	28,1	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,3	4,6	8,6	58,5	26,8	26,082 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	10,0	12,5	40,0	35,0	
Öğrenci	3,5	2,7	9,6	57,2	26,9	
Emekli	0	1,6	1,6	66,7	30,2	
Ev Hanımı	0	4,5	13,6	50,0	31,8	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	4,0	4,0	8,0	52,0	32,0	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	40,0	40,0	51,490 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	3,2	22,6	54,8	19,4	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,2	6,1	11,0	52,5	28,2	
Ön Lisans	7,9	7,9	13,2	60,5	10,5	
Lisans	2,4	3,2	8,8	58,0	27,4	
Lisansüstü	0,7	1,4	3,5	61,0	33,3	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,4	3,4	9,4	56,1	27,7	34,858 P>,05
1401-2400 TL	1,8	3,7	12,3	61,3	20,9	
2401- 3400 TL	0	4,5	9,0	66,3	20,2	
3401-4400 TL	1,1	3,3	6,5	55,4	33,7	
4401-5400 TL	0	5,5	2,7	57,5	34,2	
5401 TL ve Üstü	1,6	3,9	4,7	61,4	27,6	

Film festivali izleyicilerinin “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=51,490$, $p<,05$) göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Diğer değişkenler açısından ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre eğitim düzeyi yükseldikçe “Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır” kanaati taşıyanların oranının arttığı söylenebilir.

Tablo 139. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranları

“Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	3	4,2	5	15,2	25	2,4
Katılmıyorum	8	11,1	9	27,3	41	4,0
Kararsızım	13	18,1	5	15,2	123	12,0
Katılıyorum	29	40,3	8	24,2	575	56,2
Kesinlikle Katılıyorum	19	26,4	6	18,2	259	25,3
Toplam	72	100,0	33	100,0	1023	100,0
Cevapsız	36		7		87	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 55. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %66,7'si “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %18,1'dir

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %42,4'ü “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %15,2'dir

Daha önce film festivaline katılmış film festivali izleyicilerinin;

- %81,5'i “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %12'dir.

Tablo 140. Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,8	11,1	13,9	38,9	33,3	2,491 p>,05
Erkek	5,6	11,1	22,2	41,7	19,4	
Yaş						
16-25 Yaş	8,7	17,4	21,7	43,5	8,7	8,476 P>,05
26-34 Yaş	4,0	8,0	20,0	36,0	32,0	
35-50 Yaş	0	8,3	12,5	41,7	37,5	
Medeni Durum						
Evli	0	10,8	16,2	35,1	37,8	6,420 P>,05
Bekâr	10,3	13,8	13,8	44,8	17,2	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	3,0	3,0	24,2	39,4	30,3	15,896 *P<,05
Öğrenci	14,3	21,4	14,3	50,0	0	
Emekli/Ev Hanımı	0	21,1	5,3	42,1	31,6	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	15,4	46,2	38,5	13,279 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	60,0	20,0	20,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,3	5,3	15,8	47,4	26,3	
Lisans	7,1	17,9	14,3	39,3	21,4	
Lisansüstü	0	33,3	0	33,3	33,3	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	4,5	9,1	13,6	59,1	13,6	19,479 P>,05
1401-2400 TL	10,0	15,0	15,0	25,0	35,0	
2401- 3400 TL	0	12,5	37,5	12,5	37,5	
3401-4400 TL	0	28,6	0	57,1	14,3	
4401-5400 TL	0	0	25,0	25,0	50,0	
5401 TL ve Üstü	0	0	33,3	50,0	16,7	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece çalışma durumuna ($X^2=15,896$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre öğrenci katılımcıların %50’si “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapmalıdır” görüşüne “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verirken diğer kategorilerde bu oran %70 ve üzerinde olup oldukça yüksektir. Diğer bir ifadeyle öğrenciler arasında festivallerin gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapması gerektiğini düşünenlerin oranı ücretli çalışan, emekli ve ev hanımlarına kıyasla daha düşüktür.

Tablo 141. Sinema izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır							
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test	X ²
Cinsiyet							
Kadın	16,7	16,7	22,2	27,8	16,7	3,328	p>,05
Erkek	13,3	40,0	6,7	20,0	20,0		
Yaş							
16-25 Yaş	18,2	18,2	45,5	9,1	9,1	12,125	p>,05
26-34 Yaş	18,2	27,3	0	27,3	27,3		
35-50 Yaş	14,3	28,6	0	42,9	14,3		
51 Yaş ve Üstü	0	33,3	0	33,3	33,3		
Medeni Durum							
Evli	15,4	46,2	0	15,4	23,1	6,798	P>,05
Bekâr	15,0	15,0	25,0	30,0	15,0		
Çalışma Durumu							
Ücretli Çalışan	18,8	37,5	0	18,8	25,0	10,248	P>,05
Öğrenci	10,0	20,0	40,0	20,0	10,0		
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	0	20,0	40,0	20,0		
Eğitim Durumu							
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	60,0	0	40,0	0	18,147	*P<,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	66,7	33,3	0	0	0		
Lisans	5,0	20,0	25,0	25,0	25,0		
Lisansüstü	0	0	0	50,0	50,0		
Aylık Gelir							
0-1400 TL	14,3	21,4	35,7	14,3	14,3	16,025	P>,05
1401-2400 TL	16,7	66,7	0	16,7	0		
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0		
3401-4400 TL	33,3	0	0	66,7	0		
4401-5400 TL	0	25,0	0	50,0	25,0		

Sinema izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumuna ($X^2=18,147$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre lisansüstü mezunu katılımcıların tamamı ve lisans mezunlarının %50’si “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” görüşüne “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verirken lise mezunlarının tamamı katılmadıklarını belirtmişlerdir. Diğer taraftan genel olarak değerlendirildiğinde bu görüşe katıldığını ve katılmadığını belirten katılımcıların oranı neredeyse aynıdır.

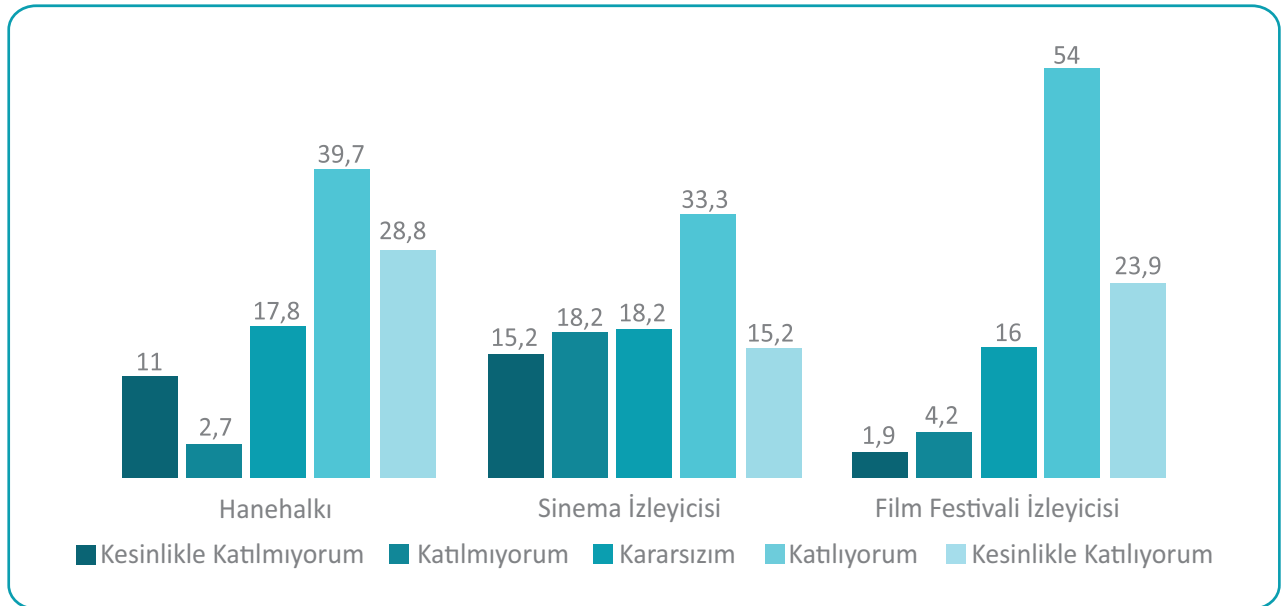
Tablo 142. Film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,5	3,8	12,1	55,6	26,1	1,510 P>,05
Erkek	2,4	4,2	12,0	56,9	24,4	
Yaş						
16-25 Yaş	3,0	4,5	14,3	53,8	24,4	13,684 P>,05
26-34 Yaş	2,9	5,0	9,2	52,7	30,1	
35-50 Yaş	1,3	1,9	10,9	62,8	22,4	
51 Yaş ve Üstü	0	2,3	8,1	70,9	18,6	
Medeni Durum						
Evli	1,1	3,2	9,6	61,5	24,1	8,838 P>,05
Bekâr	2,5	4,0	12,9	56,0	24,5	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,0	4,3	9,9	58,0	25,4	26,254 P>,05
İş Arayan İşsiz	0	7,5	15,0	57,5	20,0	
Öğrenci	3,4	3,8	13,6	53,3	25,9	
Emekli	0	1,6	4,7	70,3	23,4	
Ev Hanımı	0	4,5	27,3	54,5	13,6	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	1	0	11,3	50,0	34,6	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	30,0	50,0	31,164 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,2	0	16,1	54,8	25,8	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,8	2,8	12,8	58,3	23,3	
Ön Lisans	5,1	7,7	7,7	64,1	15,4	
Lisans	2,3	4,4	13,0	54,6	25,5	
Lisansüstü	1,4	2,8	7,8	61,0	27,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,9	4,6	14,9	52,2	25,4	32,970 P>,05
1401-2400 TL	3,1	4,3	11,0	56,4	25,2	
2401- 3400 TL	1,1	5,6	13,5	59,6	20,2	
3401-4400 TL	2,1	3,2	11,6	55,8	27,4	
4401-5400 TL	0	1,4	11,3	59,2	28,2	
5401 TL ve Üstü	1,6	3,3	3,3	68,3	22,8	

Film festivali izleyicilerinin “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre film festivali izleyicilerinin önemli bir bölümünün “Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapılmalıdır” kanaati taşıdıkları söylenebilir.

Tablo 143. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranları

“Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	8	11,0	5	15,2	20	1,9
Katılmıyorum	2	2,7	6	18,2	43	4,2
Kararsızım	13	17,8	6	18,2	165	16,0
Katılıyorum	29	39,7	11	33,3	557	54,0
Kesinlikle Katılıyorum	21	28,8	5	15,2	247	23,9
Toplam	73	100,0	33	100,0	1032	100,0
Cevapsız	35		7		78	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 56. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %68,5'i “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %17,8'dir.

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %48,5'i “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %18,2'dir

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %77,9'u “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %16'dır.

Tablo 144.Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test χ ²
Cinsiyet						
Kadın	15,8	2,6	10,5	42,1	28,9	4,262 p>,05
Erkek	5,7	2,9	25,7	37,1	28,6	
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	4,2	25,0	45,8	12,5	7,058 P>,05
26-34 Yaş	12,0	0	16,0	32,0	40,0	
35-50 Yaş	8,3	4,2	12,5	41,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	11,1	0	13,9	38,9	36,1	3,520 P>,05
Bekâr	12,9	6,5	22,9	32,3	25,8	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	2,9	2,9	20,6	38,2	35,3	10,751 P>,05
Öğrenci	20,0	0	26,7	40,0	13,3	
Emekli/Ev Hanımı	21,1	0	5,3	47,4	26,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	7,7	0	7,7	53,8	30,8	10,679 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	40,0	40,0	20,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	10,0	5,0	25,0	30,0	30,0	
Lisans	10,7	3,6	14,3	46,4	25,0	
Lisansüstü	28,6	0	14,3	14,3	42,9	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	13,0	0	21,7	52,2	13,0	18,078 P>,05
1401-2400 TL	20,0	10,0	5,0	30,0	35,0	
2401- 3400 TL	0	0	37,5	37,5	25,0	
23401-4400 TL	14,3	0	28,6	28,6	28,6	
4401-5400 TL	0	0	12,5	37,5	50,0	
5401 TL ve Üstü	0	0	16,7	33,3	50,0	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’ların birlikte çalışması gerektiği görüşünde olanların oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 145. Sinema izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test χ^2
Cinsiyet						
Kadın	0	22,2	22,2	38,9	16,7	7,138 p>,05
Erkek	33,3	13,3	13,3	26,7	13,3	
Yaş						
16-25 Yaş	18,2	18,2	36,4	18,2	9,1	11,327 p>,05
26-34 Yaş	18,2	27,3	18,2	18,2	18,2	
35-50 Yaş	0	14,3	0	71,4	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	7,7	23,1	15,4	38,5	15,4	1,505 P>,05
Bekâr	20,0	15,0	20,0	30,0	15,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	18,8	12,5	12,5	37,5	18,8	4,573 P>,05
Öğrenci	10,0	20,0	30,0	30,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	40,0	20,0	40,0	0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	40,0	20,0	0	40,0	0	11,374 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	33,3	33,3	16,7	16,7	0	
Lisans	5,0	15,0	25,0	35,0	20,0	
Lisansüstü	0	0	0	50,0	50,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	21,4	21,4	28,6	21,4	7,1	13,722 P>,05
1401-2400 TL	33,3	0	16,7	50,0	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	33,3	0	66,7	0	
4401-5400 TL	0	0	25,0	50,0	25,0	

Sinema izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’ların birlikte çalışması gerektiği görüşünde olanların oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

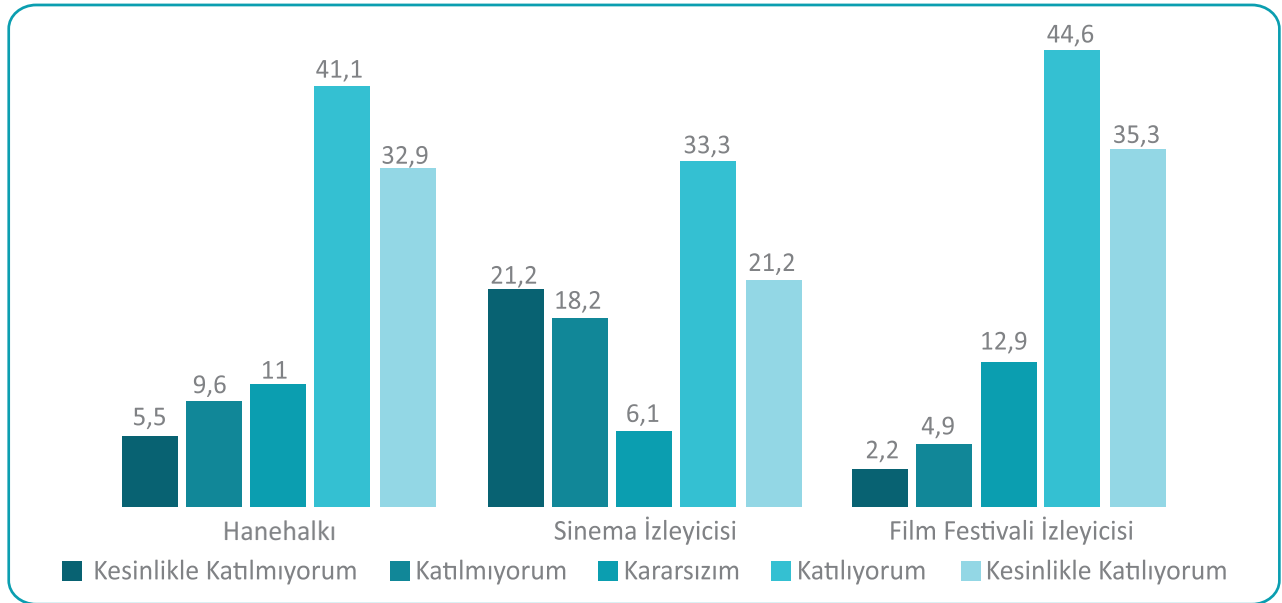
Tablo 146. Festival izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,3	3,4	16,7	55,1	22,5	3,567 P>,05
Erkek	1,6	5,0	15,3	52,8	25,4	
Yaş						
16-25 Yaş	2,6	5,2	17,3	49,9	25,0	17,138 P>,05
26-34 Yaş	2,5	3,7	17,4	53,9	22,4	
35-50 Yaş	0	1,9	13,4	61,1	23,6	
51 Yaş ve Üstü	0	3,5	9,3	67,4	19,8	
Medeni Durum						
Evli	1,1	3,8	15,6	57,5	22,0	4,331 P>,05
Bekâr	1,9	3,8	16,6	54,5	23,2	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,3	4,1	13,5	58,5	22,6	22,939 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	5,0	22,5	47,5	22,5	
Öğrenci	2,7	4,2	17,5	50,3	25,3	
Emekli	0	3,1	9,4	64,1	23,4	
Ev Hanımı	4,5	4,5	36,4	40,9	13,6	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	0	3,7	14,8	51,9	29,6	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	30,0	50,0	66,564 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,3	0	43,3	40,0	13,3	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,3	2,7	19,1	50,8	24,0	
Ön Lisans	2,6	17,9	15,4	48,7	15,4	
Lisans	1,6	4,2	15,7	54,2	24,2	
Lisansüstü	0,7	2,9	8,6	62,9	25,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,4	4,1	19,2	50,5	23,8	54,575 *P<,05
1401-2400 TL	1,8	8,0	19,0	52,1	19,0	
2401- 3400 TL	0	2,3	22,7	62,5	12,5	
3401-4400 TL	2,1	3,2	8,4	55,8	30,5	
4401-5400 TL	0	2,7	12,3	56,2	28,8	
5401 TL ve üstü	0,8	2,4	3,2	65,9	27,8	

Film festivali izleyicilerinin “Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK’lar birlikte çalışmalar yapmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece eğitim durumu ($X^2=66,564$, $p<,05$) ve aylık gelire ($X^2=54,575$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum yaş ve çalışma durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre lisansüstü mezunlarının neredeyse tamamının bu kanaatte olduğu ve 0-3400 TL arası gelire sahip olanlarda bu konuda kararsız olduğunu belirtenlerin oranının diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 147. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranları

“Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	4	5,5	7	21,2	23	2,2
Katılmıyorum	7	9,6	6	18,2	51	4,9
Kararsızım	8	11,0	2	6,1	133	12,9
Katılıyorum	30	41,1	11	33,3	461	44,6
Kesinlikle Katılıyorum	24	32,9	7	21,2	365	35,3
Toplam	73	100,0	33	100,0	1033	100,0
Cevapsız	35		7		77	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 57. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %74'ü “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum).
- Kararsızların oranı %11'dir.

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %54,5'i “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %6,1'dir

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %79,9'u “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %12,9'dur

Tablo 148. Hanehalkı katılımcılarının “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,3	7,9	10,5	44,7	31,6	,815 p>,05
Erkek	5,7	11,4	11,4	37,1	34,3	
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	8,3	12,5	37,5	29,2	4,591 P>,05
26-34 Yaş	4,0	8,0	8,0	40,0	40,0	
35-50 Yaş	0	12,5	12,5	45,8	29,2	
Medeni Durum						
Evli	0	13,9	11,1	38,9	36,1	5,543 P>,05
Bekâr	12,9	6,5	9,7	41,9	29,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	5,9	2,9	5,9	41,2	44,1	11,039 P>,05
Öğrenci	13,3	13,3	20,0	26,7	26,7	
Emekli/Ev Hanımı	0	21,1	5,3	47,4	26,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	15,4	15,4	38,5	30,8	14,117 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	0	40,0	60,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	5,0	15,0	50,0	25,0	
Lisans	10,7	7,1	7,1	46,4	28,6	
Lisansüstü	0	28,6	14,3	0	57,1	
Aylık Gelir(Bireysel)						
0-1400 TL	4,3	4,3	13,0	52,2	26,1	21,388 P>,05
1401-2400 TL	15,0	15,0	0	30,0	40,0	
2401- 3400 TL	0	12,5	25,0	12,5	50,0	
3401-4400 TL	0	28,6	14,3	57,1	0	
4401-5400 TL	0	0	0	50,0	50,0	
5401 TL ve Üstü	0	0	16,7	50,0	33,3	

Hanehalkı katılımcılarının “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış katılımcılar arasında festivallere verilen kamu desteğinin artırılması gerektiğini düşünenlerin oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 149. Sinema izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği arttırılmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallere verilen kamu desteği arttırılmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	5,6	22,2	0	44,4	27,8	8,859 p>,05
Erkek	40,0	13,3	13,3	20,0	13,3	
Yaş						
16-25 Yaş	27,3	18,2	0	36,4	18,2	11,067 p>,05
26-34 Yaş	18,2	36,4	9,1	9,1	27,3	
35-50 Yaş	14,3	0	14,3	57,1	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	66,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	23,1	15,4	0	38,5	23,1	1,524 P>,05
Bekâr	20,0	20,0	10,0	30,0	20,0	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	18,8	18,8	6,3	31,3	25,0	4,338 P>,05
Öğrenci	20,0	20,0	0	50,0	10,0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	40,0	20,0	0	40,0	0	14,443 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	50,0	33,3	0	16,7	0	
Lisans	10,0	15,0	5,0	40,0	30,0	
Lisansüstü	0	0	50,0	0	50,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	28,6	21,4	7,1	28,6	14,3	15,805 P>,05
1401-2400 TL	50,0	0	0	50,0	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	33,3	33,3	33,3	0	
4401-5400 TL	24,1	17,2	6,9	34,5	17,2	

Sinema izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği arttırılmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Buna göre daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicileri arasında festivallere verilen kamu desteğinin arttırılması gerektiğini düşünenlerin oranının bu görüşte olmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu söylenebilir.

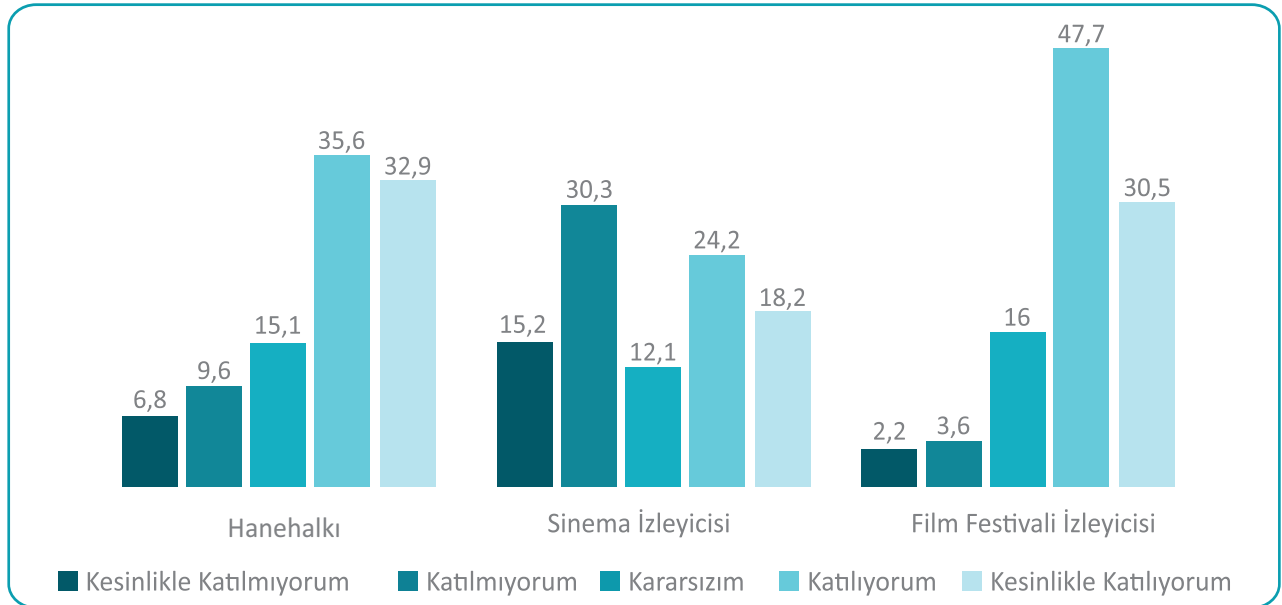
Tablo 150. Film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır.” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test χ ²
Cinsiyet						
Kadın	2,3	4,5	11,0	47,1	35,2	4,895
Erkek	2,2	5,4	14,9	42,1	35,5	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	3,5	5,0	13,3	44,2	34,1	27,539 *P<,05
26-34 Yaş	0,8	6,2	13,6	40,5	38,8	
35-50 Yaş	1,3	1,9	15,3	46,5	35,0	
51 Yaş ve Üstü	0	7,0	4,7	57,0	31,4	
Medeni Durum						
Evli	0,5	4,3	16,0	44,4	34,8	6,037
Bekâr	2,4	4,8	12,4	45,4	35,1	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	0,8	5,6	11,7	45,3	36,6	26,907 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	7,5	22,5	37,5	30,0	
Öğrenci	3,7	4,0	12,5	44,5	35,3	
Emekli	0	6,3	9,4	53,1	31,3	
Ev Hanımı	0	4,5	31,8	36,4	27,3	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,8	3,8	11,5	38,5	42,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	30,0	50,0	27,240 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,3	10,0	33,3	33,3	20,0	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,2	7,2	18,2	41,4	30,9	
Ön Lisans	7,7	5,1	15,4	41,0	30,8	
Lisans	2,1	3,6	11,6	45,7	37,0	
Lisansüstü	0,7	6,4	5,0	50,7	37,1	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,6	4,1	15,3	42,7	34,3	24,509 P>,05
1401-2400 TL	1,2	10,5	11,1	43,8	33,3	
2401- 3400 TL	1,1	5,6	18,0	47,2	28,1	
3401-4400 TL	2,1	4,3	13,8	41,5	38,3	
4401-5400 TL	0	4,1	2,7	50,7	42,5	
5401 TL ve Üstü	0	2,4	6,3	50,8	40,5	

Film festivali izleyicilerinin “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece yaşa ($X^2=22,855$, $p<,05$) göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre 16-34 yaş aralığındaki katılımcılar arasında “Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır” ifadesine “Katılıyorum” ve “Kesinlikle katılıyorum” diyenlerin oranı diğer diğer yaş aralığındakilere kıyasla anlamlı düzeyde düşüktür.

Tablo 151. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranları

“Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır”	Hanehalkı		Sinema İzleyicisi		Film Festivali İzleyicisi	
	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %	Sıklık	Geçerli %
Kesinlikle Katılmıyorum	5	6,8	5	15,2	23	2,2
Katılmıyorum	7	9,6	10	30,3	37	3,6
Kararsızım	11	15,1	4	12,1	164	16,0
Katılıyorum	26	35,6	8	24,2	489	47,7
Kesinlikle Katılıyorum	24	32,9	6	18,2	313	30,5
Toplam	73	100,0	33	100,0	1026	100,0
Cevapsız	35		7		84	
Genel Toplam	108		40		1110	

Grafik 58. Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranları**Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının;**

- %68,5'i “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmaktadır (katılıyorum + kesinlikle katılıyorum)
- Kararsızların oranı %15,1'dir.

Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin;

- %42,4'ü “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %12,1'dir

Daha önce film festivaline film festivali izleyicilerinin;

- %78,2'si “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmaktadır.
- Kararsızların oranı %16'dır.

Tablo 152. Hanehalkı katılımcılarının “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,7	10,8	13,5	37,8	35,1	2,305
Erkek	11,1	8,3	16,7	33,3	30,6	p>,05
Yaş						
16-25 Yaş	12,5	12,5	20,8	33,3	20,8	7,248
26-34 Yaş	8,0	4,0	12,0	32,0	44,0	P>,05
35-50 Yaş	0	12,5	12,5	41,7	33,3	
Medeni Durum						
Evli	2,8	11,1	13,9	30,6	41,7	4,693
Bekâr	12,9	9,7	12,9	41,9	22,6	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	8,8	0	14,7	32,4	44,1	15,041
Öğrenci	13,3	20,0	26,7	26,7	13,3	*P<,05
Emekli/Ev Hanımı	0	15,8	5,3	42,1	36,8	
Eğitim Durumu						
İlkokul	7,7	7,7	7,7	46,2	30,8	11,799
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	0	0	40,0	20,0	40,0	P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	5,0	5,0	15,0	45,0	30,0	
Lisans	11,1	11,1	11,1	37,0	29,6	
Lisansüstü	0	14,3	28,6	0	57,1	
Aylık Gelir (Bireysel)						
0-1400 TL	0	13,0	17,4	47,8	21,7	26,058
1401-2400 TL	20,0	10,0	5,0	15,0	50,0	*P<,05
2401- 3400 TL	14,3	0	14,3	14,3	57,1	
3401-4400 TL	0	0	28,6	71,4	0	
4401-5400 TL	0	0	12,5	37,5	50,0	
5401 TL ve Üstü	0	14,3	28,6	42,9	14,3	

Hanehalkı katılımcılarının “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece çalışma durumu ($X^2=15,041$, $p<,05$) ve aylık gelir ($X^2=26,058$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş, medeni durum ve eğitim durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir. Buna göre öğrencilerin %33,3’ü “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmazken ücretli çalışanların %8’i emekli ve ev hanımı olanların %15,8’i bu kanaattedir.

Katılımcıların aylık gelirlerine göre “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılım oranları incelendiğinde 1401-2400 TL arası gelire sahip katılımcıların %30’unun bu ifadeye “Katılmıyorum” ve Kesinlikle Katılmıyorum” yönünde cevap verdikleri görülmektedir. Diğer kategorilerde ise festival organizasyonlarının bağımsız bir yapıya kavuşturulması kanaatinin oldukça yaygın olduğu görülmektedir.

Tablo 153. Sinema izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	0	27,8	22,2	33,3	16,7	10,359
Erkek	33,3	33,3	0	13,3	20,0	*p<,05
Yaş						
16-25 Yaş	18,2	18,2	36,4	27,3	0	14,756 p>,05
26-34 Yaş	18,2	36,4	0	9,1	36,4	
35-50 Yaş	0	42,9	0	42,9	14,3	
51 Yaş ve Üstü	0	33,3	0	33,3	33,3	
Medeni Durum						
Evli	0	61,5	0	15,4	23,1	12,769
Bekâr	25,0	10,0	20,0	30,0	15,0	*p<,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	18,8	37,5	0	18,8	25,0	11,003 P>,05
Öğrenci	10,0	20,0	40,0	30,0	0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	20,0	20,0	0	40,0	20,0	
Eğitim Durumu						
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	20,0	60,0	0	20,0	0	14,131 P>,05
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	50,0	16,7	16,7	16,7	0	
Lisans	5,0	30,0	15,0	30,0	20,0	
Lisansüstü	0	0	0	0	100,0	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	28,6	21,4	21,4	21,4	7,1	13,325 P>,05
1401-2400 TL	16,7	50,0	0	33,3	0	
2401- 3400 TL	0	50,0	0	0	50,0	
3401-4400 TL	0	66,7	0	33,3	0	
4401-5400 TL	0	25,0	0	25,0	50,0	

Sinema izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece cinsiyet ($X^2=10,359$, $p<,05$) ve medeni durum ($X^2=12,769$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Yaş, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir. Buna göre erkek katılımcıların %66,6’sı “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” görüşüne katılmazken kadınlarda bu oran sadece %27,8’dir. Diğer bir ifadeyle erkek sinema izleyicileri arasında festival organizasyonlarının bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulması görüşüne karşı olanların oranının kadınlara kıyasla daha fazla olduğu söylenebilir. Katılımcıların medeni durumlarına göre “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılım oranları incelendiğinde evli katılımcıların %61,5’inin, bekâr katılımcıların ise sadece %35’inin bu ifadeye “Katılmıyorum” ve Kesinlikle Katılmıyorum” yönünde cevap verdikleri görülmektedir. Buna göre festival organizasyonlarının bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulması görüşüne karşı olan evli katılımcı oranının bekârlara kıyasla yaklaşık iki kat daha fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 154. Festival izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine katılma oranlarının demografik niteliklerine göre dağılımı

Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Cinsiyet						
Kadın	2,8	2,7	16,5	49,1	28,8	6,148
Erkek	1,6	4,6	15,4	46,1	32,3	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	3,3	3,3	18,3	47,2	27,8	27,728 *P<,05
26-34 Yaş	1,7	4,2	15,5	45,6	33,1	
35-50 Yaş	0,6	4,5	16,0	47,4	31,4	
51 Yaş ve Üstü	0	0	0	0	100,0	
Medeni Durum						
Evli	0,5	1,1	15,1	48,4	34,9	10,208
Bekâr	2,4	4,0	16,5	47,6	29,5	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,3	3,6	14,4	48,7	32,1	23,201 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,5	2,5	17,5	45,0	32,5	
Öğrenci	3,4	4,0	18,0	46,3	28,3	
Emekli	0	1,6	7,8	53,1	37,5	
Ev Hanımı	0	0	31,8	54,5	13,6	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,8	3,8	7,7	46,2	38,5	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	20,0	40,0	40,0	34,916 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,6	3,6	32,1	28,6	32,1	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	1,7	4,5	23,5	42,5	27,9	
Ön Lisans	5,1	10,3	17,9	48,7	17,9	
Lisans	2,3	2,9	14,6	47,9	32,3	
Lisansüstü	2,1	4,3	8,6	56,4	28,6	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,9	3,4	20,8	45,5	27,4	49,293 *P<,05
1401-2400 TL	2,5	5,7	13,2	50,9	27,7	
2401- 3400 TL	1,1	4,5	25,8	46,1	22,5	
3401-4400 TL	2,1	0	12,8	46,8	38,3	
4401-5400 TL	0	5,5	5,5	47,9	41,1	
5401 TL ve Üstü	0	2,4	7,9	57,1	32,5	

Film festivali izleyicilerinin “Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece yaş ($X^2=27,728$, $p<,05$) ve aylık gelir ($X^2=49,293$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum çalışma durumu ve eğitim durumuna göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir. Buna göre 51 yaş üstü katılımcıların tamamı ve 5401 TL üstü gelire sahip olanların %92’i bu kanaatte olduklarını belirtmişlerdir.

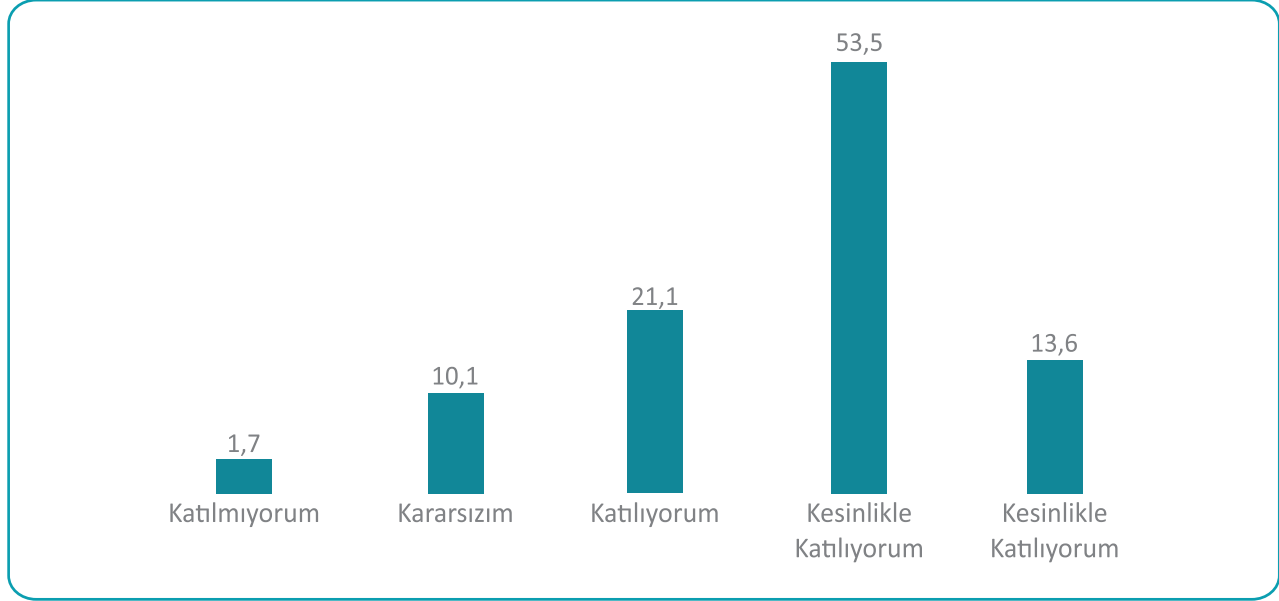
A stylized graphic of a film camera, rendered in black and teal colors. The camera is positioned horizontally, with the lens on the right and the viewfinder on the left. The central body of the camera is white, providing a space for text. The overall design is clean and modern.

**FİLM
FESTİVALLERİNE
KATILIMIN
ETKİLERİ**

Tablo 155. Katılımcıların “Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım.” ifadesine katılma oranları

Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test X ²
Genel	1,7	10,1	21,1	53,5	13,6	
Cinsiyet						
Kadın	2,2	9,0	18,0	56,3	14,6	11,390
Erkek	1,3	11,3	24,3	50,6	12,4	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	1,9	9,5	23,6	53,2	11,9	16,828 P>,05
26-34 Yaş	1,6	12,5	20,3	53,5	12,1	
35-50 Yaş	1,8	12,1	16,4	52,7	16,4	
51 Yaş ve üstü	1,1	3,4	15,7	58,4	21,3	
Medeni Durum						
Evli	0,5	10,6	22,7	50,0	15,7	7,965
Bekâr	1,4	10,1	20,6	54,7	13,2	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	0,7	11,8	20,6	55,5	11,1	42,560 *P<,05
İş Arayan İşsiz	4,5	13,6	6,8	61,4	13,6	
Öğrenci	2,4	9,1	22,7	53,2	12,6	
Emekli	0	4,5	13,6	54,5	27,3	
Ev Hanımı	4,5	13,6	27,3	31,8	22,7	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,7	11,1	25,9	33,3	25,9	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	8,3	41,7	41,7	8,3	60,690 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	6,5	16,1	29,0	29,0	19,4	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,1	15,9	18,5	43,4	20,1	
Ön Lisans	7,3	9,8	26,8	48,8	7,3	
Lisans	1,2	8,3	21,6	57,6	11,2	
Lisansüstü	0,7	11,3	15,9	55,0	17,2	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,7	8,9	22,5	52,5	13,4	28,212 P>,05
1401-2400 TL	2,3	13,4	23,3	44,8	16,3	
2401- 3400 TL	0	14,9	11,7	60,6	12,8	
3401-4400 TL	0	5,9	27,5	52,9	13,7	
4401-5400 TL	0	11,4	19,0	54,4	15,2	
5401 TL ve Üstü	0,8	9,0	17,3	63,9	8,3	

Grafik 59. Katılımcıların “Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım.” ifadesine katılma oranları

Festival izleyicilerinin %67,1'i "Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %11,8'dir. Katılımcıların %21,1'i bu ifadeye "Kararsızım" şeklinde cevap vermişlerdir (Grafik 59).

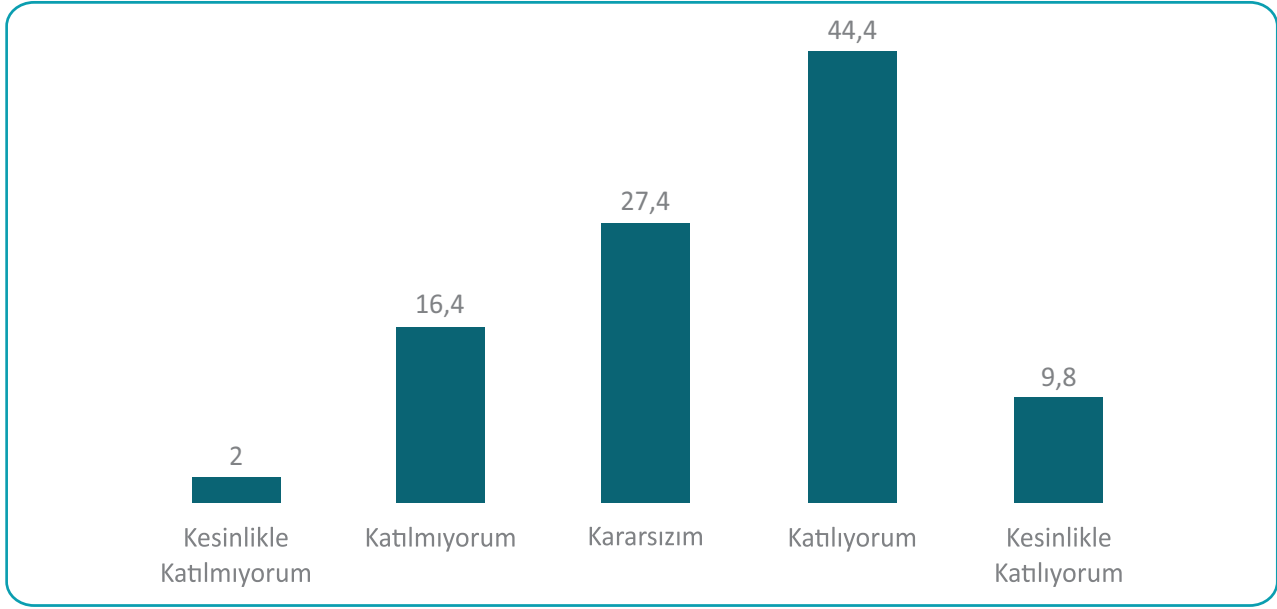
Tablo 155'de katılımcıların "Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım" ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece çalışma durumu ($X^2=42,560$, $p<,05$) ve eğitim durumu ($X^2=60,690$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Buna göre ev hanımı ve başka nedenlerle çalışmayan katılımcılar arasında "Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım" görüşünde olanların oranı diğerlerine kıyasla daha düşüktür.

Katılımcıların eğitim durumlarına göre "Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım" ifadesine katılım oranları incelendiğinde ortaokul mezunları arasında bu görüşte olanların oranının %61,1 ile diğerlerine kıyasla daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 156. Katılımcıların “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti.” ifadesine katılma oranları

Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test χ^2
Genel	2,0	16,4	27,4	44,4	9,8	
Cinsiyet						
Kadın	2,2	15,6	24,6	46,5	11,1	7,019 P>,05
Erkek	1,9	17,1	30,4	42,3	8,4	
Yaş						
16-25 Yaş	2,1	15,6	24,8	46,7	10,8	12,203 P>,05
26-34 Yaş	1,9	17,4	30,1	41,7	8,9	
35-50 Yaş	2,4	14,5	29,1	43,0	10,9	
51 Yaş ve Üstü	1,1	20,2	32,6	41,6	4,5	
Medeni Durum						
Evli	0,5	17,0	32,5	42,5	7,5	10,197 P>,05
Bekâr	2,2	16,5	25,2	46,0	10,1	
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,4	17,3	30,2	42,5	8,6	22,550 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,2	20,0	17,8	44,4	15,6	
Öğrenci	2,2	15,7	25,5	45,6	11,0	
Emekli	1,5	16,7	22,7	50,0	9,1	
Ev Hanımı	4,3	17,4	26,1	52,2	0	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	7,1	7,1	46,4	32,1	7,1	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	8,3	25,0	66,7	0	30,095 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	6,3	15,6	31,3	40,6	6,3	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,1	16,7	21,4	42,2	16,7	
Ön Lisans	2,3	7,0	39,5	44,2	7,0	
Lisans	1,5	16,8	27,5	45,1	9,0	
Lisansüstü	1,3	19,2	31,1	40,4	7,9	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,5	15,8	23,3	47,5	10,9	30,688 P>,05
1401-2400 TL	1,8	18,8	25,9	44,1	9,4	
2401- 3400 TL	1,1	17,0	21,3	45,7	14,9	
3401-4400 TL	1,0	10,8	35,3	47,1	5,9	
4401-5400 TL	1,3	20,3	32,9	38,0	7,6	
5401 TL ve Üstü	1,5	19,8	35,9	37,4	5,3	

Grafik 60. Katılımcıların “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti.” ifadesine katılma oranları

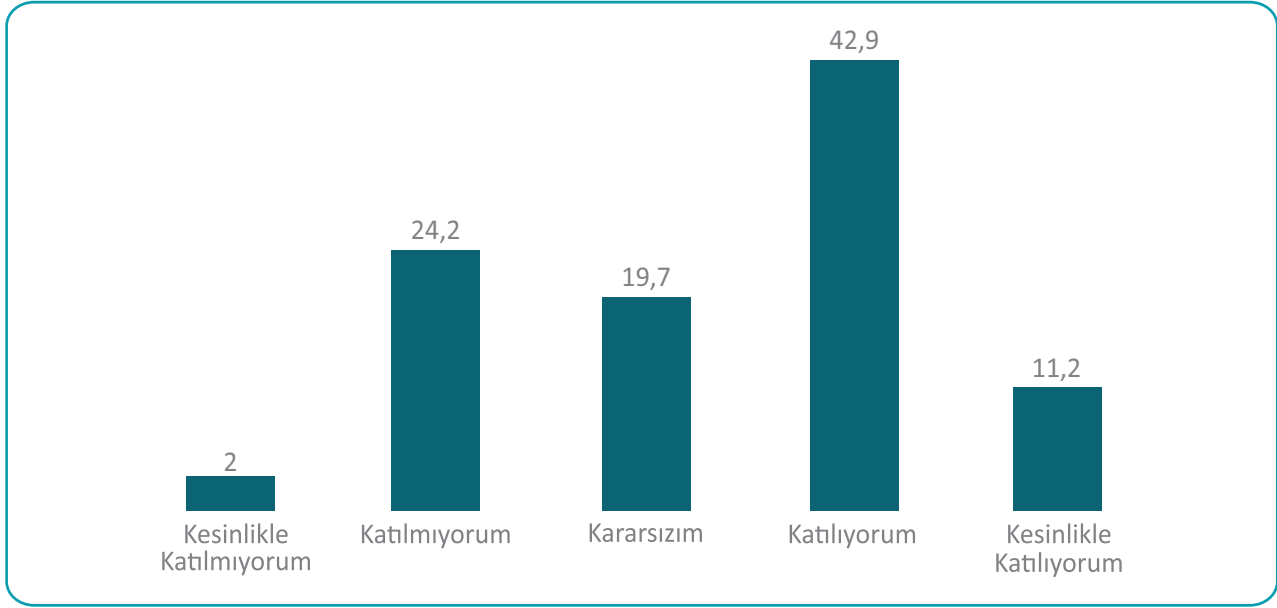
Araştırmaya katılan **festival izleyicilerinin** %54,2’si “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti” görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %18,4’tür. Katılımcıların %27,4’ü bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir (Grafik 60).

Tablo 156’da katılımcıların “Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Tablo 157. Katılımcıların “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” ifadesine katılma oranları

İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test χ ²
Genel	2,0	24,2	19,7	42,9	11,2	
Cinsiyet						
Kadın	1,8	21,9	22,3	43,3	10,8	6,616
Erkek	2,2	26,6	17,1	42,5	11,5	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	1,9	21,1	20,9	43,9	12,2	21,938 P>,05
26-34 Yaş	1,2	26,6	19,7	41,7	10,8	
35-50 Yaş	1,8	29,3	16,8	40,7	11,4	
51 Yaş ve Üstü	5,6	25,8	19,1	44,9	4,5	
Medeni Durum						
Evli	1,0	27,5	19,5	43,5	8,5	6,711
Bekâr	1,9	23,3	19,7	43,2	11,9	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	1,4	30,2	17,1	42,6	8,6	34,624 *P<,05
İş Arayan İşsiz	4,5	22,7	9,1	47,7	15,9	
Öğrenci	1,8	19,9	22,3	42,9	13,1	
Emekli	3,0	25,4	16,4	46,3	9,0	
Ev Hanımı	4,3	13,0	26,1	52,2	4,3	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	7,1	17,9	28,6	32,1	14,3	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	18,2	27,3	45,5	9,1	52,545 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	9,4	15,6	18,8	46,9	9,4	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,1	24,7	13,4	40,7	18,0	
Ön Lisans	4,7	20,9	30,2	41,9	2,3	
Lisans	1,1	21,8	21,9	44,6	10,6	
Lisansüstü	2,0	36,4	16,6	37,7	7,3	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	2,0	19,6	21,2	44,2	12,9	38,174 *P<,05
1401-2400 TL	1,2	23,4	21,1	42,7	11,7	
2401- 3400 TL	0	17,9	22,1	46,3	13,7	
3401-4400 TL	1,0	31,4	20,6	39,2	7,8	
4401-5400 TL	3,8	25,6	9,0	53,8	7,7	
5401 TL ve Üstü	3,1	35,4	19,2	36,9	5,4	

Grafik 61. Katılımcıların “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” ifadesine katılma oranları

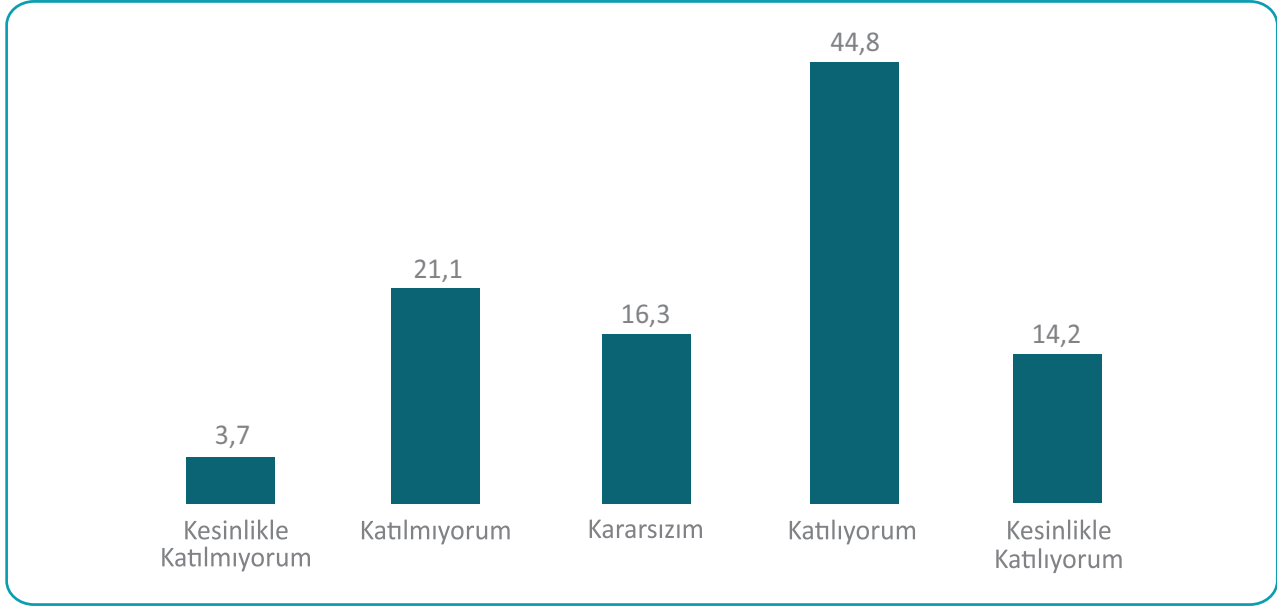
Festival izleyicilerinin %54,1'i “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %26,2'dir. Katılımcıların %19,7'si bu ifadeye “kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir (Grafik 61).

Tablo 157'de katılımcıların “İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde çalışma durumu ($X^2=34,624$, $p<,05$), eğitim durumu ($X^2=52,545$, $p<,05$) ve aylık gelir ($X^2=38,174$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, yaş ve Medeni duruma göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir.

Tablo 158. Katılımcıların “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.” ifadesine katılma oranları

Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher's Exact Test χ^2
Genel	3,7	21,1	16,3	44,8	14,2	
Cinsiyet						
Kadın	3,1	20,3	15,8	46,9	14,0	2,762
Erkek	4,3	22,0	16,8	42,6	14,3	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	3,7	18,8	19,3	44,0	14,3	29,780 *P<,05
26-34 Yaş	3,1	26,2	12,7	45,8	12,3	
35-50 Yaş	4,8	24,1	14,5	42,2	14,5	
51 Yaş ve Üstü	2,3	15,9	11,4	53,4	17,0	
Medeni Durum						
Evli	3,0	25,0	15,0	43,0	14,0	3,922
Bekâr	3,2	19,8	16,5	46,2	14,4	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	3,6	25,9	14,0	43,9	12,6	35,968 *P<,05
İş Arayan İşsiz	0	27,3	13,6	47,7	11,4	
Öğrenci	4,4	16,9	18,9	44,7	15,1	
Emekli	1,5	10,6	10,6	57,6	19,7	
Ev Hanımı	0	21,7	26,1	30,4	21,7	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,6	35,7	7,1	46,4	7,1	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	27,3	36,4	27,3	9,1	48,406 *P<,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,1	15,6	37,5	37,5	6,3	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	3,6	21,6	16,0	37,6	21,1	
Ön Lisans	4,7	34,9	14,0	39,5	7,0	
Lisans	2,9	19,3	16,8	47,5	13,4	
Lisansüstü	6,7	24,7	8,0	47,3	13,3	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	3,6	19,2	19,7	43,4	14,0	27,011 P>,05
1401-2400 TL	5,2	20,3	15,1	41,9	17,4	
2401- 3400 TL	2,1	21,1	10,5	51,6	14,7	
3401-4400 TL	1,9	26,2	13,6	46,6	11,7	
4401-5400 TL	1,3	24,4	7,7	50,0	16,7	
5401 TL ve Üstü	3,1	25,6	14,0	49,6	7,8	

Grafik 62. Katılımcıların “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.” ifadesine katılma oranları

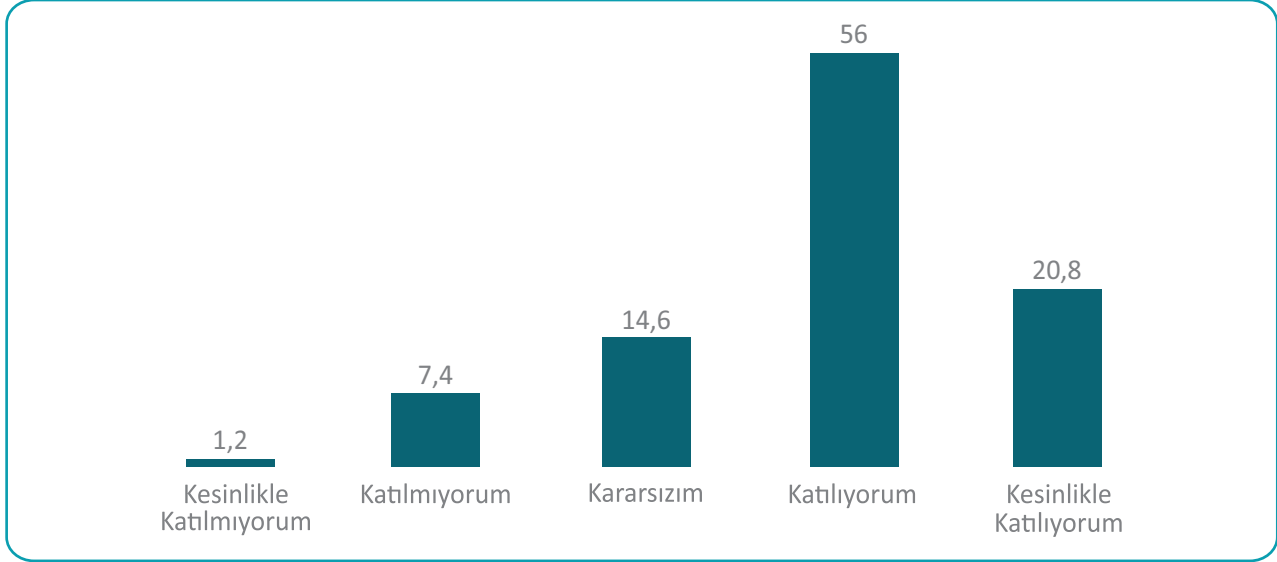
Festival izleyicilerinin %59'u “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum” görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %24,8'dir. Katılımcıların %16,3'ü bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir (Grafik 62).

Tablo 158'de katılımcıların “Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde sadece yaş ($X^2=29,780$, $p<,05$), çalışma durumu ($X^2=35,968$, $p<,05$) ve eğitim durumu ($X^2=48,406$, $p<,05$) değişkenlerine göre farklılaşma olduğu görülmektedir. Cinsiyet, medeni durum ve aylık gelire göre ise gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir.

Tablo 159. Katılımcıların “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.” ifadesine katılma oranları

Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.						
Nitelikler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Fisher’s Exact Test χ^2
Genel	1,2	7,4	14,6	56,0	20,8	
Cinsiyet						
Kadın	1,1	6,7	13,9	56,1	22,2	3,539
Erkek	1,3	8,2	15,3	55,9	19,2	P>,05
Yaş						
16-25 Yaş	1,4	6,8	16,0	54,8	21,0	29,808 P>,05
26-34 Yaş	1,2	6,6	16,8	56,6	18,8	
35-50 Yaş	0,6	10,9	12,1	54,5	21,2	
51 Yaş ve Üstü	1,1	6,7	3,4	66,3	22,5	
Medeni Durum						
Evli	0,5	7,6	15,2	55,3	21,3	5,924
Bekâr	1,2	7,4	14,3	56,4	20,7	P>,05
Çalışma Durumu						
Ücretli Çalışan	0,7	8,3	15,2	56,0	19,7	22,748 P>,05
İş Arayan İşsiz	2,2	8,9	8,9	62,2	17,8	
Öğrenci	1,6	6,4	15,2	54,9	22,0	
Emekli	0	4,5	7,6	60,6	27,3	
Ev Hanımı	0	0	22,7	54,5	22,7	
Başka Nedenlerden Çalışmayan	3,6	17,9	10,7	57,1	10,7	
Eğitim Durumu						
İlkokul	0	0	36,4	54,5	9,1	34,573 P>,05
Ortaokul, Mesleki Okul ve İlköğretim	3,2	6,5	25,8	45,2	19,4	
Genel Lise-Mesleki veya Teknik Lise	2,1	7,9	12,0	48,7	29,3	
Ön Lisans	4,7	7,0	16,3	60,5	11,6	
Lisans	0,5	7,2	14,2	57,9	20,2	
Lisansüstü	1,3	9,4	14,1	58,4	16,8	
Aylık Gelir						
0-1400 TL	1,6	6,2	16,6	53,8	21,9	38,485 P>,05
1401-2400 TL	1,7	8,1	16,3	54,1	19,8	
2401- 3400 TL	1,1	5,3	6,3	67,4	20,0	
3401-4400 TL	0	11,9	16,8	53,5	17,8	
4401-5400 TL	0	12,8	9,0	53,8	24,4	
5401 TL ve Üstü	0	7,0	10,9	63,6	18,6	

Grafik 63. Katılımcıların “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.” ifadesine katılma oranları

Festival izleyicilerinin %76,8'i “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor” görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %8,6’dır. Katılımcıların %14,6’sı bu ifadeye “Kararsızım” şeklinde cevap vermişlerdir (Grafik 63).

Tablo 159’da katılımcıların “Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor” ifadesine yönelik görüşlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde cinsiyet, yaş, medeni durum ve çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelire göre gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir.

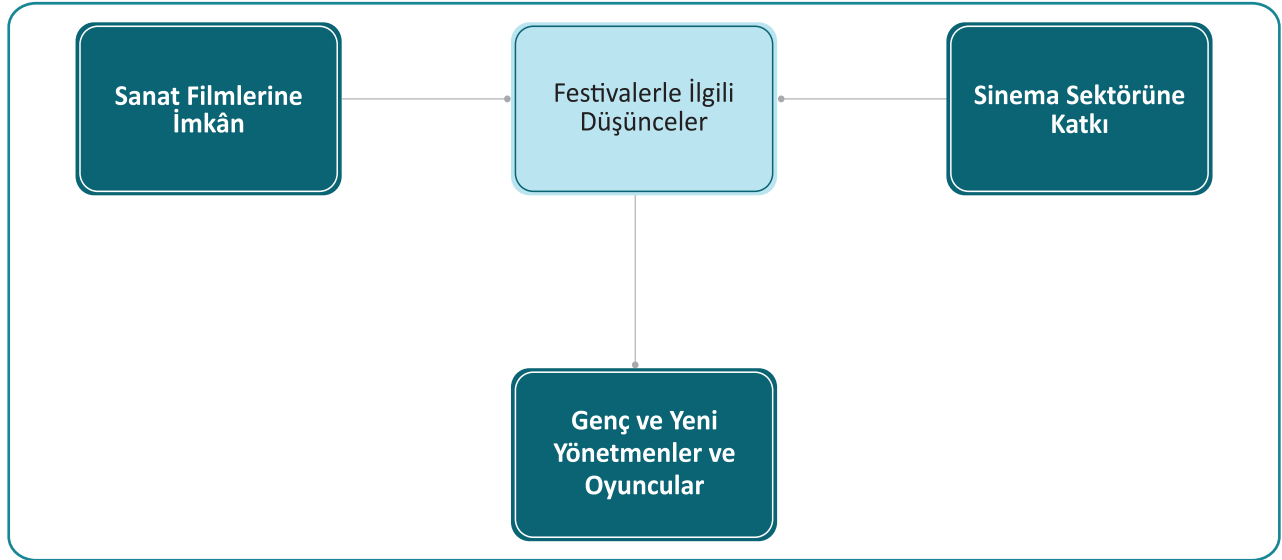
A stylized graphic of a film camera, rendered in teal and black. The camera is positioned horizontally, with its lens pointing to the right. The body of the camera is white with a thick black outline. The viewfinder and eyepiece are represented by two overlapping circles at the top. The lens is a large, white, trapezoidal shape on the right side. The entire graphic is set against a light teal background.

**FİLM FESTİVALLERİNİN
SİNEMA SEKTÖRÜ
İÇİNDEKİ YERİ,
SORUNLARI VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ DERİNLEMESİNE
GÖRÜŞME BULGULARI**

1. Bir yönetici olarak, film festivalleri ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

Katılımcıların film festivalleri ile ilgili genel düşüncelerine ilişkin bulgular değerlendirildiğinde görüşlerin, “Sanat filmlerine imkân”, “Genç ve yeni yönetmen ve oyuncular” ve “Sinema sektörüne katkı” şeklinde üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 64. Katılımcıların film festivalleri ile ilgili görüşleri

Sanat Filmlerine İmkân

Katılımcıların geneli film festivallerini genel olarak olumlu yönden ele almaktadırlar. Bu kapsamda festivallerin özellikle sinemalarda pek fazla gösterim imkânı bulamayan sanat filmlerinin seyirci ile buluşması açısından önemli bir imkân olduğu görüşü öne çıkmıştır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Sanatsal filmler seyirci ile buluşma fırsatı buluyor. Sanat açısından bu önemli. [06-34]*
- *Önemli buluyorum. Sanatsal filmlerin yer bulmasını sağlıyor... İzleyici de sinema salonlarında bulamaya-çağı filmleri izleme imkânı bulabiliyor. [09-34]*
- *Bizim gibi sanat filmleri yapanların kendi seyircisi ile buluşmak adına festivaller önemsemiğimiz bir mecra. [10-34]*
- *Dünyada ticari sinemanın yanında kişisel veya sanat ağırlıklı sinemanın ürünlerinin buluştuğu bir yer... Sinema dili ve içerik bakımından da öncü ve farklı bakışlar getiren önemli organizasyonlar. [12-34]*
- *Sektörleşemeyen filmler için festivaller bir gereklilik arz ediyor. [05-34]*
- *Festivallerin yapılması önemli. Gösterilen filmlerin mahiyetine göre festivallerin olması önemli... Vizyon şansları düşük olan filmler böyle festivallerde imkân buluyor... [08-34]*
- *Ana akım sinema ile ilgilenmeyen ama sinemamıza değer katan birçok eser var. Bunlar festivaller sayesinde ön plana çıkıyor. [23-06]*

Genç ve Yeni Yönetmenler ve Oyuncular

Katılımcıların film festivallerinin olumlu yönü ile ilgili dile getirdikleri diğer bir konuda festivallerin yeni yönetmenler ve oyuncular için önemli bir imkân sağlamasına ilişkindir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Sektörün dinamiklerini temsil eden, sektöre taze kan, yeni yetenekler, yeni yönetmenler, yeni oyuncular kazandırmak için büyük fırsattır. Sinema sektörü için olmazsa olmazdır. [04-34]*
- *Gençler için vizyon açıyor. Sinemaya gönül verenler için festivali yeniden keşfediyor. Festivale oradan adım atıyor. Workshop eğitimini almış bir insan sunumuyla karşınıza çıkıyor. Benim bulunduğum alandan gençlerin uluslararası sinemayla buluştuğu temel nokta diyebilirim.[03-34]*
- *Türkiye’de sinema sektörü hala oluşmadığı için yeni yönetmenlerin film çekmesi ve çektikleri filmleri seyirci ile buluşturması ve bu işte para kazanması zor bir süreç. Bu yüzden de festivaller için bu noktada özellikle ilk filmi çekenler için gerekli bir platform. [05-34]*
- *Sinema sanatına katkısı olduğunu düşünüyorum... Yeni yeteneklerin keşfi için önemli. [20-06]*
- *Sinema sanatına çok büyük katkı sağlar ve gelişmesine yarar sağlar. Sinemacıların yetişmesine büyük katkılar sunuyor. Sayısı ve çeşitlilikleri ülkemizde de artıyor. Bunları olumlu olarak görüyoruz. [02-34].*

Sinema Sektörüne Katkı

Katılımcıların festivallerin olumlu yönüne ilişkin dile getirdikleri diğer bir konuda festivallerin sinema sektörüne katkısıdır. Katılımcılara göre festivaller sinema sektöründeki diğer (dağıtımçı, yapımcı vb.) paydaşlar için önemli katkılar sunmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

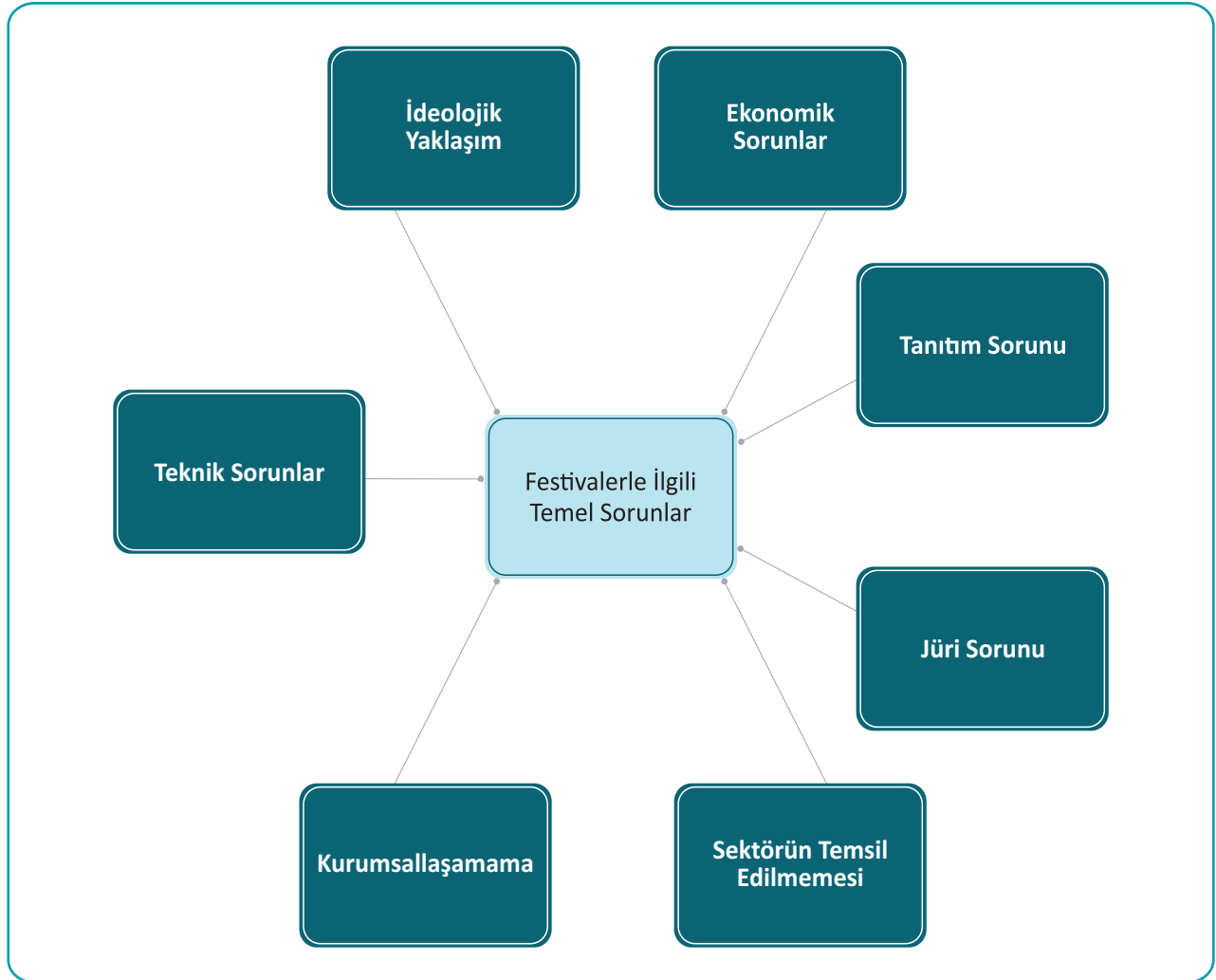
- *Dağıtımçı, ortak yapımcı bulmak, dolaşımı sağlamak açısından festivaller önemli... [09-34]*
- *Şimdi her yer ekran dolasıyla filme ulaşmak kolay ama festivaller filme dair bütün unsurları seyirci ile buluşturabilir. Arka planda da endüstriye katkı sunmalı. [07-34]*
- *Devlet fonu ile yapılan filmlerin gösterimi için festivaller de prestij katıyor... Yarattığı bir ekonomi dönüşü var. [08-34]*
- *Sektörün buluşması, filmlerin seyirci ile buluşması... Sadece ticari olmayan bazı entelektüel filmlerin yer bulması açısından festivaller devam etmeli. [16-34]*
- *Halkla sinemacının bir araya gelmesini sağlıyor... Yaşamla sinemanın bir araya gelmesini sağlıyor... Ekonomiyi güçlendiriyor. [17-06]*
- *Festivaller daha çok olmalı... Alanımız sektörel anlamda kısıtlı... Üretim yapanların daha diri tutulması için önemli. [19-06]*

Sonuç olarak sinema ve film festivalleri alanındaki profesyoneller film festivallerinin sinema sektörüne gerek sanat filmlerine önemli bir mecra sağlaması gerekse yeni yönetmenlerin ve genç oyuncuların, yani yeni yeteneklerin ortaya çıkabilmesine imkân sağlaması açısından önemli olduğu konusunda olumlu bir görüşe sahiptirler. Bunun yanı sıra katılımcılar, festivallerin sinema sektörüne gerek ekonomik gerekse sektör aktörlerinin bir araya gelmesine imkân tanınmasını da olumlu bir yön olarak değerlendirmektedirler.

2. Sizce Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlar nelerdir?

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivalleri ile ilgili temel sorunlara ilişkin söylemleri değerlendirildiğinde görüşlerin, “İdeolojik yaklaşım”, “ekonomik sorunlar”, “teknik sorunlar”, “kurumsallaşamama”, “sektörün temsil edilmemesi”, “jüri sorunu” ve “Tanıtım Sorunları” şeklinde yedi tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 65. Katılımcıların film festivallerinin temel sorunları ile ilgili görüşleri

İdeolojik Yaklaşım

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlara ilişkin dile getirdikleri en temel sorun ideolojik yaklaşım sorunudur. Katılımcıların önemli bir kısmı Türkiye’de festival düzenleyicilerinin olaya daha çok ideolojik yaklaştıkları ve bunun çeşitli sorunlara neden olduğunu dile getirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- Tarafılık söz konusu. Filmi değerlendirme kriterleri hangi siyasi tarafa yakınlığı ile belirleniyor... Bazı festivallerde her dalda ödül almış filmler, diğer festivallerde yarışmıyor, seçilemiyor bile... Bir ayrıştırma söz konusu. Sanatsal içeriği ilk etapta bakılmıyor, tamamen kişisel görüşlerine bakılıyor. [06-34]
- Her alanda olduğu gibi film festivallerinde de mahalle mahalle ayrılmış durumdayız... Film yürütücüleri ideolojik olarak değerlendirmemeli. Bölgesel kodlara çok fazla dikkat edilmiyor... Üniversiteliler mesela kendine özgü film bulamıyor. Festival ve halk birbirinden kopuk. [15-34]
- İdeolojik tarafgirlik fazla. [21-06]

- Belli bazı çevreler tarafından düzenleniyor. Ortaya konan çalışmalar, maliyetler de belli zihniyet dünyalarının uzantısı oluyor. Buradan hareketle de Türkiye'deki kültür hayatının bütün renklerini barındırmıyor. Yerli düşünce buralarda pek temsil edilmiyor. Biraz daha hakkaniyetli bir dağılım olabilir. [12-34]
- Belirli gruplar tarafından domine edildiği için o grupların estetik ve beğeni anlayışı belirleyici oluyor. Çıkan örnekler de aynı olabiliyor. Birbirine benzerlik var. Endüstrinin tamamını kavramıyor. [01-34]
- *Belli odakların hakimiyeti zarar veriyor. Ön elemesinden jürisine sektör şeffaflık ve paylaşım gerekli. Sektörden gözlemci ve katılımcılar yok. [02-34].*
- *Aidiyet problemi var. Bu toprağın sakinleri ile problemi var... Film seçkileri seyircinin benimsemeyeceği tarzda olabiliyor. [26-44]*
- *Belli bazı çevreler tarafından düzenleniyor. Ortaya konan çalışmalar, maliyetler de belli zihniyet dünyalarının uzantısı oluyor. Buradan hareketle de Türkiye'deki kültür hayatının bütün renklerini barındırmıyor. Yerli düşünce buralarda pek temsil edilmiyor. Biraz daha hakkaniyetli bir dağılım olabilir. [12-34]*

Ekonomik Sorunlar

Katılımcıların Türkiye'de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlara ilişkin dile getirdikleri diğer bir sorun da festivallerin ekonomik açıdan yaşadığı bütçe ve kaynak sorunlarıdır. Görüşme yapılan profesyonellerden bir kısmı Türkiye'de festivallerin ekonomik açıdan önemli sorunlar yaşadığını ifade etmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Mali sorunlar, kaynak sorunu. Bazıları için ekonomik gelir olarak bakılıyor. [01-34]*
- *Ekonomik problemler. İyi organizasyon iyi bütçe ve vizyon gerekli... Bütçesi düşük olan ama nitelikli içerikleri olan festivaller yeterince yer bulamıyor...[10-34]*
- *Ekonomik boyutu ve nitelik konusunda sorunlar var... Organizasyonu yapan kurum bakımından ciddi bir yük oluyor. [25-44]*
- *Yeterince bütçe yok... Yetişmiş insan sayısı az olduğu için bu değişimlerde olumsuz etkiliyor. . [11-34]*
- *Genel olarak fonlama sorunu var... Daha çok fonla daha başarılı işler yapılabilir... Gösterim yeri sorunu. Mekân bulmakta zorluklar yaşanıyor...[14-34]*
- *Belediye bütçelerinin kısıtlı olması. Genelde süre dar tutuluyor. Ani karar veriliyor.*
- *Ödeme planları yavaş yürüyor. Genelde festivaller belediyeler açısından sanatçı organizasyonu akla geliyor, filmler daha az akla geliyor. [17-06]*

Teknik Sorunlar

Katılımcılara göre Türkiye'de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlardan bir diğeri teknik problemlerdir. Filmlerin seçimi, sürenin az tutulması salon problemi gibi teknik problemlere ilişkin söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Altyazı sorunu, konuk ağırlama sorunu, organizasyon sorunu... Bir festivalde olabilecek sorunlar ilk üç günde oluyorsa yapmayın o zaman. [24-06]*
- *Gösterimlerle ilgili yeterince özen gösterilmiyor. Renk, ışık ve ses ayarlarına dahi dikkat edilmiyor. Bir yönetmen, bir sanatçı büyük emeklerle iş ortaya koyuyor ama bu gösterim v teknik konulardan memnun değiller. [02-34]*
- *Genelde süre dar tutuluyor... Ani karar veriliyor... Ödeme planları yavaş yürüyor. Genelde festivaller belediyeler açısından sanatçı organizasyonu akla geliyor, filmler daha az akla geliyor. [17-06]*

- *Sadece iyi bir film programı yapmak festival olarak yeterli görülüyor... Her şehir film festivali yapmaya hevesleniyor... Sinema sektöründen daha fazla festival var. Bu da kendisini ayırtmıyor...[07-34]*

Kurumsallaşamama Sorunu

Derinlemesine görüşme yapılan sektör profesyonellerinin Türkiye’de düzenlenen festivallerin temel sorunları arasında vurgu yaptıkları diğer bir sorun da festivallerin kurumsallaşamaması sorunudur. Festivalleri düzenleyen ekip veya kurumların sürekli değişmesi kurumsallaşamama gibi önemli bir problemi ortaya çıkarmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Profesyonel ekiplerin yer aldığı kurumsal bir kimlikle yapılamaması... Hızlı değişim oluyor ve her gelen ekip kendisine göre bir şey yapıyor. [05-34]*
- *Sistemik açıdan ciddi problemleri var. Her yıl ekipler değişiyor neredeyse... İstikrar sorunu ve yapboz tahtasına dönüşmesi durumu var. [26-44]*
- *Festivallerin belediye ve valilikler bünyesinde yapılması festivalin hem sürekliliğine ve içeriğine dair olumsuz etkisi oluyor. Bir belediye başkanı kafasına göre festivali iptal edebiliyor. Bu da sürekliliğine zarar verebiliyor. [16-34]*
- *Festival yöneticileri çok sık değiştiği için istikrar yakalanamıyor... İstikrarsızlık... Bir geleneğin devamı olması gerekiyor...[11-34]*
- *Kurumsallaşma sorunu var... Sürdürülebilir bulmuyorum... Birliktelik yok. Her ilde farklı kurumları ayrı değil birlikte yapmalı... Kalıcı hale gelmeli. [20-06]*
- *Her festivalimiz kötü diyemeyiz ama asgari koşulları da karşılayamayan festivaller var.*
- *Kurumsal bir yapıya ihtiyaçları var. Hangi kurum yapıyor, hangi kurumdan destek alıyor, kimler yapıyor ve yıl boyunca ne yapıyor? Yoksa sadece 2 aylık bir çalışma mı? Valilikler ve belediyeler sorun. [08-34]*
- *Süreklilik yok. Belediyeler değiştikçe sistem ve ekip değişiyor. Bu da festivalin sürekliliğini baltalıyor. [07-34]*

Sektörün Temsil Edilmemesi

Katılımcılardan bir kısmı da Türkiye’de düzenlenen festivallerde sinema sektörünün yeterince temsil edilmemesini önemli bir sorun olarak dile getirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Festivalleri belediyelerin ve valiliklerin yapması ve sinema meslek birliklerinin görüşlerinin alınmaması. Sinema sektörü bu faaliyetleri yürütüyor olsa daha iyi olacaktır... [13-34]*
- *Ön elemesinden jürisine sektör şeffaflık ve paylaşım gerekli. Sektörden gözlemci ve katılımcılar yok. Antalya Film Festivalinin ulusal bölümünün kaldırılması yanlış. Sektör hep beraber buna karşı çıktı. [02-34]*
- *Bu işin okulu yok. Her yaparım diyen yapıyor ama olmuyor. Bizim de bir tane olsun mantığı yanlış. Sinemasal birikimin var mı? [24-06]*

Jüri Sorunu

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunları kapsamında dile getirdikleri diğer bir konuda festival jürilerinin seçiminin şeffaf olmaması ve jüri çetesi gibi bir durumun ortaya çıkmasıdır. Jüri sorunu ile ilgili görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Jüri çetesinin olması. [13-34]*
- *Jürilerde çeteleşme söz konusu. Gayri milli unsular çok fazla... Festivaller bağımsız değil. Jüriler ve ön jürilerde de sorunlar var. [18-06]*
- *Ön elemesinden jürisine sektör şeffaflık ve paylaşım gerekli. [02-34]*

Tanıtım Sorunları

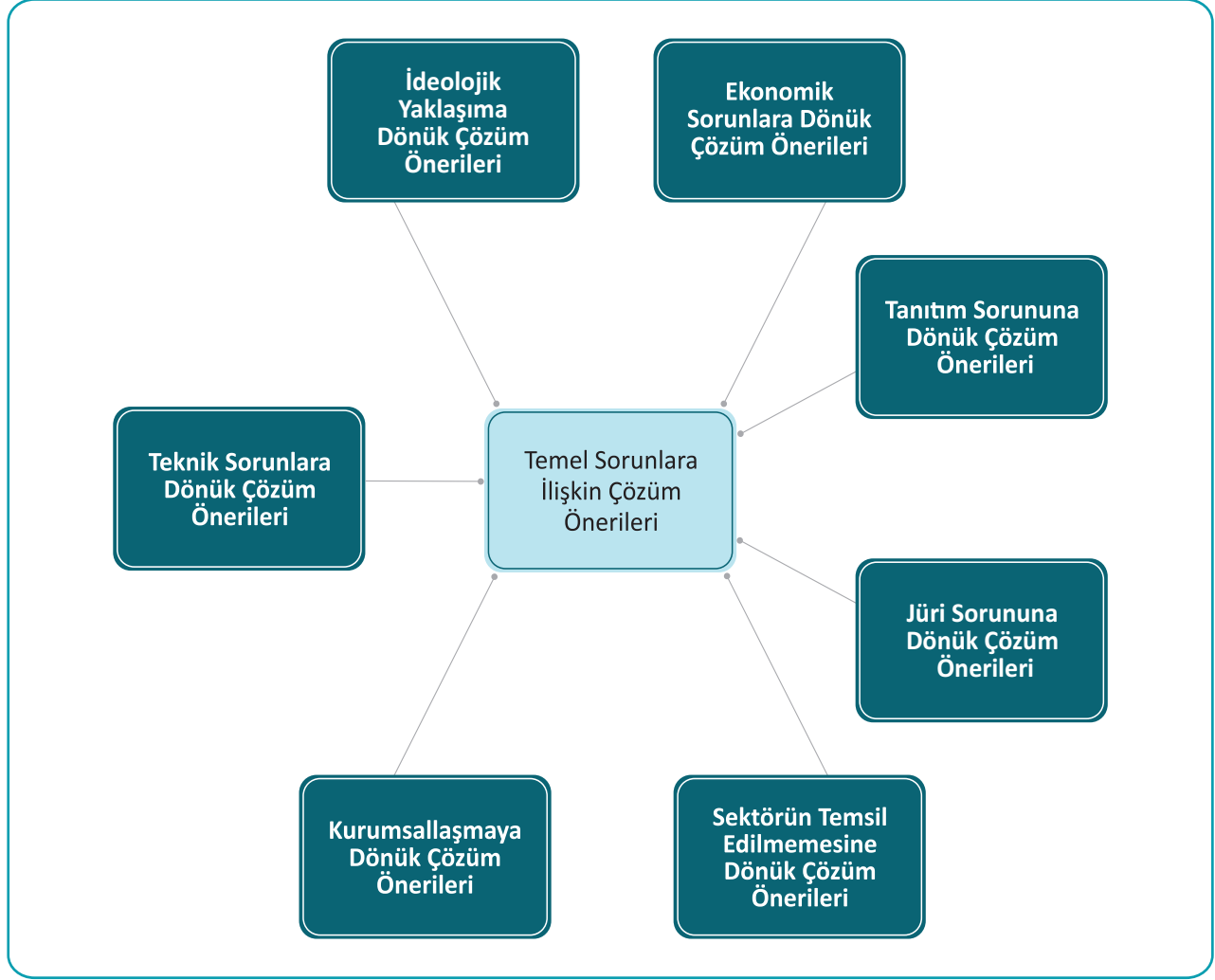
Son olarak katılımcılar tarafından dile getirilen sorunlardan bir tanesi de festivallerin tanıtımlarının yeterince yapılamaması ile ilgilidir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Festivallerden bizim bile haberdar olmamız zor oluyor... Ulaşım anlamında sorunlar var... Belgesel festivali daha az... Köklü festival az. [19-06]*
- *Duyuru sorunları...[14-34]*
- *PR çalışmaları zayıf... Devlet katkısı ve reklamlar...[11-34]*

Sonuç olarak derinlemesine görüşme yapılan katılımcılar Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarını festivallerin belirli çevrelerce düzenlenmesi, festival bütçelerinin yetersiz olması, festivallerdeki gösterilen filmler ve gösterimlerinde yaşanan teknik sıkıntılar ve festivallerin kurumsallaşamaması gibi başlıklar altında dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra sinema sektörünün yeterince temsil edilememesi, jürilerin tarafsız olmaması ve festivallerin yeterince tanıtılmaması da yaşanan sorunlar olarak katılımcılar tarafından öne çıkarılan sorunlar olarak tespit edilmiştir.

3. Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarına ilişkin sizin çözüm önerileriniz nelerdir?

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivalleri ile ilgili temel sorunlara ilişkin çözüm önerileri değerlendirildiğinde görüşlerin temel sorunlar başlığında olduğu gibi, “ideolojik yaklaşıma dönük çözüm önerileri”, “ekonomik sorunlara dönük çözüm önerileri”, “teknik sorunlara dönük çözüm önerileri”, “kurumsallaşmaya dönük çözüm önerileri”, “sektörün temsil edilmemesine dönük çözüm önerileri”, jüri sorununa dönük çözüm önerileri” ve “tanıtım sorunlarına dönük çözüm önerileri” şeklinde yedi tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 66. Katılımcıların film festivallerinin temel sorunlarına ilişkin çözüm önerileri

İdeolojik Yaklaşım Dönük Çözüm

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunların ilişkin dile getirdikleri çözüm önerilerinin başında ideolojik yaklaşım sorununun çözümüne dönük öneriler gelmektedir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Daha çok sinemanın konuşulduğu platforma dönüşmeli... İnteraktif olmalı. Ortak akıl, iyi örnekleri almamız. İyi gözlem yapmalıyız. [22-06]*
- *Mahalle arası kutuplaşmanın son bulması gerekir... Her yaşa özgü filmlerin gösterilmesi gerekir... Halkın dinamikleri dikkate alınmalı...[15-34]*
- *İdeolojik yaklaşımlardan kaçınılmalı... [15-34]*
- *Yerel ve toplumun değer yargıları ile barışık zarar vermeyen filmlerin toplumla buluşturulması lazım. [25-44]*
- *Film festivalleri bağımsız ekipler tarafından düzenlenmeli... Herhangi bir erk ve güce bağlı olmamalı... Toplumla aralarındaki aidiyet problemlerine çözüm üretilmeli... Toplumla inatlaşmak ve zıtlaşmaktan vazgeçilmeli... Kutuplaşma ve politik reaksiyonlardan dolayı problemler oluşuyor. [26-44]*

Ekonomik Sorunlara Dönük Çözüm

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlara ilişkin dile getirdikleri diğer bir sorun olan festivallerin ekonomik açıdan yaşadığı bütçe ve kaynak sorunlarına dönük çözüm önerileri de bulunmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Kamusal desteklerin artırılması ve şeffaf olması. Bütün harcamaların festival bitince kamuoyuyla paylaşılması. [01-34]*
- *Destek alınan festivallerin maddi açıdan ve organizasyon açıdan denetlenmesi. Festivalleri birer gelir kapısı gören araçlardan festivalleri bu denetleme sayesinde arındırabilir. [05-34]*
- *Dağıtımına daha fazla destek verecek içerikler üretilebilir... Pazarlamayı pompalayacak şeyler yapılabilir. Satış stratejisine de destek verilecek yardımda bulunulabilir. [09-34]*
- *Sponsor olarak belediye ve devletin destek olması... Festival merkezinin ulaşım anlamında kolaylık sağlanabilir...[11-34]*
- *Fonlamalar artmalı. Kamu fonlarının artabileceğini düşünüyorum... Fonlamadan kaynaklı genel birçok sorun var...[14-34]*
- *Bakanlığın destekleri denetlemesi gerekir. [15-34]*
- *Sadece devletin bir tarafından tutarak festivallerin etkin hale gelmesi söz konusu değil.*
- *Büyük şirketlerin de destek vermesi gerekiyor. [23-06]*
- *Bütçe sadece belediyeye bırakılmamalı, Bakanlık da iyi destek vermesi gerekir. [17-06]*

Teknik Sorunlara Dönük Çözüm

Katılımcılara göre Türkiye’de düzenlenen festivallerde karşılaşılan filmlerin seçimi, sürenin az tutulması salon problemleri gibi teknik problemlere ilişkin getirdikleri çözüm önerilerinden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Gösterimin önemsenmesi lazım. Yönetmen kadar emek verilmeli. Görsel ve işitsel anlamda teknik eleman problemi çözülmeli. [02-34]*
- *Teknik olarak sıkıntılar fazla. Konuklara iyi davranılmıyor... Konser organize eden adam, düşün organize eden adam festival yapmasın. [24-06]*
- *Devlet salon gösteriminde destek olabilir. Salon şartnamesinde festival filmi gösterme ibaresi eklenebilir...[11-34]*
- *Sürenin daha geniş tutulması. [17-06]*
- *Süre daha geniş tutulmalı. 1 yıla yaymaya çalıştık. [25-44]*

Kurumsallaşmaya Dönük Çözüm

Derinlemesine görüşme yapılan sektör profesyonellerinin Türkiye’de düzenlenen festivallerin kurumsallaşamaması sorununa dönük çözüm önerilerine ilişkin görüşlerinden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Kurumsal yapıyı oturtmak gerekiyor... Valilikler ve belediyeler festivalleri desteklemeli ama organizasyonuna soyunmamalı... Organizasyon profesyonel bir ekiple yapılmalı. [08-34]*
- *Festivalin etkinlik olmaktan çıkarılabilmesi için kurumsallaşma... Bağımsız hale gelmeli... Dışarıdaki örnekleri modellemeli ve uluslararası arenaya da çıkılmalı. [22-06]*

- *Festivalin sadece bu işi yönetecek bir vakfa devredilmeli. Yönetim festivale müdahil olmadan. [16-34]*
- *Festivalleri çeşitli vakıf, merkez ve kurumsal bünyelerin yapmaları ve bir devamlılık sağlanması, kaliteyi de etkileyecektir. [05-34]*
- *Valiliklerden, belediyelerden bağımsız olarak bir mekanizmanın kurulması...[13-34]*
- *Bağımsız festivaller yapılmalı. Kültür Bakanlığı ve Sinema Genel Müdürlüğü dâhil olabilir ama belediye ve valilikler, vakıflar dâhil olmamalı. [18-06]*

Sektörün Temsiline Dönük Çözüm

Katılımcıların bir kısmı Türkiye’de düzenlenen festivallerde sinema sektörünün yeterince temsil edilmemesini önemli bir sorun olarak görmekte ve bu sorunun çözümüne dönük çeşitli öneriler de bulunmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Kültür organizatörlerinin ve yöneticilerinin yetiştirilmesi gerekli. [14-34]*
- *Kamu kurumları ve devlet bu alandaki akademisyen ve sanatçılara güvenip o yönde desteğini arttırmalı... Hem yönetim hem danışmanlık hem de organizasyon aşamasında belli tecrübelere sahip insanlara yetki verilmeli. [10-34]*
- *Festival uygulamalarının sinema meslek birlikleri ve sektör tarafından oluşturulacak bir kurulun tavsiyeleri ile yürütülmesi gerekir. [13-34]*
- *Sadece film gösterimi değil film marketleri de olmalı. Proje yapımcıları da davet edilmeli. [01-34]*
- *Festivallerin ne işe yaradığı ve nasıl yapılması gerektiğine dair sektörün ve şahısların bir araya gelmesi ve neredeyse anayasası çıkmalı. Çünkü çok ciddi emek, para ve zaman harcanıyor....[07-34]*
- *Bilgi sıfır ama festival yapıyor. Yabancı konuklara da ayıp oluyor. Birikimi olmayan adamlar bu işe karışmasın. [24-06]*

Jüri Sorunlarına Dönük Çözüm

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunları kapsamında dile getirdikleri jüri sorununun çözümüne dönük önerilerinden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Jürilerin oluşturulmasında sektörle iletişim halinde olunması lazım. Sektör buna açık. [02-34]*
- *Jürinin veya ön jürinin daha adil bir şekilde oluşması. Tek bir kitleye göre değil her bakış açısından kişilerden oluşmalı. [06-34]*
- *Ön jüriler, jüriler meslek birlikleri tarafından belirlenmeli. Jüriler objektif olmalı. Objektif olması o festivalin saygınlığını da artırır. Bu katılımı da artırır. [18-06]*
- *Jürilerin özenle seçilmesi. [21-06]*
- *Beğeni ve seçici kurulların renklendirilmesi ve çeşitlendirilmesi gerekir. [01-34]*

Tanıtım Yetersizliğine Dönük Çözüm

Son olarak katılımcılar tarafından dile getirilen sorunlardan bir tanesi olan festivallerin tanıtımlarının yeterince yapılamamasına ilişkin çözüm önerileri kapsamında dile getirdikleri görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

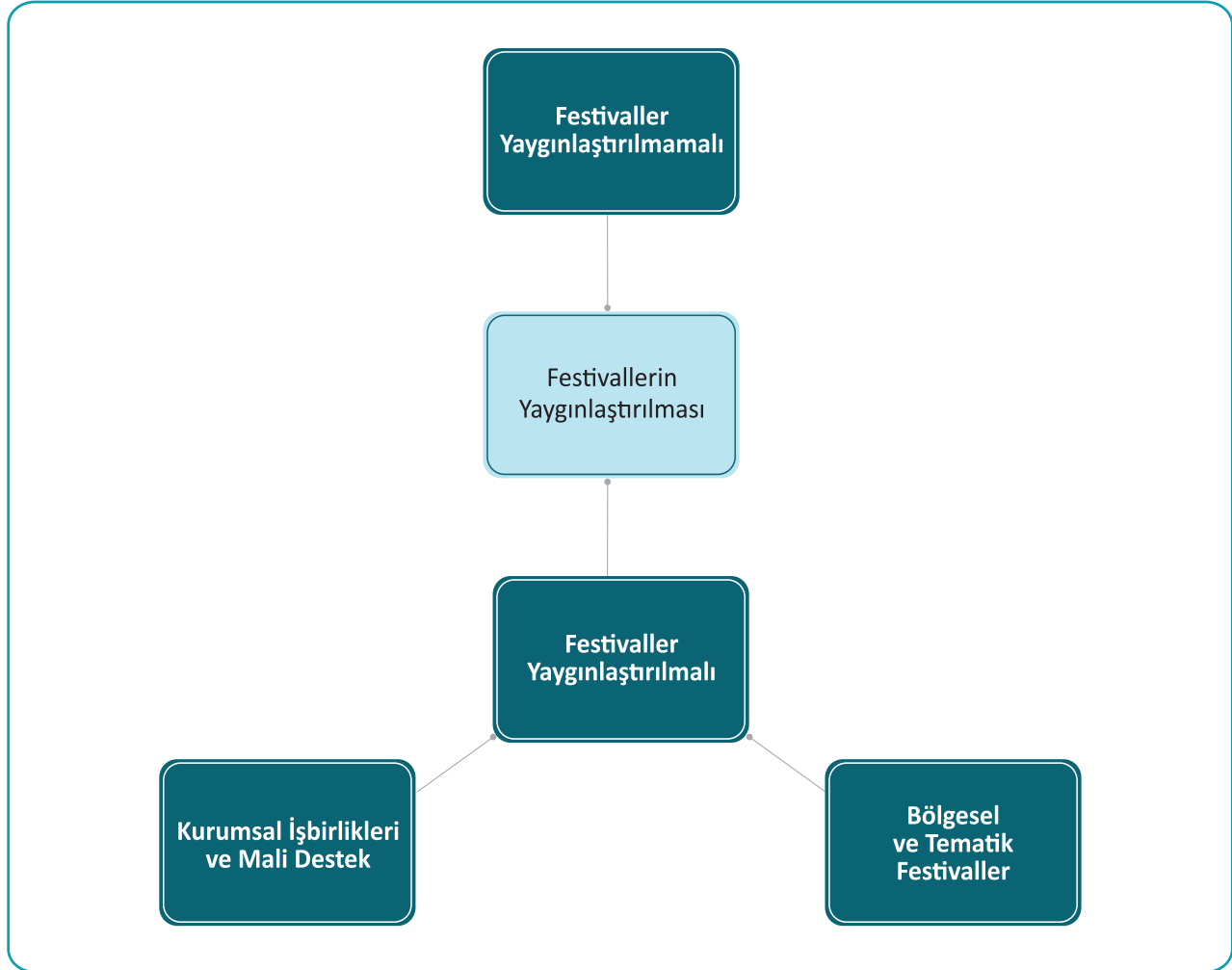
- İletişim ağı, etkileşim artırılmalı. [19-06]
- Üniversitelere afiş vb. çalışmalar ve öğrencileri organizasyon dâhil edilebilir. . [11-34]

Sonuç olarak derinlemesine görüşme yapılan katılımcılar; Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarının çözümüne dönük olarak ideolojik yaklaşımdan uzak bağımsız kurullar tarafından düzenlenmesi, kamusal desteğin artırılması ve desteklerin şeffaf bir şekilde denetlenmesi gerektiği düşüncelerini dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra teknik problemlerle ilgili olarak görsel ve işitsel boyutta teknik eleman yetiştirilmesi, sinema salonu desteği sağlanması, festivallerin belediye, valilik vb. kurumların yerine bağımsız kurullar tarafından düzenlenmesi, düzenlemelere sektörden kişilerin daha fazla dâhil olması gibi önerileri sıklıkla dile getirmişlerdir. Ayrıca jüri seçiminde özenli davranılması ve tanıtım için daha etkin iletişim ağı kurulması da getirilen çözüm önerileri olarak öne çıkmıştır.

4. Türkiye’de düzenlenen film festivallerini yaygınlaştırmak için neler yapılmalıdır?

Katılımcıların film festivallerinin yaygınlaştırılması için neler yapılabilir sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde görüşlerin genel olarak “Festivaller yaygınlaştırılmamalı” ve “Festivaller yaygınlaştırılmalı” şeklinde iki tema etrafında toplandığı görülmektedir. Festivallerin yaygınlaştırılması görüşünde olan katılımcıların yaygınlaştırma için yapılabilecekleri ilişkin görüşleri de “Kurumsal iş birlikleri ve mali destek” ve “bölgesel ve tematik festivaller” şeklinde iki tema altında toplanmaktadır.

Grafik 67. Katılımcıların film festivallerinin yaygınlaştırılması ile ilgili görüşleri

Festivaller Yaygınlaştırılmamalı

Katılımcıların bir bölümü (11 Kişi) festivallerin yaygınlaştırılmaması gerektiği yönünde bir düşünceye sahiptirler. Zaten yeterince festival olduğu bu yüzden yaygınlaştırmanın gereksiz olduğu görüşleri sıklıkla dile getirilmiştir. Bununla birlikte yeni festivaller yerine mevcut olanların güçlendirilmesi düşüncesi sıklıkla paylaşılmıştır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Festivaller neden yaygınlaşsın? Önce dizayn edilmeli. Amaca uygun festivaller yapılmalı. [04-34]*
- *Yeterince festival var. Devir değişti. Teknoloji ve tüketim alışkanları değişti. Festivallerde bile takip düzeyi düşebiliyor. [03-34]*
- *Sayısal artıştan ziyade niteliksel artış önemli. Marka değeri artırılmalı. Elitist bir yaklaşımla yapılmamalı [01-34].*
- *Yaygınlaştırmak gereksiz. Her önüne gelen festival yapmamalı. İşin ehli kişi bu işi yapmalı... Devamlılık önemli. Az ve öz olmalı festivaller. [08-34]*
- *Çok yaygınlaştırılması tarafı değilim. Tematik festivaller ve bunlar uluslararası festivaller olmalı. [18-06]*
- *Festivaller yaygınlaştırmamalı. Sektörün objektif hale getirilmesi gerekir. [21-06]*
- *Zaten fazla yapılıyor. Zaten kötü yapılıyor. Mümkünse azaltılsın. [24-06]*
- *Şu anda zaten fazla festival var ve daha fazla da yaygınlaştırılmamalı. Ama tematik festivaller yapılabilir. [26-44]*
- *Yaygınlaştıkça kalite düşebiliyor. Belli sayılarda tutup standartları yükseltmek lazım. [25-44]*
- *Festival ildeki insanların ihtiyaçlarını karşılıyorsa karşılık da buluyor demektir. Temel amaç bunları yaygınlaştırmaktan ziyade sürdürülebilir ve güvenilir hale getirmek gerekir. [05-34]*
- *Neyi farklı yapacağımıza karar vermemiz lazım. Türkiye'nin yeterince film festivalleri var. Yenilerine değil olanların güçlendirilmesine gerek var... İyi bir iletişim stratejisi gerekli. [07-34]*

Festivaller Yaygınlaştırılmalı

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların önemli bir kısmı ise (15 Kişi) film festivallerinin yaygınlaştırılması gerektiği yönünde bir düşünceye sahiptirler. Bu katılımcıların festivallerin yaygınlaştırılmasına yönelik söylem ve önerileri ise genel olarak "Kurumsal iş birlikleri ve mali destek sağlanması" ve "festivallerin bölgesel ve tematik konularda düzenlemesi" şeklinde iki başlık altında toplanmaktadır.

Kurumsal İş Birlikleri ve Mali Destek Sağlanmalı

Festivallerin yaygınlaştırılması için belediyeler, üniversiteler ve özel sektör arasında iş birliklerinin yapısı gerektiği düşüncesi yaygın olarak öne çıkmaktadır. Bunun yanı sıra festivallere yönelik maddi destek ve fonların sağlanması görüşü de katılımcıların dile getirdikleri diğer bir konu olarak öne çıkmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Ne kadar fazla olursa sinemamız için o kadar iyi. Keşke her ilde bir festival olsa. Belediyelerle ve üniversitelerle iş birliği yapılabilir. [02-34]*
- *Festivaller uzmanlaşsa. Pop sanatçısının konserine ödenen paranın gelecek seneye bir artı değeri olmuyor bunun yerine festivallere daha fazla yatırım yapılmalı. [02-34]*
- *Genç yeteneklere fırsat verilmeli, destek ve teşvikler verilmeli... Kısa filmler kategoriler az tutuluyor ve hızlıca es geçiliyor. Geleceğin en iyi yönetmenleri bugünün yeni nesilleridir. Bunlara da teşvik edici ödüller verilmeli. [06-34]*
- *Özel sektörü de işin içine çekmek lazım... Devlet destekleri uzman olmayan insanların elinde heba olabi-*

liyor... Gönüllü çalışanların olması ruh ve dinamizm katar. Bazılarının var, bazılarının yok... STK'ların da işin içine girmesi gerekir...[10-34]

- *Düşünce dernekleri gibi kurumlar da kendi temalarına göre festivalleri seçerek kendi gönüllü çalışanlarını sürece dâhil edebilir. [10-34]*
- *Sinema yapmak isteyen insanları fonlamak gerekiyor... Genel Müdürlüğün destek fonları periyotları artırılabilir... Okulları da işin içine katmalı... Duyuru iyi yapılmalı. . [11-34]*
- *Sinema salonlarının yaygınlaşması gerekiyor. Sadece AVM olarak değil özel salonlar da devlet kurumları tarafından oluşturulmalı... Sinema atölyeleri kurulabilir...[15-34]*
- *Medya grubu bağımsız değil. Destek verdiği festival dışındakilere yer vermiyor ya da destek verdiği festivalde başka medya grubuna izin vermiyor... Canlı yayınlar yetersiz. [15-34]*
- *Bakanlık ve Sinema Genel Müdürlüğü daha çok ön plana çıkmalı, destek olmalı. [17-06]*
- *Gezici sinema imkanları sağlanmalı. Bu sayede pazaryeri, açık alanlarda halka buluşturulabilir... Sinema salonlarından çıkıp bu işi sokağa taşımak lazım. [20-06]*
- *Devlete çok iş düşüyor. Bakanlıklar ve STK'lara iş düşüyor. Sinemamıza inanmamız gerekiyor. Festivalerin sinemamızı tartıştığımız, özeleştiri yaptığımız ortamlara dönüşmeli. İyi bir fonlama da yapılmalı. [22-06]*

Bölgesel ve Tematik Festivaller Düzenlenmeli

Festivallerin yaygınlaştırılması özellikle bölgesel festivallerin oluşturulması ve farklı temaların seçilmesinin önemli olduğu görüşü katılımcıların dile getirdiği bir başka konudur. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

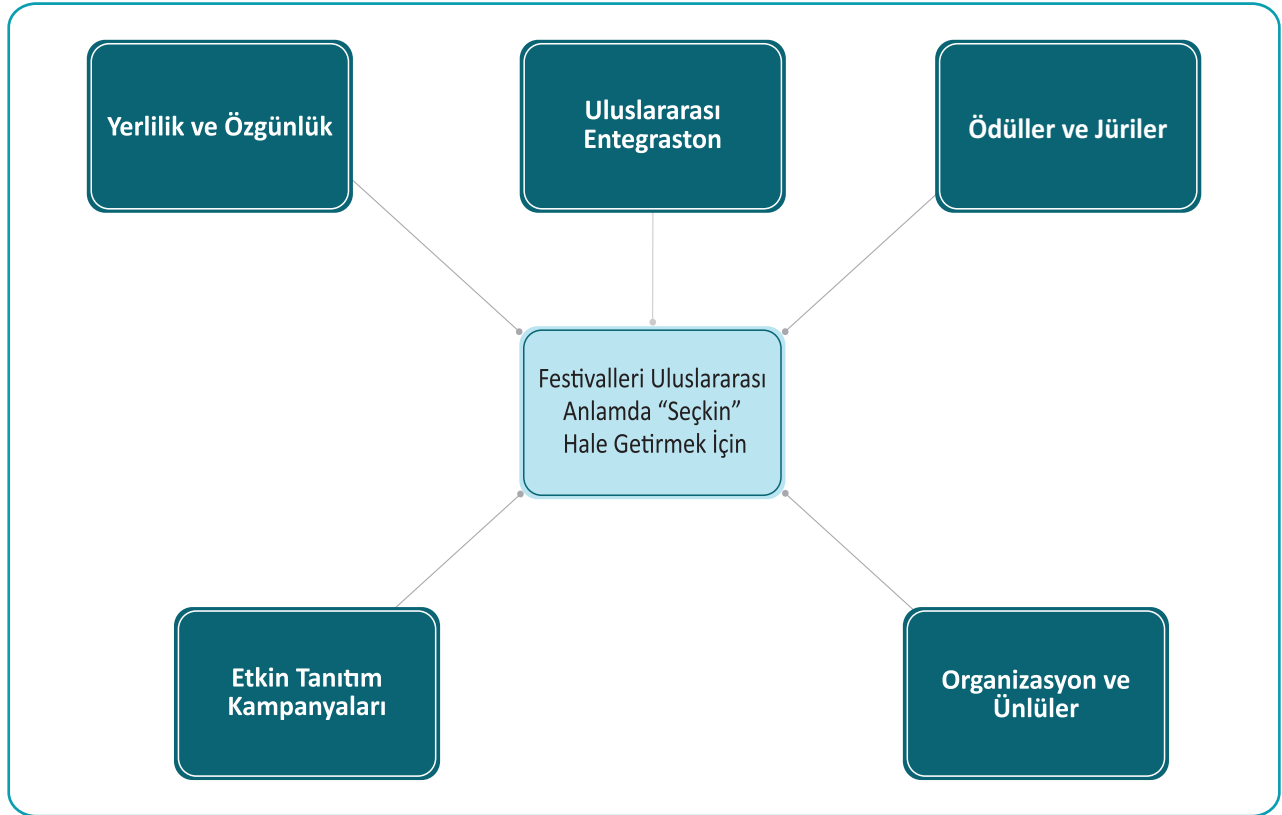
- *Her ilde film festivalinin yapılmasında yarar var ama bunlar bir eğlence ve şenlik havasından çok sanat-sal ve kültürel bir anlam taşımalı... Bölgesel festivaller oluşturulmalı. [13-34]*
- *Ülke sinemasının güzelleşmesi lazım. Bir geleneğe ve karaktere kavuşması lazım... Bölgeselleşme olabilir. Malatya'da Ortadoğu filmlerini kapsarken, İstanbul'da Batı filmlerini dâhil ettiğimiz, Kars'ta yapılan festival Kuzey ülkelerin filmlerini kapsayabilir. [16-34]*
- *Bölgeler göz önüne alınarak öne çıkan şehirlerde bölgenin kültürel hayatı ve toplumsal değerleriyle uyumlu festivaller düzenlenip buralardaki gençler sinema konusunda çalışmalar yapması özendirilebilir. [12-34]*
- *Festival değil de film günleri olarak da isimlendirilebilir. Farklı temalar seçilebilir. Bölgelere göre, şehirlere göre festivaller türleri üretilebilir. [01-34]*
- *Hemen hemen her ilin festivali olması gerektiğini düşünüyorum. En azından kısa film olarak... [15-34]*

Sonuç olarak katılımcıların film festivallerinin yaygınlaştırılması konusunda farklı düşünceler taşıdıkları görülmüştür. Katılımcıların bir bölümü festivallerin yaygınlaştırılmaması gerektiği ve yeterince festival olduğu düşüncesini taşımaktadırlar. Bu nedenle festivallerin yaygınlaştırılması sayılarının artırılması yerine mevcut festivallerin niteliğinin artırılması görüşü öne çıkan bir görüş olarak tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra katılımcılardan önemli bir kısmı ise festivallerin yaygınlaştırılması gerektiği mümkünse her ilde bir festival yapılması gerektiği düşüncesini dile getirmişlerdir. Bunun için Belediyeler, özel sektör ve üniversitelerin iş birliğinin önemli olduğu ayrıca maddi yönden desteklenmesi gerekliliği de üzerinde durulan bir konudur. Diğer taraftan festivallerin bölgesel düzeyde ve farklı temalarla düzenlenmesinin yaygınlaştırılması için önemli olduğu görüşü üzerinde durulan başka bir konudur.

5. Türkiye’de düzenlenen film festivallerini uluslararası anlamda ‘seçkin’ hale getirmek için neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Katılımcıların film festivallerinin uluslararası anlamda “Seçkin” hale getirilmesi için neler yapılabilir sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde görüşlerin genel olarak “Yerlilik ve Özgünlük”, “Uluslararası Entegrasyon”, “Ödüller ve Jüriler”, “Etkin Tanıtım Kampanyaları” ve “Organizasyon ve Ünlüler” şeklinde beş tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 68. Katılımcıların film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilmesi ile ilgili görüşler

Yerlilik ve Özgünlük

Katılımcıların Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilmesi için neler yapılmasına ilişkin görüşleri arasında en fazla vurgu yapılan konu festivallerin yerli sinemaya öncelik vermesi ve özgün olması hakkındadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Ulusal yarışmaları güçlendirmek lazım, uluslararası arenada güçlü olmak için... Yerli yönetmenlerin ön plana çıkarılması lazım... Öykünme ve taklitçi festivalle yola çıkan festivaller ancak çay markası olurlar... Antalya örneği. [13-34]*
- *50 yıldır yapılan Antalya Uluslararası Film Festivalinin ulusal bölümü neden kaldırıldı, bilmiyoruz... Kendi sektörümüzü desteklenmemiz lazım önce. Meslek birlikleri olarak tepki gösterdik, gitmedik. [18-06]*
- *Özgün olması gerekir. Taklit olmamak gerek. Yerleştikçe aslında globalleşiyorsunuz. Büyük festivallere özenmek yanlış. Kurumsal yapı ve adanmışlık çok önemli... Coğrafyamıza dönüp bakmamız lazım... İyi bir networking ile prestij yakalayabiliriz. [08-34]*
- *Bizim de kendi filmlerimizi yabancılara sunabileceğimiz bir pazar, film marketi oluşturmamız lazım... Filmler güçlenirse festivaller de güçlenir. Yabancılar da bu sefer daha fazla önem verir... Kendi sinemamıza kendimiz değer vermezsek yabancılar da değer vermez. [10-34]*

- *Farklı uluslardan gelen insanların ilginç bulup Türkiye'ye gelmeleri için ne yapılmalı? Yabancılar Türk filmlerini izlemek için geliyorlardı. Avrupa Film Akademisi. Cannes'da, Berlin'de gösterilmiş filmi görmek için Antalya, İstanbul'a kimse gelmez. .. Türk filmlerine ağırlık verilmeli. Konuklar iyi ağırlanmalı [24-06]*
- *Kendi coğrafyamızla barışık olmamız gerekiyor... Kendimize ait değerleri uluslararası sinemaya taşımamız gerekir... [26-44]*
- *Eğer bir film yerel değerlerden yola çıkılarak üretiliyse ilgi çekiyor ama kopya film ise dikkat çekmiyor. [25-44]*
- *İçeriğin derinleşmesi, bu toprakların dili ile anlatılmalı içerikleri. Bir anlatım geliştirmemiz gerekiyor. Mecidi'yi değerli kılan bir İranlı bakış açısıyla film yapmasıdır... Nasıl ödül alırım bakış açısıyla özgün üretimler yakalanamıyor. [23-06]*
- *İyi filmler üretmemiz gerekli. Bu kısa zamanda olmaz. Bizim ülkemizin kaderi ve siyasi varlık alanımızla alakalı bir durum. Bizim varlık alanımız genişledikçe sinemamız da genişler. [16-34]*
- *Antalya meselesi... Festivaller bir kültür unsurudur, turizm unsuru değildir. Festivali turizm faaliyetine çevirmek uluslararası kabiliyetine katkısı olmaz...[16-34]*

Uluslararası Entegrasyon

Katılımcıların Türkiye'de düzenlenen film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilmesi için vurgu yaptıkları diğer bir konuda uluslararası entegrasyondur. Bu kapsamda diğer festivallerin örnek alınması ve özellikle sinema eğitimi entegrasyonunun yapılması öne çıkmaktadır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Entegrasyon önemli. Sinema eğitimi entegrasyonu yapılmalı. Hem pazar hem de uluslararası entegrasyon. Festival bir sonuçtur. Üretim bandında birleşim olmazsa sonuçta da müthiş bağlantıların olması bir anlam ifade etmez. [01-34]*
- *Diğer ülkelerden festivallerin örnek alınması gerekiyor. İşin ehli insanların buraya getirilmesi gerekiyor. [04-34]*
- *Kendimize ait özgün bir yapı ve kimlik ardından entegre süreci olmalı... Uluslararası sinema dengelerini ve oluşumları çok yakında takip etmek ve bunları ülkemizdeki festivallere uygun bir şekilde entegre etmek gerekir. [26-44]*
- *Uluslararası platformlarda iyi ilişkiler kurmak gerekiyor... Uluslararası arenadaki fonları, organizasyonları iyi takip etmeli. [22-06]*
- *Festivaller düzenli olursa yöneticiler eş-dost takımında değil işi bilenlerden oluşursa kendilerine ait kimlik kazanabilirler. Kimliği olan festivallerin uluslararası anlamda dikkat çekmesi ve bilinirliği de kolaylaşır. [05-34]*

Ödüller ve Jüriler

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların festivallerin uluslararası anlamda seçkin hale gelmesi için dile getirdikleri diğer bir konu ödüllerin artırılması ve seçkin insanların jüri olarak seçilmesi yönündedir. Katılımcıların ödül ve jürilerle ilgili görüşlerinden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Ödül artırılabilir [09-34]*
- *Network sağlandıktan sonra katılım niteliği artabiliyor. Birtakım para ödülleri artırılabilir. [11-34]*
- *Jürilerin güçlü olması... Yarışma bölümlerine dünya sinemasında önemli yerde duran filmlerin seçilmesi... Anlamli retrospektiflerin yapılması. [12-34]*
- *Dünyaca ünlü yönetmenleri, oyuncularını, sektörden önemli isimleri jüri veya katılımcı olarak davet edilmeli...[20-06]*

- *Ünlü isimler jüri başkanı olmalı. Önemli filmlerin ilk gösterimi bu festivallerde yapılmalı. Açılış filmi olarak. [21-06]*

Etkin Tanıtım Kampanyaları

Katılımcılar Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin etkin tanıtım kampanyaları yoluyla uluslararası anlamda seçkin hale getirilebileceğine dair bazı görüşler sunmuşlardır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Festival reklam kampanyaların iyi yapılması gerekir... Duyurular yurtdışını da kapsamalı... Sosyal medya üzerinden de çalışmalar yapılmalı. [17-06]*
- *Neyi farklı yapacağımıza karar vermemiz lazım. Türkiye’nin yeterince film festivalleri var. Yenilerine değil olanların güçlendirilmesin gerek var... İyi bir iletişim stratejisi gerekli. [07-34]*

Organizasyon ve Ünlüler

Son olarak katılımcılar, Türkiye’de düzenlenen festivallerin uluslararası anlamda seçkin hale getirilebilmesinde kaliteli organizasyonların yapılması ve organizasyonlara ünlü isimlerin davet edilmesi şeklinde görüşler bildirmişlerdir. Özellikle büyük yönetmenlerin filmlerinin ilk gösterimlerinin burada yapılmasının etkili olacağı vurgusu öne çıkmıştır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

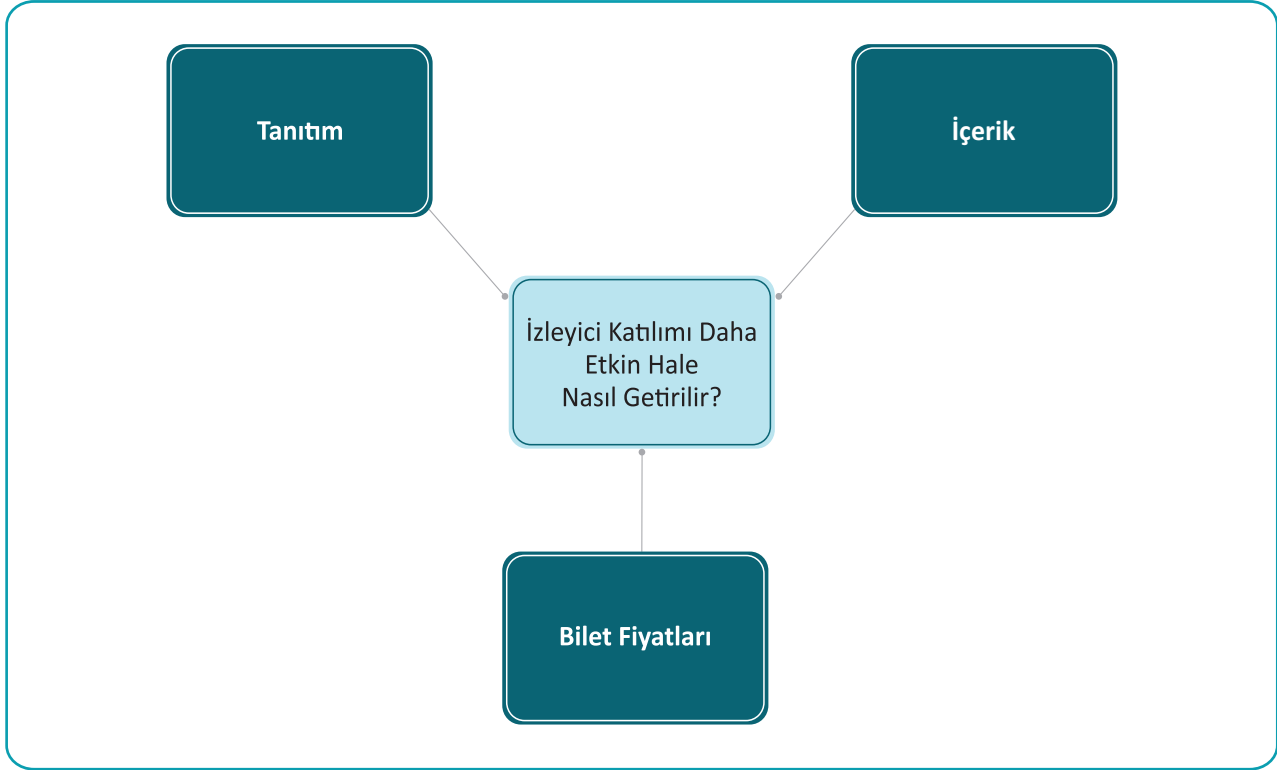
- *Dünya filmlerinin ilk gösterimi ülkemizde yapılabilir. Uluslararası lansmanları burada yapılabilir. [20-06]*
- *Uluslararası kısa film yapanları daha fazla ülkemize çekmemiz lazım. Çünkü bunlar geleceğin iyi yönetmenleri olacak. [16-34]*
- *Büyük yönetmenlerin ilk gösterimleri bizim festivallerin birinde gösterilebilir... Dünyada ses getirmiş isimlerin festivallerimize getirilmesi gerekiyor. İlk gösterimlerini ve basın toplantılarını burada yapsın... Her kıtadan film alınabilir. [15-34]*
- *Network meselesi. Yurtdışından önemli isimleri davet ederseniz etkisi çabuk görülüyor... Uluslararası iyi festivallerin direktörleri davet edilirse oralarda da etkili oluyor... [23-06]*
- *Bölge ve ülke sinemalarından seçme bölümler oluşturulması... Tematik festivallerin düzenlenmesi. [12-34]*

Sonuç olarak derinlemesine görüşme yapılan profesyonellerin Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilebilmesi için özellikle yerellik ve özgünlüğe vurgu yaptıkları görülmüştür. Uluslararası entegrasyon, ödüllerin artırılması ve önemli isimlerin jüri olarak seçilmesi vurgu yapılan diğer bir konudur. Bununla birlikte festivallerin tanıtım kampanyalarının daha etkin yürütülmesi ve kaliteli organizasyonlar düzenlenmesinin gerekliliği de dile getirilen diğer konulardır.

6. Sizce Türkiye’deki film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımı nasıl daha etkin hale getirilebilir?

Katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımının daha etkin hale nasıl getirilebileceğine ilişkin görüşleri incelendiğinde görüşlerin genel olarak “Tanıtım”, “İçerik” ve “Bilet fiyatları” şeklinde üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 69. Katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak için izleyici katılımının nasıl sağlanacağı ile ilgili görüşleri

Tanıtım

Katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımının daha etkin hale nasıl getirilebileceğine ilişkin görüşleri arasında ön plana çıkan konulardan birisi tanıtım konusudur. Katılımcılar festivallerin tanıtılmasına yönelik yürütülecek faaliyetlerin seyirci katılımını daha etkin hale getireceğini vurgulamaktadırlar. Katılımcıların söz konusu görüşlerinden yapılan alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Tanıtım mecralarına biraz daha yüklenebilir. Seyirci ile interaktif konseptler geliştirebilir. Önemli olan sinemadan daha güzel ne sunuyor festivaller? Bu sorunun yanıtı önemli. Aktif katılımı sağlayacak bir takım çözüm önerileri gerekiyor. Artı büyük tanıtım kampanyası bu da bütçeye bakar. [01-34].*
- *Eğitim kurumlarında aynı zamanda basında ve bütün tanıtım kanallarında desteklenmesi. [14-34]*
- *Duyurular daha önceden yapılmalı . [17-06]*
- *Daha farklı illerde de festivaller gerçekleştirilmeli. Haber ağı güçlendirilmeli. [19-06]*
- *Sinemaseverlerin sanal ve reel ortamlarında reklamlar yapılmalı. [21-06]*
- *Gençlerin odaklandığı noktalara duyuruların iyi yapılması. Gerekirse kimi yerlerde gösterilerin ücretsiz yapılması... Gençlere dönük atölye çalışmaları. [12-34]*
- *Üniversitelerin daha fazla katılımını sağlamak lazım. [02-34]*

İçerik

Katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımının daha etkin hale nasıl getirilebileceğine ilişkin görüşleri arasında vurgu yaptıkları diğer bir konu da festivallerde gösterilecek filmlerin özellikleri yani içerik ile ilgilidir. Katılımcıların söz konusu görüşlerinden yapılan alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Bu konuda biraz da moda olması ile ilgili. Bende ordaydım diye bileceği bir sosyal aktivite haline gelmeli. Ara formüller üretilmeli. [02-34]*
- *Kimi hedeflediği önce belirlenmeli... Profillerin ve filmlerin düzgün seçilmesi ve buna göre dizayn edilmeli. [04-34]*
- *TV'da dizi ve film izlemeye alışmış seyircinin dikkatini çekmek lazım. Diziler üzerine oturumlar yapılabilir. Festivallerin belirli bir grubu hedeflemek yerine seyirci profilini genişletmek önemli. [05-34]*
- *Festivalleri biraz da halka indirmek gerekli. Halkın takip ettiği filmlerin yapımcı ve yönetmenlerini de festivale entegre etmek gerekiyor. [06-34]*
- *Son 10 yılda seyirci festivallere küstürüldü. Çoğu seyirci hedefli değil jüri beni alkışlasın hedefli filmler oldu. Hepsi birbirine benzemeye başladı ve bu seyirciyi iyice kaçırdı. Festivallerin politik oyun alanına dönmesi de saf festival izleyicisini küstürdü. İzleyicinin geri dönmesi için gerçekten iyi ve güçlü film programları yapmak gerekiyor. [07-34]*
- *Sinemayı bütün boyutu ile alacak workshop ve etkinlikler gerekiyor... Popüler filmlerin festivallerde yarışmasında bir sakıncası yok. Bunların da ödül alma hakkı var. Festivallerin sosyal sorumluluğu kadar iyi sinemayı da teşvik etmesi gerekir. [07-34]*
- *Her festivalin galaya ve ilk gösterime önem vermesi gerekir... Seyirciyi çekmek için belli isimlerin, büyük yönetmenlerin sinema aşkını konuştuğunu oturumlar, söyleşiler olmalı. [10-34]*
- *Genel seyirci kitlesinin değerleriyle örtüşecek filmlerin seçilmesi... Kültürel formasyonlarının zenginleştirilmesi. Kültür dünyalarının renklendirilmesi...[12-34]*
- *Halkın gerçekleri ve yaşadığı sorunlarla ilgili filmlerin seçkilerde yer alması lazım... Kendi sorunlarını perdede taşıyan filmler gördüklerinde koşu koşu gelir... Bu gerçeklere sırtını dönen filmlere ilgi göstermez. [13-34]*
- *Festival düzenleyicilerin bölge kodlarını çok iyi bilmesi, araştırması gerekiyor. Bu halk neyden hoşlanıyor bilmesi gerekiyor. Halktan kopuk olmamalı. Adana Film Festivalini İstanbul'da düzenliyormuş gibi yapmamalıyız. [15-34]*
- *Bizim ülkemizde yapılan Türk filmlerinin büyük festivalle gösterilmesine ilgi fazlasıyla var... Seyircinin yeterli ilgi göstermesi için Türk filmlerinin sayısı artırılmalı. [16-34]*
- *Kartel olmamalı. İnsanlar ailece izleyebilmeli. . [17-06]*
- *Popüler hale gelmemeli ama ünlü isimlerin katılımı seyirciyi de çekiyor. [23-06]*
- *Festivallerin çoğu halktan kopuk. Şehrin bütününde kampanya düzenlenmeli. [18-06]*
- *Halkın sahiplenmesi sağlanılmalı... Sanat filmi çok ilgi çekmiyor. Gişe filmlerine alışık seyircinin ilgisini çekmiyor. [18-06]*
- *Daha çok ilde yapılmalı. Spesifik noktalarda festivaller çeşitlendirilmeli. [19-06]*

Bilet Fiyatları

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımının daha etkin hale nasıl getirilebileceğine ilişkin görüşleri arasında üzerinde durdukları konulardan birisi de bilet fiyatları ile ilgilidir. Katılımcıların bir bölümü bilet fiyatlarının daha uygun seviyeye düşürülmesi gerektiğini belirtirken bir bölümü de mümkünse ücretsiz olmasının seyirci katılımını olumlu anlamda etkileyecek önemli bir faktör olduğunu vurgulamışlardır. Katılımcıların söz konusu görüşlerinden yapılan alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Yerli filmler için bakanlık belli sayıda bileti toptan satın alıp izleyici ile ücretsiz buluşturabilir. [02-34]*
- *Bilet ücretleri aşağıya çekilmeli veya ücretsiz hale getirilmeli. [20-06]*
- *Bilet fiyatları uygun hale gelmeli. Yazlık sinemalar çok önemli. [22-06]*
- *Bilet fiyatları önemli bir faktör. [24-06]*
- *Teknik konular; tarihler, bilet fiyatları, salonları programlamalar vs. düzgün planlanmalı. [26-44]*
- *Bilet fiyatları daha uygun hale getirilmeli...[17-06]*
- *Festivalleri halkla bütünleştirmemiz lazım... Biletlerin tamamı bedava olmalı...[18-06]*
- *Nüfus oranına göre yeterli değil. Goethe Film Festivalinde 500 bin bilet satılıyor. Bizim İstanbul Film Festivali 130-140 bin civarında. Gündüz seanslarında ucuz biletler satılabilir. Bilet fiyatlarında indirim yapılmalı. [02-34]*
- *Yerel yönetimler ile iş birliği yapıp halkın festivale alıştırılması lazım. Bilet fiyatları pahalı. [08-34]*
- *Belli periyotlarda filmlerin daha uygun fiyatlara oynanmalı. [17-06]*

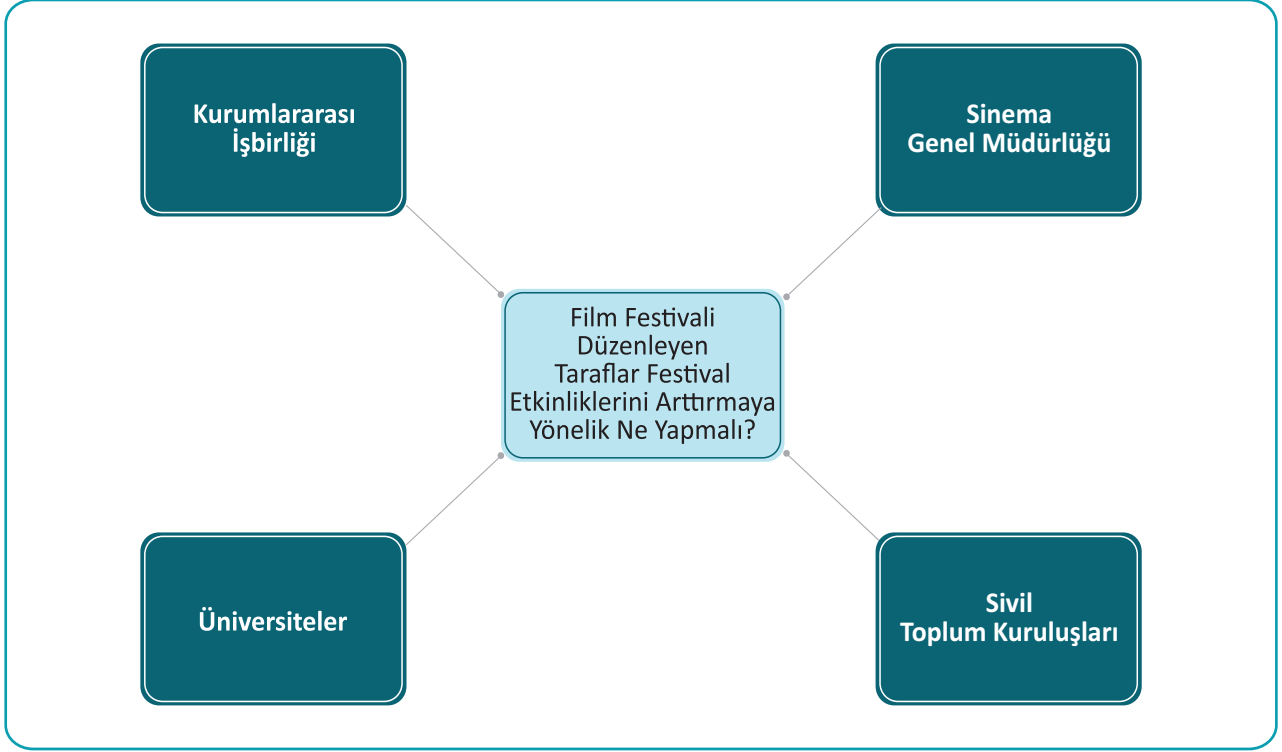
Sonuç olarak festivallerin izleyici sayısını arttırmak amacıyla neler yapılması gerektiğine ilişkin görüşlerin etkili tanıtım, içeriğin halkın beklentilerine uygun olması ve bilet fiyatlarının uygun ve mümkünse ücretsiz olması şeklinde üç başlık altında ele alındığı görülmüştür.

7. Sizde film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmeleri gereken uygulamalar neler olabilir?

- a. *İletişim fakülteleri neler yapmalı?*
- b. *STK'lar neler yapmalı? (Meslek birlikleri, vakıflar, dernekler)*
- c. *İlgili kamu kurumları neler yapmalı? (Sinema Genel Müdürlüğü, RTÜK, TRT vb.)*

Katılımcıların film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmesi gereken uygulamalara ilişkin görüşleri incelendiğinde görüşlerin genel olarak "Kurumlararası iş birliği", "Sinema Genel Müdürlüğü", "Üniversiteler" ve "Sivil Toplum kuruluşları" şeklinde dört tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 70. Katılımcıların film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmesi gereken uygulamalarla ilgili görüşleri

Kurumlararası İş Birliği

Katılımcıların film festivali düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırabilmek için kurumlar arası iş birliği yapılmasının gerekliliğine vurgu yapmışlardır. Bu kapsamda kurumların iş birliğiyle çalıştayların yapılması ve yeni iş birliği platformlarının oluşturulması gerektiği düşüncesi sıklıkla dile getirilmiştir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Kurumlar arasında etkileşim artırılması gerekiyor. Hiç yeterli değil. Bu kurumlar arasında koordinasyon yok. Etkileşim sıfır. Festival Birliği kurulabilir. Kamu nezdinde bir festival politikamız yok. [01-34]*
- *Sektörün birbirini tanması sağlanabilir. [19-06]*
- *Senin, benim, ötekinin halindeyiz. Bu da birbirinin kopyası örnekler çıkartıyor. Bir arada çalışma refleksi olmalı. [22-06]*
- *Üst kurul oluşturulmalı. Bir maestro gibi. İlgili kamu kurumları da birlikte çalışmalı.*
- *Paydaşlı çalışılması gerekiyor. Herkes kendi yapabildiğinin en iyisini yapmalı. [22-06]*
- *Sinema Genel Müdürlüğü'nün sadece destekleme görevi yürütülüyor ama bir rapor ve koordinasyon çalışmaları, çalıştayları yok. Olanlar da sürdürülebilir değil. [01-34]*
- *Ortak işbirliği alanları oluşturmak lazım. Yer yer oluyor zaten. Kültür Bakanlığının destekleri devam ediyor zaten. İletişim Fakülteleri daha çok dahil edilmeli. Bütün tarafların dahil edildiği bir çalıştay yapılabilir. [02-34]*
- *Sinema Genel Müdürlüğü, Kültür Bakanlığı, TRT, Cumhurbaşkanlığı gibi destek verecek kurumlarla sinema sektörünün bir uyum politikası takip etmesi gerekir... Sektörün uyum çizgisinde hareket etmesi Genel Müdürlüğün, valiliklerin, belediyelerin ve üniversiteleri sürece dahil etmek daha da kolay olur... Birliktelik ne kadar fazla olursa o kadar faydalı olur. [26-44]*

Sinema Genel Müdürlüğü

Katılımcıların bir bölümü de film festivali düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırabilmesi için Sinema Genel Müdürlüğü'nün verdiği destekleri arttırması ve denetlemesinin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Sinema Genel Müdürlüğü ve Bakanlık verdiği destekleri kuracağı komisyonlarla takip etmeli ve denetmeli. Bu da bu konuda ciddi olduğunu gösterir... [05-34]*
- *Genel Müdürlük ortak yapımlarda küçük ortaklıkların önünün açılmasını sağlamalı. [11-34]*
- *Genel Müdürlük ve Bakanlığın maddi katkıları arttırılabilir... [12-34]*

İletişim Fakülteleri

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü de Üniversitelerin iletişim fakültelerine önemli görevler düştüğünü belirtmektedirler. İletişim fakültelerinin gerek öğrencilerini festivallere yönlendirmesi gerekse festival kültürünü destekleyecek ders, workshop vb. aktiviteler yapmasının önemini vurgulamışlardır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Festivaller düzenleyenlerin o bölgedeki üniversitelerin iletişim fakülteleri ile iş birliği yapmalı. Öğrenciler ve yaşayanlar da bir parçası haline getirmeli... Bir festivalde şehrin tüm unsuları dikkate alınıp, paydaş haline getirilmeli. [05-34]*
- *Fakülteler öğrencilerini yönlendirmeli. [08-34]*
- *İletişim fakülteleri film izlemeye gelmiyor. [24-06]*
- *Fakülteler ödev araştırma konusu olarak festivallere yönlendirebilir...[12-34]*
- *Öğrencileri festivallere hazırlayabilirler. Özel olarak bir ders gibi sinema sektörüne dair bilgilendirme yapabilecek isimlerle buluşturulmalı... [15-34]*
- *İletişim fakültesi sinema bölümleri, vize ve final dönemini festivale göre ayarlayabilir. [16-34]*
- *Üniversiteler, festivallerin yapıldığı ildeki organizasyonu workshopa çevirebilir. [20-06]*
- *İnsan yetiştirilmesi hem üniversitelerde hem de STK'larda. Festivallerle ilgili uzman eğitimi olabilir. Festival direktörü bulmak zor. TRT zaten şu anda bir atılımda. Birçok festivalde gidip fonlama yapıyor. Film çekilmeden ortak yapımcı oluyor. Kendini geliştiren adımları var. Bu artarak devam etmeli. [11-34]*
- *İletişim Fakülteleri daha çok gayret göstermeli... Festivaller üniversitelere taşınmalı. Üniversiteler de festivallere taşınmalı... İletişim fakülteleri özellikle düşünce üretmeli. Yaratıcılık vs. [22-06]*
- *Okulun sektörel anlamda çok fazla katkısı yok. Fazlaca atölye çalışmaları yapılmalı. [19-06]*
- *Sinema Genel Müdürlüğü, üniversite sinema bölümlerine fon ayırıp, workshoplar yapmalı. [19-06]*

STK'lar

Katılımcıların bir bölümü de film festivali düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırabilmesi için sivil toplum kuruluşlarının katkı sunması gerekliliğini dile getirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Her kuruluş destek verdiği filmlere özel gala ve özel basın gösterimi yapılabilir... Toplumun genelinin bakış ve görüşü de değerlendirilmeli... STK'lar alanlarına göre gösterilecek filmlere ayrı önem verebilir... Mülteci filmlerine bu alanda çalışan dernek ve kuruluşların da destek vermesi gerekir. [10-34]*

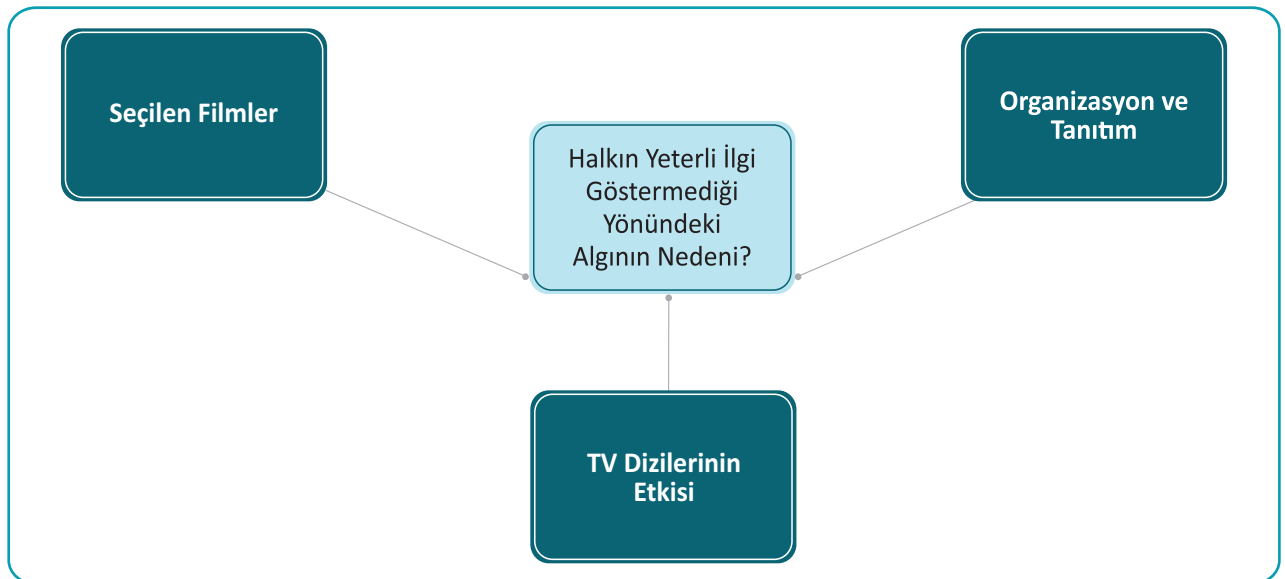
- *Özel şirketlerin sponsor olması durumunda onlardan anlamlı şekilde vergi düşülmesine gidilebilir... [12-34]*
- *STK'lar da kendilerini ilgilendiren alanlarda tematik atölye ve seminerler düzenlenmesini teklif edebilirler. [12-34]*
- *STK'lar kendi alanlarına göre film taleplerini festival yöneticilerine iletmeli... RTÜK'ün festivallere girmemesi gerekir. [15-34]*
- *Yerel yönetim bir şey karşılığında ücretsiz bilet dağıtabilir. [16-34]*
- *Kültür Bakanlığı festivallerden birkaçını belirleyip sonuna kadar sahip çıkmalı... Küçük bütçelerle değil seçili festivallere daha büyük bütçeler ayrılmalı. [18-06]*
- *Şehrin STK'ları dahil edilmeli. [18-06]*
- *Meslek birlikleri öncü olmalı. Firmalar buna destek verebilir. [19-06]*
- *Bağımsız STK'ların da bu işe destek vermesi lazım. [25-44]*

Sonuç olarak festival düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmak için kurumlararası iş birliğine önem vermesi, Sinema Genel Müdürlüğü'nün bu süreçte destekleyici ve denetleyici olarak daha aktif rol alması gerekliliği katılımcılar tarafından dile getirilen önemli görüşler olarak öne çıkmıştır. Bunun yanı sıra özellikle festival kültürünün oluşması ve yaygınlaştırılmasın da üniversitelerdeki iletişim fakültelerine önemli görevler düştüğü de vurgu yapılan diğer bir konu olmuştur. Sivil toplum kuruluşlarından destek alınması da önemli görülen diğer bir konudur.

8. Türkiye'de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönünde bir algı söz konusu, sizce bunun nedenleri neler olabilir?

Katılımcıların Türkiye'de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki alının nedenlerine ilişkin görüşleri incelendiğinde görüşlerin genel olarak "Seçilen filmler", "Organizasyon ve tanıtım", ve "TV dizilerinin etkisi" şeklinde üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 71. Katılımcıların Türkiye'de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki algının nedenlerine ilişkin görüşleri

Seçilen Filmler

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü Türkiye’de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki algının nedenlerinden birisi olarak festivallerde gösterilen filmlerin konu ve tür olarak halkın ilgisini çekmediğini belirtmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Halkın takip ettiğim filmlerin, yapımların biraz daha festivale entegre olması gerekir... Halkın da anlayabileceği filmlerin dahil edilmesi gerektiğini düşünüyorum. [06-34]*
- *Negatif bir algı var. Hollywood ve aksiyon filmlerine alıştırılan seyirci festival filmlerinden sıkılabiliyor. [10-34]*
- *Festivallerin hem bölgesel özellikleri yansıtmaması hem de jüri tarafından seçilen filmlerin halk tarafından karşılığının olmamasıdır. Sinema halkla var olan ve eğlence sanatıdır. Ancak sinema müzelerinde gösterilecek filmler halkın önüne konulmamalı. Bölge insanın eğilimlerine göre düzenlenmeli. [13-34]*
- *Türkiye’de sinema sektörü güçlenirse bunun festivale aksı da olur... Festivaldeki filmler izleyicinin ilgisini çekmiyor. [04-34]*
- *Filmler ilgisini çekmediği için...[04-34]*
- *Halk, kendi değerlerinin rencide edilmediği filmlere gitmek ister... Anlatım dili karmaşık olan filmler de itici gelebilir... Sinema dilinin biraz daha dozu iyi tutturulmuş filmlerin seçilmesine gayret gösterilmeli... Gişe filmi olmaya aday ama sanat filmi değeri taşıyan filmler de festivallerde yer alırsa halk daha fazla icabet edebilir. [12-34]*
- *Festivallerde gösterilen filmler halkın alışık olduğu filmler değil... Halk kendisini bulmalı. Filmde bir bağ olmalı. [20-06]*
- *Sadece sanat filmi gösterildiği ve ödüllendirildiği müddetçe bu sonuç normaldir. [21-06]*
- *Seçkilerin halkın beğenisinin ve algısının da dikkate alınarak hazırlanması. [26-44]*
- *Konular yeterince dikkat çekici değil. [17-06]*
- *Gösterilen filmlere karşı önyargıların bir takım sosyal medya ve basın yoluyla yıkılmalı... Burada da güzel filmlerin olduğuna ikna edilmeli. Tüketilmesi kolay değil, sıkıcı film algısı var. [11-34]*

Organizasyon ve Tanıtım

Katılımcıların bir bölümü ise Türkiye’de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki algının festival organizasyonlarında yaşanan sorunlar ve yeterli tanıtım yapılmamasından kaynaklandığı görüşünü dile getirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Böyle bir algı var. İnsanlar ben gidip ne göreceğim bunu bilmiyorum. Halka yeterince tanıtılmıyor. [01-34]*
- *Tanıtım eksikliği var... [17-06]*
- *Sabır sebat diye bir şey var. 21 gün uğraştığın bir şeye alışabiliyorsun... Festivallere aşına olunması için izleyiciye zaman tanınmalı. Bu bir süreç. [03-34]*
- *Farklı şehirlerdeki festivalleri İstanbul’daki ekipler yaptığı için o şehirlerin festivale dahil etmekte yetersiz kalıyor. Bu da hem ilgisizlik hem de antipati oluşturuyor... Tüm unsurlar organizasyona dahil edilmeli. [05-34]*

- *Genç kuşak laptop vs.den izlemeyi tercih ediyor. Büyük ekran seyretme alışkanlığı vermek... [07-34]*
- *İstanbul, Ankara, Antalya'da bu sorunu göremedim ama Malatya'da vardı... İnsanlar festivalleri farklı yerde konumlandırıyor veya yeterince tanımadıkları için çekiniyor olabilirler. [09-34]*
- *Gösterim yerinin yeterli hale getirilmesi... Sinema salonları artırılmalı. [17-06]*
- *Gencin, çocuğun, yaşlının festivale kanalize olacak şekilde beğeni kıstasları dikkate alınmalı... Festival öncesinde halkın beklentilerine dair anket düzenlenebilir. [15-34]*
- *Paneller yapılabilir bu konularda... Festival döneminde film ekipleri ile üniversiteler dolaşılabilir. . [11-34]*

TV Dizilerinin Etkisi

Derinlemesine görüşmeye katılan bazı profesyoneller de Türkiye'de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönündeki algının temel nedenlerinden birisinin TV dizilerinin etkisi olduğunu dile getirmiştir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

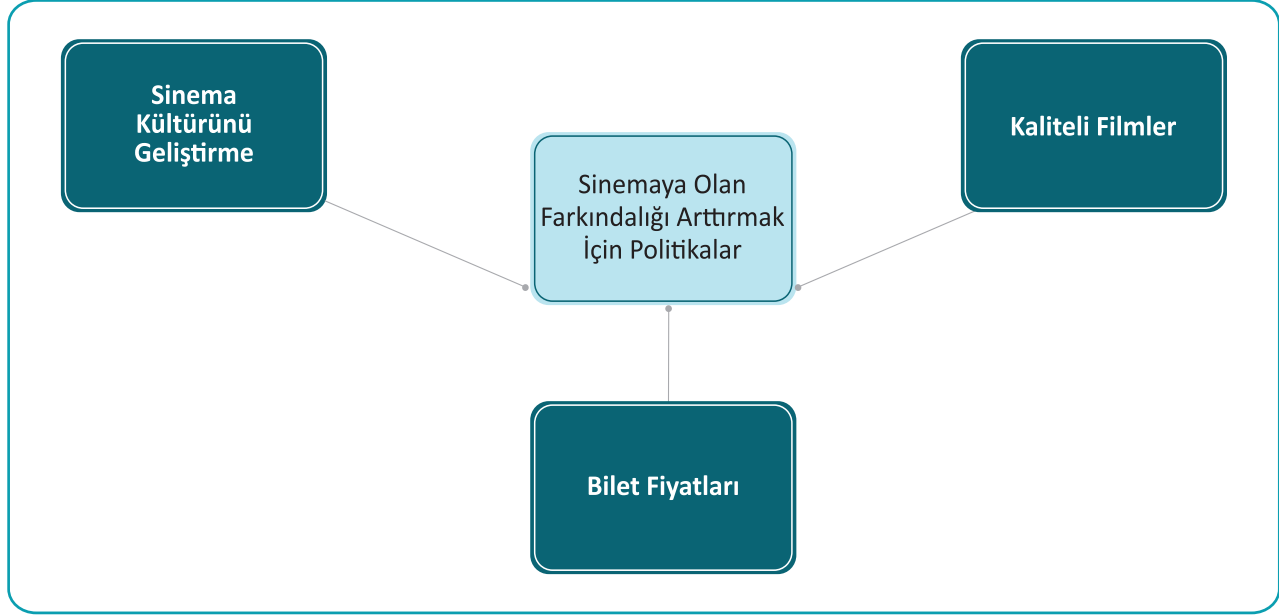
- *Negatif bir algı var. Hollywood ve aksiyon filmlerine alıştırılan seyirci festival filmlerinden sıkılabiliyor. [10-34]*
- *TV'lerde daha seçkin ve ciddi filmlerin yer alması. Diziler dezavantaj oluşturuyor. [10-34]*
- *Türkiye'de 10 kişiden 1 film izliyor. Ama Fransa'da 1 kişi yılda 4 kez film izliyor. Bunun anlaşılması lazım...[04-34]*
- *Seyirci kalitesi düşük salonlara gitmeye zorlandığı için, birbirine benzer seçkiden oluşan filmleri izlemeye zorlandığı ve genç kuşağın sinemada film izleme alışkanlığı olmaması...[07-34]*

Sonuç olarak Türkiye'de düzenlenen festivallere halkın yeterince ilgi göstermediği şeklinde yaygın olan algının festivallerde gösterilen filmlerin halkın yeterince ilgisini çekmemesinden, organizasyondaki sinema salonu kalitesi vb. teknik eksikliklerden ve festival tanıtımlarının yeterli yapılmamasından kaynaklandığı görüşü öne çıkan görüşler olmuştur. Bunun yanı sıra özellikle son dönemde TV dizilerine yönelik ilgi ve alışkanlığın festivallere yönelik ilgisizliğin diğer bir sebebi olduğu görüşü de katılımcılar tarafından dile getirilen diğer bir konu olmuştur.

9. İzleyicilerin sinemaya olan farkındalığını arttırmak için izlenmesi gereken politikalar neler olmalıdır?

Katılımcıların sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalara ilişkin görüşleri incelendiğinde görüşlerin genel olarak "Sinema kültürünü geliştirme", "Kaliteli filmler", ve "Bilet fiyatları" şeklinde üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 72. Katılımcıların sinemaya olan farkındalığını arttırmak için izlenmesi gereken politikalara ilişkin görüşler

Sinema Kültürünü Geliştirme

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikaların başında sinema kültürünü geliştirmenin gelmesi gerektiği görüşündedirler. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Temel amaç sinemayı sosyal aktivite değil hayatın bir parçası yapmak olmalı... [05-34]*
- *Okullarda film gösteriminin artırılması. Hem seyir kültürü hem de işin pratiği kazandırılmalı... TV'larda sadece dizi kültürüne mahkum edilmemesi. [05-34]*
- *TV sektörü çok güçlü. Bundan dolayı sinemaya eğilim azalıyor. Dizi formatı 2 saate yakın. Bu da izleyicinin beklentisini karşılıyor. Bu yüzden sinemaya gitmeye gerek duymuyor... ABD dizi formatları sitkom ya da en fazla 45 dk. Bunun için onlarda sinemaya gitme arzusu oluşturuyor... Dizilerin süreleri kısaltılarak insanlar sinema filmine yönlendirilebilir. [06-34]*
- *RTÜK prime time da festival (sanat filmi) filmi gösterme zorunluluğu getirmeli. Bu da sinema seyir yeteneğini geliştirir. Çünkü halkın önüne ne koyuyorsanız onu izliyor. [21-06]*
- *Sinema belediye, bakanlık, devlet veya iletişim aracı veya networking aracı olarak değil gerçekten sinema ve saf bir buluşma alanı olmalı sadece. [07-34]*
- *İlkokul öğrencilerine sinema dersleri, sinemaya götürme. [08-34]*
- *Eğitimden başlaması gereken bir şey. Üniversitelerde film okumaları, film üzerinden ders işlenmesi. Ama burada konuşulan filmler genelde TV'de yer alan filmler olmuyor.*
- *İlkokuldan itibaren gerçek sanat eserinin öğrenciye tanıtılması gerekiyor. [10-34]*
- *Güçlü film eleştirmenlerimiz olursa izleyici de kaliteli hale gelebilir. İzleyici bunları okuyup kendi tercihlerine yönelik potansiyeli yakalayabilir. Akademinin daha etkin hale gelmesi gerekir. [10-34]*
- *TV'larda festival filmlerine yer verilmeli... Devlet TV kanallarında ve sosyal medyada sinema kuşakları ile bilgilendirme ve bilinçlendirme... Bazı sinema kanalları var ama yeterli değil. Eski ve tekrar filmler gösteriyor... [11-34]*

- *Programlamada doğru kitlenin doğru filme ulaşımını sağlamalı... TV'lerden destek alınabilir. [14-34]*
- *TV'larda gösterilen nitelikli sinema eserlerinin sayısı artarsa farkındalık artabilir. [16-34]*
- *Çocuklara yönelik içerikler üretilmeli. Yeni içerikler. [17-06]*
- *Nitelikli filmler yapılmalı. Dağıtım sorunu var. Yeterince sinema yok. MARS grup daha çok Amerikan filmi yayınlıyor, yerli filmler gösterimde fazla yer bulamıyor. [18-06]*

Kaliteli Filmler

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü de sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalardan bir diğerinin filmlerin kalitesinin ve çeşitliliğinin artırılması olduğuna vurgu yapmışlardır. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Endüstrinin çeşitlendirilmesi gerekiyor. Ana akımda TV'ye yönelik üretim, bağımsız akımda da sadece festivale üretim var. Ara bantlar yok. Genel izleyici var ama ara seyirci yok. Farklı üretimlere teşvik yapılmalı. Çocuk filmleri, gençlik filmleri yok. Çok estetik filmlerimiz, artistik filmlerimiz yok. Resim, heykel, mimari estetiği yok sadece politik estetik var. Popcorn üretimlerimiz var. [01-34]*
- *Temel değerlere aykırı olmayan ama izleyicinin seviyesini bilerek motivasyonunu arttıracak filmler sunmamız lazım. [25-44]*
- *Bu tamamen yapımcıların vizyonu ve konsepti ile alakalı... İyi yapımlar izleyiciyi çeker. [04-34]*

Bilet Fiyatları

Son olarak katılımcıların sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalar arasında dile getirdikleri diğer bir konuda bilet fiyatları konusudur. Bilet fiyatlarının düşürülmesinin sinemaya olan farkındalığı arttıracığı görüşü sıklıkla dile getirilen bir konudur. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

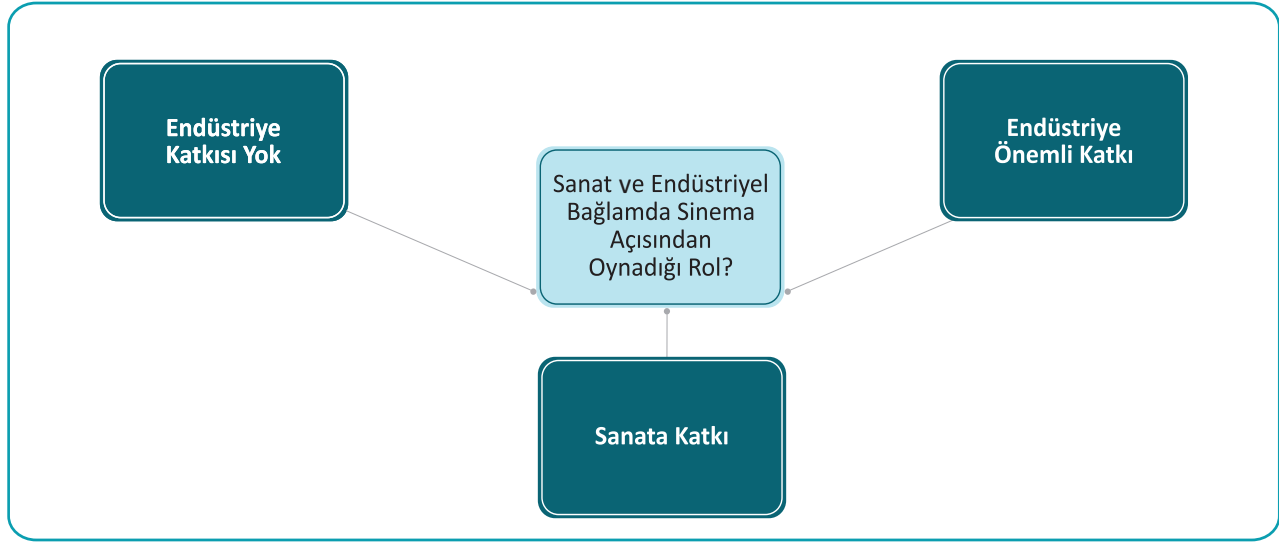
- *Bilet fiyatları bir aile için yüksek olduğundan evinde bu imkan sunulabilir... Üniversitede sinema faaliyetleri artırılabilir. . [11-34]*
- *Bilet fiyatları çok pahalı, yaşam standartlarına uygun hale getirilmeli... Sinemanın eğlence tarafını iade etmek zorundayız. [13-34]*
- *Fiyatların düşürülmesi. Evlilik aşkı bitiriyor, sinemaya gitmeyi de bitiriyor[02-34]*

Sonuç olarak görüşme yapılan katılımcıların sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalar kapsamında sinema kültürünün geliştirilmesi, filmlerin kalitesi ve çeşitliliğinin artırılması ve bilet fiyatlarının düşürülmesi şeklinde öneriler getirdikleri görülmüştür. Katılımcılara göre özellikle festivallerde gösterilen filmlerin TV'lerde de gösterilmeye başlamasının sinema kültürü açısından önemli olduğu görüşü öne çıkmıştır. Bununla birlikte bilet fiyatlarının yüksek olmasının bireylerin sinemaya gitme sıklığını etkileyen önemli bir faktör olduğu dile getirilmiştir.

10. Festivaller gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynuyor? Türkiye'deki festivalleri bu açıdan nasıl değerlendirebiliriz?

Katılımcıların festivallerin gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynadığına ilişkin görüşleri incelendiğinde görüşlerin genel olarak "Endüstriye katkısı yok", "Endüstriye önemli katkı", ve "Sanata katkı" şeklinde üç tema altında toplandığı görülmektedir.

Grafik 73. Katılımcıların festivallerin gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynadığına ilişkin görüşleri

Endüstriye Katkısı Yok

Derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların festivallerin gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından katkısının olmadığı görüşünü dile getirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Herhangi bir rol oynamıyorlar. Bağımsız filmler için sadece gösterim alanı. Ticari dolaşıma girmemiş veya yeterince yer bulamamış filmlerin gösterim alanı sadece. [01-34]*
- *Türkiye'deki festivallerin endüstriye zerre faydası yok... Festivallerdeki dizayn problemi açısından yeni yetenekleri bulamıyoruz... Kültür Bakanlığından ilk filmi çekenlere destek veriliyor ama ilk filmi çekenler kategorisi yok... Sektörün profesyonelleri olarak bizim haberimiz olmuyor. Çağrılmıyoruz... Festivaller birbirine rakip değil alternatif olmalı. [04-34]*
- *Festivaller sanatsal anlamda üstüne düşen rolü yapıyor ama ancak endüstriyel manada çok fazla ticari sinema dağıtım ağını etkilemiyor... Festivalde gösterilen filmlerin ticari dağıtıma çıkması için de çalışmalar yapılmalı. Ticari olarak potansiyeli olan filmler de festivaller de yer almalı... Bu anlamda Türkiye'de festivallerde de sanatsal değer değil ticari kaygı daha fazla ön plana çıkabiliyor. [12-34]*
- *Endüstriyel açıdan yetersiz... Dışarıya tanıtımımızda önemli bir rol oynuyor. Yumuşak güç (soft power) [22-06]*
- *Endüstriyel anlamda çok katkısı olduğunu düşünmüyorum. Uzun vadede maddi dönüşü olabilir. [25-44]*
- *Endüstriyel anlamda ciddi bir maddi getirisi olmuyor. Bunun karşılığını da ülkemizde bulamadığı için yurtdışına açılmak istiyor. [19-06]*

Endüstriye Önemli Katkısı Var

Katılımcıların bir bölümü ise festivallerin sinemanın endüstriyel ayağını oluşturması açısından önemli olduğunu ve sinema endüstrisine önemli katkılar sağladığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Sinemanın endüstriyel ayağı olarak festivaller önemli. Filmin seyirci ile buluşması şansı yakalıyor. Motivasyon oluşuyor. Pazar oluyor. Film marketi ve film formları destekler açısından önemli. Sinemanın vazgeçilmez bir aracı ve daha da kurumsallaşıp güçlenmeli. [02-34]*

- *Bir sinema sektörü hala oluşmadığı için film çekmek ve para kazanmak zor bunun için de festivaller ve ödüller bu açıdan finans kaynağı olarak önemli... Genel Müdürlük ve Bakanlığın fonları yetersiz kaldığı için festivaller yeni kanallar bulmak açısından önemli. [05-34]*
- *Kendisini ispat etmek isteyen oyuncu, yönetmen veya görüntü yönetmeni sektöre festivalle giriş yapıyor. Bu da sanata ve endüstriye katkı sağlıyor... Değerlendirmeler daha adil ve sanatsal açıdan yapılmalı. Bu da amacına uygun hale getirir... Kriterlerimiz siyasal ama sanatsal olarak değerlendirilmeli. [06-34]*
- *Sanatsal bağlamda bir kısır döngüye girmiş durumda... Seyirciye kendisi için değil de kendim için yaptım izlenimi veriyor festival filmleri... Nitelikli filmlere ödül verilirse daha iyi filmler yapmaya teşvik edilir... Festivaller sitkomları ve niteliksiz filmleri ciddi sinema filmlere de dönüştürebilir... Yeni yönetmenlerin ve güçlü yeteneklerin kazanılması veya var olan isimlerin daha güçlü olmasını sağlıyor. Dikkat çekme özelliği var... Nuri Bilge Ceylan örneği... Sahnede olmasa bile arkada buluşup yeni ürünler çıkarabilecek ortamlara dönüştürebilsek katkısı olacaktır. [07-34]*
- *Üretim maliyetleri daha düşük olduğu için normal şartlarda film yapamayacak isimler film yapıyor. Bu da halkanın genişlemesini sağlıyor. Yeteneklerin ortaya çıkmasını sağlıyor. [23-06]*
- *Yeni filmlerin, vizyona girme imkânı olmayan filmleri seyirci ile buluşturmak... Sinemacıları seyirci ile buluşturmak. Sinema üretimine katkıda bulunan insanları bir araya getirmek. Sinema kültürüne maddi ve manevi katkı sağlamak. [26-44]*
- *Yapım öncesinde iyi, esnasında ve sonrasında iyiyiz ama satış ve dağıtımda yeterince iyi değiliz... Bu açıdan da iyi hale gelirse yani üretilen işi daha iyi satar hale getirebilirsek... Yaptığımız işi yine biz alıyoruz. Daha çok dışarıya satılmalı. [09-34]*

Sinema Sanatına Katkısı Var

Son olarak katılımcıların bir bölümü ise festivallerin özellikle sinema sanatı açısından çok önemli katkılar sağladığını ve özellikle bağımsız sinemacılar için olmazsa olmaz olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Söz konusu görüşlerden yapılan örnek alıntılar aşağıda verilmiştir:

- *Sinema sanatı açısından mihenk ve ölçü konulan yerlerdir. Verilen ödüllerle sinemanın şekillenmesini sağlıyoruz. [13-34]*
- *Bazı filmlerin seyirci karşısına çıkması sadece festivaller aracılığıyla olabiliyor... AVM sinemaları insanların düşündürdüren ve sorumluluk yükleyen filmleri tercih etmezler. Çünkü tüketim alışkanlıklarını değiştirebilir... Bu anlamda sorumluluk yükleyen festival sinemalarının güçlendirilmesi gerekir. [10-34]*
- *Eşit şartların olduğu bir alan değil. Bağımsız sinemalar için bulunmaz nimet. Festival destekçileri olmasa bu kadar sinema üretilemez. Festivaller olmazsa sanat filmi izlemek mümkün gözüküyor. [03-34]*
- *Biz keşfettiğimiz yönetmenleri başka festivallere de öneriyoruz... Türkiye'deki filmlerin dünya sinemasına ulaşması arasında festivaller köprü görevi görüyor... Genç yönetmeni yakalayıp verdiğimiz ödülle başka festival görsün diye onu diğer festivallere göndeririz. [14-34]*
- *Her festivalin kendine özgü kodları var... Endüstri filmleri çok kazanacağı filmler üretir. Sanat filmleri de ödül almak için film üretir. [15-34]*

Sonuç olarak, derinlemesine görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü film festivallerinin sinemaya endüstriyel manada önemli bir katkısı olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bununla birlikte festivallerin sinema endüstrisine önemli katkılar sağladığı görüşü de birçok katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Katılımcıların festivallerin sinema sanatına katkısının çok değerli olduğu yönündeki görüşleri sıklıkla dile getirilen bir görüş olarak öne çıkmıştır.

**ODAK GRUP
TOPLANTI
BULGULARI**

Nitel analiz yöntemlerinden biri olan “odak grup çalışması” ile fark edilemeyen veri ve temaların keşfedilmesi, daha sonra da bu temaların kavramsallaştırılması mümkün olabilmektedir. Ortaya çıkan kavramlar ve bu kavramlar arasındaki ilişkiler, verilerin altında yatan olguyu (kuramı) açıklamada kullanılacak temel taşları oluşturmaktadır. Nicel araştırmalarda yapılan “istatistiksel genelleme”; örneklemden evrene yapılan genelleme iken nitel araştırmada yapılan “analitik genelleme”dir. Yani sınırlı sayıda katılımcı ile çalışan araştırmacı, araştırmasının sonunda bir takım denenceler oluşturmaya, kavramsal bir model geliştirmeye yönelebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2000; 28). Film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerini tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırmada alandaki profesyonellerle odak grup çalışması yapılarak daha işlevsel bir sonuç elde edilmesi amaçlanmıştır.

Odak grup çalışması kapsamında katılımcılara sorulan temel soru film festivallerinin sinema sektöründeki yeri ve yaşanan sorunların ne olduğuna ilişkindir. Bu kapsamda katılımcıların üzerinde durdukları temel konulardan birisi **festivallerin hukuki dayanakları** ile ilgilidir. Genel olarak katılımcıların üzerinde hem fikir oldukları festival düzenleme konusunda yasal düzenlemenin olmamasıdır. Sinema sektöründe birisi 5846 sayılı “Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu”, diğeri 5224 sayılı “Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması İle Desteklenmesi Hakkında Kanun” olmak üzere iki yasal düzenleme olmasına rağmen bu yasal düzenlemeler içerisinde film festivalleri ile ilgili herhangi bir düzenlemenin olmamasının festivallerin kurumsallaşma ve sürdürülebilir olmasının önünde bazı sorunlara neden olduğu görüşü dile getirilmiştir. Yasal herhangi bir mekanizma olmaması nedeniyle, bu tür organizasyonların daha çok yerelde oluşmuş teamül denilen ve örften gelen şeylere göre düzenlendiği bunun da sorunlara yol açtığı vurgulanmıştır.

Festivallerin hukuki dayanaklarının oluşturulmasının amacının festivallerin birtakım kurullarla engellenmesi ve yasaklanmasına dönük olmayıp, festivallerin düzenlenmesinin ve özellikle festivallere yönelik verilen kamusal desteğin yasal bir zemine oturması açısından önemli olduğu dile getirilmiştir. Nitekim Türkiye’de festivallerin büyük bir bölümünün Sinema Genel Müdürlüğü ya da Başbakanlık Tanıtma Fonu tarafından veya belediye vb. kamu kurumları tarafından desteklendiğini ancak bu desteklerin keyfi olmaması için böyle bir düzenlemenin gerekliliği dile getirilmiştir.

Burada özellikle ifade edilmesi gereken şey bu düzenlemelerin illa kanunla düzenleme şeklinde olması gerekliliği değildir. Özellikle festivallere destek veren Sinema Genel Müdürlüğü vb. kamu kurumlarının destek verecekleri organizasyonlara objektif bazı kriterler belirleyerek (5 yıldır yapıyorsa, şu kadar seyirciye ulaşıyorsa, şu kadar destek vb. ... Her yıl 500 bin lira verilir 700 bin lira verilir 1 milyon lira verilir vb. birtakım ölçüler; kaynağın kullanımını, mekân kullanımı... vb.) desteklerin bu kriterler kapsamında verilmesinin keyfililiği önleyebileceğine ilişkin düzenlemelerin de yasal düzenleme olarak değerlendirilebileceğidir. Ayrıca bu düzenlemelerin merkezi otorite tarafından değil de sektördeki yapımcılar birliği vb. sivil toplum kuruluşları tarafından yapılmasının da mümkün olduğu dile getirilen bir görüştür.

Ayrıca 5225 sayılı “Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu” ile belirlenen özel kurumların festivalleri desteklemesi durumunda vergiden muafiyet, uluslararası filmlerin getirilmesi durumunda belediyelerden doğrudan kaynak aktarımı vb. düzenlemelerin gerekliliği de dile getirilmiştir.

Katılımcıların üzerinde durdukları diğer bir konu da **festivallerin kurumsallaşamaması** konusudur. Yukarıda da belirtildiği üzere festivallerin düzenlenmesiyle ilgili yasal düzenlemelerin veya belirli ölçütlerin olmamasının kullanılan kamu kaynaklarının keyfi bir şekilde dağıtılmasına neden olduğu dile getirilmiştir. Bu kapsamda festivallerle ilgili sürekli dile getirilen “Belediyeler festival yapmasın!” söyleminin festivallerin kurumsallaşamaması nedeniyle mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Ancak belediyelerin politik veya konjonktürel yaklaşımlarla olaya yaklaşması, yaşanan herhangi bir fikir ayrılığı veya değişimle birlikte her şeyin değişmek zorunda kalmasının festivallerin kurumsallaşması önündeki en temel problemlerden birisini oluşturduğu görüşü katılımcılar tarafından üstünde ittifak edilen bir konu olarak değerlendirilmiştir. Festivallerin kurumsallaşamaması kapsamında dile getirilen diğer bir konuda festival alanında çalışanlarla ticari alanda çalışanlar arasında iş birliğinin olmamasıdır. Türkiye’de düzenlenen film festivallerinde karşılaşılan en önemli sorunun **festival organizasyonlarının çok sık değişmesi**, yönetim kurulları ve organizasyon yapan kişilerin değişmesinin hep yeni tecrübelerle yeni sorunlara neden olduğu görüşleriyle festivallerin kurumsallaşması gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Gerek Türk sineması gerekse festivallerde **özgünlük olmaması** bir taklitçilik, öykünmecilik ve hazır formatlarla iş yapma biçiminin yaygın olması nedeniyle festivallerin sayısının artması ve her ne kadar adında uluslararası olsa da içinin boş olması gibi bir durumun ortaya çıktığı da vurgulanan önemli hususlardan birisidir. O yüzden de ulusal alanların her şeyden daha çok önemli tutulması ve festivallerin uluslararası kısımlarına, konuk ağırlamasına yapılan yüklü harcamaların, ulusal alana ödül olarak, destek olarak konulmasıyla Türk sanatçısı ve sinemasının dünya festivallerine kolayca girebilmesinin sağlanacağı görüşü vurgulanmıştır.

Bunun yanı sıra festivallerin temel işlevinin izleyicilerin sinema kültürünü arttırmaya katkı olduğu bu nedenle **çoğulcu yaklaşımın değil daha seçici bir tavrın gerekliliğine** vurgu yapılmıştır. Bu kapsamda festivallerin çoğunlukla Avrupa ve Amerikan sinemasından seçimler yapması yerine Latin Amerika, Rus ve Afrika vb. sinemalardan da farklı yaklaşımların tercih edilebileceği dile getirilmiştir.

Festivallerle ilgili dile getirilen diğer bir husus düzenlenen festivallerin **sosyal sorumluluk boyutunun eksik kalmasıdır**. Festivallerin daha önceleri filme erişme imkânı olmayan insanların filmlerle bir araya gelmesi noktasında sosyal sorumluluk boyutu olduğu ancak günümüzde teknolojiye gelinen nokta itibarıyla artık insanların istedikleri filme istedikleri ortamda ulaşma imkanının olması nedeniyle, bu özelliğini kaybettiği bir gerçeği dile getirilmiştir. Bu noktada festivallerin sadece bazı seçkilerin izletilmesi ve ödül dağıtılması boyutundan düzenlendiği şehre ve insanlarına katkı sağlayacak, workshoplar, kısa film kursları, konferanslar vb. etkinliklerle zenginleştirilmesinin önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak film festivalleri ve sinema alanından profesyonel katılımcılarla yapılan odak grup görüşmesinde öne çıkan konular *“festivallerin hukuki dayanakları”, “kurumsallaşamama”, “festival organizasyonlarının çok sık değişmesi”, “özgünlük olmaması”, “çoğulcu yaklaşımın değil daha seçici bir tavrın gerekliliği”, “sosyal sorumluluk boyutunun eksik kalması”* temaları altında değerlendirilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇLAR

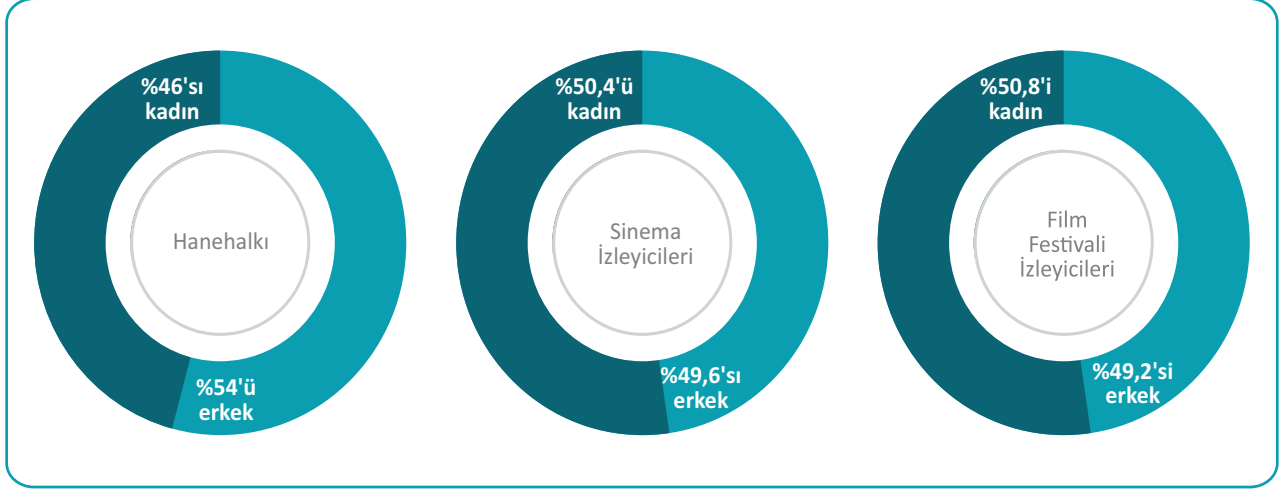
YÖNTEM

Hanehalkı, sinema izleyicisi ve film festivali katılımcıları gibi üç farklı örneklem gurubunun film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanında alan profesyonellerinin film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerinin incelendiği bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın konusu kapsamlı ve çok boyutlu olduğundan hem nicel hem de nitel veri toplama teknikleri kullanılmıştır.

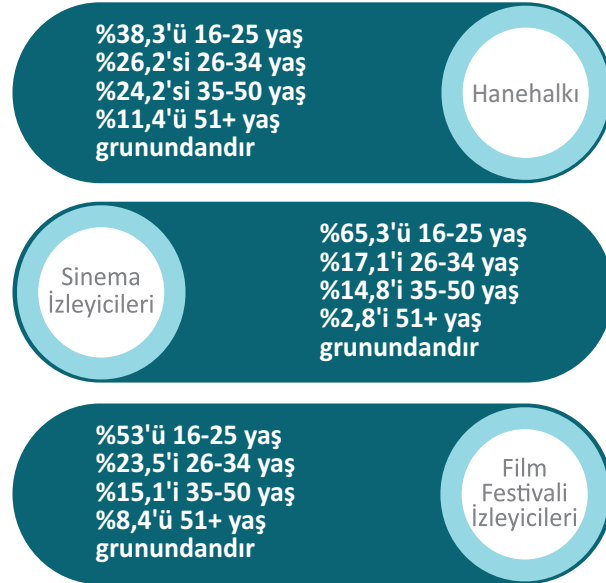
- Hanehalkı araştırmasında, Hanehalkının film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla 14 ildeki örneğe çıkan hanehalklarındaki 16 yaş ve üzeri toplam 1948 kişi ile yüz yüze görüşme yöntemiyle veri toplanmıştır.
- Sinema izleyicisi araştırmasında, film izleme ve sinemaya gitme pratiklerinin yanı sıra film festivallerine ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla rastgele örnekleme tekniği ile 14 ilde 16 yaş ve üzeri toplam 1606 kişi ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır.
- Film festivallerinin sinema sektörü içindeki yeri, sorunları ve çözüm önerilerini belirlemek amacıyla sinema ve film festivali sektöründen profesyonellerle derinlemesine görüşme ve odak grup görüşmesi yoluyla durum tespiti çalışması yapılmıştır. Araştırmada derinlemesine görüşme 26 katılımcı ile, odak grup çalışması ise 10 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.

KATILIMCILARININ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

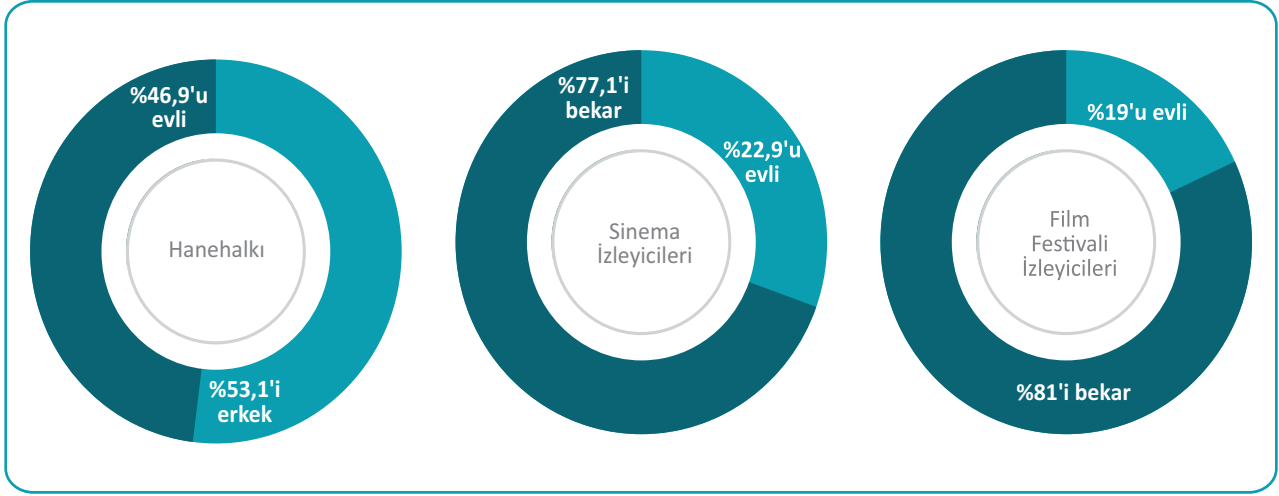
CİNSİYET

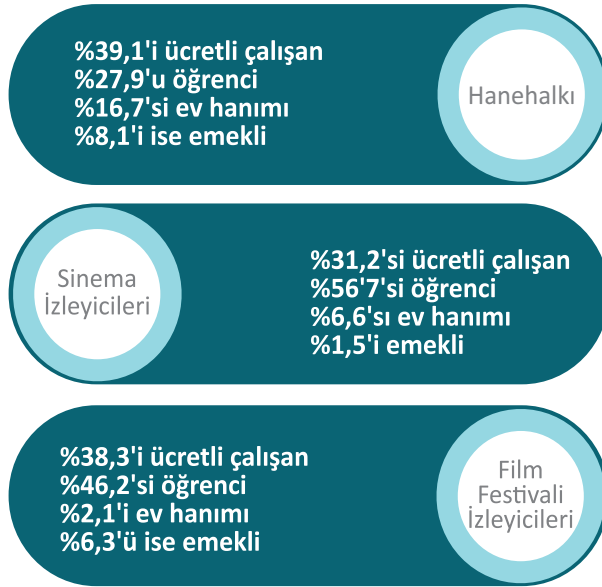
YAŞ DAĞILIMI

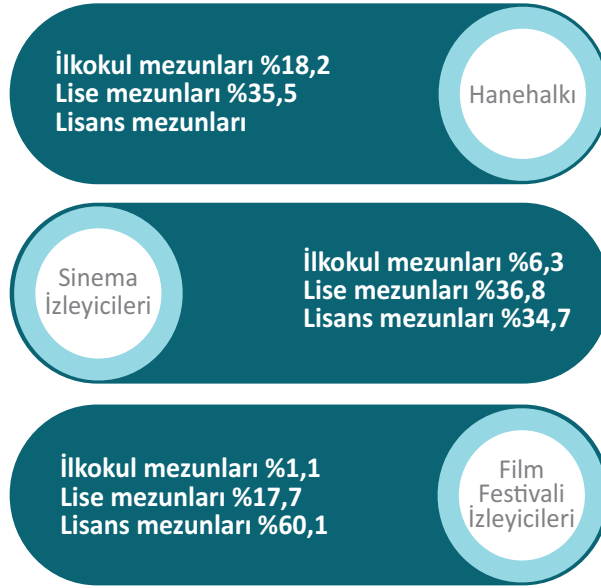
MEDENİ DURUM

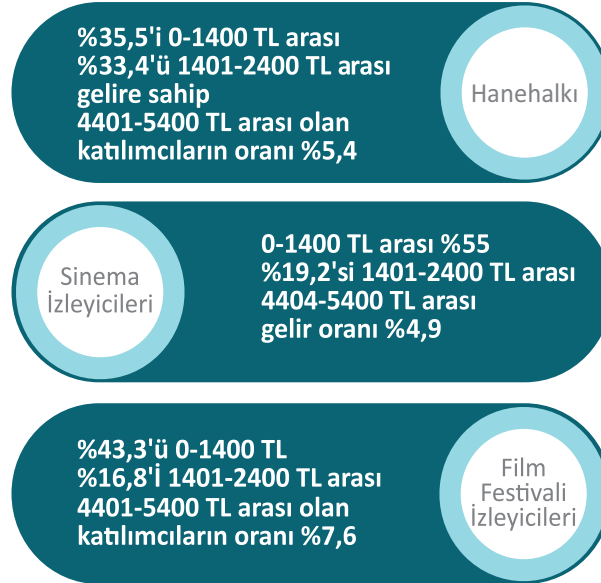
ÇALIŞMA DURUMU

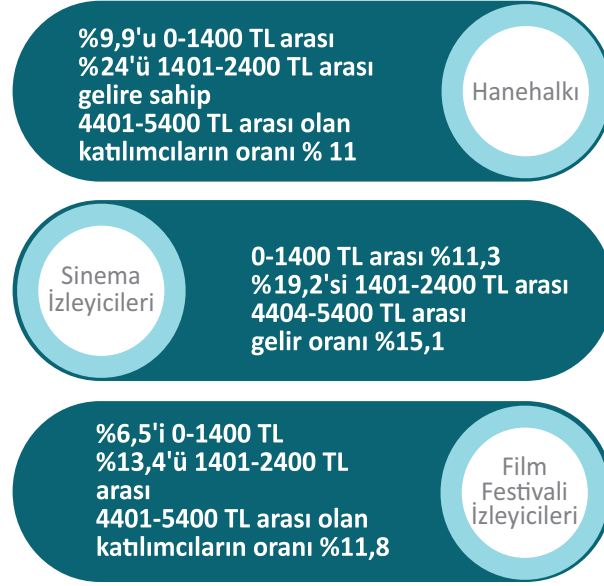
EĞİTİM DURUMU

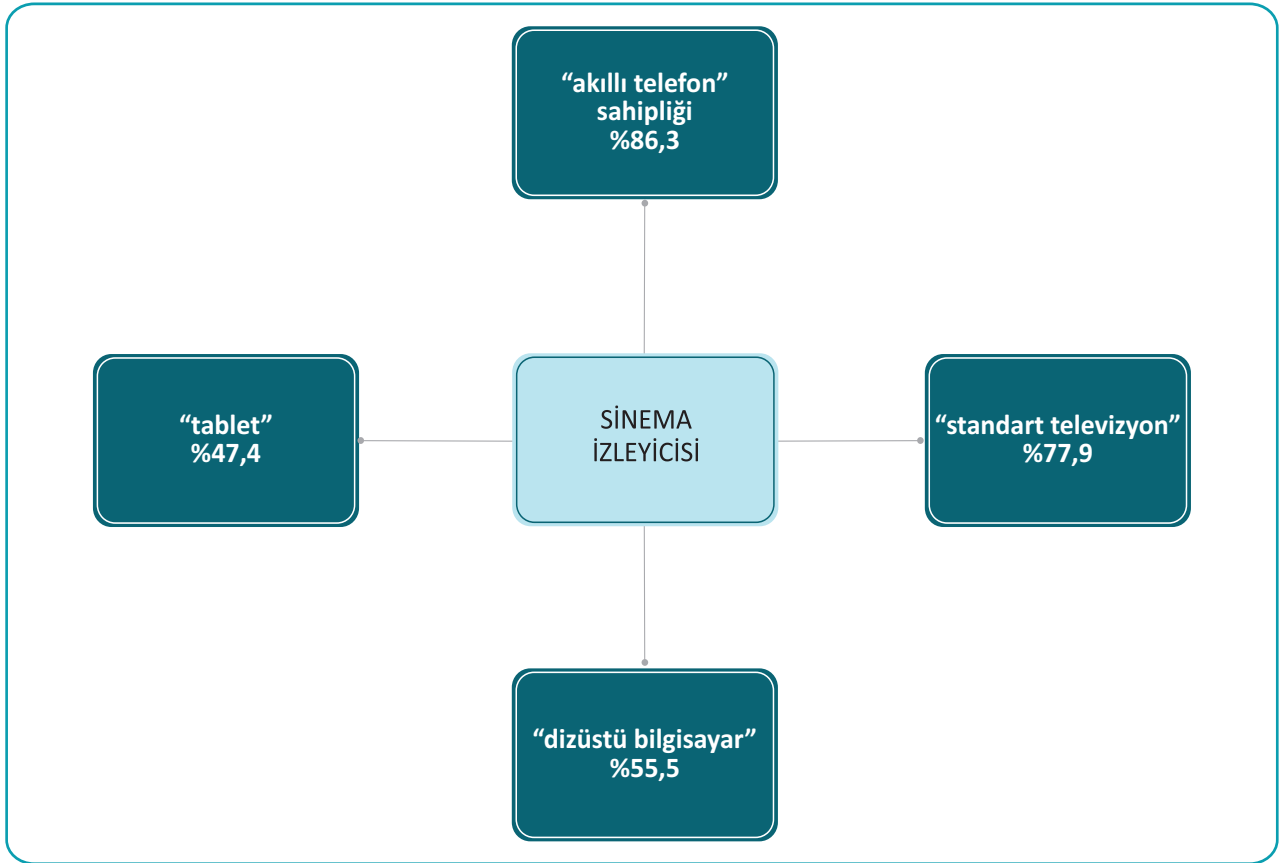
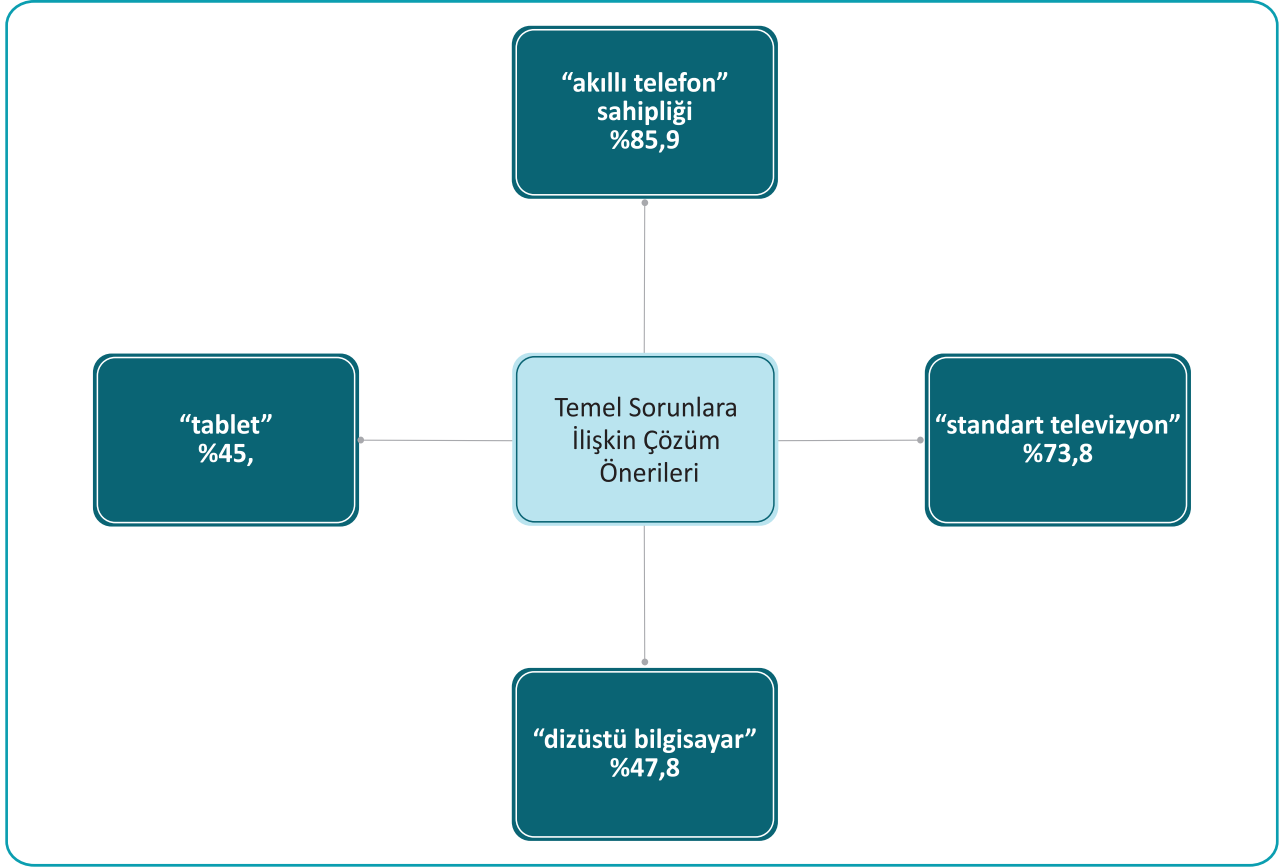
BİREYSEL GELİR

HANE GELİRİ

TEKNOLOJİK ARAÇ SAHİPLİĞİ

FİLM İZLEME PRATİKLERİ VE İZLEYİCİ ÖZELLİKLERİ

Hanehalkının serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %72 ile “TV dizisi” izleme,
- İkinci sırada %68,4 ile “sosyal medya” takip etmek,
- Üçüncü sırada %67,9 ile “müzik dinlemek”,
- Dördüncü sırada %66,4 ile “haber/belgesel” izlemek,
- Beşinci sırada %63,4 ile “film izlemek” etkinlikleri gelmektedir.
- %54,4’ü oyun oynamaya **hiç zaman** ayıramıyor.
- %26,2’si internette gezinmeye **hiç zaman** ayıramıyor.
- %24,7’si radyo dinlemeye **hiç zaman** ayıramıyor.
- %22,1’i kitap okumaya **hiç zaman** ayıramıyor.
- %20’si gazete/dergi okumaya **hiç zaman** ayıramıyor.

Sinema izleyicilerinin serbest zaman etkinliklerine ayırdıkları zamana göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %80,3 ile “sosyal medya” takip etmek,
- İkinci sırada %76,5 ile “müzik dinlemek”,
- Üçüncü sırada %69,7 ile “internet kullanımı”,
- Dördüncü sırada %49,4 ile “TV dizisi izlemek”,
- Beşinci sırada %44,8 ile “haber/belgesel” izlemek, etkinlikleri gelmektedir.
- %38,9’u radyo dinlemeye **hiç zaman** ayıramıyor.
- %37,5’i oyun oynamaya **hiç zaman** ayıramıyor.
- %19,3’ü gazete/dergi okumaya **hiç zaman** ayıramıyor.
- %12,1’i internette gezinmeye **hiç zaman** ayıramıyor.
- %12’si kitap okumaya **hiç zaman** ayıramıyor.

Hanehalkının etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın yaşlara göre dağılımı incelendiğinde;

- 16-25 yaş aralığındaki bireylerin %81,1’i gün içerisinde sosyal medya kullanımına, %79,7’si müzik dinlemeye vakit ayırmaktadır.
- 26-34 yaş aralığındaki bireylerin %73,3’ü gün içerisinde TV dizisi izlemeye, %72,7’si sosyal medya kullanımına vakit ayırmaktadır.
- 35-50 yaş grubundaki bireylerin %74’ü gün içerisinde TV dizisi izlemeye, %72,6’sı haber belgesel programlarına vakit ayırmaktadır.
- 51 yaş üstü katılımcıların %79,5’i gün içerisinde haber belgesel programları izlerken, %70,7’si TV dizisi izlemektedir.

Sinema izleyicilerinin etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın yaşlara göre dağılımı incelendiğinde;

- 16-50 yaş aralığında gün içerisinde zaman ayrılan ilk etkinlik olarak sosyal medya kullanımı gelirken 51 yaş üstü katılımcılarda TV dizisi izleme etkinliği gelmektedir.

- Sinema izleyicileri arasında tüm yaş gruplarında ikinci sırada en fazla zaman ayrılan etkinlik ise müzik dinlemek olarak öne çıkmaktadır.
- Sinema izleyicileri arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirten 16-25 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %43,6 iken, bu oran 26-34 yaş grubunda %49,1, 35-50 yaş grubunda %43,8 ve 51 yaş üstü katılımcılarda %46,5'dir.

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler medeni duruma göre farklılık göstermektedir.

- Evlilerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %75,7 ile TV dizisi izleme etkinliği gelirken bunu %71,5 ile haber-belgesel programı izleme ve %62,1 ile film izleme etkinlikleri izlemektedir.
- Bekâr bireylerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %82,1 ile sosyal medya kullanımı gelirken ikinci sırada %79,0 ile müzik dinleme ve üçüncü sırada %69,4 ile internet kullanımı gelmektedir. Bekâr bireyler arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %65'dir

Sinema izleyicileri arasında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler medeni duruma göre farklılık göstermemektedir.

- Evlilerin gün içerisinde zaman ayırdıkları etkinliklerin başında %67,3 ile sosyal medya kullanımı ilk sırada gelirken bunu %65,7 ile müzik dinleme ve %59,5 ile TV dizisi izleme etkinliği izlemektedir. Evli sinema izleyicileri arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %45,1'dir.
- Bekâr sinema izleyicilerinin gün içerisinde zaman ayırdıklarını belirttikleri etkinliklerin başında %84,3 ile sosyal medya kullanımı gelirken ikinci sırada %80,2 ile müzik dinleme ve üçüncü sırada %74,2 ile internet kullanımı gelmektedir. Bekâr bireyler arasında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtenlerin oranı %44,6'dır.

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler çalışma durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Ücretli çalışan bireylerin gün içerisinde en fazla zaman ayırdığı etkinlik %72,9 ile sosyal medya kullanımı,
- İş arayan-işsiz bireylerin %74,4 ile TV dizisi izlemek,
- Öğrencilerin %84,7 ile sosyal medya kullanımı,
- Emekli bireylerin %79 ile haber-belgesel programlarını izlemek,
- Ev hanımlarının %85,2 ile TV dizisi izlemektir.

Sinema izleyicilerinde gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler çalışma durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Ücretli çalışan bireylerin gün içerisinde en fazla zaman ayırdığı etkinlik %78,8 ile sosyal medya kullanımı,
- İş arayan-işsiz bireylerin %86,5 ile sosyal medya kullanımı,
- Öğrencilerin %83,2 ile sosyal medya kullanımı,
- Emekli bireylerin %60,9 ile müzik dinlemek,
- Ev hanımlarının %71,3 ile TV dizisi izlemektir
- Sinema izleyicileri arasında çalışma durumuna göre film izlemeye zaman ayıranların dağılımına bakıldığında; en yüksek oran %87,5 ile başka nedenlerden dolayı çalışmayan bireylerdedir. Film izlemeye en az vakit ayırma %26,1 ile emekli bireylerde gözlenmiştir.

Hanehalkı katılımcılarında gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Lise ve altı eğitim düzeyindeki katılımcılar TV dizisi izlemeye daha fazla zaman ayırırken, ön lisans ve üstü eğitim düzeyindeki bireyler sosyal medya kullanımına daha fazla zaman ayırmaktadır.

- Eğitim düzeyi arttıkça sosyal medya kullanım oranları da artmaktadır.
- Tüm eğitim düzeylerinde film izlenme oranları %50'nin üzerindedir.

Sinema izleyicilerinde gün içerisinde zaman ayrılan etkinlikler eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.

- Eğitim düzeyi arttıkça sosyal medya kullanım oranları da artmaktadır.
- Film izlenme oranı en düşük ilköğretim mezunlarında (%35,4) iken en yüksek oran %69,2 ile okuryazar olup okul bitirmeyenlerde gözlenmiştir.

Hanehalkı katılımcılarının etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- 3400 TL altı gelir grubundaki katılımcıların önemli bir kısmı TV dizisi izlemeye zaman ayırmaktadır.
- 3401 TL ve üstü gelir grubundaki katılımcılar ise birinci sırada müzik dinleme ve ikinci sırada haber/belgesel izleme etkinliğine gün içerisinde zaman ayırmaktadır.

Sinema izleyicilerinin etkinliklere gün içerisinde ayırdıkları zamanın aylık gelire göre dağılımı incelendiğinde;

- Tüm gelir gruplarında ön plana çıkan etkinliğin sosyal medya kullanımı olduğu görülmektedir. Ayrıca 5401 TL üstü gelirdeki katılımcıların %80,6 oranında gün içerisinde film izlemeye zaman ayırdıklarını belirtmiş olmaları dikkat çekici bulunmuştur.

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %40,7 ile "televizyon",
- İkinci sırada %24,3 ile "internet",
- Üçüncü sırada %3,6 ile "sinema salonu" gelmektedir.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %38,9 ile "internet",
- İkinci sırada %30,3 ile "televizyon",
- Üçüncü sırada %5,4 ile "sinema salonu" gelmektedir.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için günde en az bir defa kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %38,8 ile "internet",
- İkinci sırada %24,3 ile "televizyon",
- Üçüncü sırada %3,8 ile "DVD-VCD" gelmektedir.

Hanehalkı katılımcılarının film izlemek için en fazla kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %95,7 ile "televizyon",
- İkinci sırada %75,9 ile "sinema salonu",
- Üçüncü sırada %74,2 ile "internet" gelmektedir.

Sinema izleyicilerinin film izlemek için için en fazla kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde;

- Birinci sırada %98 ile "sinema salonları",

- İkinci sırada %97,2 ile “televizyon”,
- Üçüncü sırada %96,9 ile “internet “ gelmektedir.

Film festivali izleyicilerinin film izlemek için en fazla kullandıkları ortam ve yollara göre dağılımları incelendiğinde

- Birinci sırada %95,6 ile “sinema salonları”,
- İkinci sırada %94,3 ile “internet”,
- Üçüncü sırada %84,3 ile “televizyon” gelmektedir.

Hanehalkı katılımcılarının yarısından fazlası (%55,4) bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir.

Sinema izleyicilerinin de yarısından fazlası (%53,1) bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir.

Film festivali izleyicilerinin %48,9'u bir ayda ortalama 1-5 arası film izlemektedir. Film festivali katılımcılarının %22'si bir ay içerisinde hiç film izlemediğini belirtmiştir.

Hanehalkı katılımcılarının sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojilere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %77,6 ile standart TV,
- İkinci sırada 73 ile büyük ekran TV,
- Üçüncü sırada %64,8 akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %13,6 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Sinema izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojilere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada %85,4 ile bilgisayar,
- İkinci sırada 84,7 ile standart televizyon,
- Üçüncü sırada %83,1 akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %30,3 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Film festivali izleyicilerinin sinema salonu haricinde film izlemek için kullandıkları teknolojiler;

- Birinci sırada %83,5 ile bilgisayar,
- İkinci sırada %98,1 ile büyük ekran TV,
- Üçüncü sırada %63,7 ile akıllı telefon kullandıkları gözlenmiştir,
- En az oran %15,8 ile dijital video kaydedici olarak tespit edilmiştir.

Hanehalkı katılımcılarının film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %95,5 ile komedi,
- İkinci sırada %87,4 ile drama,
- Üçüncü sırada %85,7 ile aksiyon/macera/savaş filmleridir,
- En az izlenen film türü ise %34,4 ile Western filmleridir.

Sinema izleyicilerinin film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %96,7 ile komedi filmleri,
- İkinci sırada %92,5 ile aksiyon/macera/savaş,
- Üçüncü sırada %91 ile drama türleridir.
- En az izlenen film türü ise %56,8 ile Western filmleridir.

Film festivali izleyicilerinin film türü tercihlerine ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (sık sık + bazen + nadiren) %94,8 ile komedi filmleri
- İkinci sırada %91,9 ile drama,
- Üçüncü sırada %88,5 ile aksiyon/macera/savaş türleridir.
- En az izlenen film türü ise %54,78 ile Western filmleridir.

KOMEDİ FİLİMLERİ EN ÇOK İZLENEN FLİM TÜRÜ OLARAK GÖZLENMİŞTİR

WESTERN FİLİMLERİ İZLENME ORANLARI EN AZ OLAN TÜR OLARAK GÖZLENMİŞTİR

Hanehalkının geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %97,1 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %79,8 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Üçüncü sırada %78,6 ile Avrupa,
- Son sırada %59,6 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %98,1 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %85 ile Avrupa filmleri,
- Üçüncü sırada %83 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Son sırada %71,6 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan film festivali izleyicilerinin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna ilişkin bulgular incelendiğinde

- Birinci sırada (pek çoğu + bazıları + az) %95,7 ile yerli filmler,
- İkinci sırada %94,2 ile Avrupa filmleri,
- Üçüncü sırada %93,8 ile Kuzey Amerika kökenli filmler,
- Son sırada %81,4 ile diğer ülkelerin filmlerinin tercih edildiği görülmektedir.

HANEHALKI VE SİNEMA İZLEYİCİSİ KATILIMCILAR KİTLE/POPÜLER/ANA AKIM KATEGORİSİNDEKİ FİLMLERİN KENDİLERİNE DAHA ÇOK HİTAP ETTİĞİNİ BELİRTİRKEN,

FİLM FESTİVALİ İZLEYİCİLERİ SANAT/DÜŞÜNCE YOĞUN/BAĞIMSIZ FİLM KATEGORİSİNDEKİ FİLMLERİN KENDİLERİNE DAHA ÇOK HİTAP ETTİĞİNİ BELİRTMİŞLERDİR

Hanehalkı katılımcılarının illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

- Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, İzmir, Malatya, Samsun, Trabzon illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım kategorisindeki filmleri** tercih ediyor.
- Adana, Erzurum, Kayseri, Van illerindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki** filmleri tercih ediyor.

Sinema izleyicisi katılımcılarının illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

- Ankara, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, Kayseri, Malatya, Samsun, Trabzon illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım kategorisindeki** filmleri tercih ediyor.
- Antalya, Erzurum, İzmir, Van illerindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki** filmleri tercih ediyor.

Film festivali izleyicilerinin illere göre film kategorisi tercihleri incelendiğinde;

- Antalya, İstanbul illerindeki katılımcılar **kitle/popüler/ana akım kategorisindeki** filmleri tercih ediyor.
- Malatya ilindeki katılımcılar **sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisindeki** filmleri tercih ediyor.

Hanehalkı katılımcılarının izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- İlk sırada “filmin türü” (%86,1),
- İkinci sırada “oyuncu kadrosu” (%83,1),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%72,5) gelmektedir,
- Gişe hasılatının yüksek olması ise sinema izleyicileri tarafından %45,2 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.

Sinema izleyicilerinin izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- İlk sırada “oyuncu kadrosu” (%92,2),
- İkinci sırada ise “filmin türü” (%89,5),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%79,1),
- Gişe hasılatının yüksek olması ise sinema izleyicileri tarafından %49,5 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.

Film festivali izleyicilerinin izledikleri filmi tercih ederken göz önüne aldıkları kriterlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

- İlk sırada “filmin türü” (%88,8),
- İkinci sırada ise “oyuncu kadrosu” (%77),
- Üçüncü sırada “ çekim kalitesi”(%74,4),
- Siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması ise sinema izleyicileri tarafından %31,1 oran ile diğer kriterlere kıyasla daha az önemli görülmektedir.
- Hanehalkının film tercihini etkileyen kriterlerin geçen yıl izledikleri filmlerin uyruğuna ilişkin dağılıma bakıldığında yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkelerin filmlerini sıklıkla izlemiş olanların tamamında filmin oyuncu kadrosu ve filmin türü kriterlerinin en önemli faktörler olarak öne çıktığı görülmek-

tedir. Bununla birlikte geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu Kuzey Amerika kökenli olan katılımcıların %94,3 oranında filmin uyruğunu önemli bir kriter olarak görmeleri de dikkat çekmektedir. Geçen yıl izledikleri filmin pek çoğu Avrupa kökenli olanların önemli gördükleri kriterler arasında çekim kalitesi öne çıkarken diğer ülkelerin filmlerini sıklıkla izleyenlerin önemli gördüğü kriterlerin arasında ise %78,8 ile ödüllü bir film olması kriteri dikkat çekmektedir.

- Sinema izleyicilerinin izleyecekleri filmleri tercih etmelerini etkileyen kriterlerin önem düzeylerinin filmin uyruğuna göre dağılımı incelendiğinde geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkeler olan katılımcıların tamamının, filmin türü, oyuncu kadrosu ve çekim kalitesi kriterlerini önemli gördükleri görülmektedir.
- Film festivali izleyicilerinin izleyecekleri filmleri tercih etmelerini etkileyen kriterlerin önem düzeylerinin filmin uyruğuna göre dağılımı incelendiğinde de geçen yıl izledikleri filmlerin pek çoğu yerli, Kuzey Amerika, Avrupa ve diğer ülkeler olan katılımcıların tamamının, filmin türü, oyuncu kadrosu ve çekim kalitesi kriterlerini önemli gördükleri görülmektedir.

Hanehalkı katılımcılarının film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %98,4 ile “eğlenmek”,
- İkinci sırada %94,9 ile “bilgilenmek”,
- Üçüncü sırada %89,5 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek” gelmektedir

Sinema izleyicilerinin film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %99,4 ile “eğlenmek” amacının geldiği görülmektedir.
- İkinci sırada %97,8 ile “bilgilenmek”,
- Üçüncü sırada %93,5 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek”,
- İşinin bir parçası olarak film izlediğini belirtenlerin oranı ise %40,2 ile son sıradadır.

Film festivali izleyicilerinin film izleme amaçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Birinci sırada (genellikle + bazen + nadiren) %97,8 ile “bilgilenmek” amacının geldiği görülmektedir.
- İkinci sırada %97,7 ile “insanları ve farklı kültürleri öğrenmek”,
- Üçüncü sırada %96,9 ile “eğlenmek” amaçları gelmektedir.

SİNEMAYA GİTME PRATİKLERİ VE İZLEYİCİ ÖZELLİKLERİ

- ***Hanehalkı araştırması katılımcılarının*** %27,8'i sinemaya gitmediklerini belirtmiştir. Sinemaya gittiğini ifade eden katılımcıların %51,1'i hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gittiğini belirtenlerin oranı %13'tür.
- ***Sinema izleyicilerinin*** %65,7'si hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gidenlerin oranı %25,4'tür. Hafta için sinemaya gidenlerin oranı ise sadece %9 dur.
- ***Film festivali izleyicilerinin*** %43,8'i hafta sonları sinemaya gittiklerini belirtirken, indirim günlerinde (halk günleri) sinemaya gidenlerin oranı %15,7'dir. Hafta içi sinemaya gidenlerin oranı ise sadece %40,8'dir.

• **Hanehalkı katılımcılarının demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiğinin dağılımı incelendiğinde;**

- Hem kadın hem de erkek katılımcıların yarısından fazlası genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedir,
- 51 yaş ve üzeri katılımcıların çoğunluğu (%60,5) sinemaya gitmiyor.
- Emekli (%52,4) ve ev hanımlarının (%44,6) çoğunluğu sinemaya gitmiyor.
- Eğitim düzeyi düşükçe sinemaya gitmeyenlerin oranı artmaktadır.
- Fertlerin gelir düzeyleri sinemaya gitme durumlarını etkilemiyor.

• **Sinema izleyicilerinin demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiklerinin dağılımı incelendiğinde;**

- Hem kadın hem de erkek katılımcıların %60'dan fazlası genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedirler.
- Yaş ve medeni durum açısından da benzer bir durum vardır,
- Emeklilerin %22,2'si hafta içi %27,8'i indirim günlerini tercih etmektedir.
- 0-1400 TL gelire sahip katılımcıların %30,5'i sinemaya indirim günlerinde gitmeyi tercih etmektedir.

• **Film festivali izleyicilerinin demografik niteliklerine göre haftanın hangi günü sinemaya gittiklerinin dağılımı incelendiğinde;**

- Film festivali izleyicilerinden hem kadın hem de erkek katılımcıların %40'dan fazlası genellikle hafta sonları sinemaya gitmeyi tercih etmektedirler.
- Yaş ve medeni durum açısından da benzer bir durum varken çalışma durumu açısından ev hanımlarının %45'inin hafta içi %25'inin ise indirim günlerini tercih ettikleri dikkat çekmektedir.
- İlkokul mezunu katılımcıların yarısı hafta içi sinemaya gitmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

• **Hanehalkı katılımcılarının;**

- %79'u sinemaya "kız veya erkek arkadaşıyla" gitmektedir (sık sık + bazen+nadiren),
- İkinci sırada "aile ile" sinemaya gidenlerin oranı %73,4,
- Üçüncü sırada "grup olarak" sinemaya gidenlerin oranı %68,1,
- Sinemaya yalnız gitmeyi tercih edenlerin oranı %60,2,
- En düşük oran eşyle birlikte sinemaya giden bireylerde gözlenmiştir (%45,3).

• **Sinema izleyicilerin;**

- %87,2'si sinemaya "kız veya erkek arkadaşıyla" gitmektedir (sık sık + bazen+nadiren).
- İkinci sırada "aile ile" sinemaya gidenlerin oranı %76,
- Üçüncü sırada "grup olarak" sinemaya gidenlerin oranı %75,
- Sinemaya yalnız gitmeyi tercih edenlerin oranı %59,8,
- En düşük oran eşyle birlikte sinemaya giden bireylerde gözlenmiştir (%43,8).

- **Film festivali izleyicilerinin;**

- %90'ı sinemaya “kız veya erkek arkadaşıyla” gitmektedir (sık sık + bazen+nadiren).
- İkinci sırada “aile ile” sinemaya gidenlerin oranı %80,
- Üçüncü sırada “yalnız” sinemaya gidenlerin oranı %77,8'dir.

- **Hanehalkı katılımcılarının** %90,6'sı AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %5,1'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Hali hazırda sayısı gittikçe azalan açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı da %2,3 gibi düşük bir orandadır. Katılımcıların %2,1'i ise diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

- **Sinema izleyicilerinin** %80,6'sı AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %14,8'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Hali hazırda sayısı gittikçe azalan açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı da %1,3 gibi düşük bir orandadır. Katılımcıların %3,2'si ise diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

- **Film festivali izleyicilerinin** %70,4'ü film izlemek için AVM içerisindeki sinemaları tercih ederken sadece %25,5'i şehir içindeki müstakil sokak sinemalarını tercih etmektedirler. Açık hava sinemalarını tercih eden katılımcıların oranı %2,3 iken %1,8 oranında katılımcı diğer türdeki sinemaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

- Hanehalkı katılımcılarının %87,2'si, sinema izleyicilerinin %84,5'i, festival izleyicilerinin %81,1'i sinema biletini sinema salonundan almaktadır.

- Hanehalkı katılımcılarının %12,8'i, sinema izleyicilerinin %15,5'i, festival izleyicilerinin %18,9'u sinema biletini cep telefonu/tablet vb. mobil uygulamalar üzerinden bilet aldıklarını belirtmişlerdir.

- **Hanehalkının sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler incelendiğinde;**

- Birinci sırada %61,7 ile “sevdiğim oyuncu ve yönetmenlerin filmlerinin vizyonda olması”,
- İkinci sırada %9 ile “sinemaya ayıracak zaman olması”,
- Üçüncü sırada %6,2 ile “özel promosyonların” yapılması gibi etkenler takip etmektedir.

- **Sinema izleyicilerinin sinemaya gitme sıklığını belirleyen etkenler incelendiğinde;**

- Birinci sırada %68 ile “sevdiğim oyuncu ve yönetmenlerin filmlerinin vizyonda olması”,
- İkinci sırada %10,8 ile “sinemaya ayıracak zaman olması”,
- Üçüncü sırada %8,2 ile “özel promosyonların” yapılması gibi etkenler takip etmektedir.

- Hanehalkı katılımcılarının %45,9'u, sinema izleyicilerinin %28,9'u sinema ile ilgili gelişmeleri TV veya radyodan takip etmektedir.

- Hanehalkı katılımcılarının %38,7'si, sinema izleyicilerinin %55,2'si sinema ile ilgili gelişmeleri internetten takip etmektedir.

- **Hanehalkı katılımcılarının** film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- Birinci sırada %50,8 ile “kendi kültürümü anlatması”,
- İkinci sırada %45,7 ile “eğlenceli olması”,
- Üçüncü sırada “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” ifadeleri yer almaktadır.

- **Sinema izleyicisi katılımcılarının** film izleme tercihini etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri incelendiğinde;
 - Birinci sırada %41,9 ile “kendi kültürümü anlatması” ve “çocuklarla birlikte gidilebilecek film olması”,
 - İkinci sırada %35,2 ile “aile yapıma uygun olması”,
 - Üçüncü sırada “siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” ifadeleri yer almaktadır.
- Hanehalkı katılımcıları arasında sıklıkla komedi filmi izleyenlerin film izleme tercihini etkileyen faktörler arasında birinci sırada önemli gördükleri faktörlerin başında “eğlenceli olması” ve “kendi kültürümü anlatması” faktörleri gelmektedir. Ayrıca “eğlenceli olması” faktörü tüm film türleri izleyicilerinde birinci sırada en önemli faktör olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca “Siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması” faktörünü diğer film türlerine kıyasla drama filmlerini sık sık izlediğini belirten katılımcıların daha yüksek bir oranda birinci sırada önemli bir faktör olarak belirttikleri dikkat çekici bulunmuştur.
- Farklı film türlerini sık sık izleyen sinema izleyicilerinin film izleme tercihini etkileyen en önemli faktör olarak “kendi kültürümü anlatması” faktörünün öne çıktığı görülmektedir.
- Hanehalkı katılımcılarının “kendi kültürümü anlatması” faktörünü birinci sırada önemli görenlerin oranının gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisini tercih ettiğini belirtenlerde %50-53 oranında birbirine yakın olduğu görülmektedir.
- Sinema izleyicilerinin film izleme tercihini etkileyen en önemli faktör olarak öne çıkan “kendi kültürümü anlatması” faktörüne ilişkin bulgular film kategorisi tercihi açısından incelendiğinde gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız film kategorisini tercih ettiğini belirtenlerde bu faktörü birinci sırada önemli gördüklerinin belirtenlerin oranının %40-42 bandında birbirine yakın olduğu görülmektedir.
- **Hanehalkı katılımcıların Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Birinci sırada %54,5 ile “seyircilerin film tercihleri”,
 - İkinci sırada %46,3 ile “sinema salonu kalitesi”,
 - Üçüncü sırada %41,2 ile “oyunculuk” ifadeleri yer almaktadır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Birinci sırada %52,2 ile “senaryo”,
 - İkinci sırada %52 ile “oyunculuk”,
 - Üçüncü sırada %40,9 ile “sinema salonu kalitesi” ifadeleri yer almaktadır.
- **Hanehalkının cinsiyetine göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde;**
 - Kadınların birinci sırada %53,7 ile seyircilerin film tercihlerini sorun olarak gördükleri erkeklerde ise bu oranın %55,2 olarak oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Her iki cinsiyette de ikinci sırada gelen eleştiri konusu olarak sinema salonu kalitesi öne çıkmaktadır.
- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular cinsiyet açısından incelendiğinde** hem kadın hem de erkeklerde ilk iki sırada öne çıkan eksiklikler oyunculuk ve senaryo olarak dikkat çekmektedir.
- **Hanehalkının film kategorisi tercihine göre Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular incelendiğinde** her iki grupta öne çıkan eleştiri konuları seyircilerin film tercihleri, sinema salonu kalitesi ve oyunculuk olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca gerek kitle/popüler/ana akım gerekse sanat/düşünce yoğun/bağımsız filmleri tercih ettiklerini belirtenlerin öne çıkardığı diğer bir eksiklik ise sinematografi konusu olarak öne çıkmıştır.

- **Sinema izleyicilerinin Türk sinemasında eleştirdikleri eksikliklerin neler olduğuna ilişkin bulgular film kategorisi tercihi açısından incelendiğinde** ise yine oyunculuk ve senaryo konularının öne çıkan eleştiri konuları olarak görüldüğü dikkati çekmektedir.
- **Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşleri incelendiğinde;**
 - Birinci sırada %41,3 ile “yerli yapımların niteliksiz/kalitesiz” olması,
 - İkinci sırada %20,7 “sinema seyir kültürünün zayıf olması”,
 - Üçüncü sırada %14,6 ile “sektörün profesyonelleşmemesi” gelmektedir.
 - Film festivali izleyicilerinin Türk sinemasının en önemli problemine ilişkin görüşlerinin demografik özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde cinsiyet, yaş medeni durum, çalışma durumu, eğitim durumu ve aylık gelir değişkenleri açısından tüm gruplarda “yerli yapımların niteliksiz/kalitesiz olması” konusunun en önemli problem olarak görüldüğü ortaya çıkmaktadır.

Film festivallerine ilişkin kanaatler

- **Hanehalkı araştırmasına katılanların ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde** %88,8’i gibi çok büyük bir bölümünün festivalleri takip etmediğini belirttiği görülmektedir.
- **Sinema izleyicilerinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde** %86,7 gibi çok önemli bir bölümü festivalleri takip etmediği görülmektedir.
- **Festival katılımcılarının ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde** %32,7’sinin festivalleri takip etmediği %67,3’ünün ise festivalleri takip ettikleri görülmektedir.

HER ÜÇ ÖRNEKLEM GRUBUNDA DA FESTİVALLERLE İLGİLİ BİLGİSİ OLMAYANLARIN ORANININ YÜKSEK OLMASI FİLM FESTİVALLERİ İLE İLGİLİ TANITIM FAALİYETLERİNİN YETERLİLİĞİ İLE İLGİLİ SORULARI AKLA GETİRMEKTEDİR.

- **Hanehalkı katılımcıları ve sinema izleyicilerinin** daha önce herhangi bir film festivaline katılıp katılmadıklarına ilişkin bulgular incelendiğinde hanehalkının %94,1’inin, sinema izleyicilerinin ise %97’sinin daha önce bir festivale katılmadıkları görülmektedir.
- **Daha önce film festivaline katılmış hanehalkının** %46,3’ü sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %29,9’dur. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %14,9 iken, 4 veya daha fazla festivale katılmış katılımcıların oranı toplamda %9’dur.
- **Daha önce film festivaline katılan sinema izleyicilerinin** %37,9 u sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %27,7’dir. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %10,3 iken, 4 ve daha fazla festivale katılanların oranı %23,9’dur.
- **Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin** %21,3’ü daha önce sadece 1 defa festivale katılmış olup, 2 festivale katılanların oranı %14,2’dir. Daha önce 3 festivale katılan katılımcıların oranı %14,6 iken, %9,3’ü 10 defa katıldıklarını belirtmişlerdir.
- **Daha önce film festivaline katılan hanehalkı katılımcılarının** %43,8’i, sinema izleyicilerinin %44,7’si, film festivali izleyicilerinin %55,3’ü düzenli takip ettikleri film festivali olduğunu belirtmişlerdir.
- **Film festivali izleyicilerinin** düzenli takip ettikleri film festivalinin başında “İstanbul Film Festivali” gelmektedir, 2. Sırada Antalya Film Festivali gelirken, Cannes, Adana Film Festivali ve Malatya Film Festivali de katılımcılar tarafından düzenli takip edildiği belirtilen festivaller arasında gelmektedir.

- Film festivali izleyicilerinin %39'u daha önce herhangi bir film festivalinde gönüllü olarak görev aldıklarını belirtirken, %61'i gönüllü görev almadıklarını ifade etmişlerdir
- **Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, festivale katılma nedenlerini belirlemek amacıyla açık uçlu olarak sorulan soruya katılımcıların verdikleri cevaplar;**
 - Katılımcıların %43,8'i "ilgimi çeken filmleri izlemek için",
 - %18,2'si "alanımla ilgili olduğu için",
 - %14,7'si "merak ettiğim için",
 - %9,7'si "boş vaktimi değerlendirmek için" bu festivale katıldıklarını belirtmişlerdir.
 - Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, %84,5'i film festivallerinin kendilerinde olumlu etkisi olduğunu belirtirken %15,5'i festivallerin kendilerinde olumlu bir etkisi olduğunu düşünmediklerini belirtmişlerdir.
 - Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin, %63'ü film festivallerinde izledikleri filmlerin dünyaya bakış açıları üzerinde etkili olduğunu belirtirken %37'si izledikleri filmlerin dünyaya bakış açılarına bir etkisi olmadığını belirtmişlerdir.
 - Film festivali izleyicilerinin %53,7'sinin festivallerde izledikleri filmlerin kendilerine yeni bakış açısı kazandırdığını belirttikleri görülmektedir. %31,3 oranında katılımcı etkisi olmadığını belirtmiştir.

Hanehalkı katılımcıların film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- %34,7'si "politik ve ideolojik kaygılar",
- %17,3'ü "organizasyon problemi",
- %16'sı "ödül kriterleri", cevabını vermiştir.

Sinema izleyicilerinin film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- %35,9'u tartışmaların nedeninin "organizasyon problemi",
- %25,6'sı "Politik ve ideolojik kaygılar",
- %2,6'sı "jüri seçimi" "kurumsal/mali bağımsızlık" görüşünü belirtmişlerdir.

Film festivali izleyicilerinin Film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde;

- "Politik ve ideolojik kaygılar" görüşünde olanların oranı %38,9,
- "Organizasyon problemi" görüşünde olanların oranı %10,7,
- "Ödül kriterleri", cevabını verenleri oranı %9,4'tür.
- Daha önce film festivaline katılan **hanehalkı katılımcılarının** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformları;
 - %53,3 ile "internet sayfası,
 - %26,7'si "TV, radyo",
 - %13,3'ü "sosyal medya" olarak belirtilmiştir.

- Daha önce film festivaline katılan **sinema izleyicilerinin** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar;
 - Birinci sırada %57,9 ile “internet sayfası,
 - İkinci sırada %21,1 ile “TV, radyo”,
 - Üçüncü sırada %13,2 ile “sosyal medya gelmektedir.
- Daha önce film festivaline katılan **festival izleyicilerinin** film festivalleri ile ilgili haberleri takip ettikleri platformlar;
 - Birinci sırada %59 ile “internet sayfası,
 - İkinci sırada %21,5 ile “sosyal medya”,
 - Üçüncü sırada %10,2 ile “TV, radyo” gelmektedir.
- Hanehalkı katılımcılarının %63,5’i film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %36,5’i ise uygun olduğunu düşünmektedirler.
- Sinema izleyicilerinin %74’ü film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %26’sı ise uygun olduğunu düşünmektedirler.
- Film festivali izleyicilerinin %61’i film festivalleri ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun olmadığını, %39’u ise uygun olduğunu düşünmektedirler.
- Daha önce film festivaline katılmış hanehalkı katılımcılarının sadece %35,1’i film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Önemli bir çoğunluk ise (%64,9) tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin sadece %31’i film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Üçte iki oranındaki (%69) önemli bir çoğunluk ise tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.
- Film festivali izleyicilerinin %48,7’si film festivallerinin tanıtımı kapsamında yapılan çalışmaları yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %51,3’ü ise tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Hanehalkı katılımcılarının Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Yarısından fazlasının (%52) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %29,3’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %18,7’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Sinema izleyicilerinin Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Yarısından fazlasının (%66,7) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %15,4’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %17,9’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Film festivali izleyicilerinin Türkiye’de düzenlenen film festivallerine verilen kamu desteğini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular incelendiğinde;

- Yarısından fazlasının (%52,1) yeterli olmadığı görüşünde olduğu görülmektedir.
- Katılımcıların sadece %13,4’ü verilen kamu desteğinin yeterli olduğunu düşünürken %34,5’lik bir kesim bu konuda bilgisi olmadığını belirtmiştir.

- Hanehalkı katılımcılarının %81,3'ü, sinema izleyicilerinin %66,7'si, film festivali izleyicilerinin %76,7'si festivallerin düzenledikleri şehre olumlu katkı sağladığını düşünmektedir.
- Hanehalkı katılımcılarının %76'sı film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %13,3'tür. Katılımcıların %10,7'si ise festivalle- rin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.
- Daha önce film festivaline katılmış sinema izleyicilerinin yarısı (%50) film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %24'tür. Katılımcıların %26'sı ise festivallerin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.
- Film festivali izleyicilerinin %72,2'si film festivallerinin izleyicide farkındalık oluşturduğu görüşünde iken, "Kısmen" farkındalık oluşturduğunu düşünenlerin oranı %21,6'dır. Katılımcıların %6,2'si ise festivallerin izleyicide farkındalık oluşturmadığını düşünmektedirler.
- Daha önce film festivaline katılan hanehalkı katılımcılarının %88, film festivaline katılan sinema izleyici- lerinin %85'i sanat filmlerine ilgi duyduklarını belirtmişlerdir.

Festival İzleyicilerinde Film Festivallerine Katılımın Etkisi

- Festival izleyicilerinin %67,1'i "*Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım*" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %11,8'dir.
- Araştırmaya katılan festival izleyicilerinin %54,2'si "*Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti*" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %18,4'tür.
- Festival izleyicilerinin %54,1'i "*İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda de- ğişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak*" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %26,2'dir.
- Festival izleyicilerinin %59'u "*Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum*" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %24,8'dir.
- Festival izleyicilerinin %76,8'i "*Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor*" görüşüne katıldıklarını belirtirken, böyle düşünmediğini ifade edenlerin oranı %8,6'dır.

FİLM FESTİVALLERİNİN SİNEMA SEKTÖRÜ İÇİNDEKİ YERİ, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ARAŞTIRMA SONUÇLARI

- Sinema ve film festivalleri alanındaki profesyoneller film festivallerinin sinema sektörüne gerek sanat filmlerine önemli bir mecra sağlaması gerekse yeni yönetmenlerin ve genç oyuncuların, yani yeni yeteneklerin ortaya çıkabilmesine imkân sağlaması açısından önemli olduğu konusunda olumlu bir görüşe sahiptirler. Bunun yanı sıra katılımcılar, festivallerin sinema sektörüne gerek ekonomik gerekse sektör aktörlerinin bir araya gelmesine imkân tanınmasını da olumlu bir yön olarak değerlendirmektedirler.
- Derinlemesine görüşme yapılan katılımcılar Türkiye'de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarını, festivallerin belirli çevrelerce düzenlenmesi, festival bütçelerinin yetersiz olması, festivallerdeki gösterilen filmler ve gösterimlerinde yaşanan teknik sıkıntılar ve festivallerin kurumsallaşamaması gibi başlıklar altında dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra sinema sektörünün yeterince temsil edilememesi, jürilerin tarafsız olmaması ve festivallerin yeterince tanıtılmaması da katılımcılar tarafından öne çıkarılan sorunlar olarak tespit edilmiştir.
- Katılımcılar Türkiye'de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarının çözümüne dönük olarak ideo-

lojik yaklaşımdan uzak bağımsız kurullar tarafından düzenlenmesi, kamusal desteğin artırılması ve desteklerin şeffaf bir şekilde denetlenmesi gerektiği düşüncelerini dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra teknik problemlerle ilgili olarak görsel ve işitsel boyutta teknik eleman yetiştirilmesi, sinema salonu desteği sağlanması, festivallerin belediye, valilik vb kurumların yerine bağımsız kurullar tarafından düzenlenmesi, düzenlemelere sektörden kişilerin daha fazla dâhil olması gibi önerileri sıklıkla dile getirmişlerdir. Ayrıca jüri seçiminde özenli davranılması ve tanıtım için daha etkin iletişim ağı kurulması da getirilen çözüm önerileri olarak öne çıkmıştır.

- Katılımcıların film festivallerinin yaygınlaştırılması konusunda farklı düşünceler taşıdıkları görülmüştür. Katılımcıların bir bölümü festivallerin yaygınlaştırılmaması gerektiği ve yeterince festival olduğu düşüncesini taşımaktadırlar. Bu nedenle festivallerin yaygınlaştırılması, sayılarının artırılması yerine mevcut festivallerin niteliğinin artırılması görüşü öne çıkan bir görüş olarak tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra katılımcılardan önemli bir kısmı ise festivallerin yaygınlaştırılması gerektiği mümkünse her ilde bir festival yapılması gerektiği düşüncesini dile getirmişlerdir. Bunun için belediyeler, özel sektör ve üniversitelerin iş birliğinin önemli olduğu ayrıca maddi yönden desteklenmesi gerekliliği de üzerinde durulan bir konudur. Diğer taraftan festivallerin bölgesel düzeyde ve farklı temalarla düzenlenmesinin yaygınlaştırılması için önemli olduğu görüşü üzerinde durulan başka bir konudur.
- Derinlemesine görüşme yapılan profesyonellerin Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin uluslararası anlamda seçkin hale getirilebilmesi için özellikle yerellik ve özgünlüğe vurgu yaptıkları görülmüştür. Uluslararası entegrasyon, ödüllerin artırılması ve önemli isimlerin jüri olarak seçilmesi vurgu yapılan diğer bir konudur. Bununla birlikte festivallerin tanıtım kampanyalarının daha etkin yürütülmesi ve kaliteli organizasyonlar düzenlenmesinin gerekliliği de dile getirilen diğer konulardır.
- Festivallerin izleyici sayısını arttırmak amacıyla neler yapılması gerektiğine ilişkin görüşlerin etkili tanıtım, içeriğin halkın beklentilerine uygun olması ve bilet fiyatlarının uygun ve mümkünse ücretsiz olması şeklinde üç başlık altında ele alındığı görülmüştür.
- Festival düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmak için kurumlar arası iş birliğine önem vermesi, Sinema Genel Müdürlüğü’nün bu süreçte destekleyici ve denetleyici olarak daha aktif rol alması gerekliliği katılımcılar tarafından dile getirilen önemli görüşler olarak öne çıkmıştır. Bunun yanı sıra özellikle festival kültürünün oluşması ve yaygınlaştırılmasında üniversitelerdeki iletişim fakültelerine önemli görevler düştüğü de vurgu yapılan diğer bir konu olmuştur. Sivil toplum kuruluşlarından destek alınması da önemli görülen diğer bir konudur.
- Türkiye’de düzenlenen festivallere halkın yeterince ilgi göstermediği şeklinde yaygın olan algının festivallerde gösterilen filmlerin halkın yeterince ilgisini çekmemesinden, organizasyondaki sinema salonu kalitesi vb. teknik eksikliklerden ve festival tanıtımlarının yeterli yapılmamasından kaynaklandığı görüşü öne çıkan görüşler olmuştur. Bunun yanı sıra özellikle son dönemde TV dizilerine yönelik ilgi ve alışkanlığın festivallere yönelik ilgisizliğin diğer bir sebebi olduğu görüşü de katılımcılar tarafından dile getirilen diğer bir konu olmuştur.
- Görüşme yapılan katılımcıların sinemaya olan farkındalığı arttırmak için izlenmesi gereken politikalar kapsamında sinema kültürünün geliştirilmesi, filmlerin kalitesi ve çeşitliliğinin artırılması ve bilet fiyatlarının düşürülmesi şeklinde öneriler getirdikleri görülmüştür. Katılımcılara göre özellikle festivallerde gösterilen filmlerin TV’lerde de gösterilmeye başlamasının sinema kültürü açısından önemli olduğu görüşü öne çıkmıştır. Bununla birlikte bilet fiyatlarının yüksek olmasının bireylerin sinemaya gitme sıklığını etkileyen önemli bir faktör olduğu dile getirilmiştir.
- Görüşme yapılan katılımcıların bir bölümü film festivallerinin sinemaya endüstriyel manada önemli bir katkısı olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bununla birlikte festivallerin sinema endüstrisine önemli katkılar sağladığı görüşü de birçok katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Katılımcıların festivallerin sine-

ma sanatına katkısının çok değerli olduğu yönündeki görüşleri sıklıkla dile getirilen bir görüş olarak öne çıkmıştır.

- Film festivalleri ve sinema alanından profesyonel katılımcılarla yapılan odak grup çalışması kapsamında festivallerle ilgili sorunların *“festivallerin hukuki dayanaklarının”* olmaması, *“kurumsallaşamama”*, *“festival organizasyonlarının çok sık değişmesi”*, *“özgünlük olmaması”*, *“çoğulcu yaklaşımın değil daha seçici bir tavrın gerekliliği”*, *“sosyal sorumluluk boyutunun eksik kalması”* gibi başlıklar altında değerlendirildiği görülmüştür.

ÖNERİLER

- İlgili kamu kurumları sektörün beklentileri ve izleyici eğilimleri konusunda düzenli olarak araştırmalar yapmalı ve bu araştırmalardan çıkan sonuçlara göre stratejiler belirleyerek sürdürülebilir uygulamalar geliştirmelidir. *“Durum Tespit Analizleri, İzleyici Eğilimleri, Sektörün Sorunları ve Çözüm Önerileri”* gibi...
- Sektöre emek veren, birikim sahibi tecrübeli isimlerin aktif kadrolar ve genç yeteneklerle buluşabileceği ve paylaşım yapabileceği zeminler oluşturulmalıdır. *“Tecrübe Konuşuyor, Sinema ve Festival Akademileri, Üniversite Söyleşileri, Lise Söyleşileri, Yönetmenler Buluşuyor, Sinema ve Festivaller Sempozyumu”* gibi...
- Sinemasal ortamın henüz çocukluk dönemlerinde deneyimlenmesi ve seçkin bir izleyici kitlesinin oluşturulması için sinema okuryazarlığı, ilkökul düzeyinde başlatılarak üniversitelerin tüm bölümlerine kadar yerleşmeli ve müfredatta yer verilmelidir.
- Uluslararası arenada ün yapmış ve ödül almış yönetmenleri, Türkiye sinemasına teşvik ettirecek yöntemler geliştirilmelidir. Yabancı yönetmenlerden oluşan gruplar, ülkemizde ağırlandı, bu süreçte sinematografik olarak dikkat çeken gezi ve seyahatler düzenlenmelidir. Bu çalışma her yıl ülkemizin bir bölgesinde, bölgenin merkezi olan bir il baz alınarak yöre insanının ve yaşam hikayelerinin, coğrafi zenginliklerinin gelen misafir sinemacılara aktarılması şeklinde uygulanmalıdır. Bu sayede yönetmenlerin hayal dünyasında ülkemize dair izler bırakılarak ileriye dönük istek uyandırılabilir.
- Genç yeteneklere veya sinemaya yeni başlamış olanlara yönelik kamunun mali desteğinin yanı sıra senaryo, oyuncu, ekipman, mekân ve stüdyo gibi teknik anlamda da destekler sağlanmalıdır.
- Kamu desteklerinin yanı sıra özel sektörün ve sektör dışındaki STK, sendika, şirket ve toplulukların sinemaya olan katkı ve desteklerini arttırmaya yönelik yöntemler geliştirilmelidir. *“Sendika Özel Ödülleri”, “STK Özel Ödülleri”, “Şirket Ödülleri”* gibi.
- Üniversitelerin ilgili bölümlerinde sinema derslerinin sayısı artırılmalı, sinemanın temeli olan film formatından uzaklaşmamalı, film yapım teknikleri, film çekme ve film kurgulama gibi uygulamalar da müfredatta yerleştirilmelidir. Akademik kadrolarda da araştırmacıların yanı sıra uygulayıcılar da yer almalı ve pratik öğretim uygulanmalıdır.
- Akademik kadrolara sinema yapan profesyonellerin de yer alacağı bir kimlik kazandırılmalıdır.
- Ulusal ve uluslararası sinemasal ortamlarda ülke sinemasının daha görünür olması için özel bir çalışma yürütülmeli ve bu manada kurumsal ve kalıcı ilişkiler geliştirilmelidir. *“TRT Özel Temsilcisi, Sinema Genel Müdürlüğü Temsilcisi, Meslek Birlikleri Temsilcilerinden oluşan heyetlerin izleyici veya gözlemci olarak yer bulması”* gibi.
- Sinema konusunda üniversitelerin ilgili bölümleri tarafından *“Sürekli Araştırma ve Eğitim Merkezleri”* oluşturularak yeni öneri ve yöntemler keşfedilmelidir. Uzaktan Eğitim yöntemleri ile de film kurgulama ve senaryo oluşturma gibi konularda da sertifika programları oluşturulmalıdır.
- Sinemaya ve festivallere gönül vermiş isimler ödüllendirilmeli ve genç nesillere rol model olarak tanıtılmalıdır. Örneğin; *“Festival Emektarları Ödülleri”, “Sinema Duayenleri Ödülleri”* gibi.
- Yeni nesil izleyicinin sinemasal ortamdan kopmaması için teknolojik imkân ve gelişmeler kullanılmalı ve inovatif yöntemler geliştirilmelidir. Sadece film gösterimlerinin değil aynı zamanda festivallerden canlı yayınların, röportajların, yönetmenler ve oyuncuların demeçlerinin, sinema eleştirmeni ve yazarlardan programların, sinemaya dair benzer içeriklerin yer aldığı bir dijital mecra oluşturulmalıdır. TRT’nin kültür kanalında veya TRT kanallarındaki kültür sanat programlarında böyle bir mecra oluşturulabilir. Örneğin, *“Dijital Sinema Salonları”, “Festival TV”* gibi.

- Sinematografik açıdan ülkemizin kültürel zenginlikleri, coğrafi özellikleri ve doğal güzelliklerini tanıtan video kayıtlarının oluşturularak disk veya linklerinin yabancı sinemacılara bir davet niteliğinde ulaştırılarak dikkatlerinin çekilmesi sağlanmalıdır. “Sinematografik Açıdan Türkiye” gibi.
- Film marketleri, festivaller haricinde de kurumsal bir yapıya kavuşturulmalı, uluslararası etkinliği artırılmalıdır.
- Sinemaya gitme sıklığını gelir düzeyine göre belirleyenlerin durumları ve hafta içi sinemaya gidenlerin sadece %9 olduğu göz önünde bulundurularak indirim günleri haftaya yayılmalı ve sinema indirimleri çeşitlendirilmelidir.
- Aylık gelir düzeyine göre sinemaya gitme oranı tüm kategorilerde yüksektir. Buradan hareketle sinema bilet fiyatlarının izleyici sayısını doğrudan etkilediği anlaşılmaktadır. Sinema izleyici sayısını artırmak için bilet fiyatları tüm gelir düzeyindeki grupların erişebileceği makul bir seviyede tutulmalıdır.
- Pratik olmasından dolayı AVM içindeki sinemaların daha çok tercih edildiği göz önünde tutularak “Müstakil Sokak Sineması” kültürünün yaşatılması için sokak sinemalarını cazip hale getirecek çalışmaların yapılması gereklidir.
- Sinema izleyicilerinin en çok tercih ettikleri filmlerden hareketle yerli ve kültürel değerleri yansıtan filmlerin sayısının ve niteliğinin artırılması gerekmektedir.
- Türk sinema oyuncularının performansından yana duyulan rahatsızlıkların bertaraf edilmesi için eğitimler verilmeli, uluslararası ortak yapımlarda rol almalarının sağlanması için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.
- Sinema salonlarının kalitesinin iyileştirilmesi, sinemaya gitme oranını doğrudan etkileyeceği için salonların fiziki yeterlilikleri ve teknolojik nitelikleri için “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin” ilgili bölümünde düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- Araştırmaya katılanların sadece %2,5’inin bugüne kadar herhangi bir festivale gittiği göz önüne alınarak festivallerin daha cazip hale getirilmesi için gerekli duyuru ve tanıtımlar yapılmalıdır. Festivallerin düzenlendiği tarihlerde başka şehirlerden katılmak isteyenler için ulaşım desteği gibi destekler verilmesi planlanmalıdır.
- Eğer bir farkındalık oluşturma çalışması yapılacaksa film izleme pratiklerinden hareketle günde iki saatten fazla zamanın sosyal medya mecralarında geçirildiği göz önünde bulundurularak tanıtım çalışmaları daha çok bu alanda yürütülmelidir.
- Katılımcıların neredeyse tamamının Türkiye’de ve dünyada düzenlenen film festivalleri hakkında herhangi bir malumat sahibi olmadıkları sonucundan hareketle tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmelidir. Yapılacak tanıtımlar toplumun tüm gelir grupları göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.
- Festivallere kamu kurumlarının vermiş olduğu mali destek planı oluşturulurken üretimlerin sürdürülebilir olmasını sağlayacak bir yöntem bulunmalıdır. Örneğin; “tek seferde verilecek bir mali destek yerine birkaç seferde veya yıllara bölünmüş bir mali destek planı” gibi.
- Sinema izleyicilerinin büyük ekseriyetinin ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip etmediklerinden yola çıkarak film festivalleriyle ilgili sinema salonlarında gerekli tanıtımların yapılması faydalı olacaktır. Tanıtım sadece festivalin düzenlendiği ilin sinemalarında değil Türkiye genelinde bulunan büyük sinema salonlarında da afiş ve broşürler kullanılarak yapılmalıdır.
- Festivallerin kurumsallaştırılması için organizasyon komitelerine de kurumsal bir kimlik kazandırılmalı ve sık değişen bir yapıda olmamalıdır. Örneğin; “bir komitenin en az 3 yıl görev yapması” gibi.

- Ülkemizde festival tecrübesi ve birikimine sahip isimlerin deneyimlerinin, çalışma örneklerinin, gerçekleştirdiği veya gerçekleştirmek istediği projelerinin yer aldığı bir derleme veya arşiv çalışması hayata geçirilmelidir. Örneğin; “Türkiye Festival Hafızası” gibi.
- Festivaller yerel yönetimler tarafından desteklenmeli fakat sürecin tamamı bağımsız bir festival komitesi tarafından yürütülmelidir. Örneğin; “amacı sadece festivali gerçekleştirmek olan bir platform veya vakıf kurulması” gibi.
- Film festivallerinin sinema eğitimine olumlu katkılarının artırılması, sektör çalışanlarıyla doğrudan iletişim kurabilmeleri için üniversitelerdeki ilgili bölümlerden öğrencilerin festival dönemlerinde aktif bir şekilde görev alması ve daha görünür olması sağlanmalıdır. Özellikle de sinema bölümü öğrencilerine bitirme tezi veya dönem projesi olarak festival ödevleri verilmelidir.
- Bazı festivallerin ilk gösterimlerini üniversitelerde yapabilmesi noktasında sinemasal bir ortamın alt yapısı oluşturulmalıdır.
- Festivallerin desteklenmesi konusunda doğrudan yasal düzenlemeler bulunmamaktadır. Bu çerçevede 5224 sayılı Sinema Kanununun içerisine, festivallerin doğrudan desteklenmesine ilişkin bir başlık açılarak, “Sinemanın yanı sıra sinemanın seyirci ile buluştuğu yerel, ulusal, uluslararası film festivalleri Bakanlık tarafından yönetmelik ile belirlenecek ve bir akreditasyon çerçevesinde yıl içerisinde mali olarak desteklenmeleri usul ve esasları kanunda yapılacak tadilat çerçevesinde; yerel, ulusal, uluslararası film festivalleri belediyeler, mülki idareler, yayın kuruluşları, özel ve kamu tüzel kişileri tarafından da desteklenebileceği ancak bu desteklenmenin usul ve esaslarının bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikler ile belirleneceği” ibaresi de yer almalıdır.
- Film festivallerini destekleyecek olan özel kuruluşların vergi muafiyeti veya indiriminden istifade edebilecekleri bir düzenlemenin yapılması gereklidir.
- Türkiye’de marka olmuş ya da olmaya aday festivallere kamu kurumlarının destekleri zorunlu ve sistematik olmalıdır. Ayrıca destekler mali olmasının yanı sıra aynı nitelikte de olabilmelidir.
- Meslek birlikleri ve festival jürileri arasındaki tartışma ve çekişmelere yönelik eleştiriler dikkate alınarak ilgili kamu kurumları tarafından bir çözüm ve uzlaşma süreci yürütülmelidir.
- Ülkemizdeki festivaller hakkında genel bilgilerin ve festivallere destek süreçleri gibi tanıtıcı içeriklerin yer aldığı bir tanıtım filmi veya broşür, kitapçık çalışması yapılarak sektördeki ilgili kurum, kuruluş ve şirketlerle, üniversitelerin ilgili bölümleri ve toplulukları ile paylaşılmalıdır.
- Üniversitelerde ve TRT’de “Festival Tanıtım Günleri/Programları” adıyla programlar düzenlenerek festivallere olan ilgi uyandırılmalıdır.
- Festival hangi kentte düzenleniyorsa o kentin dinamikleri de festival süreçlerine dâhil edilmelidir.
- Festivallerin ödül mekanizmasının objektif kriterlere uygun bir şekilde yapılabilmesi için bu sürecin şeffaf bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır.
- Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin, iletişim fakültelerinin, sinema eleştirmenlerinin ve meslek birliklerinin de görüşleri alınmalıdır.
- Festivallerde yönetmenlerin gösterilecek ilk filmleri için özendirici ve kolaylaştırıcı çalışmalar yapılmalıdır.
- Film festivallerinin çeşitli gösterimleri, sergileri, sanat etkinliklerini ve atölye çalışmalarını barındırması, katılımcıların yaş yelpazesinin geniş olmasını sağlayacaktır. Okullar, üniversiteler, sanat kuruluşları, belediyeler ve müzeler festivallerin ana katılımcıları olmalıdır.

KAYNAKLAR

- Agresti, A., & Finlay, B. (2009). *Statistical methods for the social sciences* (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Akis. (1959). Türk Film Festivali (2). *Akis Dergisi*, 55, 29.
- Akis. (1959). Türk Film Festivali. *Akis Dergisi*, 253, 32.
- Akis. (1961, Mayıs). Festivalimiz. *Akis Dergisi*, 34-35.
- Aktan, A., Bildirici, F., Canbazoglu, C., Danyal, N., Etikan, H., Evren, B., . . . Tuncer, Ö. (1998). *Festival'in 10 yılı*. Ankara: DKIV Yayıncılık.
- Alpan, C. (2011). *İstanbul Film Festivali'nin 30 Yılından 20 Yönetmen*. İstanbul: İstanbul Kültür Sanat Vakfı.
- Andrew, D. (2010). *What Cinema Is! Bazin's Quest and its Charge*. *What Cinema Is! Bazin's Quest and its Charge*. <https://doi.org/10.1002/9781444320565>
- Arslanbay, H. (1994). Yapımcı Ve Yönetmenlerimizin Filmlerle Arası Nasıl?: Festivallerin Türk Sinemasına Katkısı. *Antrakt*, 42, 34-39.
- Bayrakdar, D. (2008). *Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler 7*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Birkiye, A. (1995). *Perdelere Caddelere Dökülürmüş "Bir Festivalin On Yılı"*. İstanbul: Çınar Yayıncılık.
- Bogdan, R., ve Biklen, S. (1998). Qualitative research in education: An introduction to theory and methods. *Foundations of Qualitative Research in Education*, 1-48.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (12. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Cengiz, H. (2012). Eğlence pazarlaması kapsamında tüketicilerin sinema filmlerini algılama boyutu: "Fetih 1453" filmi örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük.
- Çetinkaya, T. (2014). *Altın Portakal'ın öyküsü*. Antalya: AKSAV.
- Demirkol, A. (1976). 13. Antalya festivali: Olaylı şenlikte organizasyon bozuktu. *Milliyet Sanat Dergisi*, 191, 9-10.
- Dorsay, A. (1976). Antalya Festivali Film Yarışması, sinemamıza yararlı olmaya başladı. *Milliyet Sanat Dergisi*, 191, 10-11.
- Frampton, D. (2013). *Filmozofi* (Çev. C. Soydemir). İstanbul: Metis Yayınları
- Glesne, C. (2012). *Nitel Araştırmaya Giriş*. A. Ersoy ve P. Yalçınoglu (Çev. Ed.). Ankara: Anı yayıncılık
- İnceoğlu, Ç. (2014). Türkiye'de sinemayı konu alan doktora tezleri üzerine bibliyometrik bir çözümleme. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 21, 31-50.
- kameraarkasi.org. (2017). Sinema, Film Festivalleri. [kameraarkasi.org: http://www.kameraarkasi.org/festivaller/festivaller.html](http://www.kameraarkasi.org/festivaller/festivaller.html) adresinden alındı
- Kongar, E. (1977). Toplumbilimci gözüyle 'festival' ve ülkemizdeki festivaller: Genel değerlendirme - öneriler. *Milliyet Sanat Dergisi*, 240, 3-5.
- Morva, A. D. (2006). Bir serbest zaman etkinliği olarak sinema. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi | İstanbul University Faculty of Communication Journal, 27, 113-124
- Neuman, W.L. (2011). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches (7th ed.)*. Boston: Pearson.
- Ömeroğlu, F. E. (2010). Film festivali sorunsalı nasıl çözülür? [kameraarkasi.org/: http://www.kameraarkasi.org/makaleler/makaleler/filmfestivalisorunsalinasilcozulur.html](http://www.kameraarkasi.org/makaleler/makaleler/filmfestivalisorunsalinasilcozulur.html) adresinden alındı
- Özgüç, A. (1993). 3 Temel yanlışlı adana film festivali. *Antrakt*, 26, 53-55.
- Özön, N. (1995). *Karagözden sinemaya: Türk sineması ve sorunları*. Ankara: Kitle Yayınları.
- Punch, K.F. (2005). *Introduction to social research: Quantitative and qualitative approaches (2nd ed.)*. London: Sage Publications.
- Sarı Karabağ, Ç. (2012). 12 Eylül Filmlerinin Üniversiteli Gençler Tarafından Alınlanması. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Scognamillo, G. (2014). *Türk Sinema Tarihi*. İstanbul: Kabalıcı.
- Semih, T., Ergün, H., Özkan, Y., Öngören, M. T., & Hakan, F. (1975). Antalya'daki açık oturumda 'sinema ve festivaller' konusu ile filmciliğimizin sorunları tartışıldı. *Milliyet Sanat Dergisi*, 148, 22-24.
- SGM. (2017). Türkiye'deki Uluslararası Film Festivalleri. [Sinema.gov.tr: http://www.sinema.gov.tr/TR,145428/turkiye39deki-uluslararasi-film-festivalleri.html](http://www.sinema.gov.tr/TR,145428/turkiye39deki-uluslararasi-film-festivalleri.html) adresinden alındı
- Stam, R., (2014). *Sinema Teorisine Giriş*. (Çev.S. Salman Ve Çiğdem Asatekin). İstanbul: Ayrıntı Yayınevi.
- Şen, M. T. (2012). Film festivalleri Türk sinemasına bilinçsizce zarar veriyor. [kameraarkasi.org: http://www.kameraarkasi.org/makaleler/makaleler/film-festivaliturksinemasinabilincsizcezararveriyor.html](http://www.kameraarkasi.org/makaleler/makaleler/film-festivaliturksinemasinabilincsizcezararveriyor.html) adresinden alındı
- Tannöver, H. U. (2011). *Türkiye'de film endsütrisinin konumu ve hedefleri*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları.
- Yerli Film Yapanlar Cemiyeti. (1947). Müsabaka. Filmlerimiz. Türkiye: Yerli Film Yapanlar Cemiyeti. 12 14, 2017 tarihinde https://www.academia.edu/10943556/Filmlerimiz_Yerli_Film_Yapanlar_Cemiyeti_?auto=download adresinden alındı
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK-I: Veri Toplama Araçları

SİNEMA İZLEYİCİ EĞİLİMLERİ ve FİLM FESTİVALLERİ DURUM TESPİT ARAŞTIRMASI

Bu araştırma, sinema izleyicisinin eğilimlerini, film festivallerinin sinema sektörü içindeki yerini, sorunlarını, sinema sektörüne katkılarını hem profesyoneller hem de film izleyicileri açısından ele almayı amaçlayan bir durum tespit ve öneri geliştirme çalışmasıdır. Bilgiler tamamen bilimsel bir amaç için kullanılacaktır. Veriler üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Sorduğumuz soruların doğru ya da yanlış cevabı yoktur. En doğru cevap, sizin kanaatinizi en iyi yansıtan cevaptır ve araştırmanın sağlıklılığı açısından çok önemlidir. Burada verdiğiniz kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve araştırma amaçları dışında kullanılmayacaktır. Katıldığınız için teşekkür ederiz.

HANE HALKI ve SİNEMA İZLEYİCİ ANKETİ

- 1. Görüşme yapılan kişinin cinsiyeti** 1.[] Kadın 2.[] Erkek
- 2. Kaç yaşındasınız?**
1.[] 16-25 yaş 2.[] 26-34 yaş 3.[] 35-50 yaş 4.[] 51 yaş üstü
- 3. Medeni durumunuz?** 1.[] Evli 2.[] Bekâr
- 4. Çalışma durumunuz?**
1.[] Ücretli Çalışan 2.[] İş arayan işsiz 3.[] Öğrenci
4.[] Emekli 5.[] Ev hanımı 6.[] Başka nedenlerden ötürü çalışmıyorum
- 5. Eğitim durumunuz?**
1.[] Okur-yazar olmayan 2.[] Okur-yazar olup, bir okul bitirmeyenler 3.[] Ortaokul, mesleki ortaokul ve ilköğretim
4.[] İlkokul 5.[] Genel lise - Mesleki veya teknik lise 6.[] Ön lisans –Yüksekokul
7.[] Lisans- fakülte 8.[] Yüksek Lisans 9.[] Doktora
- 6. Mesleğiniz Nedir?:**.....
- 7. Aylık gelir durumunuz nedir?**
1.[] 0-1400 2.[] 1400-2400 3.[] 2.400-3.400
4.[] 2400-4.400 5.[] 4.400-5.400 6.[] 5.400 ve üzeri
8. Hanenize giren toplam aylık gelir durumu nedir?.....
- 9. Evinizde aşağıdaki cihazlardan hangileri bulunmaktadır?**
1.[] Standart Televizyon 2.[] Smart televizyon (internet bağlantılı) 3.[] Ev sinema sistemi
4.[] Video cihazı 5.[] DVD oynatıcı 6.[] Masaüstü bilgisayar
7.[] Tablet 8.[] TV'ye bağlanan oyun konsolu 9.[] Akıllı Telefon
10.[] Dizüstü bilgisayar 11.[] DVR (Dijital video oynatıcı/kaydedici)
12.[] Blu-Ray oynatıcı (yüksek çözünürlüklü dijital disk)

10. Aşağıdaki etkinliklere ortalama ne kadar zaman ayırırsınız? (herhangi bir yer veya ortamda)	Günde 2 saatten fazla	Günde 1-2 saat	Günde 1 saatten az	Haftada birkaç saat	Ayda birkaç saat	Çok az	Hiç zaman ayırmam
1. Radyo Dinleme	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2. Gazete/Dergi okuma	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
3. Kitap/Roman okuma	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
4. Film izleme	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
5. TV dizisi izleme	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
6. Kurgusal olmayan TV programlarını izleme (Haber, yarışma, eğlence vb.)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
7. Müzik dinleme	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
8. Video oyunları oynama	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
9. İnternette sörf yapma (Sosyal paylaşım ağları hariç)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
10. Sosyal ağları kullanma	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

11. Film izlemek için hangi ortam veya yolları kullanırsınız?	Günde en az bir defa	Haftada 2-3 defa	Haftada bir	Ayda bir veya 2	Genellikle ayda birden az	Hiç
1. Sinema Salonu	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Televizyon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. DVD-VCD	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. İnternet	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
5. Ücretli film kanalları	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

12. Ayda ortalama kaç film izlersiniz (Sinema, televizyon, internet veya DVD)

- 1.[] Hiç 2.[] 1 ile 5 arası 3.[] 6 ile 10 arası 4.[] 11 ile 20 arası
5.[] 20'den fazla

13. Film izlemek için aşağıdaki cihazları/teknolojileri ne sıklıkla kullanırsınız?	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
1. Standart TV	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Büyük ekran TV	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. Ev sinema sistemi (Projektör ve ses sistemi)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. Bilgisayar	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
5. VHS-DVD veya Blu-Ray	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
6. Dijital video kaydedici	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Oyun konsolu (X-Box, PS4)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. Akıllı Telefon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
9. Tablet	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

14. Aşağıdaki film türlerini hangi sıklıkla izlersiniz?	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
1. Drama	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Komedi	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. Animasyon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. Belgesel	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
5. Aksiyon/Macera/Savaş	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
6. Gerilim/Korku/Suç	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Romantik	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. Bilim Kurgu/Fantastik	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
9. Müzikal	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
10. Western	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
11. Tarih-Biyografi	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

15. Geçen yıl izlediğiniz filmlerden ne kadarı	Pek Çoğu	Bazıları	Az	Hiç
1. Yerli	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Kuzey Amerika	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. Avrupa	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. Diğer Ülkeler (Hint, Çin, İran, Latin Amerika, Kore vb.)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

16. Aşağıdaki film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?

1.[] Kitle/Popüler/Ana akım

2.[] Sanat/Düşünce yoğun /Bağımsız

26. Türk sinemasında en çok eleştirdiğiniz eksiklikler nelerdir?

1. Seyircilerin film tercihleri	[.....]
2. Sinema Salonu Kalitesi	[.....]
3. Oyunculuk	[.....]
4. Senaryo	[.....]
5. Devlet Desteği	[.....]
6. Görsel Efektler	[.....]
7. Sinematografi	[.....]
8. Yönetmenlik	[.....]
9. Yapımcı Kalitesi	[.....]
10. Gösterim ve Dağıtım	[.....]

27.Ülkemizde düzenlenen film festivallerini takip ediyormusunuz? 1.[]Evet 2.[]Hayır

28.Türkiye’de ve dünyada düzenlenen festivallerle ilgili bilginiz var mı?

1.[] Hayır 2.[] Evet (Bildiğiniz festivalleri belirtiniz 1-.....2-.....3-.....)

29. Daha önce herhangi bir film festivaline katıldınız mı? 1.[]Evet 2.[]Hayır

DİKKAT!.....29.Soruya “HAYIR” cevabı verdiyseniz 30.soruyu cevapladıktan sonra anketi SONLANDIRINIZ.

30.Film festivallerine katılmama nedeninizi belirtiniz?

- 1.[] Bütçem yeterli değil 2.[] Vaktim yok
 3.[] Festival filmleri hakkında bilgim yok 4.[] Festivaller hakkında bilgim yok
 5.[] Festival filmleri ilgilimi çekmiyor/Sıkıcı buluyorum 6.[] Bilet fiyatları
 7.[] Festival filmlerini evde izliyorum 9.[] Diğer (.....)

31.Bugüne kadar kaç festivale katıldınız? (Sayı olarak yazınız)

32.Düzenli takip ettiğiniz film festivali/festivalleri var mı?

1.[] Hayır 2.[] Evet (belirtiniz 1-.....2-.....3-.....)

33.Sizce film festivalleri ödül töreni sonrası ortaya çıkan tartışmaların en önemli nedeni nedir?

- 1.[] Organizasyon problemi 2.[] Politik/ideolojik kaygılar 3.[] Kurumsal/Mali bağımsızlık
 4.[] Jüri Seçimi 5.[] Ödül Kriterleri 6.[] Hepsi

34.Film festivalleri ile ilgili haberleri nereden takip ediyorsunuz?

- 1.[] TV, radyo 2.[] İnternet Sayfası 3.[] Gazete-Dergi
 4.[] Mobil Uygulamalar 5.[] Sosyal medya 6.[] Basılı Afiş/Broşür/Bülten

35. Sizce festivallerde ödül mekanizması objektif kriterlere uygun mu?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Kismen

36.Festival tanıtımlarını yeterli buluyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır

37.Türkiyede düzenlenen festivallere verilen kamu desteklerini yeterli buluyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Bilgim yok

38.Festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Kismen

39. Festivallerin sinema izleyicisinde bir farkındalık oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır

40.Sanat Filmlerine ilgi duyuyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır (Nedenini belirtiniz.....)

41.Aşağıda yer alan ifadelerle ilgili kanaatlerinizi belirtiniz?	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. Festivaller aynı zamanda sinema eğitime de katkı sağlayan organizasyonlardır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. Festivaller gösterilecek olan ilk filmler için özendirici çalışmalar yapmalıdır	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
5. Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
6. Festivallere verilen kamu desteği artırılmalıdır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. Festival hangi kentte düzenleniyorsa kent sakinleri de festival süreçlerine dahil edilmelidir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
9. Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK'lar birlikte çalışmalar yapmalıdır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
10. Festival süreçlerinde İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
11. Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
12. Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

Katılımcı Bilgileri

Görüşülen Kişinin Adı Soyadı :.....Anketin yapıldığı il:.....
 İlçe: Mahalle:..... Sokak:..... Apartman No:.....
 Hane no:..... Ev/İş/GSM Telefonu:.....

Anketörün Adı- Soyadı:**Telefon Kontrolü**Olumlu: Olumsuz: **Süpervizör Kontrolü**Olumlu: Olumsuz: **Toplum Araştırmaları Merkezi**

Nasuh Akar Mahallesi 1403.Cad. No:10/5 Balgat – Çankaya / Ankara

Tel: +90 (312) 285 53 59 Gsm: +90 (543) 285 53 59 Faks: +90 (312) 285 53 99 Web: http://adamor.com.tr E-posta: info@adamor.com.tr

Bu araştırma, sinema izleyicisinin eğilimlerini, film festivallerinin sinema sektörü içindeki yerini, sorunlarını, sinema sektörüne katkılarını hem profesyoneller hem de film izleyicileri açısından ele almayı amaçlayan bir durum tespit ve öneri geliştirme çalışmasıdır. Bilgiler tamamen bilimsel bir amaç için kullanılacaktır. Veriler üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Sorduğumuz soruların doğru ya da yanlış cevabı yoktur. En doğru cevap, sizin kanaatinizi en iyi yansıtan cevaptır ve araştırmanın sağlamlığı açısından çok önemlidir. Burada verdiğiniz kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve araştırma amaçları dışında kullanılmayacaktır. Katıldığınız için teşekkür ederiz.

FESTİVAL İZLEYİCİSİ ANKETİ

1. Görüşme yapılan kişinin cinsiyeti 1.[] Kadın 2.[] Erkek
2. Kaç yaşındasınız?
1.[] 16-25 yaş 2.[] 26-34 yaş 3.[] 35-50 yaş 4.[] 51 yaş üstü
3. Medeni durumunuz? 1.[] Evli 2.[] Bekâr
4. Çalışma durumunuz?
1.[] Ücretli Çalışan 2.[] İş arayan işsiz 3.[] Öğrenci
4.[] Emekli 5.[] Ev hanımı 6.[] Başka nedenlerden ötürü çalışmıyorum
5. Eğitim durumunuz?
1.[] Okur-yazar olmayan 2.[] Okur-yazar olup, bir okul bitirmeyenler 3.[] İlkokul
4.[] Ortaokul, mesleki ortaokul ve ilköğretim 5.[] Genel lise - Mesleki veya teknik lise 6.[] Ön lisans –Yüksekokul
7.[] Lisans- fakülte 8.[] Yüksek Lisans 9.[] Doktora
6. Mesleğiniz Nedir?.....
7. Aylık gelir durumunuz nedir?
1.[] 0-1400 2.[] 1401-2400 3.[] 2.401-3.400
4.[] 3401-4.400 5.[] 4.401-5.400 6.[] 5.401 ve üzeri
8. Hanenize giren aylık gelir durumunuz nedir?.....

9. Film izlemek için hangi ortam veya yolları kullanırsınız?	Günde en az bir defa	Haftada 2-3 defa	Haftada bir	Ayda bir veya 2	Genellikle ayda birden az	Hiç
6. Sinema Salonu	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Televizyon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. DVD-VCD	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
9. İnternet	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
10. Ücretli film kanalları	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

10. Ayda ortalama kaç film izlersiniz?

- 1.[] 1 ile 5 arası 2.[] 6 ile 10 arası 3.[] 11 ile 20 arası 4.[] 20'den fazla

11. Film izlemek için aşağıdaki cihazları/teknolojileri ne sıklıkla kullanırsınız?	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
10. Standart TV	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
11. Büyük ekran TV	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
12. Ev sinema sistemi (Projektör ve ses sistemi)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
13. Bilgisayar	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
14. VHS-DVD veya Blu-Ray	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
15. Dijital video kaydedici	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
16. Oyun konsolu (X-Box, PS4)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
17. Akıllı Telefon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
18. Tablet	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

12. Aşağıdaki film türlerini hangi sıklıkla izlersiniz?	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
12. Drama	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
13. Komedi	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
14. Animasyon	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
15. Belgesel	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
16. Aksiyon/Macera/Savaş	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
17. Gerilim/Korku/Suç	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
18. Romantik	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
19. Bilim Kurgu/Fantastik	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
20. Müzikal	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
21. Western	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
22. Tarih-Biyografi	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

13. Geçen yıl izlediğiniz filmlerden ne kadarı...	Pek Çoğu	Bazıları	Az	Hiç
5. Yerli	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
6. Kuzey Amerika (Holywood vb)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Avrupa	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. Diğer Ülkeler (Hint, Çin, İran, Latin Amerika, Kore vb.)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

14. Aşağıdaki film kategorilerinden hangisi size hitap etmektedir?

1. [] Kitle/Popüler/Ana akım

2. [] Sanat/Düşünce yoğun /Bağımsız

15. İzleyeceğiniz filmi seçerken aşağıda belirtilen kriterler sizin için ne kadar önemli?	Kesinlikle Çok önemli	Oldukça önemli	Pek önemli değil	Hiç önemli değil
13. Oyuncu kadrosu	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
14. Filmin türü (Komedi, dram vb.) ve Konusu	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
15. Yönetmeni	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
16. Filmin uyruğu (yerli veya yabancı olması)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
17. Ödüllü Bir Yapım Olması (Önemli Festivaller veya OSCAR gibi...)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
18. Çekim kalitesi (HD, 3D vb.)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
19. Yeni veya eski olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
20. Gerçek yaşanan bir hikâyesi olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
21. Daha önceki bir filmin devamı olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
22. IMDb puanının yüksek olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
23. Gişe hasılatının yüksek olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
24. Film ile ilgili eleştiri ve yorumlar	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
25. Kendi kültürümü anlatması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
26. Siyasal ve ideolojik görüşüme yakın olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
27. Eğlenceli olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
28. Çocuklarımla birlikte izleyebileceğim film olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
29. Kendimi gerçekleştirme	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
30. Sanatsal kalitesinin yüksek olması	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

16. Sizin için Film izlemedeki amaç;	Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
6. Eğlenmek	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
7. Bilgilenmek	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
8. İnsanları ve farklı kültürleri öğrenmek	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
9. Aile ve arkadaşlarımla sosyalleşmek	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
10. İşimin bir parçası olarak	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

34.Festival tanıtımlarını yeterli buluyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır

35.Türkiyede düzenlenen festivallere verilen kamu desteklerini yeterli buluyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Bilgim yok

36.Festivallerin düzenledikleri şehirlere olumlu katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Kısmen

37.Festivallerin sinema izleyicisinde bir farkındalık oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

1.[]Evet 2.[]Hayır 3.[]Kısmen

38.Aşağıda yer alan ifadelerle ilgili kanaatlerinizi belirtiniz?	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
13. Festivaller film endüstrisi için önemli pazarlardan biridir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
14. Festival hangi şehirde düzenleniyorsa kent sakini de festival süreçlerine dâhil edilmelidir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
15. Ödüllerin belirlenmesinde sinema eleştirmenlerinin görüşlerinin alınması gerekir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
16. İletişim Fakülteleri Radyo TV ve Sinema bölümlerinin görüşleri alınmalıdır	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
17. Kaliteli film festival organizasyonları sinema sektörünün gelişmesi için en önemli itici güçtür	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
18. Festivallerde ödüllerin belirlenmesinde izleyicilerin daha fazla söz sahibi olması gerekir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
19. Festivaller yeni yönetmenlerin ortaya çıkması için son derece önemlidir.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
20. Festivaller aynı zamanda sinema eğitimine de katkı sağlayan organizasyonlardır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
21. İlk filmlere festivaller özendirici çalışmalar yapmalıdır	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
22. Festivallerin uluslararası alanda tanıtımları konusunda kamu ve STK'lar birlikte çalışmalar yapmalıdır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
23. Festivellere verilen kamu desteği arttırılmalıdır.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
24. Festival organizasyonları bağımsız ve kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

39.Aşağıdaki ifadelerle ilgili kanaatlerinizi belirtiniz?	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Festivaldeki filmler aracılığıyla dünyadaki sorunları yakından tanıma fırsatı buldum. Çözüm önerileri ve örnek hikâyeler içeren filmlerden ilham aldım.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
2. Festival filmleri beni çözüm üretmek için harekete geçmeye motive etti. Örn. Bir derneğe aktif üye olmak, gönüllü olmak, mahallede çöp ayrıştırma projesi başlatmak gibi.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
3. İzlediğim filmler yaşam tarzımda, seçimlerimde, davranışlarımda değişiklikler yapmama yardımcı oldu/olacak. Örn. Tüketim alışkanlıklarımı değiştirmek gibi.)	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
4. Bu festival aracılığıyla dünyaya duyarlı insanlarla aynı ortamda bir araya gelme ve etkileşime girme şansı buldum.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]
5. Bu festival sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor.	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

Katılımcı Bilgileri:

Görüşülen Kişinin Adı Soyadı :

Anketin yapıldığı il : İlçe: Mahalle:..... Sokak:.....

Apartman no:..... Hane no:..... Ev/İş/GSM Telefonu:.....

Anketörün Adı- Soyadı:

Telefon Kontrolü

Olumlu: Olumsuz:

Süpervizör Kontrolü

Olumlu: Olumsuz: **ADAMOR****Toplum Araştırmaları Merkezi**Nasuh Akar Mahallesi 1403.Cad. No:10/5 Balgat – Çankaya / Ankara Tel: +90 (312) 285 53 59 Gsm: +90 (543) 285 53 59 Faks: +90 (312) 285 53 99 **Web:** <http://adamor.com.tr> **E-posta:** info@adamor.com.tr

SİNEMA İZLEYİCİ EĞİLİMLERİ ve FİLM FESTİVALLERİ DURUM TESPİT ARAŞTIRMASI

Bu araştırma, sinema izleyicisinin eğilimlerini, film festivallerinin sinema sektörü içindeki yerini, sorunlarını, sinema sektörüne katkılarını hem profesyoneller hem de film izleyicileri açısından ele almayı amaçlayan bir durum tespit ve öneri geliştirme çalışmasıdır. Bilgiler tamamen bilimsel bir amaç için kullanılacaktır. Veriler üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Sorduğumuz soruların doğru ya da yanlış cevabı yoktur. En doğru cevap, sizin kanaatinizi en iyi yansıtan cevaptır ve araştırmanın sağlıklılığı açısından çok önemlidir. Burada verdiğiniz kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve araştırma amaçları dışında kullanılmayacaktır. Vakit ayırıp katıldığınız için teşekkür ederiz.

DERİNLEMESİNE GÖRÜŞME FORMU

		Mülakat Tarihi
Görüşme Yapan Kişinin	Mülakatı yapan kişinin Adı Soyadı		
	Kurum Adı		
		Mülakatın yapıldığı Şehir	
Görüşme Yapılan Kişinin	Adı Soyadı	
	Yaşı	
	Kurumdaki Görevi/ Unvanı	
	Toplam Çalışma Süresi	
	Eğitim Düzeyi	
	Telefon	
	E-Posta	

SORULAR

- Film festivalleri ile ilgili bir yönetici olarak ne düşünüyorsunuz?
.....
.....
- Sizce Türkiye’de düzenlenen festivallerle ilgili temel sorunlar nelerdir?
.....
.....
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerinin temel sorunlarına ilişkin sizin çözüm önerileriniz nelerdir?
.....
.....
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerini yaygınlaştırmak neler yapılmalıdır?
.....
.....
- Türkiye’de düzenlenen film festivallerini Uluslararası anlamda ‘seçkin’ hale getirmek için neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?
.....
- Sizce Türkiye’deki film festivallerinin gücünü arttırmak amacıyla izleyici katılımı nasıl daha etkin hale getirilebilir?
.....
.....

7. Sizce Film festivalleri düzenleyen tarafların festival etkinliklerini arttırmaya yönelik gerçekleştirmeleri gereken uygulamalar neler olabilir?

- İletişim fakülteleri neler yapmalı?
- STK'lar neler yapmalı? (Meslek birlikleri, vakıflar, dernekler)
- İlgili kamu kurumları neler yapmalı? (Sinema Genel Müdürlüğü, RTÜK, TRT vb.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Türkiye’de düzenlenen film festivallerine halk tarafından yeterli ilgi gösterilmediği yönünde bir algı söz konusu, sizce bunun nedenleri neler olabilir?

.....

.....

.....

.....

9. İzleyicilerin sinemaya olan farkındalığını artırmak için izlenmesi gereken politikalar neler olmalıdır

.....

.....

.....

.....

.....

10. Festivaller gerek sanatsal gerekse endüstriyel bağlamda sinema açısından nasıl bir rol oynuyor? Türkiye’deki festivalleri bu açıdan nasıl değerlendirebiliriz?

.....

.....

.....

.....

.....